

2014

Ετήσια Οικονομική Έκθεση

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΕΚΘΕΣΗ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ Α.Ε.Ε.Γ.Α. «Η ΕΘΝΙΚΗ»	4
ΕΚΘΕΣΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΥ ΟΡΚΩΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΛΟΓΙΣΤΗ	11
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΥΝΟΛΙΚΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ	13
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ	14
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ	15
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ	16
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 1: ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ	17
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 2: ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΗΜΑΝΤΙΚΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ & ΜΕΘΟΔΩΝ	18
2.1 Βάση παρουσίασης των Οικονομικών Καταστάσεων	18
2.2 Συνέχιση της επιχειρηματικής δραστηριότητας	18
2.3 Υιοθέτηση των Δ.Π.Χ.Α.	19
2.4 Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις	25
2.5 Συνένωση Επιχειρήσεων	27
2.6 Συναλλαγές σε ξένο νόμισμα	28
2.7 Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	29
2.8 Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων	30
2.9 Μεταφορά χρηματοοικονομικών στοιχείων	32
2.10 Εύλογη αξία χρηματοοικονομικών στοιχείων	32
2.11 Ασφαλιστικές δραστηριότητες	33
2.12 Απαιτήσεις κατά χρεωστών ασφαλίστρων	36
2.13 Συμβάσεις πώλησης και επαναγοράς χρεογράφων	36
2.14 Ενσώματα περιουσιακά στοιχεία	37
2.15 Επενδύσεις σε ακίνητα	37
2.16 Υπεραξία, λογισμικό και λοιπά άυλα περιουσιακά στοιχεία	37
2.17 Μισθώσεις	39
2.18 Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα	39
2.19 Προβλέψεις	40
2.20 Συμβόλαια χρηματοοικονομικής εγγύησης	40
2.21 Παροχές προς εργαζομένους	40
2.22 Φόροι	41
2.23 Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους και λοιπές δανειακές υποχρεώσεις	41
2.24 Μετοχικό κεφάλαιο	42
2.25 Τομείς δραστηριότητας	42
2.26 Στοιχεία ενεργητικού και παθητικού προοριζόμενα προς πώληση	42
2.27 Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη	42

2.28	Αναγνώριση εσόδων	43
2.29	Συμψηφισμός	43
2.30	Παύση απεικόνισης	43
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 3: ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΕΚΤΙΜΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΚΡΙΣΕΙΣ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ		43
3.1	Αποτίμηση των ασφαλιστικών προβλέψεων	43
3.2	Πρόβλεψη για φόρο εισοδήματος:	44
3.3	Αναβαλλόμενος φόρος	44
3.4	Απομείωση αξίας χαρτοφυλακίου επενδύσεων	44
3.5	Απομείωση αξίας χρεωστών ασφαλίσεων	44
3.6	Απομείωση ενσώματων περιουσιακών στοιχείων και επενδυτικών ακινήτων	45
3.7	Εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών μέσων	45
3.8	Κόστος προγραμμάτων καθορισμένων παροχών	45
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 4: ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ		46
4.1	Πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων	46
4.2	Ασφαλιστικός κίνδυνος	47
4.3	Συγκέντρωση πιστωτικού κινδύνου	52
4.4	Κίνδυνος ρευστότητας	56
4.5	Κίνδυνος αγοράς	59
4.6	Κίνδυνος συγκέντρωσης	61
4.7	Λειτουργικός κίνδυνος	61
4.8	Διαχείριση Κεφαλαίου	62
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 5: ΤΟΜΕΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ		63
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 6: ΔΕΔΟΥΛΕΥΜΕΝΑ (ΜΙΚΤΑ) ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΑ ΚΑΙ ΣΥΝΑΦΗ ΕΣΟΔΑ		65
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 7: ΕΚΧΩΡΗΘΕΝΤΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΑ		66
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 8: ΛΟΙΠΑ ΕΣΟΔΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ		66
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 9: ΚΕΡΔΗ/(ΖΗΜΙΕΣ) ΑΠΟ ΠΩΛΗΣΗ/ ΛΗΞΗ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ		67
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 10: ΚΕΡΔΗ/(ΖΗΜΙΕΣ) ΑΠΟ ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ		67
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 11: ΑΠΟΜΕΙΩΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ		67
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 12: ΛΟΙΠΑ ΕΣΟΔΑ		68
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 13: ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΙΣ ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΩΝ		68
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 14: ΔΕΔΟΥΛΕΥΜΕΝΕΣ ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ		69
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 15: ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΩΝ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΒΛΕΨΕΩΝ		70
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 16: ΕΞΟΔΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΘΕΣΗΣ		70
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 17: ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΕΞΟΔΑ		71

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 18: ΦΟΡΟΙ	71
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 19: ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΕΠΙΔΡΑΣΕΙΣ ΣΤΑ ΛΟΙΠΑ ΣΥΝΟΛΙΚΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΑ	73
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 20: ΕΝΣΩΜΑΤΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	74
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 21: ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΕ ΑΚΙΝΗΤΑ	76
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 22: ΑΥΛΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	77
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 23: ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ ΚΑΙ ΑΛΛΑ ΕΞΟΔΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΕΠΟΜΕΝΩΝ ΧΡΗΣΕΩΝ	78
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 24: ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΕ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ	78
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 25: ΑΝΑΒΑΛΛΟΜΕΝΕΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ / ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	80
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 26: ΑΞΙΟΓΡΑΦΑ ΔΙΑΚΡΑΤΟΥΜΕΝΑ ΩΣ ΤΗ ΛΗΞΗ	81
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 27: ΑΞΙΟΓΡΑΦΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ ΠΡΟΣ ΠΩΛΗΣΗ	81
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 28: ΑΞΙΟΓΡΑΦΑ ΣΕ ΕΥΛΟΓΗ ΑΞΙΑ ΜΕΣΩ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ	82
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 29: ΑΞΙΟΓΡΑΦΑ ΚΑΤΑΤΑΣΣΟΜΕΝΑ ΩΣ ΔΑΝΕΙΑ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	83
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 30: ΑΝΑΛΥΣΗ ΧΑΡΤΟΦΥΛΑΚΙΟΥ ΚΑΤΑ ΕΙΔΟΣ ΕΠΙΤΟΚΙΟΥ	84
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 31: ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΩΝ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	85
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 32: ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΑΝΤΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	86
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 33: ΤΑΜΕΙΟ ΚΑΙ ΤΑΜΕΙΑΚΑ ΙΣΟΔΥΝΑΜΑ	86
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 34: ΜΕΤΟΧΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ	86
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 35: ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ	87
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 36: ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	88
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 37: ΟΜΑΔΙΚΑ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΑ ΣΥΜΒΟΛΑΙΑ	89
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 38: ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	90
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 39: ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	90
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 40: ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΝΤΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ	90
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 41: ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΠΑΡΟΧΩΝ ΠΡΟΣ ΤΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ	90
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 42: ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΩΝ ΜΕΡΩΝ	93
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 43: ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	94
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 44: ΟΨΙΓΕΝΗ ΓΕΓΟΝΟΤΑ	94
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 45: ΑΜΟΙΒΕΣ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΥ ΟΡΚΩΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΛΟΓΙΣΤΗ	94
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 46: ΑΝΑΜΟΡΦΩΣΕΙΣ	95

ΕΚΘΕΣΗ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ Α.Ε.Ε.Γ.Α. «Η ΕΘΝΙΚΗ»**1. Εξέλιξη της ελληνικής ασφαλιστικής αγοράς το 2014**

Η Ελληνική Οικονομία αντιμετωπίζει πρωτόγνωρες προκλήσεις, από τις αρχές του 2009, οι οποίες έχουν ως αφετηρία τις μεγάλες μακροοικονομικές ανισορροπίες των υψηλών χρεών και ελλειμμάτων.

Σύμφωνα με τα πλέον πρόσφατα στοιχεία για τη πορεία του Ελληνικού ΑΕΠ, η οικονομική δραστηριότητα εκτιμάται ότι συρρικνώθηκε, με τρέχουσες τιμές, κατά 1,8% σε ετήσια βάση και για έκτη συνεχή χρονιά με τη συνολική σωρευτική μείωση να ανέρχεται στο 23,2% για την εξαετία 2009 έως 2014.

Στο πλαίσιο αυτό η Εθνική Ασφαλιστική κατάφερε να διατηρήσει την ηγετική της θέση στην ελληνική ασφαλιστική αγορά με μερίδιο της τάξης του 19,5% (συμπεριλαμβανομένων και των επενδυτικών προϊόντων).

Σημαντικό είναι το γεγονός ότι παρά τις εξαιρετικά δυσμενείς συνθήκες στην Ελληνική Οικονομία, η νέα παραγωγή του Κλάδου Ζωής παρέμεινε σε υψηλά επίπεδα φθάνοντας €48,3 εκατ. έναντι €36,9 εκατ. για το 2013.

Για μια ακόμα χρονιά φαίνεται ότι ο ασφαλιστικός κλάδος δεν αύξησε τη διεύδυσή του στο ΑΕΠ εφόσον το ποσοστό των ασφαλιστρών επί του ΑΕΠ παραμένει στο 2,1% περίπου για το 2014, στο ίδιο ύψος με το 2013, ποσοστό το οποίο αντιστοιχεί σε €342 ασφάλιστρα ανά κάτοικο, κατατάσσοντας την Ελλάδα στην 25η θέση του πίνακα των χωρών της Ευρώπης (Πηγή: Comité Européen des Assurances, στοιχεία 2013).

Με βάση τα στοιχεία της CEA ο σωρευτικός δείκτης αύξησης παραγωγής ασφαλιστρών (Compound Annual Growth Rate) της Ελλάδας για την περίοδο 2004-2013 διαμορφώνεται σε 0,5% ποσοστό που κρίνεται ιδιαίτερα χαμηλό, ειδικά αν συνυπολογίσουμε την αύξηση που παρουσίασαν χώρες τις Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης όπου κατεγράφησαν σημαντικά υψηλότεροι ρυθμοί, όπως στην Τσεχία (4,7%), Πολωνία (8,2%) Σλοβακία (6,8%) και Τουρκία (9,5%).

Τα παραπάνω στοιχεία καταδεικνύουν τις σημαντικές προοπτικές και δυνατότητες της ιδιωτικής ασφάλισης στην Ελλάδα, οι οποίες ενδέχεται να βελτιωθούν λόγω των αδυναμιών του συστήματος κοινωνικής ασφάλισης και του συμπληρωματικού ρόλου που καλείται αυτή να διαδραματίσει.

Αξίζει να σημειωθεί ότι οι αλλαγές των τελευταίων χρόνων στις ασφαλιστικές ρυθμίσεις, όπως οι περικοπές σε συντάξεις και σε λοιπές ιατροφαρμακευτικές παροχές, αναδεικνύουν emphaticά το ρόλο της ιδιωτικής ασφάλισης στην κάλυψη των αναγκών των νοικοκυριών για καλύψεις αποταμίευσης και υγείας.

2. Σχολιασμός Αποτελεσμάτων

Τα κέρδη προ φόρων του Ομίλου για το 2014 ανήλθαν σε €105,4 εκατ., έναντι €111,9 εκατ. το 2013, εξέλιξη που επιβεβαιώνει την διατήρηση της κερδοφορίας του Ομίλου σε υψηλά επίπεδα. Ομοίως τα αποτελέσματα της Εταιρίας διαμορφώθηκαν σε κέρδη προ φόρων ύψους €105,0 εκατ. για το 2014, έναντι €111,5 εκατ. του 2013.

Το θετικό αποτέλεσμα του 2014 επιτεύχθηκε κυρίως λόγω της μεταστροφής της πτωτικής πορείας της παραγωγής του κλάδου Ζωής, της συγκράτησης των δεικτών ζημιών σε σχετικά χαμηλά επίπεδα, της συνεχιζόμενης αποτελεσματικής διαχείρισης του χαρτοφυλακίου Επενδύσεων, της ανάπτυξης νέων κερδοφόρων προϊόντων, της ενίσχυσης των εναλλακτικών δικτύων πωλήσεων, και της αποτελεσματικής μείωσης των λειτουργικών εξόδων, μέσω συνεργειών με την Μητρική Εταιρία ΕΤΕ.

Οι βασικοί δείκτες ζημιών κατά το 2014 αυξήθηκαν λίγο σε σχέση με το 2013, διαμορφούμενοι σε 58,1% για τον κλάδο Αυτοκινήτου, 7,2% για τον κλάδο Πυρός, 23,5% για τους Λοιπούς κλάδους και 69,1% για τον κλάδο Υγείας.

Επιπρόσθετα η Εταιρία περιόρισε κατά €20,9 εκατ. (μείωση 20,7%) σε σχέση με το 2013 το ύψος των ανεισπρακτων απαιτήσεων, μέσω εφαρμογής αυστηρότερων διαδικασιών, αλλαγής της πιστοληπτικής πολιτικής, καθώς και με την εφαρμογή νέων τρόπων είσπραξης ασφαλιστρών για τα ασφαλιστήρια όλων των κλάδων.

Αξίζει να σημειωθεί ότι η Εταιρία πέτυχε τη μείωση των λειτουργικών εξόδων της από €113,4 εκατ. σε €108,5 εκατ., μείωση 4,5% (ήτοι €4,9 εκατ.) σε σχέση με το 2013, παρά την επιβάρυνσή τους λόγω του προγράμματος εθελουσίας εξόδου του προσωπικού κατά €3,1 εκατ.

2.1 Κλάδος Ζωής

Τα αποτελέσματα προ φόρων της Μητρικής Εταιρίας εμφανίζονται αυξημένα και ανέρχονται σε κέρδη ύψους €39,9 εκατ. το 2014 έναντι €32,1 εκατ. το 2013.

Ο ρυθμός αύξησης των εσόδων του κλάδου Ζωής το 2014 διαμορφώθηκε στο 3,1% έναντι μείωσης 7,9% του 2013. Αναλυτικότερα, τα ακαθάριστα εγγεγραμμένα ασφάλιστρα του Κλάδου Ατομικών Ζωής, συμπεριλαμβανομένων των συμβολαίων unit linked, αυξήθηκαν κατά 4,4% σε σχέση με το 2013, ανερχόμενα σε €233,1 εκατ. το 2014, ενώ μειωμένη είναι η παραγωγή του Κλάδου Ομαδικών Ζωής (μη συμπεριλαμβανομένων των επενδυτικών συμβολαίων DAF & Εθνική Εφάπαξ) κατά 1,1% σε €65,3 εκατ. Η συνολική παραγωγή Bancassurance Κλάδου Ζωής για το 2014 ανήλθε σε €44,5 εκατ. έναντι €43,7 εκατ. για το 2013, παρουσιάζοντας αύξηση 1,8%.

2.2 Γενικές Ασφαλίσεις

Κατά το 2014 συνεχίστηκε η κερδοφορία στους κλάδους των Γενικών Ασφαλίσεων, με τα κέρδη προ φόρων της Μητρικής Εταιρίας να ανέρχονται σε €65,1 εκατ. το 2014 έναντι €79,4 εκατ. το 2013.

Συγκεκριμένα, στον Κλάδο Αυτοκινήτων τα κέρδη προ φόρων ανήλθαν σε €32,2 εκατ. έναντι €44,8 εκατ. το 2013. Ο δείκτης ζημιών της ίδιας κράτησης (loss ratio) αυξήθηκε στο 58,1% έναντι 50,6% το 2013, καθώς η ελληνική οικονομία εξέρχεται της ύφεσης με αποτέλεσμα την αύξηση της κυκλοφορίας ασφαλισμένων οχημάτων.

Μείωση των κερδών προ φόρων παρατηρείται στους Κλάδους Πυρός και Απώλειας Κερδών, τα οποία ανήλθαν σε €33,0 εκατ. έναντι €37,8 εκατ. το 2013.

Στους Λοιπούς Γενικούς Κλάδους, το αποτέλεσμα προ φόρων ανήλθε σε ζημιά €0,1 εκατ. έναντι ζημιάς €3,2 εκατ. το 2013. Να σημειωθεί ότι οι κλάδοι Πιστώσεων & Εγγυήσεων είναι σε διαδικασία διακοπής δραστηριότητας.

2.3 Κεφάλαια υπό διαχείριση

Τα Κεφάλαια υπό διαχείριση, ήτοι ομόλογα, μετοχές, αμοιβαία κεφάλαια, διαθέσιμα και ακίνητα συμπεριλαμβανομένων και των Unit Linked, για το 2014 ανέρχονται σε €2.682,0 εκατ. έναντι €2.407,2 εκατ. του 2013. Στη διάρκεια της χρήσης του 2014 η Μητρική Εταιρία μείωσε τη ρευστότητά της, η οποία ανήλθε σε €336,9 εκατ. έναντι €483,1 εκατ. του 2013, αυξάνοντας παράλληλα τη θέση της σε Ομόλογα.

Το 0,9% του χαρτοφυλακίου - εξαιρουμένων των Unit Linked - είναι επενδυμένο σε μετοχές κυρίως του Γενικού Δείκτη του Χ.Α., ενώ το 8,8% σε αμοιβαία κεφάλαια. Το ομολογιακό χαρτοφυλάκιο ανέρχεται στο 64,2% των κεφαλαίων υπό διαχείριση, ήτοι €1.368,3 εκατ. και αποτελείται κυρίως από Κρατικά Ομόλογα εκ των οποίων €108,9 εκατ. είναι Ομόλογα Ελληνικού Δημοσίου και €158,8 εκατ. είναι 6μηνα και 3μηνα Έντοκα Γραμμάτια Ελληνικού Δημοσίου. Η μέση διάρκεια έως τη λήξη χαρτοφυλακίου ομολόγων ανέρχεται σε 7,7 έτη.

Το χαρτοφυλάκιο των Unit Linked ανέρχεται σε €551,2 εκατ., αποτελούμενο από αμοιβαία κεφάλαια σε ποσοστό 30,6%, από διαθέσιμα σε ποσοστό 16,9 % και 45,8% σε προθεσμιακές καταθέσεις ειδικού τύπου σε ευρώ με 100% εγγυημένο κεφάλαιο και εγγυημένη απόδοση στη λήξη (προϊόντα Εφάπαξ).

Η Μητρική Εταιρία κατά τη χρήση 2014 προέβη σε απομείωση αξιογράφων ύψους €1,7 εκατ. σε σχέση με €8,6 εκατ. το 2013, των οποίων η μείωση στην εύλογη αξία ήταν σημαντική ή παρατεταμένη.

2.4 Ίδια Κεφάλαια – Διαθέσιμο περιθώριο φερεγγυότητας

Η Εταιρία, συνέχισε να ενισχύει περαιτέρω τα κεφάλαιά της με τη σημαντική κερδοφορία της, τόσο κατά το 2013, όσο και κατά το 2014.

Συγκεκριμένα, τα ίδια κεφάλαια της Εταιρίας κατά το 2014 σημείωσαν σημαντική αύξηση κατά €64,4 εκατ., η οποία οφείλεται κατά €75,9 εκατ. στα κέρδη μετά φόρων της χρήσης, μειωμένα κατά €11,5 εκατ. λόγω καθαρών αποτιμήσεων του χαρτοφυλακίου διαθέσιμων προς πώληση επενδύσεων της Εταιρίας.

Η θετική πορεία των κερδών της Εταιρίας είχαν ως αποτέλεσμα να παρουσιάσει πλεόνασμα περιθωρίου φερεγγυότητας ύψους €595,0 εκατ., αυξημένο κατά 24,4% σε σχέση με το 2013 όπου είχε διαμορφωθεί σε €478,3 εκατ.

Η σημαντική αυτή ενίσχυση των ιδίων κεφαλαίων της Εταιρίας συμβαδίζει με την ηγετική της θέση στην αγορά ασφαλίσεων ζωής και ζημιών και καταδεικνύει τη δυνατότητά της να αντεπεξέλθει στις δυσμενείς συνθήκες που δημιουργήσε η ύφεση στην ελληνική οικονομία, αλλά και την τοποθετεί στο κατάλληλο σημείο ώστε να εξακολουθήσει να διαδραματίζει πρωταγωνιστικό ρόλο κατά το πέρασμα της οικονομίας από την ύφεση στην ανάκαμψη.

Σε ότι αφορά στην προετοιμασία για την εφαρμογή του Solvency II, η Εταιρία έχει συμμετάσχει σε όλες τις Μελέτες Ποσοτικών Επιπτώσεων (Quantitative Impact Studies – QIS) και στις ασκήσεις προσομοίωσης καταστάσεων κρίσης (stress tests) της Τράπεζας της Ελλάδος και της Ευρωπαϊκής Αρχής Ασφαλίσεων και Επαγγελματικών Συντάξεων (“ΕΙΟΡΑ”). Η Εταιρία βρίσκεται σε προχωρημένο στάδιο πλήρους εφαρμογής των σχετικών κανόνων και παράλληλα έχει ενδυναμώσει και ενισχύσει τις τέσσερις βασικές λειτουργίες του αναλογισμού, διαχείρισης κινδύνων, εσωτερικού ελέγχου και κανονιστικής συμμόρφωσης.

3. Συνδεδεμένες Εταιρίες

Τα συνολικά κέρδη των θυγατρικών και συγγενών εταιριών προ φόρων ανήλθαν το 2014 σε €5,7 εκατ. έναντι €4,9 εκατ. για το 2013.

Τα κέρδη προ φόρων της θυγατρικής εταιρίας GARANTA S.A. ανήλθαν σε €0,4 εκατ. έναντι €0,03 εκατ. το 2013, παρόλο που οι δραστηριότητές της παρουσίασαν μείωση με τα εγγεγραμμένα ασφάλιστρα να σημειώνουν πτώση 28,8%.

Στην Κύπρο, το αποτέλεσμα της εταιρίας διαμορφώθηκε σε ζημιά προ φόρων ύψους (€0,1 εκατ.).

Η θυγατρική εταιρία National Μεσιτική Ασφαλίσεων που δραστηριοποιείται στην ασφαλιστική μεσιτεία, πραγματοποίησε κέρδη προ φόρων ύψους €0,4 εκατ. το 2014 έναντι €0,2 εκατ. το 2013.

Η θυγατρική εταιρία AUDATEX ΕΛΛΑΣ Α.Ε. τελεί υπό εκκαθάριση από την 26 Ιουνίου 2010, βάσει της από 25 Νοεμβρίου 2009 απόφασης των Διοικητικών Συμβουλίων της AUDATEX ΕΛΛΑΣ Α.Ε. και της AUDATEX GmbH, όπου αποφασίσθηκε από κοινού ο τερματισμός της μεταξύ τους σύμβασης άδειας αποκλειστικής χρήσης λογισμικού. Για την ολοκλήρωση της διαδικασίας εκκαθάρισεως της εταιρίας απομένει να ρευστοποιηθεί η ακίνητη περιουσία της.

Τα κέρδη προ φόρων των δύο ασφαλιστικών εταιριών (ζωής και γενικών ασφαλίσεων) στη Βουλγαρία, στις οποίες η Εταιρία συμμετέχει με 30%, παρουσίασαν κέρδη προ φόρων ανερχόμενα σε €4,6 εκατ. το 2014 έναντι €4,4 εκατ. το 2013.

Επιπλέον η Εταιρία συμμετέχει με 20% σε μεσιτική εταιρία στη Βουλγαρία η οποία παρουσίασε κέρδη προ φόρων €0,59 εκατ. το 2014 έναντι €0,61 εκατ. το 2013.

Την 13.06.2014, το Διοικητικό Συμβούλιο της Εθνικής Ασφαλιστικής αποφάσισε η Εταιρία να προβεί στην από κοινού με τις United Bank of Bulgaria AD και AIG Central Europe & CIS Insurance Holding Corporation πώληση της UBB AIG Insurance Company AD. Η πώληση αναμένεται να ολοκληρωθεί εντός του τελευταίου τριμήνου 2015. Δεδομένου ότι η Διοίκηση της Εταιρίας έχει δεσμευθεί για την πώληση της UBB AIG Insurance Company AD και η πώληση αυτή αναμένεται να ολοκληρωθεί εντός των επόμενων δώδεκα μηνών, η εν λόγω συμμετοχή κατά την 31.12.2014 έχει καταχωρηθεί στα περιουσιακά στοιχεία προοριζόμενα προς πώληση.

4. Δίκτυο

4.1 Δίκτυο Μητρικής Εταιρίας

Το δίκτυο Πωλήσεων της Εταιρίας εκτείνεται σε όλη την Ελλάδα και αποτελείται από 158 Γραφεία Πωλήσεων με 2.204 Ασφαλιστικούς Συμβούλους και 1.461 Συνεργαζόμενα Ασφαλιστικά Πρακτορεία. Το παραγωγικό δίκτυο υποστηρίζεται από δίκτυο 13 καταστημάτων, τα οποία βρίσκονται στην Αθήνα, Αγρίνιο, Ηράκλειο, Θεσσαλονίκη, Καβάλα, Κέρκυρα, Κοζάνη, Κόρινθος, Λαμία, Λάρισα, Πάτρα, Ρόδος και Χανιά. Τα προϊόντα της Εταιρίας διατίθενται και μέσω του

εκτεταμένου δικτύου Καταστημάτων της Εθνικής Τράπεζας όπως επίσης και μέσω της απευθείας πώλησης (direct selling), η οποία εγκαινιάστηκε το 2012.

4.2 Δίκτυο Θυγατρικών

Εθνική Ασφαλιστική (Κύπρου) Λτδ.

Η Εταιρία στο σύνολο της δραστηριοποιείται σε όλους τους κλάδους ασφάλισης. Το δίκτυό της αποτελείται από 4 υποκατάστημα και 4 Ασφαλιστικά Γραφεία, τα οποία βρίσκονται σε όλες τις μεγάλες πόλεις της Κύπρου (Λευκωσία, Λεμεσό, Λάρνακα) και ενδυναμώθηκε το 2014 από την αύξηση των ασφαλιστικών συμβούλων από 65 σε 90 και τα συνεργαζόμενα ασφαλιστικά πρακτορεία παραμένουν 50.

S.C. Garanta Assigurari S.A. (Ρουμανία)

Η GARANTA S.A. δραστηριοποιείται στον τομέα των ασφαλιστικών και αντασφαλιστικών εργασιών και λειτουργεί όλους τους κλάδους ασφάλισης. Διαθέτει 10 υποκαταστήματα στις πόλεις Brasov, Cluj Napoca, Timisoara, Oradea, Deva, Craiova, Iasi, Ploiesti και Βουκουρέστι. Το δίκτυό της περιλαμβάνει 33 πράκτορες, 88 ασφαλιστικούς συμβούλους, ενώ ασφαλιστικά της προϊόντα πωλούνται μέσω του τραπεζικού δικτύου της Piraeus Bank/Romania και της Banca Romana de Credite si Investitii (BRCI).

5. Διαχείριση Ασφαλιστικών και Χρηματοοικονομικών Κινδύνων

5.1 Πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων

Ο Όμιλος της Εθνικής Ασφαλιστικής θεωρεί την ύπαρξη αποτελεσματικού πλαισίου διαχείρισης κινδύνων βασικό παράγοντα περιορισμού της έκθεσης του σε κινδύνους και προστασίας των μετόχων και των ασφαλισμένων.

Ο Όμιλος για τον σκοπό αυτό, υιοθετεί πρακτικές και μεθοδολογίες διαχείρισης κινδύνων λαμβάνοντας υπόψη όλες τις σχετικές οδηγίες και απαιτήσεις της Εποπτικής Αρχής - Τράπεζα της Ελλάδος - και των Εποπτικών Αρχών που εποπτεύουν τις εταιρίες του Ομίλου, καθώς και της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος.

Για τον σκοπό αυτό έχουν συσταθεί Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων, Επιτροπή Διαχείρισης Ενεργητικού Παθητικού («ALCO») και έχει δημιουργηθεί Διεύθυνση Διαχείρισης Κινδύνων.

Το σύστημα διαχείρισης κινδύνων περιλαμβάνει διαδικασίες εντοπισμού, μέτρησης, παρακολούθησης, ελέγχου και αναφοράς των κινδύνων.

Το πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων συμπληρώνουν η Αναλογιστική Λειτουργία, η Λειτουργία Κανονιστικής Συμμόρφωσης και η Λειτουργία Εσωτερικού Ελέγχου.

5.2 Ασφαλιστικός κίνδυνος

Τα ασφαλιστήρια συμβόλαια που εκδίδει ο Όμιλος περιλαμβάνουν ασφαλιστικό κίνδυνο. Ο κίνδυνος αφορά στην πιθανότητα επέλευσης του ασφαλισμένου γεγονότος και της επακόλουθης ζημιάς. Ο κίνδυνος βασίζεται σε τυχαία γεγονότα και για το λόγο αυτό είναι απρόβλεπτος.

Η έκθεση στον ασφαλιστικό κίνδυνο μετριάζεται μέσω της διασποράς του σε ένα πολυπληθές χαρτοφυλάκιο ασφαλιστηρίων συμβολαίων. Η διασπορά αυτή βελτιώνεται περαιτέρω μέσω της εφαρμογής κατάλληλης πολιτικής ανάληψης των κινδύνων, κατάλληλης αντασφαλιστικής πολιτικής και εσωτερικών κανόνων λειτουργίας σε ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο διαχείρισης κινδύνου. Επιπλέον, η τιμολογιακή πολιτική βασίζεται σε παραδοχές και στατιστικές μελέτες, καθώς και στα εμπειρικά δεδομένα του Ομίλου, λαμβάνοντας υπόψη τις επικρατούσες τάσεις και τις τρέχουσες συνθήκες αγοράς.

Οι αντασφαλιστικές συμβάσεις διακρίνονται σε προαιρετικές, συμβατικές (αναλογικές και μη) και καταστροφικού τύπου (catastrophe reinsurance).

5.3 Πιστωτικός κίνδυνος

Η μέγιστη έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο αντανακλάται από το ύψος του κάθε στοιχείου του ενεργητικού. Κύριοι αντισυμβαλλόμενοι στους οποίους ο Όμιλος είναι εκτεθειμένος σε πιστωτικό κίνδυνο, είναι οι αντασφαλιστές, οι οποίοι μπορεί να μην είναι σε θέση να καλύψουν την αναλογία τους επί των ασφαλιστικών αποζημιώσεων που έχουν ήδη καταβληθεί στους δικαιούχους, οι ασφαλιζόμενοι, οι οποίοι μπορεί να μην δύνανται να καταβάλλουν τα ποσά ασφαλιστρών που είναι απαιτητά και οι συνεργάτες του Ομίλου.

Η πολιτική του Ομίλου είναι να συνάπτει συναλλαγές με τρίτους που ικανοποιούν υψηλά κριτήρια και έχουν υψηλό επίπεδο πιστωτικής αξιοπιστίας.

5.4 Κίνδυνος ρευστότητας

Ο Όμιλος διαχειρίζεται τον κίνδυνο ρευστότητας με τη συνεχή παρακολούθηση των χρηματοροών του. Προϋπολογίζει και παρακολουθεί τις χρηματοροές του και ενεργεί κατάλληλα ώστε να υπάρχουν επαρκή ρευστά διαθέσιμα.

5.5 Κίνδυνος αγοράς

Ο κίνδυνος αγοράς αφορά την πιθανότητα απωλειών λόγω μεταβολής στο επίπεδο ή στη μεταβλητότητα των τιμών αγοράς, όπως είναι οι τιμές των μετοχών, επιτοκίων και συναλλαγματικών διαφορών. Ο Όμιλος και η Μητρική Εταιρία εφαρμόζει σύγχρονες μεθόδους για τη μέτρηση του κινδύνου αγοράς, όπως η αποτίμηση Αξίας σε Κίνδυνο, ανάλυση ευαισθησίας, ανάλυση βασικού επιτοκιακού κινδύνου.

5.6 Κίνδυνος συγκέντρωσης

Ο Όμιλος μεριμνά για την διαχείριση του κινδύνου συγκέντρωσης, τόσο με την διαφοροποίηση του χαρτοφυλακίου ασφαλιστηρίων συμβολαίων όσο και με την σύναψη αντασφαλιστικών συμβάσεων.

5.7 Λειτουργικός κίνδυνος

Ο λειτουργικός κίνδυνος αφορά στις περιπτώσεις που οι εσωτερικές διαδικασίες καθώς και τα συστήματα της Εταιρίας δεν λειτουργούν με συνέπεια τη δημιουργία τόσο ποσοτικών όσο και ποιοτικών ζημιών. Η Εταιρία, προκειμένου να περιορίσει τον λειτουργικό κίνδυνο έχει δημιουργήσει επαρκείς εσωτερικούς μηχανισμούς ελέγχου και αναφοράς που έχουν στόχο τον εντοπισμό, την αξιολόγηση, τη διαχείριση και την καταγραφή του λειτουργικού κινδύνου. Οι μηχανισμοί αυτοί περιλαμβάνουν την αναλυτική καταγραφή των εσωτερικών διαδικασιών και ελέγχων, τον διαχωρισμό των αρμοδιοτήτων, την συνεχή εκπαίδευση του προσωπικού, τις διαδικασίες εγκρίσεων και συμφωνιών καθώς και την εποπτεία της λειτουργίας Εσωτερικού Ελέγχου. Στις περιπτώσεις όπου οι συνέπειες του λειτουργικού κινδύνου είναι σημαντικές, η Εταιρία έχει αναπτύξει σχέδιο ελαχιστοποίησης του λειτουργικού κινδύνου στα επιτρεπτά για την Εταιρία όρια, τα οποία συνάδουν με τη διάθεσή της σχετικά με το βαθμό κινδύνου που επιθυμεί να αναλάβει. Σημειώνεται ότι η βελτίωση του ελεγκτικού πλαισίου μέσα στο οποίο λειτουργεί η Εταιρία είναι συνεχής και εξελισσόμενη διαδικασία.

6. Οψιγενή Γεγονότα

Δεν υπήρξαν οψιγενή γεγονότα που να αναγνωρίστηκαν στις οικονομικές καταστάσεις της 31ης Δεκεμβρίου 2014.

7. Βασικά Χρηματοοικονομικά μεγέθη 2014– 2013

	Όμιλος		Μητρική	
	2014	2013	2014	2013
	(Ποσά σε εκατ. €)			
Δεδουλευμένα (μικτά) Ασφάλιστρα & συναφή έσοδα (συμπ. Επενδυτικών συμβολαίων)*	781,1	680,3	751,8	651,5
Δεδουλευμένα (μικτά) Ασφάλιστρα & συναφή έσοδα	565,5	594,7	536,2	565,9
Κέρδη προ φόρων	105,5	111,9	105,0	111,5
Κέρδη μετά από φόρους	76,1	116,9	75,9	116,7
Δείκτης ιδίας κράτησης (επί δεδουλευμένων)	86,2%	88,7%	86,8%	89,4%
Δείκτης εξόδων επί εγγεγραμμένων ασφαλιστρών	20,9%	21,5%	20,3%	20,8%
Σύνολο ενεργητικού	3.267,4	3.456,0	3.188,9	3.383,0
Ίδια κεφάλαια	591,0	525,8	567,4	503,0
Ασφαλιστικές προβλέψεις	2.029,8	2.098,7	1.987,0	2.059,9

Τα ποσά του παραπάνω πίνακα είναι σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικών Αναφορών, εκτός των Δεδουλευμένων Ασφαλιστρών & συναφών εσόδων (συμπ. Επενδυτικών συμβολαίων), τα οποία περιλαμβάνουν και τη δεδουλευμένη παραγωγή των επενδυτικών συμβολαίων DAF και Εφάπαξ Εθνικής.

8. Περιβαλλοντικά Θέματα

Λόγω της φύσης των εργασιών ο Όμιλος δεν αντιμετωπίζει περιβαλλοντικά θέματα. Στο πλαίσιο της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης, η Εθνική Ασφαλιστική έχει αναλάβει πλήθος δράσεων.

9. Συνέχιση της επιχειρηματικής δραστηριότητας

Λόγω των συνεχιζόμενων διαπραγματεύσεων της ελληνικής κυβέρνησης με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα («ΕΚΤ») και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο, (οι «Θεσμοί»), με σκοπό να επιτευχθεί οριστική συμφωνία, η ΕΚΤ ήρε την απαλλαγή μη καταλληλότητας των ομολόγων ελληνικού δημοσίου («ΟΕΔ») ως εγγύηση για τη χρηματοδότηση από την ΕΚΤ μέχρι να υπάρξουν ισχυρές ενδείξεις ότι η Ελλάδα έχει φθάσει σε συμφωνία με τους Θεσμούς. Συνεπώς, η Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος Α.Ε. (‘‘ΕΤΕ’’), της οποίας η Εταιρία είναι 100% θυγατρική, στηρίζεται περισσότερο στην Τράπεζα της Ελλάδος μέσω του Έκτακτου Μηχανισμού Παροχής Ρευστότητας (‘‘ΕΛΑ’’) για παροχή ρευστότητας, ο οποίος τελεί υπό τον αυστηρό έλεγχο της ΕΚΤ.

Η Εταιρία, έχει σημαντικές συναλλαγές και υπόλοιπα με την ΕΤΕ, κυρίως καταθέσεις προθεσμίας και όψεως. Οι καταθέσεις της ΕΤΕ χρησιμοποιούνται από την Εταιρία για να καλύψουν τις ανάγκες χρηματικών εκρών κατά τη συνήθη επιχειρηματική της δραστηριότητα.

Τυχόν περιορισμοί επί των τραπεζικών καταθέσεων, ενδέχεται να επηρεάσουν τη δυνατότητά της Εταιρίας να προβαίνει στις συναλλαγές που αφορούν τη συνήθη επιχειρηματική της δραστηριότητα, καθώς και τα εποπτικά της κεφάλαια.

Η Εταιρία παρακολουθεί συστηματικά την κεφαλαιακή της επάρκεια σύμφωνα με το νέο εποπτικό πλαίσιο ‘‘Φερεγγυότητα II’’ και έχει συμμετάσχει στις πανευρωπαϊκές ασκήσεις προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων (stress tests) της Τράπεζας της Ελλάδος και της Ευρωπαϊκής Αρχής Ασφαλίσεων και Επαγγελματικών Συντάξεων (‘‘ΕΙΟΡΑ’’). Η Εταιρία σχεδιάζει τις απαιτούμενες ενέργειες, οι οποίες ενδέχεται να χρειαστεί να υλοποιηθούν μέσα στη χρήση 2015, ώστε να διαθέτει επαρκή εποπτικά κεφάλαια με την εφαρμογή της Φερεγγυότητας II από την 1.1.2016.

Τυχόν περιορισμοί επί των τραπεζικών καταθέσεων αλλά και επί της δυνατότητας της ΕΤΕ, η οποία, ως μοναδικός μέτοχος της Εταιρίας, κεφαλαιοδοτεί όποτε προκύπτει ανάγκη την Εταιρία, ενδέχεται να επηρεάσουν τις σχεδιαζόμενες ενέργειες για συμμόρφωση με το πλαίσιο της Φερεγγυότητας II.

Συμπέρασμα για τη συνέχιση της επιχειρηματικής δραστηριότητας

Η Διοίκηση της ΕΤΕ έχει αποφανθεί ότι δεν τίθεται θέμα συνέχισης της επιχειρηματικής δραστηριότητας της ΕΤΕ, λαμβάνοντας υπόψη (α) τους εύρωστους δείκτες κεφαλαιακής επάρκειας κατά την 31 Δεκεμβρίου 2014, (β) την πρόσβασή της στο Ευρωσύστημα και (γ) τη δυνατότητα περαιτέρω άντλησης κεφαλαίων αν τελικά προκύψει τέτοια ανάγκη από το Ελληνικό Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας.

Η Διοίκηση της Εταιρίας παρακολουθεί την κεφαλαιακή της επάρκεια σύμφωνα με τη Φερεγγυότητα II και εκτιμά ότι θα διαθέτει επαρκή εποπτικά κεφάλαια με την πρώτη εφαρμογή του νέου πλαισίου την 1.1.2016.

Εντούτοις, καθώς η δυνατότητα της Τράπεζας της Ελλάδος να συνεχίζει να χρηματοδοτεί τη λειτουργία των ελληνικών Τραπεζών, συμπεριλαμβανομένης και της ΕΤΕ, παραμένει περιορισμένη και υπόκειται στην έγκριση της ΕΚΤ, υπάρχει ουσιώδης αβεβαιότητα σχετικά με το κατά πόσον η ΕΤΕ θα έχει επάρκεια ρευστότητας μέσω πρόσβασης στον ΕΛΑ, ή άλλους μηχανισμούς χρηματοδότησης, ώστε η ΕΤΕ με τη σειρά της, ως μοναδικός μέτοχος της Εταιρίας, να είναι σε θέση να διοχετεύει επαρκή ρευστότητα όποτε χρειάζεται και στην Εταιρία.

10. Προοπτικές για το 2015

Η Εθνική το 2014 ενίσχυσε την πελατοκεντρική της φιλοσοφία, ανέπτυξε περαιτέρω τα δίκτυά της, επένδυσε στο ανθρώπινο δυναμικό της και βελτιώθηκε λειτουργικά παραμένοντας πρώτη σε μερίδια αγοράς, με σταθερή κερδοφορία και υψηλό δείκτη κεφαλαιακής επάρκειας.

Πιο συγκεκριμένα, ολοκληρώνοντας το έργο Εξυπηρέτησης Πελάτη-Συνεργάτη και συστήνοντας αντίστοιχη Μονάδα, η Εταιρία βελτίωσε τις παρεχόμενες υπηρεσίες στον πελάτη και το δίκτυο. Ανταποκρινόμενη στις ανάγκες της αγοράς δημιούργησε πιο ανταγωνιστικά, ευέλικτα και σύγχρονα προϊόντα, επαναξιολόγησε τη διάθεση κάποιων προϊόντων και επικοινωνήσε το ισχυρό brand name της με νέα διαφημιστική καμπάνια εστιάζοντας στο κύρος και τις αρχές της. Ισχυροποίησε το δίκτυό της δημιουργώντας νέο Κανονισμό Πωλήσεων και υπογράφοντας νέες συμβάσεις ενδυναμώνοντας σημαντικά την οργάνωση των πωλήσεων. Επιπλέον, αξιοποιήθηκαν καλύτερα οι δυνατότητες του Bancassurance και ενδυναμώθηκε το on-line κανάλι Εθνική Protect για απευθείας διάθεση προϊόντων.

Η Εθνική Ασφαλιστική βελτιώνοντας τις οργανωτικές της δομές, υλοποιώντας στοχευμένες εκπαιδεύσεις και αναβαθμίζοντας τη διαδικασία αξιολόγησης ενίσχυσε το ανθρώπινο δυναμικό της.

Μέσω αύξησης της παραγωγής, διατήρησης του εξορθολογισμού των λειτουργικών εξόδων και ενίσχυσης των λειτουργιών διαχείρισης κινδύνων, η Εταιρία κατάφερε να διατηρήσει την κερδοφορία της σε υψηλά επίπεδα και το 2014.

Για το 2015 θα δοθεί έμφαση στην υλοποίηση σημαντικών έργων υποδομής, όπως:

- Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα (το μεγαλύτερο έργο που έχει πραγματοποιηθεί στην ασφαλιστική αγορά).
- Συστήματα διαχείρισης κόστους και βελτίωσης λειτουργίας (Anti-fraud για το αυτοκίνητο, ιατρικά πρωτόκολλα για την υγεία κ).
- Συστήματα ανάπτυξης πωλήσεων (e-underwriting, social media, mobile applications κ).
- Συστήματα διαχείρισης αποθεμάτων και κανονιστικών υποχρεώσεων (εφαρμογή Solvency II, νέα εφαρμογή για τον αναλογισμό).

Βασικός στόχος είναι η εταιρία να παραμείνει 1^η στην αγορά, να προχωρήσει με καινοτόμες λύσεις προς τους πελάτες της, με υψηλού επιπέδου εξυπηρέτηση, βελτιώνοντας ακόμα περισσότερο τον τρόπο λειτουργίας της, αξιοποιώντας τους ανθρώπινους πόρους, εξασφαλίζοντας σταθερή κερδοφορία για το μέτοχο θωρακισμένη κεφαλαιακά.

Αθήνα, 20 Μαρτίου 2015

Ο Πρόεδρος

Δημήτριος Γ. Δημόπουλος

Έκθεση Ελέγχου Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή

Προς τους Μετόχους της Ανώνυμης Ελληνικής Εταιρίας Γενικών Ασφαλίσεων «Η ΕΘΝΙΚΗ»

Έκθεση επί των Εταιρικών και Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων

Ελέγξαμε τις συνημμένες εταιρικές και τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της Ανώνυμης Ελληνικής Εταιρίας Γενικών Ασφαλίσεων «Η ΕΘΝΙΚΗ» (η «Εταιρία») και των θυγατρικών της (συνολικά «ο Όμιλος»), οι οποίες αποτελούνται από την εταιρική και ενοποιημένη κατάσταση οικονομικής θέσης της 31ης Δεκεμβρίου 2014, τις εταιρικές και ενοποιημένες καταστάσεις συνολικού εισοδήματος, μεταβολών ιδίων κεφαλαίων και ταμειακών ροών της χρήσεως που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και περίληψη σημαντικών λογιστικών αρχών και μεθόδων και λοιπές επεξηγηματικές πληροφορίες.

Ευθύνη της Διοίκησης για τις Εταιρικές και Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση αυτών των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως και για εκείνες τις εσωτερικές δικλίδες, που η διοίκηση καθορίζει ως απαραίτητες, ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδη ανακρίβεια, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Ευθύνη του Ελεγκτή

Η δική μας ευθύνη είναι να εκφράσουμε γνώμη επί αυτών των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων με βάση τον έλεγχό μας. Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου. Τα πρότυπα αυτά απαιτούν να συμμορφωνόμαστε με κανόνες δεοντολογίας, καθώς και να σχεδιάζουμε και διενεργούμε τον έλεγχο με σκοπό την απόκτηση εύλογης διασφάλισης για το εάν οι εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις είναι απαλλαγμένες από ουσιώδη ανακρίβεια.

Ο έλεγχος περιλαμβάνει τη διενέργεια διαδικασιών για την απόκτηση ελεγκτικών τεκμηρίων, σχετικά με τα ποσά και τις γνωστοποιήσεις στις εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις. Οι επιλεγόμενες διαδικασίες βασίζονται στην κρίση του ελεγκτή περιλαμβανομένης της εκτίμησης των κινδύνων ουσιώδους ανακρίβειας των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος. Κατά τη διενέργεια αυτών των εκτιμήσεων κινδύνου, ο ελεγκτής εξετάζει τις εσωτερικές δικλίδες που σχετίζονται με την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων της εταιρίας, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό την έκφραση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των εσωτερικών δικλίδων της εταιρίας. Ο έλεγχος περιλαμβάνει επίσης την αξιολόγηση της καταλληλότητας των λογιστικών αρχών και μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν και του εύλογου των εκτιμήσεων που έγιναν από τη διοίκηση, καθώς και αξιολόγηση της συνολικής παρουσίας των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.

Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε συγκεντρώσει είναι επαρκή και κατάλληλα για τη θεμελίωση της ελεγκτικής μας γνώμης.

Γνώμη

Κατά τη γνώμη μας, οι συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη άποψη, την οικονομική θέση της Εταιρίας και του Ομίλου κατά την 31η Δεκεμβρίου 2014 και τη χρηματοοικονομική τους επίδοση και τις ταμειακές τους ροές για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Θέμα Έμφασης

Χωρίς να διατυπώνουμε επιφύλαξη στη γνώμη μας, εφιστούμε την προσοχή σας στη σημείωση 2.2 των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, όπου γίνεται αναφορά στις ουσιώδεις αβεβαιότητες που απορρέουν από τις υφιστάμενες οικονομικές συνθήκες στην Ελλάδα και τις τρέχουσες εξελίξεις, οι οποίες δύναται να επηρεάσουν τον χρηματοπιστωτικό τομέα. Οι ουσιώδεις αβεβαιότητες αυτές δύναται να δημιουργήσουν σημαντική αμφιβολία για τη δυνατότητα της Εταιρίας και του Ομίλου να συνεχίσουν απρόσκοπτα την επιχειρηματική τους δραστηριότητα.

Αναφορά επί Άλλων Νομικών και Κανονιστικών Θεμάτων

Επαληθεύσαμε τη συμφωνία και την αντιστοίχιση του περιεχομένου της Έκθεσης Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου με τις συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, στα πλαίσια των οριζόμενων από τα άρθρα 43α, 108 και 37 του Κ.Ν. 2190/1920.

Αθήνα, 31 Μαρτίου 2015

Η Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής

Δέσποινα Ξενάκη

ΑΜ ΣΟΕΛ: 14161

Deloitte.

Χατζηπαύλου, Σοφιανός & Καμπάνης Ανώνυμη Εταιρία

Ορκωτών Ελεγκτών & Συμβούλων Επιχειρήσεων

Φραγκοκλησιιάς 3α & Γρανικού, 151 25 Μαρούσι

Α.Μ. ΣΟΕΛ : Ε 120

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΥΝΟΛΙΚΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

	Σημ.	ΟΜΙΛΟΣ		ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	
		31/12/2014	31/12/2013	31/12/2014	31/12/2013
		(Ποσά σε χιλιάδες €)			
Δεδουλευμένα (μικτά) ασφάλιστρα και συναφή έσοδα	6	565.496	594.691	536.191	565.847
Μείον: Εκχωρηθέντα ασφάλιστρα	7	(78.130)	(67.412)	(70.856)	(60.269)
Καθαρά δεδουλευμένα ασφάλιστρα και συναφή έσοδα		487.366	527.279	465.335	505.578
Λοιπά έσοδα επενδύσεων	8	94.904	111.250	95.322	110.875
Κέρδη/(Ζημιές) από πώληση/λήξη επενδύσεων	9	61.612	27.692	61.596	27.683
Κέρδη/(Ζημιές) από αποτίμηση επενδύσεων	10	(1.787)	13.651	(1.870)	13.243
Απομείωση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων	11	(1.689)	(8.605)	(1.689)	(8.605)
Έσοδα επενδύσεων		153.040	143.988	153.359	143.196
Λοιπά Έσοδα	12	8.192	8.119	7.473	7.783
		648.598	679.386	626.167	656.557
Αποζημιώσεις ασφαλισμένων	13	(369.104)	(420.146)	(357.807)	(405.961)
Δεδουλευμένες προμήθειες παραγωγής	14	(64.250)	(69.547)	(63.178)	(69.660)
Μεταβολή μαθηματικών αποθεμάτων και τεχνικών ασφαλιστικών προβλέψεων	15	6.581	44.120	8.340	43.960
Έξοδα διοίκησης και διάθεσης	16	(105.054)	(108.777)	(96.121)	(99.242)
Χρηματοοικονομικά έξοδα	17	(12.358)	(14.293)	(12.258)	(14.159)
Λοιπά έξοδα		(319)	(292)	(100)	-
Αναλογία αποτελεσμάτων συγγενών εταιριών	24	1.330	1.440	-	-
Κέρδη προ φόρων		105.424	111.891	105.043	111.495
Φόροι	18	(29.323)	4.978	(29.174)	5.277
Κέρδη μετά από φόρους		76.101	116.869	75.869	116.772

Λοιπά συνολικά εισοδήματα, μετά από φόρους:

Αξιόγραφα διαθέσιμα προς πώληση, μετά από φόρους		(1.234)	16.781	(1.883)	16.882
Υποχρεώσεις από προγράμματα καθορισμένων παροχών		(9.593)	8.237	(9.593)	8.238
Συναλλαγματικές διαφορές, μετά από φόρους		(44)	562	-	-
Λοιπές κινήσεις		(13)	71	(1)	-
Καθαρά λοιπά συνολικά εισοδήματα, μετά από φόρους	19	(10.884)	25.651	(11.477)	25.120
Συνολικά εισοδήματα, μετά από φόρους		65.217	142.520	64.392	141.892

Κέρδη/(Ζημιές) μετά από φόρους, που αναλογούν:

- στη Μητρική Εταιρία	76.119	116.953	75.869	116.772
- στις Μη Ελέγχουσες Συμμετοχές	(18)	(84)	-	-

Συνολικά εισοδήματα, μετά από φόρους, που αναλογούν:

- στη Μητρική Εταιρία	65.233	142.552	64.392	141.892
- στις Μη Ελέγχουσες Συμμετοχές	(16)	(32)	-	-

Οι επεξηγηματικές σημειώσεις στις σελίδες 17 έως 95 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των Ετήσιων Οικονομικών Καταστάσεων.

Αθήνα, 20 Μαρτίου 2015

Ο Πρόεδρος
Του Δ.Σ.Ο Διευθύνων
ΣύμβουλοςΟ Γενικός
ΔιευθυντήςΟ Διευθυντής Οικ/κών
Υπηρεσιών

Ο Αναλογιστής

Δ.Γ. Δημόπουλος
Α.Δ.Τ. Ι 044860Σ.Α.Μαυρόγαλος
Α.Δ.Τ. Ν 340131Σ.Σ. Κωνσταντάς
Α.Δ.Τ. ΑΒ 576336Γ.Χ.Πετούσης
Αρ. αδ. 990 Α'τάξηςΓ.Χ.Μαμουλάκης
Α.Δ.Τ. ΑΗ 125609

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ

		ΟΜΙΛΟΣ		ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	
		31/12/2014	31/12/2013	31/12/2014	31/12/2013
	Σημ.	(Ποσά σε χιλιάδες €)			
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ					
Ενσώματα περιουσιακά στοιχεία	20	126.522	127.759	120.457	121.140
Επενδύσεις σε ακίνητα	21	101.975	106.090	101.550	106.090
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	22	9.500	8.437	6.632	5.524
Προμήθειες και άλλα έξοδα παραγωγής επόμενων χρήσεων (ΜΕΠ)	23	45.718	43.867	44.104	42.517
Επενδύσεις σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις	24	3.146	4.206	15.284	16.349
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	25	133.785	178.136	133.736	178.091
Αξιόγραφα διακρατούμενα ως τη λήξη	26	129.201	124.535	129.201	124.535
Αξιόγραφα διαθέσιμα προς πώληση	27	1.212.493	994.997	1.205.391	989.818
Αξιόγραφα σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	28	572.828	393.804	554.063	377.423
Αξιόγραφα κατατασσόμενα ως δάνεια και απαιτήσεις	29	236.552	207.666	236.552	207.666
Χρεώστες ασφαλιστών και λοιπές απαιτήσεις	31	518.685	253.162	485.562	229.086
Περιουσιακά στοιχεία προοριζόμενα προς πώληση	24	1.097	-	727	-
Απαιτήσεις από αντασφαλιστικές δραστηριότητες	32	83.542	125.922	72.549	117.254
Απαιτήσεις από φόρο εισοδήματος		13.759	14.477	13.642	14.413
Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα	33	78.623	872.921	69.461	853.130
Σύνολο Ενεργητικού		3.267.426	3.455.979	3.188.911	3.383.036
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ					
Ίδια κεφάλαια					
Μετοχικό Κεφάλαιο καταβεβλημένο	34	490.044	490.044	490.044	490.044
Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	34	547.416	547.416	547.416	547.416
Αποθεματικά	35	64.755	75.845	65.908	77.384
Αποτελέσματα εις νέον		(514.030)	(590.353)	(535.941)	(611.809)
		588.185	522.952	567.427	503.035
Μη Ελέγχουσες Συμμετοχές		2.792	2.808	-	-
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων		590.977	525.760	567.427	503.035
Υποχρεώσεις					
Μαθηματικά αποθέματα και τεχνικές ασφαλιστικές προβλέψεις	36	2.029.835	2.098.683	1.986.954	2.059.919
Υποχρεώσεις από επενδυτικά συμβόλαια	37	452.857	255.075	452.857	255.075
Λοιπές υποχρεώσεις	38	107.348	116.673	96.662	106.097
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις	39	50.034	420.092	50.034	420.092
Φόρος εισοδήματος		200	19.429	-	19.293
Υποχρεώσεις αντασφαλιστικών δραστηριοτήτων	40	24.104	18.108	23.823	18.169
Υποχρεώσεις παροχών προς το προσωπικό	41	11.334	1.516	11.154	1.356
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	25	737	643	-	-
Σύνολο Υποχρεώσεων		2.676.449	2.930.219	2.621.484	2.880.001
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων και Υποχρεώσεων		3.267.426	3.455.979	3.188.911	3.383.036

Οι επεξηγηματικές σημειώσεις στις σελίδες 17 έως 95 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των Ετήσιων Οικονομικών Καταστάσεων.

Αθήνα, 20 Μαρτίου 2015

Ο Πρόεδρος
Του Δ.Σ.

Ο Διευθύνων
Σύμβουλος

Ο Γενικός
Διευθυντής

Ο Διευθυντής Οικ/κών
Υπηρεσιών

Ο Αναλογιστής

Δ.Γ. Δημόπουλος
Α.Δ.Τ. Ι 044860

Σ.Α.Μαυρόγαλος
Α.Δ.Τ. Ν 340131

Σ.Σ. Κωνσταντάς
Α.Δ.Τ. ΑΒ 576336

Γ.Χ.Πετούσης
Αρ. αδ. 990 Α'τάξης

Γ.Χ.Μαμουλάκης
Α.Δ.Τ. ΑΗ 125609

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ

ΟΜΙΛΟΣ

	Μετοχικό κεφάλαιο	Αποθεματικό από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	Αποθεματικό αξιογράφων ΔΠΠ	Λοιπά Αποθεματικά	Συναλ/κές Διαφορές	Σωρευμένα Κέρδη / (Ζημιές)	Σύνολο	Μη Ελέγχουσες Συμμετοχές	Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων
(Ποσά σε χιλιάδες €)									
Υπόλοιπα 01/01/2013	490.044	547.416	21.987	32.355	(4.148)	(706.576)	381.078	2.924	384.002
Αποτέλεσμα χρήσης μετά φόρων	-	-	-	-	-	116.869	116.869	(84)	116.785
Μεταφορές	-	-	-	-	-	(646)	(646)	(32)	(678)
Λοιπά συνολικά εισοδήματα, μετά από φόρους	-	-	16.781	8.308	562	-	25.651	-	25.651
Υπόλοιπα 31/12/2013	490.044	547.416	38.768	40.663	(3.586)	(590.353)	522.952	2.808	525.760
Αποτέλεσμα χρήσης μετά φόρων	-	-	-	-	-	76.119	76.119	(18)	76.101
Μεταφορές	-	-	-	(209)	-	209	-	-	-
Λοιπά συνολικά εισοδήματα, μετά από φόρους	-	-	(1.251)	(9.593)	(37)	(5)	(10.886)	2	(10.884)
Υπόλοιπα 31/12/2014	490.044	547.416	37.517	30.861	(3.623)	(514.030)	588.185	2.792	590.977

ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ

	Μετοχικό κεφάλαιο	Αποθεματικό από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	Αποθεματικό αξιογράφων ΔΠΠ	Λοιπά Αποθεματικά	Σωρευμένα Κέρδη / (Ζημιές)	Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων
(Ποσά σε χιλιάδες €)						
Υπόλοιπα 01/01/2013	490.044	547.416	21.729	30.535	(728.582)	361.142
Αποτέλεσμα χρήσης μετά φόρων	-	-	-	-	116.772	116.772
Λοιπά συνολικά εισοδήματα, μετά από φόρους	-	-	16.881	8.239	1	25.121
Υπόλοιπα 31/12/2013	490.044	547.416	38.610	38.774	(611.809)	503.035
Αποτέλεσμα χρήσης μετά φόρων	-	-	-	-	75.869	75.869
Λοιπά συνολικά εισοδήματα, μετά από φόρους	-	-	(1.883)	(9.593)	(1)	(11.477)
Υπόλοιπα 31/12/2014	490.044	547.416	36.727	29.181	(535.941)	567.427

Οι επεξηγηματικές σημειώσεις στις σελίδες 17 έως 95 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των Ετήσιων Οικονομικών Καταστάσεων.

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ		ΟΜΙΛΟΣ		ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	
		31/12/2014	31/12/2013	31/12/2014	31/12/2013
Σημ.		(Ποσά σε χιλιάδες €)			
Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες					
Κέρδη προ φόρων		105.424	111.891	105.043	111.495
Πλέον/(μείον) προσαρμογές για μη ταμειακά στοιχεία					
Αποσβέσεις και απομειώσεις περ.στοιχείων, επενδ.ακινήτων και αύλων	16	8.294	11.114	7.924	10.647
Μεταβολή πρόβλεψης επισφαλών απαιτήσεων	16	(4.403)	763	(4.403)	763
Έξοδα προγραμμάτων καθορισμένων παροχών προς το προσωπικό	41	6.146	1.936	6.146	1.936
Ζημιές από πώληση και καταστροφή περιουσιακών στοιχείων	12	25	282	25	282
Ζημιά από απομείωση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων	11	1.689	8.605	1.689	8.605
Αναλογία αποτελεσμάτων συγγενών εταιρειών	24	(1.330)	(1.440)	-	-
Κέρδη από Πώληση/ Λήξη αξιογράφων	9	(61.612)	(27.692)	(61.596)	(27.683)
Καθαρά έσοδα από τόκους και μερίσματα	8,17	(85.851)	(98.551)	(86.281)	(98.183)
Σύνολο προσαρμογών για μη ταμειακά στοιχεία		(137.042)	(104.983)	(136.496)	(103.633)
Μεταβολή στοιχείων απαιτήσεων / υποχρεώσεων					
Μεταβολή αξιογράφων σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	28	(179.024)	(74.119)	(176.640)	(74.786)
Μεταβολή ΜΕΠ	23	(1.851)	3.440	(1.587)	3.709
Μεταβολή ασφαλιστικών προβλέψεων	36	(68.848)	(99.643)	(72.965)	(98.594)
Μεταβολή υποχρεώσεων από ομαδικά επενδυτικά συμβόλαια DAF	37	9.248	(7.051)	9.248	(7.051)
Μεταβολή υποχρεώσεων από επενδυτικά συμβόλαια unit linked	37	188.534	64.092	188.534	64.092
Μεταβολή καταθέσεων που δεν αποτελούν ταμειακά διαθέσιμα	31	(275.142)	(1.741)	(267.480)	-
Μεταβολή χρεωστών ασφαλιστρών και λοιπών απαιτήσεων	31	14.022	41.310	8.440	43.165
Μεταβολή απαιτήσεων από αντασφαλιστικές δραστηριότητες	32	36.651	(28.778)	44.705	(41.116)
Μεταβολή λοιπών υποχρεώσεων		(9.635)	(705)	(10.107)	4.310
		(317.663)	(96.287)	(309.305)	(98.409)
Αγορές αξιογράφων		(868.714)	(650.803)	(866.295)	(647.568)
Πωλήσεις αξιογράφων		715.261	425.581	714.393	422.584
Ταμειακές εισροές από μερίσματα	8	302	577	285	572
Ταμειακές εισροές από τόκους		58.186	68.276	57.095	68.890
Ταμειακές εκροές από τόκους		(5.616)	(20.292)	(5.616)	(20.292)
Φόρος εισοδήματος που καταβλήθηκε		(2.405)	(11.043)	(2.295)	(10.779)
Καθαρές ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες		(420.649)	(283.991)	(411.738)	(285.002)
Ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες					
Μείωση κεφαλαίου συγγενών		338	-	338	-
Αγορές ενσώματων άυλων περιουσιακών στοιχείων και επενδυτικών ακινήτων		(4.101)	(3.031)	(3.900)	(2.895)
Πρόσοδοι από πωλήσεις ενσώματων και άυλων περιουσιακών στοιχείων		72	138	68	105
Ταμειακές εισροές από μερίσματα συνδεδεμένων επιχειρήσεων	8	-	-	1.521	1.048
Καθαρές ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες		(3.691)	(2.893)	(1.973)	(1.742)
Ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες					
Αύξηση/(μείωση) χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων		(369.958)	147.732	(369.958)	147.732
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου	34	-	-	-	-
Καθαρές ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες		(369.958)	147.732	(369.958)	147.732
Καθαρή αύξηση/(μείωση) ταμείου και ταμειακών ισοδυνάμων		(794.298)	(139.152)	(783.669)	(139.012)
Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα στην αρχή της χρήσης		872.921	1.012.073	853.130	992.142
Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα τέλους χρήσης		78.623	872.921	69.461	853.130

Οι επεξηγηματικές σημειώσεις στις σελίδες 17 έως 95 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των Ετήσιων Οικονομικών Καταστάσεων.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 1: ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

Η Ανώνυμος Ελληνική Εταιρία Γενικών Ασφαλειών (εφεξής «Η ΕΘΝΙΚΗ» ή «Μητρική Εταιρία») είναι η αρχαιότερη ασφαλιστική εταιρία στην Ελλάδα με συνεχή και αδιάκοπη λειτουργία άνω των 120 ετών. Ιδρύθηκε την 15 Ιουνίου του 1891 και έχει την έδρα της στην Λεωφ. Συγγρού 103-105, ΤΚ.11745, Αθήνα (ΑΡ.Μ.Α.Ε. 12840/05/Β/86/20), τηλ. 210 90 99 000, www.ethniki-asfalistiki.gr. Η Μητρική Εταιρία έχει ως καταστατικό σκοπό τη διενέργεια στην Ελλάδα και στο εξωτερικό όλων των ασφαλιστικών, αντασφαλιστικών και γενικότερα χρηματοοικονομικών εργασιών που επιτρέπονται σε ανώνυμες ασφαλιστικές εταιρίες από το ισχύον εκάστοτε Ελληνικό και Κοινοτικό δίκαιο και λειτουργεί στο πλαίσιο των διατάξεων του Κ.Ν.2190/1920 «Περί Ανωνύμων Εταιριών», των διατάξεων του Ν.Δ.400/1970 «Περί Ιδιωτικής Επιχειρήσεως Ασφαλίσεως» και των αποφάσεων του Υπουργείου Ανάπτυξης όπως έχουν διαμορφωθεί μέχρι σήμερα. Η Μητρική Εταιρία μαζί με τις θυγατρικές της (εφεξής ο «Όμιλος»), παρέχουν ευρύ φάσμα ασφαλιστικών υπηρεσιών σε ιδιώτες και επιχειρήσεις. Ο Όμιλος δραστηριοποιείται κυρίως στην Ελλάδα, ενώ έχει θυγατρικές που λειτουργούν στην Ελλάδα, στην Ρουμανία και στην Κύπρο και συγγενείς εταιρίες στην Ελλάδα και τη Βουλγαρία.

Η Μητρική Εταιρία είναι θυγατρική της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος Α.Ε. η οποία κατέχει το 100% των μετοχών της Εταιρίας μας. Κατά συνέπεια οι παρούσες Οικονομικές Καταστάσεις ενοποιούνται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος με τη μέθοδο της πλήρους ενοποίησης.

Η σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου είναι η εξής:

Δημήτριος Γ. Δημόπουλος	Πρόεδρος, Μη Εκτελεστικό Μέλος
Πάυλος Κ.Μυλωνάς	Α' Αντιπρόεδρος, Μη Εκτελεστικό Μέλος
Σπύρος Α. Μαυρόγαλος	Διευθύνων Σύμβουλος, Εκτελεστικό Μέλος
Θεοφάνης Θ. Παναγιωτόπουλος	Αναπλ. Διευθύνων Σύμβουλος, Εκτελεστικό Μέλος
Χριστόφορος Β. Σαρδελής	Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος
Αλέξανδρος Γ. Κατσιώτης	Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος
Νικόλαος Γ. Μήλιος	Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος
Μιλτιάδης Κ. Σταθόπουλος	Μη Εκτελεστικό Μέλος
Τηλέμαχος Α. Παλαιολόγος	Μη Εκτελεστικό Μέλος
Παναγιώτης Σ. Γεωργίου	Μη Εκτελεστικό Μέλος

Σημειώσεις:

Τα μέλη εκλέγονται από τη Γενική Συνέλευση των Μετόχων για περίοδο τριών ετών με δυνατότητα επανεκλογής. Η θητεία των παραπάνω μελών λήγει την 27 Ιουνίου 2017.

Οι παρούσες ετήσιες ατομικές και ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις έχουν εγκριθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο της Μητρικής Εταιρίας την 20 Μαρτίου 2015.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 2: ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΗΜΑΝΤΙΚΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ & ΜΕΘΟΔΩΝ

2.1 Βάση παρουσίασης των Οικονομικών Καταστάσεων

Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου και οι ατομικές οικονομικές καταστάσεις της Μητρικής Εταιρίας της χρήσης που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2014 (οι «οικονομικές καταστάσεις»), έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (εφεξής «Δ.Π.Χ.Α.») όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Τα ποσά απεικονίζονται σε χιλιάδες Ευρώ (εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά).

Όπου κρίθηκε απαραίτητο, τα συγκριτικά στοιχεία αναπροσαρμόστηκαν για να συμβαδίζουν με αλλαγές στην παρουσίαση κατά την τρέχουσα περίοδο.

Οι οικονομικές καταστάσεις έχουν συνταχθεί σύμφωνα με την αρχή του ιστορικού κόστους, με εξαίρεση το χαρτοφυλάκιο επενδύσεων διαθέσιμων προς πώληση, τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων και όλα τα συμβόλαια παραγώγων, τα οποία αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους.

Η σύνταξη των Οικονομικών Καταστάσεων σύμφωνα με τα Δ.Π.Χ.Α., προϋποθέτει τη διενέργεια εκτιμήσεων και παραδοχών, οι οποίες ενδέχεται να επηρεάσουν τόσο τα λογιστικά υπόλοιπα των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων, όσο και τις απαιτούμενες γνωστοποιήσεις για ενδεχόμενες απαιτήσεις και υποχρεώσεις κατά την ημερομηνία σύνταξης των Οικονομικών Καταστάσεων, όπως επίσης και το ύψος των εσόδων και εξόδων που αναγνωρίστηκαν κατά τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς. Η χρήση των διαθέσιμων πληροφοριών και η άσκηση εκτιμήσεων και παραδοχών στην εφαρμογή των λογιστικών αρχών, αποτελούν αναπόσπαστα στοιχεία για τη διενέργεια εκτιμήσεων στις ακόλουθες περιοχές: προβλέψεις απομείωσης αξίας δανείων και λοιπών απαιτήσεων, αποτίμηση χρηματοοικονομικών μέσων μη διαπραγματεύσιμων σε ενεργή αγορά, περιλαμβανομένων παραγώγων μη διαπραγματεύσιμων σε οργανωμένη αγορά παραγώγων και κάποιοι χρεωστικών τίτλων, απομείωση αξίας χαρτοφυλακίου επενδύσεων, έλεγχος απομείωσης της υπεραξίας και των άυλων περιουσιακών στοιχείων από επιχειρηματικές συνενώσεις, έλεγχος της δυνατότητας ανάκτησης των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων, εκτίμηση των υποχρεώσεων από παροχές στο προσωπικό μετά την έξοδο από την υπηρεσία, των ασφαλιστικών αποθεμάτων, των ενδεχόμενων υποχρεώσεων από εκκρεμείς δικαστικές υποθέσεις και ανοιχτές φορολογικές χρήσεις. Τα πραγματικά μελλοντικά αποτελέσματα ενδέχεται να διαφέρουν από τα δημοσιευμένα.

Οι περιοχές που εμπεριέχουν υψηλότερο βαθμό εκτιμήσεων και παραδοχών ή πολυπλοκότητας, ή περιοχές όπου οι υποθέσεις και οι εκτιμήσεις έχουν σημαντική επίπτωση στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, παρουσιάζονται στη Σημείωση 3.

2.2 Συνέχιση της επιχειρηματικής δραστηριότητας

Λόγω των συνεχιζόμενων διαπραγματεύσεων της ελληνικής κυβέρνησης με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα («ΕΚΤ») και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο, (οι «Θεσμοί»), με σκοπό να επιτευχθεί οριστική συμφωνία, η ΕΚΤ ήρε την απαλλαγή μη καταλληλότητας των ομολόγων ελληνικού δημοσίου («ΟΕΔ») ως εγγύηση για τη χρηματοδότηση από την ΕΚΤ μέχρι να υπάρξουν ισχυρές ενδείξεις ότι η Ελλάδα έχει φθάσει σε συμφωνία με τους Θεσμούς. Συνεπώς, η Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος Α.Ε. («ΕΤΕ»), της οποίας η Εταιρία είναι 100% θυγατρική, στηρίζεται περισσότερο στην Τράπεζα της Ελλάδος μέσω του Έκτακτου Μηχανισμού Παροχής Ρευστότητας («ΕΛΑ») για παροχή ρευστότητας, ο οποίος τελεί υπό τον αυστηρό έλεγχο της ΕΚΤ.

Η Εταιρία, έχει σημαντικές συναλλαγές και υπόλοιπα με την ΕΤΕ, κυρίως καταθέσεις προθεσμίας και όψεως. Οι καταθέσεις της ΕΤΕ χρησιμοποιούνται από την Εταιρία για να καλύψουν τις ανάγκες χρηματικών εκρών κατά τη συνήθη επιχειρηματική της δραστηριότητα.

Τυχόν περιορισμοί επί των τραπεζικών καταθέσεων, ενδέχεται να επηρεάσουν τη δυνατότητά της Εταιρίας να προβαίνει στις συναλλαγές που αφορούν τη συνήθη επιχειρηματική της δραστηριότητα, καθώς και τα εποπτικά της κεφάλαια.

Η Εταιρία παρακολουθεί συστηματικά την κεφαλαιακή της επάρκεια σύμφωνα με το νέο εποπτικό πλαίσιο “Φερεγγυότητα II” και έχει συμμετάσχει στις πανευρωπαϊκές ασκήσεις προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων (stress tests) της Τράπεζας της Ελλάδος και της Ευρωπαϊκής Αρχής Ασφαλίσεων και Επαγγελματικών Συντάξεων (“ΕΙΟΡΑ”). Η Εταιρία σχεδιάζει τις απαιτούμενες ενέργειες, οι οποίες ενδέχεται να χρειαστεί να υλοποιηθούν μέσα στη χρήση 2015, ώστε να διαθέτει επαρκή εποπτικά κεφάλαια με την εφαρμογή της Φερεγγυότητας II από την 1.1.2016.

Τυχόν περιορισμοί επί των τραπεζικών καταθέσεων αλλά και επί της δυνατότητας της ΕΤΕ, η οποία, ως μοναδικός μέτοχος της Εταιρίας, κεφαλαιοδοτεί όποτε προκύπτει ανάγκη την Εταιρία, ενδέχεται να επηρεάσουν τις σχεδιαζόμενες ενέργειες για συμμόρφωση με το πλαίσιο της Φερεγγυότητας II.

Συμπέρασμα για τη συνέχιση της επιχειρηματικής δραστηριότητας

Η Διοίκηση της ΕΤΕ έχει αποφανθεί ότι δεν τίθεται θέμα συνέχισης της επιχειρηματικής δραστηριότητας της ΕΤΕ, λαμβάνοντας υπόψη (α) τους εύρωστους δείκτες κεφαλαιακής επάρκειας κατά την 31 Δεκεμβρίου 2014, (β) την πρόσβαση της στο Ευρωσύστημα και (γ) τη δυνατότητα περαιτέρω άντλησης κεφαλαίων αν τελικά προκύψει τέτοια ανάγκη από το Ελληνικό Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας.

Η Διοίκηση της Εταιρίας παρακολουθεί την κεφαλαιακή της επάρκεια σύμφωνα με τη Φερεγγυότητα II και εκτιμά ότι θα διαθέτει επαρκή εποπτικά κεφάλαια με την πρώτη εφαρμογή του νέου πλαισίου την 1.1.2016.

Εντούτοις, καθώς η δυνατότητα της Τράπεζας της Ελλάδος να συνεχίζει να χρηματοδοτεί τη λειτουργία των ελληνικών Τραπεζών, συμπεριλαμβανομένης και της ΕΤΕ, παραμένει περιορισμένη και υπόκειται στην έγκριση της ΕΚΤ, υπάρχει ουσιώδης αβεβαιότητα σχετικά με το κατά πόσον η ΕΤΕ θα έχει επάρκεια ρευστότητας μέσω πρόσβασης στον ΕΛΑ, ή άλλους μηχανισμούς χρηματοδότησης, ώστε η ΕΤΕ με τη σειρά της, ως μοναδικός μέτοχος της Εταιρίας, να είναι σε θέση να διοχετεύει επαρκή ρευστότητα όποτε χρειάζεται και στην Εταιρία.

2.3 Υιοθέτηση των Δ.Π.Χ.Α.

2.3.1. Νέα Δ.Π.Χ.Α., διερμηνείες και τροποποιήσεις που τέθηκαν σε ισχύ από την 1 Ιανουαρίου 2014

Τον Μάιο του 2011, εκδόθηκε ένα «πακέτο» πέντε προτύπων το οποίο αποτελείται από το Δ.Π.Χ.Α. 10 *Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις*, το Δ.Π.Χ.Α. 11 *Συμμετοχές σε Κοινοπραξίες*, Δ.Π.Χ.Α. 12 *Γνωστοποιήσεις Συμμετοχών σε Άλλες Επιχειρήσεις*, Δ.Λ.Π. 27 (όπως τροποποιήθηκε το 2011) *Ατομικές Οικονομικές Καταστάσεις* και το Δ.Λ.Π. 28 (όπως τροποποιήθηκε το 2011) *Συμμετοχές σε Συγγενείς και Κοινοπραξίες*. Μεταγενέστερα της έκδοσης αυτών των προτύπων, έγιναν τροποποιήσεις επί των Δ.Π.Χ.Α. 10, 11 και 12 προκειμένου να αποσαφηνίσουν βασικές μεταβατικές οδηγίες κατά την πρώτη εφαρμογή αυτών των προτύπων. Την τρέχουσα χρήση, ο Όμιλος εφάρμοσε για πρώτη φορά τα Δ.Π.Χ.Α. 10, 11, 12 και τα τροποποιημένα Δ.Λ.Π. 27 και 28 (όπως τροποποιήθηκαν το 2011) μαζί με τις τροποποιήσεις των Δ.Π.Χ.Α. 10, 11 και 12 που αφορούσαν τις μεταβατικές οδηγίες. Η επίδραση από την εφαρμογή αυτών των προτύπων παρατίθεται κατωτέρω.

Επίδραση από την εφαρμογή του Δ.Π.Χ.Α. 10

Το Δ.Π.Χ.Α. 10 αντικαθιστά τα τμήματα εκείνα του Δ.Λ.Π. 27 *Ενοποιημένες και Ατομικές Οικονομικές Καταστάσεις* τα οποία αντιμετωπίζουν τα θέματα των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων καθώς και τη Διερμηνεία 12 *Ενοποίηση – Οικονομικές Οντότητες Ειδικού Σκοπού*. Το Δ.Π.Χ.Α. 10 αλλάζει τον ορισμό του ελέγχου έτσι ώστε ένας επενδυτής ασκεί έλεγχο επί μίας επένδυσης όταν α) έχει εξουσία επί της επένδυσης, β) είναι εκτεθειμένος ή έχει δικαιώματα επί των μεταβλητών αποδόσεων της επένδυσης και γ) έχει τη δυνατότητα να ασκήσει την εξουσία του και να επηρεάσει την απόδοση της επένδυσης. Θα πρέπει να πληρούνται και τα τρία ως άνω κριτήρια προκειμένου να θεωρηθεί ότι ένας επενδυτής ασκεί έλεγχο επί της επένδυσης. Προηγουμένως, ο έλεγχος είχε οριστεί ως η δύναμη ελέγχου των οικονομικών και λειτουργικών πολιτικών μίας οντότητας έτσι ώστε να αποκτά οφέλη από τις δραστηριότητές της. Επιπλέον οδηγίες έχουν περιληφθεί στο Δ.Π.Χ.Α. 10 για να αποσαφηνίσουν πότε ένας επενδυτής ασκεί έλεγχο επί μίας επένδυσης. Δεν υπήρξε επίδραση επί των οικονομικών καταστάσεων από την εφαρμογή του Δ.Π.Χ.Α. 10.

Επίδραση από την εφαρμογή του Δ.Π.Χ.Α. 11

Το Δ.Π.Χ.Α. 11 *Συμμετοχές σε Κοινοπραξίες*, επικεντρώνεται στα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των μερών που συμμετέχουν στην κοινοπραξία παρά στη νομική μορφή αυτής. Υπάρχουν δύο τύποι κοινοπραξιών: οι «Από κοινού ελεγχόμενες εργασίες» και οι «Από κοινού ελεγχόμενες οντότητες». «Από κοινού ελεγχόμενες εργασίες» υπάρχουν όταν οι επενδυτές έχουν δικαιώματα και υποχρεώσεις που απορρέουν από περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις της κοινοπραξίας. Μία επένδυση σε «Από κοινού ελεγχόμενες εργασίες» λογιστικά αντιμετωπίζεται ανάλογα με το μερίδιο του επενδυτή στα περιουσιακά στοιχεία, στις υποχρεώσεις, στα έσοδα και στα έξοδα της κοινοπραξίας. «Από κοινού ελεγχόμενες οντότητες» υπάρχουν όταν οι επενδυτές έχουν δικαιώματα επί της καθαρής περιουσίας της κοινοπραξίας. Οι επενδύσεις σε «Από κοινού ελεγχόμενες οντότητες» λογιστικά αντιμετωπίζονται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης. Η μέθοδος της αναλογικής ενοποίησης κοινοπραξιών πλέον δεν επιτρέπεται. Δεν υπήρξε επίδραση επί των οικονομικών καταστάσεων από την εφαρμογή του Δ.Π.Χ.Α. 11.

Επίδραση από την εφαρμογή του Δ.Π.Χ.Α. 12

Το Δ.Π.Χ.Α. 12 *Γνωστοποιήσεις Συμμετοχών σε Άλλες Επιχειρήσεις*, προσδιορίζει τις γνωστοποιήσεις που απαιτούνται για όλους τους τύπους συμμετοχών σε άλλες επιχειρήσεις, περιλαμβανομένων κοινοπραξιών, συγγενών επιχειρήσεων και δομημένων οικονομικών οντοτήτων που δεν ελέγχονται από τον επενδυτή. Κατά την έκδοση του Δ.Π.Χ.Α. 12 δεν έγινε κάποια σημαντική τροποποίηση στο Δ.Λ.Π. 34, ως εκ τούτου, οι απαιτήσεις του Δ.Π.Χ.Α. 12 δεν έχουν άμεση εφαρμογή κατά την έκδοση οικονομικών καταστάσεων.

Επίδραση από την εφαρμογή του Δ.Λ.Π. 27 (2011)

Η τροποποιημένη έκδοση του Δ.Λ.Π. 27 τώρα πραγματεύεται μόνο τις απαιτήσεις των ατομικών οικονομικών καταστάσεων, οι οποίες μεταφέρθηκαν, σε μεγάλο βαθμό, αμετάβλητες από το Δ.Λ.Π. 27 *Ενοποιημένες και Ατομικές Οικονομικές Καταστάσεις*. Οι απαιτήσεις για τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις πλέον περιλαμβάνονται στο Δ.Π.Χ.Α. 10 *Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις*. Το Πρότυπο απαιτεί, όταν μία εταιρεία συντάσσει ατομικές οικονομικές καταστάσεις, οι επενδύσεις σε θυγατρικές, συγγενείς και από κοινού ελεγχόμενες επιχειρήσεις να λογιστικοποιούνται είτε στο κόστος είτε σύμφωνα με τις διατάξεις του Δ.Λ.Π. 39 *Χρηματοοικονομικά Μέσα: Αναγνώριση και Επimέτρηση*. Δεν υπήρξε επίδραση από την υιοθέτηση του τροποποιημένου Δ.Λ.Π. 27 στις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου και της Μητρικής Εταιρίας.

Επίδραση από την εφαρμογή του Δ.Λ.Π. 28 (2011)

Το Πρότυπο αντικαθιστά το Δ.Λ.Π. 28 *Επενδύσεις σε Συγγενείς Επιχειρήσεις* και πραγματεύεται τον λογιστικό χειρισμό των επενδύσεων σε συγγενείς επιχειρήσεις και θέτει τις απαιτήσεις για την εφαρμογή της μεθόδου της καθαρής θέσης για συμμετοχές σε συγγενείς και σε από κοινού ελεγχόμενες επιχειρήσεις. Το Πρότυπο ορίζει την έννοια της «σημαντικής επιρροής» και παρέχει οδηγίες για το πώς πρέπει να εφαρμοστεί η μέθοδος της καθαρής θέσης. Επίσης, περιγράφει πώς πρέπει οι επενδύσεις σε συγγενείς και σε από κοινού ελεγχόμενες επιχειρήσεις να ελέγχονται για απομείωση. Δεν υπήρξε επίδραση από την υιοθέτηση του τροποποιημένου Δ.Λ.Π. 28 στις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου.

Επίδραση από την εφαρμογή του ΔΛΠ 32 "Χρηματο-οικονομικά Μέσα: Παρουσίαση" (Τροποποιημένο)

Οι τροποποιήσεις αυτές παρέχουν διευκρινίσεις για την εφαρμογή των κανόνων συμψηφισμού. Δεν υπήρξε επίδραση από την υιοθέτηση των εν λόγω τροποποιήσεων στις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου και της Μητρικής Εταιρίας.

Επίδραση από την εφαρμογή του ΔΛΠ 39 "Αντικατάσταση Παραγώγων και συνέχιση της λογιστικής αντιστάθμισης κινδύνου" (Τροποποίηση)

Οι τροποποιήσεις αυτές μετριάζουν τις επιπτώσεις από την παύση της λογιστικής αντιστάθμισης κινδύνου όταν ένα παράγωγο που έχει ταξινομηθεί ως μέσο αντιστάθμισης, αντικαθίσταται μέσω εκκαθαριστή και εφόσον πληρούνται βασικά κριτήρια. Η υιοθέτηση αυτής της τροποποίησης δεν είχε σημαντική επίδραση επί των οικονομικών καταστάσεων του Ομίλου και της Μητρικής Εταιρίας.

Επίδραση από την εφαρμογή του ΔΛΠ 36 (Τροποποιήσεις) "Γνωστοποιήσεις σχετικές με το ανακτήσιμο ποσό ενός μη χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου"

Οι τροποποιήσεις αυτές καταργούν την απαίτηση να γνωστοποιείται η ανακτήσιμη αξία των περιουσιακών στοιχείων ή των μονάδων δημιουργίας ταμιακών ροών στα οποία ένα σημαντικό ποσό της υπεραξίας (ή άυλα περιουσιακά στοιχεία με απεριόριστη ωφέλιμη ζωή) έχει κατανεμηθεί σε περιόδους κατά τις οποίες δεν υπάρχει απομείωση ή έχει αναγνωριστεί αναστροφή αυτής, να διευκρινίσει τις απαιτούμενες γνωστοποιήσεις, και να εισάγει ρητή απαίτηση γνωστοποίησης του επιτοκίου προεξόφλησης που χρησιμοποιήθηκε για τον προσδιορισμό της απομείωσης (ή αναστροφής αυτής), όπου η ανακτήσιμη αξία (βασιζόμενη στην εύλογη αξία μείον τα κόστη διάθεσης) προσδιορίζεται βάσει της παρούσας αξίας. Δεν υπήρξε επίδραση από την υιοθέτηση των εν λόγω τροποποιήσεων στις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου και της Μητρικής Εταιρίας.

Ε.Δ.Δ.Π.Χ.Α. «Διερμηνεία 21 Εισφορές» (Ε.Δ.Δ.Π.Χ.Α. 21)

Η Ε.Δ.Δ.Π.Χ.Α. 21 αποσαφηνίζει ότι μία οικονομική οντότητα αναγνωρίζει μία υποχρέωση για εισφορά όχι νωρίτερα απ' όταν η δραστηριότητα που προκαλεί την πληρωμή, όπως προσδιορίζεται από τη σχετική νομοθεσία, λαμβάνει χώρα. Διευκρινίζει, επίσης, ότι η υποχρέωση εισφοράς αναγνωρίζεται σταδιακά μόνο εάν η δραστηριότητα που προκαλεί την καταβολή της εισφοράς πραγματοποιείται κατά τη διάρκεια μιας χρονικής περιόδου, σύμφωνα με τη σχετική νομοθεσία. Για μια εισφορά η οποία προκαλείται μετά την επίτευξη ενός ελάχιστου ορίου, η διερμηνεία διευκρινίζει ότι καμία υποχρέωση δεν αναγνωρίζεται πριν επιτευχθεί το καθορισμένο κατώτατο όριο. Δεν υπήρξε επίδραση από την υιοθέτηση της διερμηνείας αυτής στις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου και της Μητρικής Εταιρίας.

2.3.2 Νέα Δ.Π.Χ.Α., διερμηνείες και τροποποιήσεις που θα τεθούν σε ισχύ μετά το 2014

- **Δ.Π.Χ.Α. 9 «Χρηματοοικονομικά Μέσα»** (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη από την 1 Ιανουαρίου 2018 και μετά). Το Δ.Π.Χ.Α. 9 που εκδόθηκε τον Νοέμβριο του 2009 εισήγαγε νέες απαιτήσεις για την ταξινόμηση και επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού. Το Δ.Π.Χ.Α. 9 τροποποιήθηκε αρχικά τον Οκτώβριο του 2010 και συμπεριέλαβε απαιτήσεις για την ταξινόμηση και επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων καθώς και την αποαγνώριση τους και μεταγενέστερα τον Νοέμβριο του 2013 όπου εισήγαγε το νέο γενικό πλαίσιο λογιστικής αντιστάθμισης. Τον Ιούλιο του 2014 εκδόθηκε αναθεωρημένη έκδοση κυρίως για να περιλάβει (α) τις διατάξεις για την απομείωση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και (β) περιορισμένες τροποποιήσεις των σχετικών διατάξεων που αφορούν στην ταξινόμηση και στην επιμέτρηση εισάγοντας μία νέα κατηγορία επιμέτρησης για ορισμένες απλές κατηγορίες χρεωστικών τίτλων, την «εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων» (ΕΑΜΛΣΕ) Οι βασικές απαιτήσεις του Δ.Π.Χ.Α. 9 περιλαμβάνουν:

- όλα τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που περιλαμβάνονται στο πεδίο εφαρμογής του Δ.Λ.Π. 39 «Χρηματοοικονομικά Μέσα: Αναγνώριση και επιμέτρηση», απαιτείται να επιμετρώνται μετά την αρχική αναγνώριση τους στο αποσβέσιμο κόστος ή στην εύλογη αξία. Συγκεκριμένα, οι χρεωστικοί τίτλοι που κατέχονται βάσει ενός επιχειρηματικού μοντέλου που αποσκοπεί στην είσπραξη των συμβατικών ταμειακών ροών οι οποίες συνίστανται αποκλειστικά από πληρωμές κεφαλαίου και τόκου επί του κεφαλαίου, επιμετρώνται σε μεταγενέστερες περιόδους, γενικά, στο αποσβέσιμο κόστος. Χρεωστικοί τίτλοι των οποίων οι συμβατικοί όροι προβλέπουν πληρωμή αποκλειστικά κεφαλαίου και τόκων, σε συγκεκριμένες ημερομηνίες και κατέχονται μέσω ενός επιχειρηματικού μοντέλου που αποσκοπεί είτε στην είσπραξη των συμβατικών ταμειακών εισροών είτε στην πώληση των χρεωστικών τίτλων, επιμετρώνται στην ΕΑΜΛΣΕ. Όλοι οι υπόλοιποι χρεωστικοί και συμμετοχικοί τίτλοι επιμετρώνται σε μεταγενέστερες περιόδους στην εύλογη αξία. Επιπρόσθετα, σύμφωνα με το Δ.Π.Χ.Α. 9, παρέχεται η δυνατότητα αμετάκλητης επιλογής να παρουσιάζονται οι μεταγενέστερες μεταβολές στην εύλογη αξία ενός συμμετοχικού τίτλου (που δεν κατέχεται για εμπορικούς σκοπούς) στα λοιπά συνολικά έσοδα, και να αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων μόνο τα έσοδα από μερίσματα.
- Αναφορικά με την επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων που έχουν προσδιοριστεί στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων, το Δ.Π.Χ.Α. 9 απαιτεί το ποσό της μεταβολής της εύλογης αξίας της χρηματοοικονομικής υποχρέωσης που αποδίδεται στη μεταβολή του πιστωτικού κινδύνου της υποχρέωσης, να αναγνωρίζεται στα λοιπά συνολικά έσοδα, εκτός εάν αυτό θα δημιουργούσε ή θα μεγέθυνε μία λογιστική ασυμμετρία στην κατάσταση αποτελεσμάτων. Μεταβολές στην εύλογη αξία που προέρχονται από τον πιστωτικό κίνδυνο της χρηματοοικονομικής υποχρέωσης δεν μεταφέρονται μεταγενέστερα στην κατάσταση αποτελεσμάτων. Σύμφωνα με το Δ.Λ.Π. 39, το συνολικό ποσό της μεταβολής της εύλογης αξίας της χρηματοοικονομικής υποχρέωσης που έχει προσδιοριστεί στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.
- Αναφορικά με την απομείωση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων, το Δ.Π.Χ.Α. 9 απαιτεί η απομείωση να υπολογίζεται βάσει ενός μοντέλου αναμενόμενης πιστωτικής ζημίας σε αντίθεση με το υφιστάμενο μοντέλο της πραγματοποιηθείσας πιστωτικής ζημίας που ορίζει το Δ.Λ.Π. 39. Το μοντέλο της αναμενόμενης πιστωτικής ζημίας απαιτεί τη λογιστική αναγνώριση της αναμενόμενης πιστωτικής ζημίας και της μεταβολής αυτής σε κάθε ημερομηνία σύνταξης οικονομικών καταστάσεων έτσι ώστε να αντικατοπτρίζει την μεταβολή του πιστωτικού κινδύνου σε σχέση με αυτόν της αρχικής αναγνώρισης. Με άλλα λόγια, δεν είναι πλέον αναγκαίο να έχει συμβεί ένα πιστωτικό γεγονός για να αναγνωριστεί η σχετική πιστωτική ζημία.
- Οι νέες διατάξεις που αφορούν στη λογιστική αντιστάθμισης κινδύνων διατηρούν τους τρεις μηχανισμούς λογιστικής αντιστάθμισης κινδύνων που επί του παρόντος προβλέπονται από το Δ.Λ.Π. 39. Με το Δ.Π.Χ.Α. 9, παρέχεται μεγαλύτερη ευελιξία ως προς τους τύπους των συναλλαγών που μπορούν να επιλεγούν για λογιστική αντιστάθμισης κινδύνων, ειδικότερα διευρύνοντας τους τύπους των χρηματοοικονομικών προϊόντων τα οποία μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως μέσα αντιστάθμισης κινδύνων και τα υποκείμενα σε αντιστάθμιση είδη κινδύνων που εμπεριέχονται σε μη χρηματοοικονομικά προϊόντα. Επιπλέον, οι έλεγχοι αποτελεσματικότητας έχουν αναθεωρηθεί και αντικατασταθεί από την αρχή της «οικονομικής συσχέτισης». Η απαίτηση για κατάδειξη της αναδρομικής αποτελεσματικότητας της αντισταθμιστικής σχέσης δεν υφίσταται πλέον. Ωστόσο, έχουν εισαχθεί αυξημένες απαιτήσεις γνωστοποίησης σχετικά με τις δραστηριότητες διαχείρισης κινδύνων της εταιρείας.

Ο Όμιλος δεν έχει εφαρμόσει αυτό το Πρότυπο και αξιολογεί την επίδραση του Δ.Π.Χ.Α. 9 επί των οικονομικών καταστάσεων του Ομίλου και της Μητρικής Εταιρείας, καθώς και το χρόνο εφαρμογής του. Παρόλο που η εφαρμογή του Δ.Π.Χ.Α. 9 στο μέλλον μπορεί να έχει σημαντική επίπτωση στα ποσά που αφορούν στα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και στις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις του Ομίλου και της Μητρικής Εταιρείας, δεν είναι

πρακτικά εφικτό να διενεργηθεί μια αξιόπιστη εκτίμηση της επίδρασης του έως ότου ολοκληρωθεί μία λεπτομερής ανάλυση.

- **Δ.Λ.Π. 19 (Τροποποιήσεις) Πρόγραμμα Καθορισμένων Παροχών: Εισφορές Εργαζομένων** (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την ή μετά την 1 Ιουλίου 2014, όπως εκδόθηκε από το IASB). Τροποποιεί τις απαιτήσεις του Δ.Λ.Π. 19 (2011) «Παροχές σε Εργαζόμενους» σχετικά με τις εισφορές που καταβάλλονται από τους εργαζόμενους ή τρίτους οι οποίες είναι συνδεδεμένες με την παροχή υπηρεσίας. Εάν το ποσό των εισφορών είναι ανεξάρτητο από τα έτη προϋπηρεσίας, μία επιχείρηση επιτρέπεται να αναγνωρίσει αυτές τις εισφορές ως μειωτικό στοιχείο στο κόστος υπηρεσίας την περίοδο κατά την οποία η σχετική υπηρεσία παρέχεται, αντί να την καταναίμει στη διάρκεια της περιόδου παροχής της υπηρεσίας. Εάν το ποσό των εισφορών εξαρτάται από τα έτη προϋπηρεσίας, μία επιχείρηση απαιτείται να καταναίμει αυτές τις εισφορές στη διάρκεια της περιόδου παροχής της υπηρεσίας χρησιμοποιώντας την ίδια μέθοδο καταμερισμού που απαιτείται από την παράγραφο 70 του Δ.Λ.Π. 19 για τις μικτές παροχές (δηλαδή είτε χρησιμοποιώντας τον τύπο καταμερισμού του προγράμματος εισφορών είτε τη σταθερή μέθοδο καταμερισμού). Ο Όμιλος και η και η Μητρική, δεν έχουν εφαρμόσει αυτή την τροποποίηση, αλλά δεν αναμένεται να έχει σημαντική επίδραση επί των ενοποιημένων και ατομικών οικονομικών καταστάσεων.

- **Δ.Π.Χ.Α. 15 (νέο πρότυπο) «Έσοδα από συμβάσεις με Πελάτες»** (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη από την 1 Ιανουαρίου 2017 και μετά, όπως εκδόθηκε από το IASB). Για τη λογιστική αντιμετώπιση των εσόδων που προέρχονται από συμβάσεις με πελάτες, το Δ.Π.Χ.Α. 15 εισάγει ένα μοναδικό συνολικό μοντέλο για τις επιχειρήσεις. Το Δ.Π.Χ.Α. 15, όταν τεθεί σε ισχύ, θα αντικαταστήσει το τρέχον λογιστικό πλαίσιο για την αναγνώριση των εσόδων, το οποίο περιλαμβάνει το Δ.Λ.Π. 18 Έσοδα, το Δ.Λ.Π. 11 Συμβάσεις Κατασκευής και τις σχετικές με αυτά διερμηνείες. Η βασική αρχή του Δ.Π.Χ.Α. 15 είναι ότι μία επιχείρηση πρέπει να αναγνωρίσει έσοδα στο βαθμό που αντικατοπτρίζουν το τίμημα το οποίο η επιχείρηση δικαιούται από τη μεταβίβαση των αγαθών και των υπηρεσιών. Συγκεκριμένα, το Πρότυπο εισάγει μία προσέγγιση πέντε βημάτων για την αναγνώριση των εσόδων:

- Αναγνώριση των συμβάσεων με τους πελάτες
- Αναγνώριση των όρων εκτέλεσης των συμβάσεων
- Προσδιορισμός του τιμήματος της συναλλαγής
- Επιμερισμός του τιμήματος της συναλλαγής ανάλογα με τους όρους εκτέλεσης των συμβάσεων
- Αναγνώριση του εσόδου όταν η επιχείρηση εκπληρώνει τους όρους εκτέλεσης των συμβάσεων.

Σύμφωνα με το Δ.Π.Χ.Α. 15, μία επιχείρηση αναγνωρίζει έσοδο όταν (ή καθόσον) εκπληρώνονται οι όροι εκτέλεσης των συμβάσεων, π.χ. όταν ο «έλεγχος» των υποκείμενων, στους όρους εκτέλεσης, αγαθών ή υπηρεσιών μεταβιβάζεται στον πελάτη. Στο Δ.Π.Χ.Α. 15 έχουν περιληφθεί πολύ πιο επεξηγηματικές οδηγίες οι οποίες πραγματεύονται τον χειρισμό ιδιαίτερων περιπτώσεων. Επιπλέον, το Δ.Π.Χ.Α. 15 απαιτεί εκτενείς γνωστοποιήσεις.

Ο Όμιλος δεν έχει εφαρμόσει αυτό το Πρότυπο και αξιολογεί την επίδραση του Δ.Π.Χ.Α. 15 επί των οικονομικών καταστάσεων του Ομίλου και της Μητρικής Εταιρείας, καθώς και το χρόνο εφαρμογής του. Παρόλο που η εφαρμογή του Δ.Π.Χ.Α. 15 στο μέλλον μπορεί να έχει σημαντική επίπτωση στα ποσά που αφορούν στα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και στις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις του Ομίλου και της Μητρικής Εταιρείας δεν είναι πρακτικά εφικτό να διενεργηθεί μια αξιόπιστη εκτίμηση της επίδρασης του έως ότου ολοκληρωθεί μία λεπτομερής ανάλυση.

- **Δ.Π.Χ.Α. 11 (Τροποποιήσεις) Λογιστική αντιμετώπιση της απόκτησης δικαιωμάτων σε «Από κοινού ελεγχόμενες εργασίες»** (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2016, όπως εκδόθηκε από το IASB). Οι τροποποιήσεις στο Δ.Π.Χ.Α. 11 παρέχουν οδηγίες για το πώς πρέπει να αντιμετωπιστεί λογιστικά η απόκτηση «Από κοινού ελεγχόμενων εργασιών» οι οποίες αποτελούν επιχείρηση όπως αυτή ορίζεται στο Δ.Π.Χ.Α. 3 *Συνενώσεις Επιχειρήσεων*. Συγκεκριμένα, οι τροποποιήσεις αναφέρουν ότι οι σχετικές αρχές του Δ.Π.Χ.Α. 3 περί λογιστικής αντιμετώπισης των συνενώσεων επιχειρήσεων και άλλων προτύπων (π.χ. Δ.Λ.Π. 36 *Απομείωση Αξίας Περιουσιακών Στοιχείων* που αφορά στη διενέργεια ελέγχου απομείωσης μίας μονάδας δημιουργίας ταμειακών ροών στην οποία έχει κατανομηθεί η υπεραξία που προέκυψε κατά την απόκτηση «Από κοινού ελεγχόμενων εργασιών») θα πρέπει να εφαρμοστούν. Οι ίδιες διατάξεις θα πρέπει να εφαρμοστούν και κατά τη σύσταση «Από κοινού ελεγχόμενων εργασιών» μόνο στην περίπτωση που ένα από τα μέλη που συμμετέχουν εισφέρει σε αυτή μία επιχείρηση. Το κοινοπρακτών μέλος θα πρέπει να γνωστοποιήσει και αυτό τη σχετική πληροφόρηση που απαιτείται από το Δ.Π.Χ.Α. 3 και από άλλα πρότυπα σχετικά με τις συνενώσεις επιχειρήσεων.

Ο Όμιλος και η Μητρική Εταιρεία δεν αναμένουν η συγκεκριμένη τροποποίηση να έχει σημαντική επίδραση επί των οικονομικών καταστάσεων.

- **Δ.Λ.Π. 16 και Δ.Λ.Π. 38 (Τροποποιήσεις) Διευκρινήσεις για αποδεκτές μεθόδους απόσβεσης** (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2016, όπως εκδόθηκε από το IASB). Οι τροποποιήσεις στο Δ.Λ.Π. 16 απαγορεύουν στις επιχειρήσεις τη χρήση μεθόδου απόσβεσης επί ενσώματων ακινητοποιήσεων, η οποία βασίζεται στην εκτίμηση των εσόδων που μπορεί να αποφέρει ένα πάγιο περιουσιακό στοιχείο. Οι τροποποιήσεις στο Δ.Λ.Π. 38 εισάγουν ένα μαχητό τεκμήριο ότι η εκτίμηση των εσόδων δεν αποτελεί την κατάλληλη βάση υπολογισμού της απόσβεσης ενός άυλου περιουσιακού στοιχείου. Το τεκμήριο μπορεί να είναι μαχητό στις εξής δύο περιπτώσεις: (α) όταν το άυλο περιουσιακό στοιχείο εκφράζεται ως μέτρο υπολογισμού των εσόδων ή (β) όταν μπορεί να αποδειχθεί ότι τα έσοδα και η ανάλωση των οικονομικών ωφελειών που απορρέουν από το άυλο περιουσιακό στοιχείο είναι στενά συνδεδεμένα. Επί του παρόντος, ο Όμιλος και η Μητρική Εταιρεία χρησιμοποιούν τη μέθοδο της σταθερής απόσβεσης για τα ενσώματα και τα άυλα περιουσιακά στοιχεία τους. Η διοίκηση πιστεύει ότι η σταθερή μέθοδος απόσβεσης είναι η πλέον ενδεδειγμένη μέθοδος να αντικατοπτρίσει την ανάλωση των οικονομικών ωφελειών που απορρέουν από τα αντίστοιχα περιουσιακά στοιχεία.

- **«Ετήσιες Βελτιώσεις στα Δ.Π.Χ.Α. 2010-2012»** (σε ισχύ για χρήσεις με ημερομηνία έναρξης την 1 Ιουλίου 2014 και μετά), Επιφέρουν τροποποιήσεις στα ακόλουθα πρότυπα:

- **Δ.Π.Χ.Α. 2** – Τροποποιεί τους ορισμούς «Περίοδος κατοχύρωσης» και «συνθήκη αγοράς» και προσθέτει ορισμούς για «όρο απόδοσης» και «όρος χρόνου υπηρεσίας» οι οποίοι προηγουμένως περιλαμβάνονταν στον ορισμό της «Περίοδου κατοχύρωσης».
- **Δ.Π.Χ.Α. 3** – Απαιτεί το ενδεχόμενο τίμημα το οποίο έχει ταξινομηθεί ως περιουσιακό στοιχείο ή ως υποχρέωση να επιμετράται στην εύλογη αξία σε κάθε ημερομηνία αναφοράς, ανεξάρτητα από το εάν το ενδεχόμενο τίμημα είναι χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο εντός σκοπού του Δ.Π.Χ.Α. 9 ή του Δ.Λ.Π. 39 ή μη χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο ή υποχρέωση. Μεταβολές στην εύλογη αξία θα πρέπει να αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα.
- **Δ.Π.Χ.Α. 8** – Απαιτεί γνωστοποίηση σχετικά με τις κρίσεις που κάνει η Διοίκηση όταν εφαρμόζει τα κριτήρια συγκέντρωσης στους λειτουργικούς τομείς δραστηριότητας, περιλαμβάνοντας μία συνοπτική περιγραφή των λειτουργικών τομέων δραστηριότητας και των οικονομικών δεικτών που χρησιμοποιήθηκαν προκειμένου να διαπιστωθεί ότι οι λειτουργικοί τομείς δραστηριότητας έχουν παρόμοια οικονομικά χαρακτηριστικά. Αποσαφηνίζει ότι οι συμφωνίες του συνόλου των περιουσιακών στοιχείων των τομέων με τα περιουσιακά στοιχεία της επιχείρησης απαιτούνται μόνο εάν αυτά αναφέρονται τακτικά στον επικεφαλλή του οργάνου για τη λήψη αποφάσεων.
- **Δ.Π.Χ.Α 13** – Διευκρινίζει ότι με την έκδοση του Δ.Π.Χ.Α. 13 και την τροποποίηση των Δ.Π.Χ.Α. 9 και Δ.Λ.Π. 39 δεν αναιρείται η δυνατότητα της επιμέτρησης των βραχυπρόθεσμων απαιτήσεων και υποχρεώσεων σε μη προεξοφλημένη βάση, εάν η επίδραση από την προεξόφληση δεν είναι σημαντική (τροποποιούν μόνο τη βάση για συμπεράσματα).
- **Δ.Λ.Π. 16 και Δ.Λ.Π. 38** – Διευκρινίζει ότι όταν ένα πάγιο περιουσιακό στοιχείο ή ένα άυλο περιουσιακό στοιχείο αναπροσαρμόζεται η αρχική αξία του περιουσιακού στοιχείου προσαρμόζεται κατά τρόπο ο οποίος είναι συνεπής με την αναπροσαρμογή της λογιστικής αξίας του περιουσιακού στοιχείου και ότι οι συσσωρευμένες αποσβέσεις είναι η διαφορά μεταξύ της αρχικής λογιστικής αξίας και της λογιστικής αξίας μετά από κάθε ζημία απομείωσης.
- **Δ.Λ.Π. 24** – Διευκρινίζει ότι μία εταιρεία διαχείρισης η οποία παρέχει προσωπικό που ασκεί διοίκηση σε μία άλλη εταιρεία, είναι συνδεδεμένο μέρος με την εταιρεία που δέχεται τις υπηρεσίες και πως πρέπει να γνωστοποιούνται οι πληρωμές σε εταιρείες που παρέχουν υπηρεσίες διαχείρισης.

Ο Όμιλος και η Μητρική Εταιρεία δεν έχουν εφαρμόσει τις τροποποιήσεις αυτές, οι οποίες δεν αναμένεται να έχουν σημαντική επίδραση επί των οικονομικών καταστάσεων.

- **«Ετήσιες Βελτιώσεις στα Δ.Π.Χ.Α. 2011-2013»** (σε ισχύ για χρήσεις με ημερομηνία έναρξης την 1 Ιουλίου 2014 και μετά), Επιφέρουν τροποποιήσεις στα ακόλουθα πρότυπα:

- **Δ.Π.Χ.Α 1** – Αποσαφηνίζει ότι μία εταιρεία η οποία εφαρμόζει για πρώτη φορά τα Δ.Λ.Π., επιτρέπεται αλλά δεν απαιτείται, να εφαρμόσει ένα νέο Δ.Π.Χ.Α. του οποίου η εφαρμογή δεν είναι ακόμη υποχρεωτική αλλά το νέο πρότυπο επιτρέπει ενωρίτερη εφαρμογή. Εάν μία εταιρεία επιλέξει να εφαρμόσει ενωρίτερα ένα νέο πρότυπο, τότε θα πρέπει να το εφαρμόσει αναδρομικά για όλες τις περιόδους που παρουσιάζονται, εκτός εάν το Δ.Π.Χ.Α. 1 περιλαμβάνει απαλλαγή ή εξαίρεση η οποία επιτρέπει κάτι διαφορετικό (τροποποιούν μόνο τη βάση για συμπεράσματα).

- **Δ.Π.Χ.Α. 3** – Διευκρινίζει ότι το Δ.Π.Χ.Α. 3 εξαιρεί από το πεδίο εφαρμογής του τη λογιστική αντιμετώπιση του σχηματισμού κοινοπραξίας στις οικονομικές καταστάσεις της κοινοπραξίας.
- **Δ.Π.Χ.Α. 13** – Διευκρινίζει ότι ο σκοπός της εξαίρεσης του χαρτοφυλακίου στην παράγραφο 52 από την επιμέτρηση της εύλογης αξίας μίας ομάδας χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων σε συμφωτισμένη βάση, περιλαμβάνει όλες τις συμβάσεις οι οποίες είναι εντός σκοπού και αντιμετωπίζονται λογιστικά σύμφωνα με τις διατάξεις των Δ.Λ.Π. 39 ή του Δ.Π.Χ.Α. 9, ακόμη και εάν αυτές οι συμβάσεις δεν πληρούν τον ορισμό του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου ή της χρηματοοικονομικής υποχρέωσης σύμφωνα με το Δ.Λ.Π. 32 «Χρηματοοικονομικά Μέσα: Παρουσίαση».
- **Δ.Λ.Π. 40** – Αποσαφηνίζει την αλληλεξάρτηση του Δ.Π.Χ.Α 3 και του Δ.Λ.Π. 40 κατά την ταξινόμηση ενός ακινήτου ως επενδυτικό ακίνητο ή ως ιδιοχρησιμοποιούμενο. Συνεπώς, μία εταιρεία η οποία αποκτά επενδυτικό ακίνητο πρέπει να προσδιορίσει εάν (α) το ακίνητο πληροί τον ορισμό του επενδυτικού ακινήτου σύμφωνα με το Δ.Λ.Π. 40 και (β) η συναλλαγή πληροί τον ορισμό της συνένωσης επιχειρήσεων σύμφωνα με το Δ.Π.Χ.Α. 3.

Ο Όμιλος και η Μητρική Εταιρεία δεν έχουν εφαρμόσει τις τροποποιήσεις αυτές, οι οποίες δεν αναμένεται να έχουν σημαντική επίδραση επί των οικονομικών καταστάσεων.

- **Δ.Λ.Π. 27 (Τροποποιήσεις) Εφαρμογή της Μεθόδου της Καθαρής Θέσης στις Ατομικές Οικονομικές Καταστάσεις** (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2016, όπως εκδόθηκε από το IASB). Η τροποποίηση επιτρέπει στις επιχειρήσεις να χρησιμοποιούν τη μέθοδο της καθαρής θέσης προκειμένου να λογιστικοποιούν τις επενδύσεις τους σε θυγατρικές εταιρείες, κοινοπραξίες και συγγενείς εταιρείες στις ατομικές τους οικονομικές καταστάσεις.

- «**Ετήσιες Βελτιώσεις στα Δ.Π.Χ.Α. 2012-2014**» (σε ισχύ για χρήσεις με ημερομηνία έναρξης την 1 Ιουλίου 2016 και μετά), Επιφέρουν τροποποιήσεις στα ακόλουθα πρότυπα:

Δ.Π.Χ.Α. 5 – Η τροποποίηση αποσαφηνίζει ότι όταν ένα περιουσιακό στοιχείο (ή μια ομάδα περιουσιακών στοιχείων προοριζόμενα προς πώληση) αναταξινομείται από την κατηγορία «προοριζόμενο προς πώληση» στην κατηγορία «προοριζόμενο προς διανομή» ή το αντίστροφο, το γεγονός αυτό δε συνιστά αλλαγή του πλάνου της πώλησης ή της διανομής και γι' αυτό δεν πρέπει να αντιμετωπιστεί λογιστικά ως μεταβολή. Αυτό σημαίνει ότι το περιουσιακό στοιχείο ή η ομάδα των περιουσιακών στοιχείων που προορίζονται προς πώληση δεν θα πρέπει να αποκατασταθεί στις οικονομικές καταστάσεις, σαν να μην είχε ποτέ ταξινομηθεί ως «προοριζόμενο προς πώληση» ή ως «προοριζόμενο προς διανομή», απλά και μόνο επειδή άλλαξε ο τρόπος της διάθεσης. Η τροποποίηση επίσης αποκαθιστά μία παράλειψη στο πρότυπο διευκρινίζοντας ότι η οδηγία στην αλλαγή του πλάνου πώλησης θα πρέπει να εφαρμόζεται σε ένα περιουσιακό στοιχείο ή μια ομάδα περιουσιακών στοιχείων προοριζόμενων προς πώληση όταν παύουν να διακρατούνται προς διανομή αλλά δεν αναταξινομούνται ως «προοριζόμενα προς πώληση».

Δ.Π.Χ.Α. 7 – Υπάρχουν 2 τροποποιήσεις στο Δ.Π.Χ.Α. 7.

1. Εξυπηρέτηση συμβάσεων μετά την μεταβίβαση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων.

Εάν μία επιχείρηση μεταβιβάζει ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο υπό όρους που επιτρέπουν στον μεταβιβάζοντα να αποαναγνωρίσει το περιουσιακό στοιχείο, το Δ.Π.Χ.Α. 7 απαιτεί να γνωστοποιούνται όλες οι μορφές συνεχιζόμενης ανάμειξης που μπορεί να έχει η μεταβιβάζουσα επί των μεταβιβασθέντων περιουσιακών στοιχείων. Το Δ.Π.Χ.Α. 7 παρέχει οδηγίες σχετικά με το τι εννοεί με τον όρο «συνεχιζόμενη ανάμειξη». Η τροποποίηση πρόσθεσε συγκεκριμένες οδηγίες προκειμένου να βοηθήσει τις διοικήσεις να προσδιορίσουν εάν οι όροι μιας σύμβασης για εξυπηρέτηση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων τα οποία έχουν μεταβιβαστεί συνιστά «συνεχιζόμενη ανάμειξη». Η τροποποίηση δεν έχει αναδρομική εφαρμογή αλλά δίνει το δικαίωμα να εφαρμοστεί αναδρομικά. Παρεπόμενη τροποποίηση περιλήφθηκε στο Δ.Π.Χ.Α. 1 και έδωσε την ίδια δυνατότητα στις επιχειρήσεις που εφαρμόζουν για πρώτη φορά τα Δ.Π.Χ.Α.

2. Ενδιάμεσες οικονομικές καταστάσεις

Η τροποποίηση αποσαφηνίζει ότι η επιπρόσθετη γνωστοποίηση που απαιτείται από το Δ.Π.Χ.Α. 7 «Γνωστοποίηση – Συμφωτισμός χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων» δεν απαιτείται ακριβώς για όλες τις ενδιάμεσες περιόδους, εκτός αν απαιτείται από το Δ.Λ.Π. 34. Η τροποποίηση έχει αναδρομική ισχύ.

Δ.Λ.Π. 19 – Η τροποποίηση αποσαφηνίζει ότι, όταν προσδιορίζεται το επιτόκιο για την προεξόφληση των καθορισμένων υποχρεώσεων μετά την έξοδο από την υπηρεσία, το νόμισμα είναι αυτό που έχει σημασία για τη

μετατροπή της υποχρέωσης και όχι η χώρα από την οποία προέρχεται. Η εκτίμηση για το εάν υπάρχει ενεργός αγορά για υψηλής ποιότητας εταιρικά ομόλογα βασίζεται στα εταιρικά ομόλογα αυτού του νομίσματος και όχι στα εταιρικά ομόλογα μιας συγκεκριμένης χώρας. Ομοίως, όταν δεν υπάρχει ενεργός αγορά για υψηλής ποιότητας εταιρικά ομόλογα σε αυτό το νόμισμα, μπορούν να χρησιμοποιηθούν κρατικά ομόλογα του ιδίου νομίσματος. Η τροποποίηση έχει αναδρομική ισχύ αλλά περιορίζεται στην έναρξη της ενωρίτερης περιόδου που παρουσιάζεται στις οικονομικές καταστάσεις.

Δ.Λ.Π. 34 – Η τροποποίηση αποσαφηνίζει τι εννοείται με την αναφορά στο πρότυπο «πληροφορία που γνωστοποιείται αλλού στην ενδιάμεση οικονομική έκθεση». Η τροποποίηση του Δ.Λ.Π. 34 απαιτεί την παραπομπή από τις ενδιάμεσες οικονομικές καταστάσεις στην πηγή της πληροφόρησης. Η τροποποίηση έχει αναδρομική ισχύ.

Ο Όμιλος και η Μητρική Εταιρεία δεν έχουν εφαρμόσει τις τροποποιήσεις αυτές, οι οποίες δεν αναμένεται να έχουν σημαντική επίδραση επί των οικονομικών καταστάσεων.

Δεν υπάρχουν άλλα Δ.Π.Χ.Α. ή Διερμηνείες που δεν είναι σε ισχύ και αναμένεται να έχουν σημαντική επίδραση επί των οικονομικών καταστάσεων του Ομίλου και της Μητρική Εταιρείας.

2.4 Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

2.4.1 Αρχές ενοποίησης

Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις περιλαμβάνουν τις οικονομικές καταστάσεις της Μητρικής Εταιρείας και των θυγατρικών της, οι οποίες ελέγχονται από την Μητρική. Ο έλεγχος υφίσταται όταν και μόνο όταν, η Μητρική Εταιρεία α) ασκεί εξουσία επί των θυγατρικών της β) διαθέτει τοποθετήσεις ή δικαιώματα με μεταβλητές αποδόσεις από τη συμμετοχή της στις θυγατρικές και γ) δυνατότητα να χρησιμοποιήσει την εξουσία της επί των θυγατρικών για να επηρεάσει το ύψος των αποδόσεών της.

Τα έσοδα και οι δαπάνες και τα λοιπά συνολικά έσοδα των θυγατρικών που αποκτώνται ή πωλούνται μέσα στη χρήση ενσωματώνονται στην ενοποιημένη κατάσταση αποτελεσμάτων και στην ενοποιημένη κατάσταση συνολικών εσόδων από την ημερομηνία απόκτησης των θυγατρικών και παύουν να ενσωματώνονται από την ημερομηνία πώλησης των θυγατρικών αυτών. Τα καθαρά κέρδη και τα συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα των θυγατρικών κατανέμονται μεταξύ των μετόχων της Μητρικής και των μη ελεγχουσών συμμετοχών ακόμη και αν με τον επιμερισμό αυτό, το υπόλοιπο των μη ελεγχουσών συμμετοχών γίνει αρνητικό.

Στην περίπτωση που οι θυγατρικές εφαρμόζουν διαφορετικές λογιστικές αρχές από εκείνες του Ομίλου, γίνονται οι αναγκαίες προσαρμογές στις οικονομικές καταστάσεις τους προκειμένου να υπάρχει ομοιομορφία με τις λογιστικές αρχές των εταιριών του Ομίλου.

Όλες οι διεταιρικές συναλλαγές, τα διεταιρικά υπόλοιπα και τα διεταιρικά έσοδα και έξοδα απαλείφονται κατά την ενοποίηση.

2.4.2 Μη ελέγχουσες συμμετοχές

Οι μη ελέγχουσες συμμετοχές αναγνωρίζονται αρχικά είτε στην εύλογη αξία είτε στο αναλογικό ποσοστό τους επί των καθαρών αναγνωρίσιμων περιουσιακών στοιχείων. Η επιλογή αυτή γίνεται ανά συναλλαγή. Μετά την εξαγορά, η λογιστική αξία των μη ελεγχουσών συμμετοχών είναι η αξία αυτών κατά την αρχική αναγνώριση πλέον το μερίδιο των μη ελεγχουσών συμμετοχών στις μετέπειτα μεταβολές των ιδίων κεφαλαίων. Τα συνολικά εισοδήματα επιμερίζονται στις μη ελέγχουσες συμμετοχές ακόμα και εάν αυτό έχει ως αποτέλεσμα να προκύπτει χρεωστικό υπόλοιπο μη ελεγχουσών συμμετοχών.

2.4.3 Μεταβολές στο ποσοστό συμμετοχής θυγατρικών οι οποίες δεν οδηγούν σε απώλεια του ελέγχου

Μεταβολές στο ποσοστό συμμετοχής σε θυγατρική οι οποίες δεν οδηγούν σε απώλεια του ελέγχου της καταχωρούνται ως συναλλαγές μεταξύ των μετόχων.

Το υπόλοιπο των λογαριασμών των ιδίων κεφαλαίων των μετόχων της Μητρικής και του λογαριασμού «Μη ελέγχουσες συμμετοχές» αναπροσαρμόζονται, προκειμένου να απεικονιστεί η μεταβολή στο ποσοστό συμμετοχής των παραπάνω μετόχων επί της θυγατρικής. Τυχόν διαφορά μεταξύ της προσαρμογής των μη ελεγχουσών συμμετοχών και

της εύλογης αξίας του τιμήματος που καταβλήθηκε ή εισπράχθηκε, καταχωρείται απ' ευθείας στα ίδια κεφάλαια που αναλογούν στους μετόχους της Μητρικής.

2.4.4 Απώλεια ελέγχου

Σε περίπτωση που η μεταβολή οδηγήσει σε απώλεια του ελέγχου της θυγατρικής, το κέρδος ή η ζημία από την πώληση υπολογίζεται ως η διαφορά μεταξύ (i) του αθροίσματος της εύλογης αξίας του τιμήματος που εισπράχθηκε και της εύλογης αξίας του ποσοστού συμμετοχής που εξακολουθεί να υφίσταται στη θυγατρική και (ii) της λογιστικής αξίας, πριν την πώληση, των περιουσιακών στοιχείων (συμπεριλαμβανομένης της υπεραξίας), των υποχρεώσεων και των μη ελεγχουσών συμμετοχών. Τα μη πραγματοποιημένα κέρδη ή ζημίες που είχαν αναγνωριστεί στα λοιπά συνολικά έσοδα και που προκύπτουν από την αποτίμηση στην εύλογη αξία περιουσιακών στοιχείων της θυγατρικής, λογιστικοποιούνται ως εάν η Μητρική είχε πωλήσει απ' ευθείας τα περιουσιακά αυτά στοιχεία (μεταφορά στην κατάσταση αποτελεσμάτων ή μεταφορά στα κέρδη εις νέο, σύμφωνα με τα ισχύοντα Δ.Π.Χ.Α.).

Η τυχόν εύλογη αξία συμμετοχής στη θυγατρική που εξακολουθεί να υφίσταται μετά την ημερομηνία της απώλειας του ελέγχου της, θεωρείται ως η εύλογη αξία κατά την αρχική αναγνώριση σύμφωνα με το Δ.Λ.Π. 39 ή ως το κόστος κτήσης σε περίπτωση που με τα ισχύοντα πρότυπα θα αναγνωριστεί ως συγγενής ή κοινοπραξία.

2.4.5 Εισφορά περιουσιακών στοιχείων σε θυγατρική με ανταλλαγή μετοχών έκδοσης της θυγατρικής

Στην περίπτωση που η Μητρική εισφέρει ενσώματα πάγια στοιχεία, άυλα περιουσιακά στοιχεία ή επενδυτικά ακίνητα σε ήδη υπάρχουσα ή νεοϊδρυθείσα θυγατρική εταιρία με αντάλλαγμα μετοχές έκδοσης της θυγατρικής, η Μητρική καταχωρεί στις ατομικές της οικονομικές καταστάσεις την αξία της συμμετοχής της στη λογιστική αξία που ήταν αναγνωρισμένα τα εισφερθέντα περιουσιακά στοιχεία. Αυτού του είδους οι συναλλαγές δεν έχουν καμία επίδραση στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις.

2.4.6 Συγγενείς εταιρείες

Συγγενείς νοούνται οι εταιρείες στις οποίες το ποσοστό συμμετοχής του Ομίλου κυμαίνεται μεταξύ 20% και 50% των δικαιωμάτων ψήφου, και επί των οποίων ο Όμιλος ασκεί ουσιώδη επιρροή αλλά δεν ελέγχει. Οι επενδύσεις σε συγγενείς εταιρείες ενσωματώνονται στις οικονομικές καταστάσεις με τη μέθοδο της καθαρής θέσης.

Σύμφωνα με τη μέθοδο της καθαρής θέσης, οι επενδύσεις σε συγγενείς εταιρείες καταχωρούνται αρχικά στην αξία κτήσης τους. Η υπεραξία που προκύπτει κατά την απόκτηση μιας συγγενούς εταιρίας συμπεριλαμβάνεται στην αξία κτήσης της επένδυσης (μετά από οποιεσδήποτε σωρευμένες προβλέψεις απομείωσης – εφόσον υφίστανται). Η αξία της επένδυσης αυξάνεται ή μειώνεται ανάλογα με το ποσοστό συμμετοχής του Ομίλου στα κέρδη ή ζημίες της συγγενούς εταιρίας μετά την εξαγορά (και αναγνωρίζεται στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος του Ομίλου) και από τις κινήσεις στα αποθεματικά (και αναγνωρίζονται στα αποθεματικά του Ομίλου). Το ποσό των μερισμάτων που εισπράχθηκαν από τη συγγενή εταιρία κατά τη διάρκεια της χρήσης μειώνει τη λογιστική αξία της συγκεκριμένης επένδυσης. Οι επενδύσεις σε συγγενείς εταιρίες που πραγματοποιήθηκαν με αποκλειστικό σκοπό τη διάθεσή τους εντός ενός έτους από την ημερομηνία αγοράς τους, όταν δηλαδή η ουσιώδης επιρροή που ασκεί ο Όμιλος κρίνεται προσωρινή, καταχωρούνται στο λογαριασμό «μη κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού προοριζόμενα προς πώληση». Τα μη πραγματοποιηθέντα κέρδη από συναλλαγές μεταξύ του Ομίλου και των συγγενών εταιριών, απαλείφονται σε ποσοστό που αφορά τη συμμετοχή του Ομίλου στις εταιρείες αυτές. Τυχόν τέτοιες ζημίες, που επίσης απαλείφονται, αποτελούν ένδειξη απομείωσης της αξίας του μεταβιβαζόμενου περιουσιακού στοιχείου. Όπου κρίθηκε απαραίτητο, τα οικονομικά στοιχεία των συγγενών επιχειρήσεων που χρησιμοποιήθηκαν κατά την εφαρμογή της μεθόδου της καθαρής θέσης τροποποιήθηκαν προκειμένου να διασφαλισθεί η συνέπειά τους με τις λογιστικές αρχές που έχει υιοθετήσει ο Όμιλος.

2.4.7 Κοινοπραξίες

Σχήμα υπό κοινό έλεγχο είναι ένα σχήμα στο οποίο δύο ή περισσότερα μέρη έχουν κοινό έλεγχο. Ένα σχήμα υπό κοινό έλεγχο παρουσιάζει τα ακόλουθα χαρακτηριστικά:

- α) Τα μέρη δεσμεύονται από μια συμβατική ρύθμιση και
- β) Η συμβατική ρύθμιση παρέχει σε δύο ή περισσότερα από τα εν λόγω μέρη κοινό έλεγχο του σχήματος.

Κοινός έλεγχος είναι ο συμβατικά συμφωνηθείς επιμερισμός του ελέγχου ενός σχήματος, ο οποίος υπάρχει μόνο όταν οι αποφάσεις σχετικά με τις συναφείς δραστηριότητες απαιτούν την ομόφωνη συγκατάθεση των μερών στα οποία επιμερίζεται ο έλεγχος.

Ένα σχήμα υπό κοινό έλεγχο είναι είτε μια κοινή επιχείρηση είτε μια κοινοπραξία.

Κοινή επιχείρηση είναι ένα σχήμα υπό κοινό έλεγχο όπου τα μέρη που έχουν κοινό έλεγχο διαθέτουν δικαιώματα επί των περιουσιακών στοιχείων και ευθύνες επί των υποχρεώσεων, έναντι του σχήματος. Τα εν λόγω μέρη ονομάζονται συμμετέχοντες σε κοινή επιχείρηση.

Κοινοπραξία είναι ένα σχήμα υπό κοινό έλεγχο όπου τα μέρη που έχουν κοινό έλεγχο διαθέτουν δικαιώματα επί των καθαρών περιουσιακών στοιχείων του σχήματος. Τα εν λόγω μέρη ονομάζονται κοινοπρακτούντες.

Ο προσδιορισμός από την Μητρική Εταιρεία του τύπου σχήματος υπό κοινό έλεγχο στον οποίο συμμετέχει, ως κοινής επιχείρησης ή ως κοινοπραξίας εξαρτάται από τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των μερών του σχήματος.

Στην περίπτωση συμμετοχής της Μητρικής Εταιρείας σε κοινή επιχείρηση, η Μητρική Εταιρεία αναγνωρίζει:

α) τα περιουσιακά της στοιχεία, συμπεριλαμβανομένου του μεριδίου της σε οποιαδήποτε περιουσιακά στοιχεία της ανήκουν από κοινού β) τις υποχρεώσεις της, συμπεριλαμβανομένου του μεριδίου της σε οποιεσδήποτε υποχρεώσεις την βαρύνουν από κοινού γ) τα έσοδά της από την πώληση του μεριδίου της από την παραγωγή που προκύπτει από την κοινή επιχείρηση δ) το μερίδιό της στα έσοδα από την πώληση της παραγωγής από την κοινή επιχείρηση και ε) τις δαπάνες της, συμπεριλαμβανομένου του μεριδίου της σε οποιεσδήποτε δαπάνες που την βαρύνουν από κοινού.

Στην περίπτωση συμμετοχής της Μητρικής Εταιρείας σε κοινοπραξία η Μητρική Εταιρεία αναγνωρίζει τη συμμετοχή της ως επένδυση και λογιστικοποιεί την εν λόγω επένδυση με τη μέθοδο της καθαρής θέσης. (βλ. Σημείωση 2.4.6).

2.4.8 Επενδύσεις σε θυγατρικές, συγγενείς, και κοινοπραξίες στις ατομικές οικονομικές καταστάσεις

Στις οικονομικές καταστάσεις της Μητρικής οι θυγατρικές, οι συγγενείς και οι κοινοπραξίες καταχωρούνται στο κόστος κτήσης μείον τυχόν πρόβλεψη απομείωσης.

2.4.9 Έλεγχος απομείωσης της υπεραξίας επιχειρήσεων και των επενδύσεων σε θυγατρικές, συγγενείς και κοινοπραξίες στις ατομικές οικονομικές καταστάσεις

Ο Όμιλος και η Μητρική εταιρία ελέγχει σε κάθε ημερομηνία αναφοράς, εάν υπάρχει ένδειξη ότι μία επένδυση σε θυγατρική, συγγενή ή κοινοπραξία έχει υποστεί απομείωση. Εάν υπάρχει τέτοια ένδειξη, ο Όμιλος εκτιμά την ανακτήσιμη αξία της επένδυσης. Όταν η λογιστική αξία μίας επένδυσης υπερβαίνει την εκτιμώμενη ανακτήσιμη αξία, τότε η λογιστική αξία απομειώνεται στην ανακτήσιμη.

2.5 Συνένωση Επιχειρήσεων

2.5.1 Μέθοδος εξαγοράς

Οι εξαγορές επιχειρήσεων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Δ.Π.Χ.Α. 3 καταχωρούνται με τη μέθοδο της εξαγοράς. Το τίμημα που καταβάλλεται σε μία συνένωση επιχειρήσεων αποτιμάται στην εύλογη αξία, η οποία υπολογίζεται ως το άθροισμα των ευλόγων αξιών, κατά την ημερομηνία εξαγοράς, των περιουσιακών στοιχείων που εισφέρθηκαν από τον Όμιλο, των υποχρεώσεων που αναλήφθηκαν από τον Όμιλο προς τους προηγούμενους ιδιοκτήτες της εξαγοραζόμενης επιχείρησης και των μετοχικών τίτλων που εξέδωσε ο Όμιλος σε αντάλλαγμα του ελέγχου της εξαγοραζόμενης επιχείρησης. Τα έξοδα που αφορούν στην εξαγορά καταχωρούνται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Κατά την ημερομηνία εξαγοράς, τα περιουσιακά στοιχεία που αποκτώνται και οι υποχρεώσεις που αναλαμβάνονται καταχωρούνται στην εύλογη αξία τους την ημερομηνία της εξαγοράς, εκτός από:

- αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις και υποχρεώσεις ή περιουσιακά στοιχεία που αφορούν σε παροχές σε εργαζομένους καταχωρούνται σύμφωνα με το Δ.Λ.Π. 12 «Φορολογία εισοδήματος» και Δ.Λ.Π. 19 «Παροχές σε Εργαζόμενους» αντίστοιχα
- υποχρεώσεις ή μετοχικοί τίτλοι που αφορούν σε προγράμματα παροχών της εξαγοραζόμενης επιχείρησης που εξαρτώνται από αξία μετοχών ή προγράμματα παροχών του Ομίλου που εξαρτώνται από αξία μετοχών που συνάφθηκαν προς αντικατάσταση προγραμμάτων παροχών της εξαγοραζόμενης επιχείρησης που εξαρτώνται από αξία μετοχών καταχωρούνται σύμφωνα με το Δ.Π.Χ.Α. 2 Παροχές που Εξαρτώνται από την Αξία των Μετοχών κατά την ημερομηνία της εξαγοράς

- περιουσιακά στοιχεία (ή ομάδες περιουσιακών στοιχείων) που κατέχονται προς πώληση σύμφωνα με το Δ.Π.Χ.Α. 5 Μη Κυκλοφορούντα Περιουσιακά Στοιχεία που Κατέχονται προς Πώληση και Διακοπείσες Δραστηριότητες καταχωρούνται σύμφωνα με αυτό το πρότυπο.

2.5.2 Υπεραξία

Η υπεραξία καταχωρείται ως το υπερβάλλον μεταξύ (α) του αθροίσματος του τιμήματος που καταβλήθηκε, τυχόν μη ελεγχουσών συμμετοχών στην εξαγοραζόμενη επιχείρηση και της εύλογης αξίας τυχόν προηγούμενης συμμετοχής στην εξαγοραζόμενη επιχείρηση και (β) της καθαρής αξίας, κατά την ημερομηνία της εξαγοράς, των περιουσιακών στοιχείων που αποκτήθηκαν και των υποχρεώσεων που αναλήφθηκαν. Εάν, μετά από επανεξέταση, η καθαρή αξία, κατά την ημερομηνία της εξαγοράς, των περιουσιακών στοιχείων που αποκτήθηκαν και των υποχρεώσεων που αναλήφθηκαν υπερβαίνει το άθροισμα του τιμήματος που καταβλήθηκε, τυχόν μη ελεγχουσών συμμετοχών στην εξαγοραζόμενη επιχείρηση, και της εύλογης αξίας τυχόν προηγούμενης συμμετοχής στην εξαγοραζόμενη επιχείρηση, η διαφορά καταχωρείται άμεσα στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

2.5.3 Ενδεχόμενο τίμημα

Σε περίπτωση που το τίμημα που συμφωνήθηκε κατά την συνένωση επιχειρήσεων, περιλαμβάνει περιουσιακά στοιχεία ή υποχρεώσεις που προκύπτουν από ενδεχόμενο τίμημα, τότε το ενδεχόμενο τίμημα αποτιμάται στην εύλογη αξία του κατά την ημερομηνία εξαγοράς και συμπεριλαμβάνεται στο συνολικό τίμημα κατά τη συνένωση επιχειρήσεων. Μεταβολές στην εύλογη αξία του ενδεχόμενου τιμήματος οι οποίες εντάσσονται στις προσαρμογές της περιόδου οριστικοποίησης εξαγοράς αναγνωρίζονται αναδρομικά με αντίστοιχη προσαρμογή της υπεραξίας. Οι προσαρμογές της περιόδου οριστικοποίησης εξαγοράς προκύπτουν από νέες πληροφορίες που λαμβάνονται κατά την περίοδο οριστικοποίησης εξαγοράς (η οποία δεν μπορεί να υπερβαίνει το ένα έτος από την ημερομηνία εξαγοράς) σχετικά με δεδομένα και καταστάσεις που υπήρχαν κατά την ημερομηνία εξαγοράς.

Μεταβολές στην εύλογη αξία του ενδεχόμενου τιμήματος οι οποίες δεν εντάσσονται στις προσαρμογές της περιόδου οριστικοποίησης εξαγοράς, λογιστικοποιούνται με βάση την ταξινόμηση του ενδεχόμενου τιμήματος. Όταν το ενδεχόμενο τίμημα ταξινομηθεί ως στοιχείο της καθαρής θέσης δεν επαναμετράται σε επόμενες περιόδους αναφοράς και η μετέπειτα εκκαθάρισή του αναγνωρίζεται στην καθαρή θέση. Εάν το ενδεχόμενο τίμημα ταξινομηθεί ως περιουσιακό στοιχείο ή υποχρέωση, σε επόμενες περιόδους αναφοράς επαναμετράται σύμφωνα με το Δ.Λ.Π. 39 ή το Δ.Λ.Π. 37 και το αποτέλεσμα της αποτίμησης (κέρδος ή ζημία) αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

2.5.4 Συνενώσεις επιχειρήσεων σε διαδοχικά στάδια

Όταν η συνένωση επιχειρήσεων πραγματοποιείται σε διαδοχικά στάδια, η συμμετοχή που κατείχε ο Όμιλος στην εξαγοραζόμενη επιχείρηση αποτιμάται στην εύλογη αξία κατά την ημερομηνία εξαγοράς (την ημερομηνία που ο Όμιλος αποκτά τον έλεγχο) και το προκύπτον κέρδος ή ζημία αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων. Ποσά που αναγνωρίστηκαν στα λοιπά συνολικά έσοδα και που προήλθαν από την εξαγοραζόμενη επιχείρηση πριν την απόκτηση του ελέγχου της, αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων, εφόσον ο χειρισμός αυτός θα ήταν ο κατάλληλος σε περίπτωση πώλησής της.

2.5.5 Προσωρινή λογιστικοποίηση

Εάν για κάποια ποσά που αφορούν στην αρχική καταχώρηση μίας επιχειρηματικής συνένωσης οι αξίες δεν έχουν οριστικοποιηθεί έως την ημερομηνία των οικονομικών καταστάσεων της περιόδου στην οποία πραγματοποιήθηκε η επιχειρηματική συνένωση, ο Όμιλος καταχωρεί προσωρινές αξίες για τα ποσά αυτά. Τα προσωρινά ποσά προσαρμόζονται κατά την περίοδο οριστικοποίησης εξαγοράς (βλ. Σημείωση 2.5.3 ανωτέρω), ή πρόσθετα περιουσιακά στοιχεία ή υποχρεώσεις αναγνωρίζονται, ώστε να ληφθούν υπόψη νέες πληροφορίες σχετικά με δεδομένα και καταστάσεις που υπήρχαν κατά την ημερομηνία εξαγοράς, οι οποίες, εάν ήταν γνωστές, θα επηρέαζαν τα ποσά που αναγνωρίστηκαν εκείνη την ημερομηνία.

2.6 Συναλλαγές σε ξένο νόμισμα

Τα στοιχεία που περιέχουν οι οικονομικές καταστάσεις των εταιρειών του Ομίλου καταχωρούνται στο νόμισμα εκείνο που αποδίδει καλύτερα την οικονομική πραγματικότητα των υποκείμενων γεγονότων και συνθηκών που αφορούν την

κάθε εταιρία, ("λειτουργικό νόμισμα"). Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου παρουσιάζονται σε χιλιάδες Ευρώ (€), που είναι το λειτουργικό νόμισμα της Μητρικής Εταιρίας.

Οι συναλλαγές σε ξένα νομίσματα μετατρέπονται στο λειτουργικό νόμισμα με βάση τις συναλλαγματικές ισοτιμίες που ίσχυαν την ημερομηνία διενέργειας της εκάστοτε συναλλαγής. Τα συναλλαγματικά κέρδη και ζημίες που προκύπτουν από την εκκαθάριση αυτών των συναλλαγών και από τη μετατροπή των νομισματικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων από ξένο νόμισμα καταχωρούνται στα αποτελέσματα, εκτός εάν αναγνωρίζονται στα λοιπά συνολικά έσοδα ως κέρδη ή ζημίες από αποτελεσματική αντιστάθμιση ταμειακών ροών ή καθαρής επένδυσης. Οι συναλλαγματικές διαφορές από τη μετατροπή των χρεωστικών τίτλων και άλλων νομισματικών χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που αποτιμώνται σε εύλογες αξίες καταχωρούνται στο λογαριασμό «Αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων και τίτλων επενδυτικού χαρτοφυλακίου». Οι συναλλαγματικές διαφορές από τη μετατροπή των μη νομισματικών χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων αποτελούν συστατικό στοιχείο της μεταβολής της εύλογης αξίας τους και καταχωρούνται είτε στην κατάσταση αποτελεσμάτων (π.χ. μετοχές του εμπορικού χαρτοφυλακίου) είτε στα Λοιπά συνολικά έσοδα (π.χ. μετοχές του χαρτοφυλακίου επενδύσεων). Μη νομισματικά στοιχεία που καταχωρούνται στο ιστορικό κόστος σε ξένο νόμισμα μετατρέπονται χρησιμοποιώντας την συναλλαγματική ισοτιμία την ημερομηνία της συναλλαγής.

Κατά την σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων, τα περιουσιακά στοιχεία και οι υποχρεώσεις των οικονομικών μονάδων της αλλοδαπής μετατρέπονται σε Ευρώ χρησιμοποιώντας τις συναλλαγματικές ισοτιμίες που ίσχυαν κατά την ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων, ενώ τα έσοδα και τα έξοδα μετατρέπονται με βάση τις μέσες συναλλαγματικές ισοτιμίες της περιόδου. Οι προκύπτουσες διαφορές από τη χρήση των συναλλαγματικών ισοτιμιών κατά την ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων και των μέσων ισοτιμιών της περιόδου καθώς και από την επανεκτίμηση των εκ μεταφοράς ιδίων κεφαλαίων της οικονομικής οντότητας με την ισοτιμία της ημερομηνίας σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων, καταχωρούνται στα Λοιπά συνολικά έσοδα στο λογαριασμό «συναλλαγματικές διαφορές».

Στην περίπτωση που ένα νομισματικό στοιχείο, αποτελεί μέρος της καθαρής επένδυσης της Μητρικής Εταιρίας στο εξωτερικό και είναι σε νόμισμα διαφορετικό από το λειτουργικό νόμισμα του Ομίλου ή της οντότητας στο εξωτερικό, οι συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν στις ατομικές οικονομικές καταστάσεις και των δύο εταιριών, αναγνωρίζονται κατά την ενοποίηση στα Λοιπά συνολικά έσοδα. Κατά την πώληση μιας τέτοιας οικονομικής οντότητας εξωτερικού, οι εν λόγω συναλλαγματικές διαφορές καταχωρούνται στα αποτελέσματα ως μέρος του κέρδους ή της ζημίας από την πώληση.

Η τυχόν υπεραξία και οι αναπροσαρμογές σε εύλογες αξίες που προκύπτουν κατά την εξαγορά μιας οικονομικής οντότητας εξωτερικού αντιμετωπίζονται λογιστικά όπως όλα τα περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις της οντότητας εξωτερικού και μετατρέπονται με τη συναλλαγματική ισοτιμία της ημερομηνίας σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων.

2.7 Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων

Η κατηγορία αυτή έχει δύο υποκατηγορίες:

- Εμπορικό χαρτοφυλάκιο και
- Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις που έχουν προσδιοριστεί στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων

2.7.1 Εμπορικό χαρτοφυλάκιο

Το εμπορικό χαρτοφυλάκιο περιλαμβάνει χρεόγραφα που αποκτώνται είτε για τη δημιουργία κέρδους από τη βραχυπρόθεσμη μεταβολή στην τιμή ή το περιθώριο του διαπραγματευτή ή είναι χρεόγραφα που ανήκουν σε ένα χαρτοφυλάκιο χρεογράφων για τα οποία υπάρχει ιστορικό βραχυπρόθεσμης δημιουργίας κέρδους. Τα παράγωγα ανήκουν επίσης στο εμπορικό χαρτοφυλάκιο εκτός εάν έχουν χαρακτηριστεί ως και είναι αποτελεσματικά μέσα αντιστάθμισης.

Το εμπορικό χαρτοφυλάκιο μπορεί να περιλαμβάνει χρεόγραφα που υπόκεινται σε συμφωνία πώλησης και επαναγοράς (βλ. Σημείωση 2.13 παρακάτω).

2.7.2 Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις προσδιορισμένα στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων

Κατά την αρχική αναγνώριση ο Όμιλος προσδιορίζει οποιοδήποτε χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο ή υποχρέωση, ως χρηματοοικονομικό μέσο αποτιμώμενο στην εύλογη αξία του μέσω των αποτελεσμάτων όταν:

- α) Απαλείφει ή μειώνει σημαντικά μια ανακολουθία στην επιμέτρηση ή την αναγνώριση (ορισμένες φορές αναφερόμενη ως «λογιστική ασυμμετρία») που θα προέκυπτε εάν τα σχετιζόμενα παράγωγα χρηματοπιστωτικά προϊόντα αντιμετωπιζόνταν λογιστικά ως εμπορικό χαρτοφυλάκιο και τα υποκείμενα χρηματοοικονομικά μέσα επιμετρώνται στο αποσβεσμένο κόστος, όπως είναι δάνεια και απαιτήσεις κατά ασφαλισμένων και χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων ή υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους.
- β) Μια ομάδα χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων, υποχρεώσεων ή και των δύο τυγχάνει διαχείρισης και η απόδοσή της αξιολογείται σε βάση εύλογης αξίας, σύμφωνα με την τεκμηριωμένη στρατηγική διαχείρισης κινδύνων ή επενδύσεων και η πληροφόρηση σχετικά με την ομάδα παρέχεται εσωτερικά σε αυτό το επίπεδο στη διοίκηση του Ομίλου, για παράδειγμα στο Δ.Σ. και στον Διευθύνοντα Σύμβουλο.
- γ) Τα χρηματοοικονομικά μέσα περιέχουν ένα ή περισσότερα ενσωματωμένα παράγωγα, η ύπαρξη των οποίων τροποποιεί ουσιαστικά τις ταμειακές ροές και για το λόγο αυτό θα έπρεπε να απεικονίζονται σε διακεκριμένη βάση εάν δεν είχαν ταξινομηθεί σε αυτή την κατηγορία.

Ο προσδιορισμός κάποιου χρηματοοικονομικού στοιχείου ως αποτιμώμενο στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων είναι αμετάκλητος.

2.7.3 Επιμέτρηση

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων (εμπορικό χαρτοφυλάκιο και προσδιορισμένα) αρχικά αναγνωρίζονται στην εύλογη αξία και μεταγενέστερα αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους.

Τα πραγματοποιηθέντα κέρδη και ζημίες από τη διάθεση ή εξαγορά των ανωτέρω στοιχείων αλλά και τα μη πραγματοποιηθέντα κέρδη ή ζημίες που προκύπτουν από μεταβολές στην εύλογη αξία τους, περιλαμβάνονται στα «Αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων και τίτλων επενδυτικού χαρτοφυλακίου».

Τα έσοδα από μερίσματα αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων στα «Καθαρά λοιπά έσοδα/(έξοδα)» όταν έχει κατοχυρωθεί το δικαίωμα είσπραξης των μερισμάτων και αυτή είναι η ημερομηνία έγκρισης των μερισμάτων από τη Γενική Συνέλευση.

Το ποσό της μεταβολής στην περίοδο και σωρευτικά, στις εύλογες αξίες των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων και δανείων και απαιτήσεων το οποίο αποδίδεται σε αλλαγές στον πιστωτικό τους κίνδυνο υπολογίζεται ως το ποσό αλλαγής της εύλογης αξίας το οποίο δεν αποδίδεται σε αλλαγές στις συνθήκες αγοράς που προκαλούν αύξηση του κινδύνου αγοράς.

2.8 Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων

2.8.1 Αρχική αναγνώριση

Το χαρτοφυλάκιο επενδύσεων αρχικά αναγνωρίζεται στην εύλογη αξία (συμπεριλαμβανομένων των δαπανών συναλλαγής) και περιλαμβάνει τίτλους που ταξινομούνται ως:

- διαθέσιμοι προς πώληση
- διακρατούμενοι μέχρι τη λήξη
- ή δάνεια και απαιτήσεις

βάσει των χαρακτηριστικών των τίτλων και της πρόθεσης της διοίκησης του Ομίλου κατά την ημερομηνία αγοράς των τίτλων. Οι αγορές και πωλήσεις των τίτλων αυτών καταχωρούνται στις οικονομικές καταστάσεις κατά την ημερομηνία συναλλαγής, η οποία αντιστοιχεί στην ημερομηνία κατά την οποία ο Όμιλος δεσμεύεται να αγοράσει ή να πωλήσει το περιουσιακό στοιχείο. Όλες οι υπόλοιπες αγορές ή πωλήσεις περιουσιακών στοιχείων οι οποίες δεν εντάσσονται στις πρακτικές της αγοράς, καταχωρούνται, μέχρι την ημερομηνία διακανονισμού τους, ως προθεσμιακές συναλλαγές παράγωγων χρηματοπιστωτικών μέσων.

2.8.2 Μεταγενέστερη αναγνώριση

Οι διαθέσιμοι προς πώληση επενδυτικοί τίτλοι καταχωρούνται μεταγενέστερα της αρχικής αναγνώρισης στην εύλογη αξία τους. Στην περίπτωση όπου η εύλογη αξία των συγκεκριμένων τίτλων δε δύναται να προσδιοριστεί κατά τρόπο αξιόπιστο και αντικειμενικό, τότε οι τίτλοι αυτοί απεικονίζονται στην αξία κτήσης τους. Τα μη πραγματοποιηθέντα κέρδη και ζημίες που προκύπτουν από μεταβολές της εύλογης αξίας των διαθέσιμων προς πώληση τίτλων καταχωρούνται στα λοιπά συνολικά έσοδα, μετά την αφαίρεση του φόρου που τους αναλογεί (όπου απαιτείται), έως ότου οι συγκεκριμένοι τίτλοι πωληθούν, εισπραχθούν ή διατεθούν με οποιοδήποτε άλλο τρόπο ή έως ότου διαπιστωθεί ότι υπάρχει απομείωση της αξίας τους.

Οι διαθέσιμοι προς πώληση επενδυτικοί τίτλοι είναι δυνατόν να πωληθούν προκειμένου να καλυφθούν ανάγκες ρευστότητας ή να αντιμετωπισθούν μεταβολές στα επιτόκια, στις συναλλαγματικές ισοτιμίες και στις τιμές χρεογράφων. Στη περίπτωση όπου ένας διαθέσιμος προς πώληση τίτλος πωλείται ή υφίσταται απομείωση της αξίας του, τα σωρευμένα μη πραγματοποιηθέντα κέρδη ή ζημίες, που περιλαμβάνονται στα λοιπά συνολικά έσοδα, μεταφέρονται από τα ίδια κεφάλαια στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων στο λογαριασμό «αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων και τίτλων επενδυτικού χαρτοφυλακίου». Τα κέρδη και ζημίες που προκύπτουν κατά τη πώληση των διαθέσιμων προς πώληση τίτλων προσδιορίζονται με τη μέθοδο του κυλιόμενου μέσου σταθμικού κόστους.

Οι διακρατούμενοι μέχρι τη λήξη επενδυτικοί τίτλοι περιλαμβάνουν τίτλους που δεν είναι παράγωγα, διαπραγματεύονται σε οργανωμένες αγορές, με καθορισμένες ή προσδιοριστέες πληρωμές και έχουν καθορισμένη λήξη, και για τους οποίους υπάρχει, από τη διοίκηση του Ομίλου, πρόθεση και ικανότητα διαρκούς κατοχής τους μέχρι την ημερομηνία λήξης τους.

Οι επενδυτικοί τίτλοι που έχουν κατηγοριοποιηθεί ως δάνεια και απαιτήσεις περιλαμβάνουν τίτλους που δεν είναι παράγωγα, έχουν καθορισμένες ή προσδιοριστέες πληρωμές και δεν διαπραγματεύονται σε ενεργές αγορές.

Οι επενδυτικοί τίτλοι που έχουν κατηγοριοποιηθεί ως διακρατούμενοι μέχρι τη λήξη ή δάνεια και απαιτήσεις καταχωρούνται στην αποσβεσμένη αξία τους εφαρμόζοντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου, μετά την αφαίρεση οποιασδήποτε απομείωσης της αξίας τους. Επιπλέον, ο υπολογισμός της αποσβεσμένης αξίας περιλαμβάνει οποιαδήποτε υπέρ (premium) ή υπό (discount) το άρτιο διαφορά προέκυψε κατά την ημερομηνία απόκτησής, πλέον των εξόδων συναλλαγής, προμηθειών και μονάδων βάσης (μ.β.) πληρωθέντων ή εισπραχθέντων.

Απομείωση: Ο Όμιλος εκτιμά σε κάθε ημερομηνία σύνταξης οικονομικών καταστάσεων εάν υπάρχει αντικειμενική απόδειξη ότι ένας επενδυτικός τίτλος ή ομάδα αυτών έχει υποστεί απομείωση της αξίας του.

Ειδικά για επενδυτικούς μετοχικούς τίτλους που έχουν χαρακτηριστεί ως διαθέσιμοι προς πώληση, η σημαντική ή παρατεταμένη μείωση της εύλογης αξίας ενός χρεογράφου χαμηλότερα της αξίας κτήσης χρησιμοποιείται ως κριτήριο αξιολόγησης αν τα στοιχεία αυτά έχουν απομειωθεί.

Αν υπάρχουν κάποιες αντικειμενικές αποδείξεις απομείωσης για τα διαθέσιμα προς πώληση περιουσιακά στοιχεία, η σωρευμένη ζημία (που επιμετράται ως η διαφορά μεταξύ της τιμής κτήσης και της τρέχουσας εύλογης αξίας, μειούμενη από τυχόν πρόβλεψη απομείωσης στο στοιχείο αυτό, η οποία είχε αναγνωρισθεί στο παρελθόν στα αποτελέσματα) μεταφέρεται από τα λοιπά συνολικά έσοδα στην κατάσταση αποτελεσμάτων. Πρόβλεψη απομείωσης καταχωρημένη στα αποτελέσματα που αφορά σε μετοχικούς τίτλους δεν αντिलογίζεται στα αποτελέσματα. Αν σε μια μεταγενέστερη περίοδο, η εύλογη αξία ενός διαθέσιμου προς πώληση χρεωστικού τίτλου αυξηθεί, και η αύξηση μπορεί αντικειμενικά να συσχετισθεί με ένα γεγονός που συνέβη μετά την καταχώρηση στα αποτελέσματα της πρόβλεψης απομείωσης, η πρόβλεψη απομείωσης αντिलογίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Για τους τίτλους του επενδυτικού χαρτοφυλακίου στις κατηγορίες διακρατούμενα στη λήξη και δάνεια και απαιτήσεις, τα οποία αποτιμώνται στο αποσβεσμένο κόστος, το ποσό της πρόβλεψης απομείωσης της αξίας τους, υπολογίζεται ως η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας τους και της παρούσας αξίας των αναμενόμενων μελλοντικών ταμειακών ροών, προεξοφλημένων με το αρχικό πραγματικό επιτόκιο του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου.

Τα έσοδα από τόκους που αφορούν τίτλους χαρτοφυλακίου επενδύσεων καταχωρούνται στα έσοδα από τόκους.

Τα έσοδα από μερίσματα αναγνωρίζονται όταν έχει κατοχυρωθεί το δικαίωμα είσπραξης των μερισμάτων. Αυτή είναι η ημερομηνία κατοχύρωσης των μερισμάτων, τα οποία απεικονίζονται ξεχωριστά στον λογαριασμό «Καθαρά λοιπά έσοδα/ (έξοδα)»

2.9 Μεταφορά χρηματοοικονομικών στοιχείων

Ο Όμιλος μεταφέρει μη παράγωγα χρεόγραφα από το εμπορικό χαρτοφυλάκιο ή το χαρτοφυλάκιο διαθεσίμων προς πώληση στο χαρτοφυλάκιο δανείων και απαιτήσεων, εφόσον τα χρεόγραφα ικανοποιούν τον ορισμό της κατηγορίας αυτής κατά την ημερομηνία της μεταφοράς και ο Όμιλος έχει την πρόθεση και δυνατότητα να κρατήσει τα χρεόγραφα για το προσεχές μέλλον ή μέχρι την λήξη τους.

Σε περίπτωση που σπανίζουσες περιστάσεις προκαλούν σημαντική επιδείνωση της συναλλακτικής δραστηριότητας ή επηρεάζουν σε μεγάλο βαθμό τις αγοραίες τιμές μη παραγώγων στοιχείων του εμπορικού χαρτοφυλακίου, ο Όμιλος μεταφέρει τα μέσα αυτά από το εμπορικό χαρτοφυλάκιο στο χαρτοφυλάκιο διακρατούμενων στη λήξη ή διαθεσίμων προς πώληση, εφόσον τα στοιχεία ικανοποιούν τον ορισμό της αντίστοιχης κατηγορίας κατά την ημερομηνία της μεταφοράς και ο Όμιλος δεν έχει την πρόθεση να τα πωλήσει σύντομα. Τέτοιες μεταφορές μπορούν να πραγματοποιούνται μόνο μία φορά για κάθε μία σπανίζουσα περίπτωση.

Εάν υπάρχει μεταβολή στην πρόθεση ή την δυνατότητα διακράτησης ενός χρεογράφου μέχρι την λήξη, ο Όμιλος μεταφέρει τα χρεόγραφα αυτά από την κατηγορία διαθέσιμα προς πώληση στην κατηγορία διακρατούμενα στη λήξη, εφόσον τα μέσα ικανοποιούν τον ορισμό της τελευταίας κατά την ημερομηνία της μεταφοράς.

Για τα χρηματοοικονομικά στοιχεία που μεταφέρονται ως ανωτέρω, η εύλογη αξία κατά την ημερομηνία μεταφοράς θεωρείται το νέο αποσβεσμένο κόστος κατά την ημερομηνία αυτή.

Όταν μέσα που μεταφέρονται από το εμπορικό χαρτοφυλάκιο περιέχουν ενσωματωμένα παράγωγα, ο Όμιλος επανεξετάζει κατά την ημερομηνία μεταφοράς εάν τα ενσωματωμένα παράγωγα χρειάζεται να διαχωριστούν από το κύριο συμβόλαιο βάσει των συνθηκών που ίσχυαν όταν ο Όμιλος απέκτησε το στοιχείο.

Ο Όμιλος μεταφέρει χρεόγραφα που έχουν μεταφερθεί στα δάνεια και απαιτήσεις από το εμπορικό χαρτοφυλάκιο ή το χαρτοφυλάκιο διαθεσίμων προς πώληση στο χαρτοφυλάκιο διαθεσίμων προς πώληση εάν τα χρεόγραφα, μεταγενέστερα διαπραγματεύονται σε οργανωμένη αγορά και ο Όμιλος δε σκοπεύει να τα κρατήσει για το προσεχές μέλλον ή μέχρι την λήξη τους. Η εύλογη αξία των χρεογράφων την ημέρα της μεταφοράς θεωρείται το νέο αποσβεσμένο κόστος κατά την ημερομηνία αυτή. Η διαφορά μεταξύ του αποσβεσμένου κόστους αμέσως πριν την μεταφορά και της εύλογης αξίας την ημερομηνία της μεταφοράς αναγνωρίζεται στο αποθεματικό διαθεσίμων προς πώληση αξιόγραφων μέσω της κατάστασης λοιπών συνολικών εσόδων και αποσβένεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων

2.10 Εύλογη αξία χρηματοοικονομικών στοιχείων

Ο Όμιλος υπολογίζει την εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών μέσων βάσει ενός πλαισίου υπολογισμού της εύλογης αξίας που κατατάσσει τα χρηματοοικονομικά μέσα σε μια ιεραρχία τριών επιπέδων των δεδομένων που χρησιμοποιούνται στην αποτίμηση, όπως περιγράφεται κατωτέρω.

Επίπεδο 1: Χρηματιστηριακές τιμές σε ενεργή αγορά πανομοιότυπων χρηματοοικονομικών μέσων. Στο Επίπεδο 1 περιλαμβάνονται χρεόγραφα, μετοχές και παράγωγα που διαπραγματεύονται σε ενεργή αγορά. Ενεργή αγορά είναι η αγορά στην οποία οι συναλλαγές έχουν επαρκή συχνότητα και όγκο έτσι ώστε η πληροφόρηση σχετικά με τιμές να παρέχεται σε συνεχή βάση και επιπλέον χαρακτηρίζεται από χαμηλά περιθώρια κέρδους.

Επίπεδο 2: Παρατηρήσιμα δεδομένα εκτός από τιμές του Επιπέδου 1, όπως χρηματιστηριακές τιμές παρόμοιων μέσων, τιμές από αγορές που δεν είναι ενεργές, ή άλλα δεδομένα που είναι παρατηρήσιμα ή μπορούν να επιβεβαιωθούν από παρατηρήσιμα δεδομένα (για παράδειγμα τιμές που προκύπτουν από παρατηρήσιμα δεδομένα) για σχεδόν το σύνολο της διάρκειας του μέσου. Στο Επίπεδο 2 περιλαμβάνονται χρεόγραφα με τιμές σε μη ενεργές αγορές, καθώς και χρεόγραφα χωρίς τιμή από κάποια αγορά και παράγωγα των οποίων οι αξίες υπολογίζονται χρησιμοποιώντας μοντέλα αποτίμησης, προεξόφληση ταμειακών ροών ή παρόμοιες τεχνικές, με δεδομένα που είναι παρατηρήσιμα στην αγορά ή μπορούν να υπολογιστούν ή να επιβεβαιωθούν από παρατηρήσιμα στοιχεία από την αγορά. Αυτή η κατηγορία γενικά περιλαμβάνει κρατικά και εταιρικά ομόλογα με τιμές σε αγορές που δεν είναι ενεργές και κάποια παράγωγα.

Επίπεδο 3: Μη παρατηρήσιμα δεδομένα που υποστηρίζονται από λίγες ή καθόλου συναλλαγές σε ενεργή αγορά και επηρεάζουν σημαντικά την εύλογη αξία. Εάν η αποτίμηση ενός στοιχείου χρησιμοποιεί παρατηρήσιμα δεδομένα που απαιτούν σημαντικές προσαρμογές βασισμένες σε μη παρατηρήσιμα δεδομένα, αυτό το μέσο κατατάσσεται στο επίπεδο 3. Σε αυτό το επίπεδο περιλαμβάνονται χρηματοοικονομικά μέσα των οποίων η αξία υπολογίζεται χρησιμοποιώντας μοντέλα αποτίμησης, προεξόφληση ταμειακών ροών ή παρόμοιες τεχνικές, καθώς και μέσα για τα οποία ο προσδιορισμός της εύλογης αξίας απαιτεί κρίση ή εκτίμηση από τη Διοίκηση.

Το επίπεδο στην ιεραρχία εύλογης αξίας στο οποίο κατατάσσεται ένας υπολογισμός εύλογης αξίας προσδιορίζεται με βάση το κατώτερο επίπεδο δεδομένων που χρησιμοποιούνται στον υπολογισμό της εύλογης αξίας και έχουν σημαντική επίδραση. Για το σκοπό αυτό η σημαντικότητα ενός δεδομένου αξιολογείται σε σχέση με τη συνολική εύλογη αξία.

2.11 Ασφαλιστικές δραστηριότητες

Εφαρμογή Δ.Π.Χ.Α. 4: Ο Όμιλος και η Μητρική Εταιρία υιοθέτησαν το Δ.Π.Χ.Α. 4 από την 1^η Ιανουαρίου 2005, οπότε και έγινε ταξινόμηση του χαρτοφυλακίου σε ασφαλιστικά και επενδυτικά συμβόλαια.

2.11.1 Κατηγοριοποίηση συμβολαίων

2.11.1.1 Ασφαλιστήρια συμβόλαια

Τα ασφαλιστήρια συμβόλαια ταξινομούνται σε δύο κατηγορίες, ήτοι ασφαλίσεων Ζωής και ασφαλίσεων Ζημιών, ανάλογα με τη φύση του ασφαλισμένου κινδύνου. Σημειώνεται ότι στα ασφαλιστικά προϊόντα κατατάχθηκαν και τα συμβόλαια που φέρουν ταυτόχρονα ασφαλιστικό και χρηματοοικονομικό κίνδυνο, καθώς ο Όμιλος έκρινε ότι αυτά περιέχουν σημαντικό ασφαλιστικό κίνδυνο.

2.11.1.1.1 Ασφαλιστήρια συμβόλαια Ζωής

Τα ασφαλιστήρια συμβόλαια Ζωής ασφαλίζουν κατά μεγάλο ποσοστό γεγονότα κατά τη διάρκεια μιας μακράς περιόδου. Τα ασφάλιστρα αναγνωρίζονται αναλογικά της περιόδου ασφάλισης και εμφανίζονται πριν την αφαίρεση της προμήθειας.

Στα υφιστάμενα συμβόλαια δεν υπάρχουν ενσωματωμένα παράγωγα.

2.11.1.1.1.1 Παραδοσιακά συμβόλαια

Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται τα συμβόλαια που εκδίδει ο Όμιλος για την κάλυψη του κινδύνου θανάτου, ισόβιων παροχών, συντάξεων, ανικανότητας, ατυχημάτων, προγραμμάτων ασθένειας τόσο σε ατομική όσο και σε ομαδική βάση. Τα σχετικά ασφάλιστρα αναγνωρίζονται ως έσοδα σε ετησιοποιημένη βάση.

Ασφαλιστήρια Συμβόλαια Ζωής με συμμετοχή στην υπεραπόδοση των Μαθηματικών Αποθεμάτων (συμμετοχή στα κέρδη):

Ο κύριος όγκος των παραδοσιακών ασφαλιστηρίων συμβολαίων Ζωής φέρει το χαρακτηριστικό της συμμετοχής στα κέρδη οπότε και ο ασφαλισμένος δύναται να λάβει πρόσθετα οφέλη πέραν αυτών που εγγυώνται από το ασφαλιστήριο συμβόλαιο.

Ασφαλιστήρια Συμβόλαια Ζωής χωρίς συμμετοχή στην υπεραπόδοση των Μαθηματικών Αποθεμάτων (συμμετοχή στα κέρδη):

Υφίστανται ασφαλιστήρια συμβόλαια Ζωής χωρίς το χαρακτηριστικό της συμμετοχής στα κέρδη το ύψος των οποίων δεν κρίνεται σημαντικό στο χαρτοφυλάκιο.

2.11.1.1.1.2 Ασφαλίσεις Ζωής που συνδέονται με επενδύσεις (Unit-Linked)

Οι ασφαλίσεις Ζωής που συνδέονται με επενδύσεις (Unit-Linked) μεταφέρουν τον χρηματοοικονομικό κίνδυνο του συμβολαίου στον ασφαλισμένο, ενώ ταυτόχρονα ο Όμιλος αναλαμβάνει την κάλυψη με την εγγύηση μέρους του χρηματοοικονομικού κινδύνου στη λήξη των συμβολαίων, τα οποία εμπεριέχουν ασφαλιστικούς κινδύνους (θνησιμότητα, ανικανότητα).

2.11.1.1.2 Ασφαλιστήρια συμβόλαια Ζημιών

Τα ασφάλιστρα των συμβολαίων ζημιών αναγνωρίζονται ως έσοδα (δεδουλευμένα ασφάλιστρα) αναλογικά με την περίοδο διάρκειας του ασφαλιστηρίου συμβολαίου. Κατά την ημερομηνία κλεισίματος των Οικονομικών Καταστάσεων το ποσό των εγγεγραμμένων ασφαλιστρών που αναλογεί στο επόμενο ή στα επόμενα έτη μεταφέρεται στο απόθεμα μη δεδουλευμένων ασφαλιστρών. Τα ασφάλιστρα απεικονίζονται πριν την μείωση των αναλογουσών προμηθειών.

Στα υφιστάμενα συμβόλαια δεν υπάρχουν ενσωματωμένα παράγωγα.

Ασφαλιστήρια Συμβόλαια Ζημιών – Αστικής ευθύνης Αυτοκινήτου: Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται τα συμβόλαια που καλύπτουν τον κίνδυνο της αστικής ευθύνης αυτοκινήτων.

Ασφαλιστήρια Συμβόλαια Ζημιών – Πυρός: Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται τα συμβόλαια που καλύπτουν τον κίνδυνο της πυρκαγιάς, σεισμού και κλοπής.

Ασφαλιστήρια Συμβόλαια Ζημιών – Λοιπών κλάδων: Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται τα συμβόλαια που καλύπτουν τον κίνδυνο χερσαίων οχημάτων, μεταφορών, γενικής αστικής ευθύνης, πιστώσεων, εγγυήσεων, βοήθειας, σκαφών, πληρωμάτων και λοιπά.

2.11.1.2 Επενδυτικά συμβόλαια

Ως επενδυτικά συμβόλαια ορίζονται εκείνα που δεν κατηγοριοποιούνται ως ασφαλιστήρια συμβόλαια.

Ομαδικά Επενδυτικά Συμβόλαια (Deposit Administration Funds): Είναι η ομαδική ασφάλιση με την οποία συμφωνείται επενδυτική διαχειριστική ασφάλιση (λογαριασμός διαχείρισης κεφαλαίου), όπου η παροχή του ασφαλιστή καταβάλλεται είτε με την, για οποιαδήποτε λόγο, αποχώρηση του ασφαλισμένου-μέλους της ομάδας από την εργασία του είτε με τη συμπλήρωση ορισμένης ηλικίας. Ο Όμιλος καταβάλλει την παροχή στο μέτρο της επάρκειας του λογαριασμού διαχείρισης κεφαλαίου. Σε περίπτωση μη επάρκειας του λογαριασμού, ο δικαιούχος δεν έχει αξίωση κατά του Ομίλου. Η διαχείριση του λογαριασμού γίνεται είτε από τον Όμιλο κατά την ελεύθερη βούληση της ή με υπόδειξη του λήπτη της ασφάλισης, είτε από το λήπτη της ασφάλισης. Η ευθύνη του Ομίλου λήγει με την εξάντληση του λογαριασμού έστω και αν η σύμβαση με τη μορφή επενδυτικής διαχειριστικής ασφάλισης έχει λήξει νωρίτερα.

Επενδυτικά Συμβόλαια Unit-Linked: Είναι συμβόλαια στα οποία ο ασφαλιζόμενος φέρει τον επενδυτικό κίνδυνο. Το νέο πρόγραμμα ΕΘΝΙΚΗ Εφάπαξ προβλέπει τη συσσώρευση κεφαλαίου για σκοπούς αποταμίευσης μέσω εφάπαξ καταβολών καθώς και τη δυνατότητα δημιουργίας επιπλέον ποσού (μερίσματα) από τις αποδόσεις των επενδύσεων.

2.11.2 Μεταφερόμενα Έξοδα Πρόσκτησης Συμβολαίων (ΜΕΠ)

Οι προμήθειες και τα άλλα έξοδα πρόσκτησης που αναλογούν στην επόμενη χρήση τόσο των νέων συμβολαίων όσο και των ανανεώσεων των υφιστάμενων συμβολαίων απεικονίζονται στο λογαριασμό του Ενεργητικού «Προμήθειες και άλλα έξοδα παραγωγής επομένων χρήσεων» και κατανέμονται στις χρήσεις ανάλογα με τη διάρκεια των ασφαλιστηρίων συμβολαίων.

Ασφαλίσεις Ζωής:

Οι προμήθειες και τα λοιπά έξοδα πρόσκτησης, που συνδέονται με την έκδοση νέων ασφαλιστηρίων συμβολαίων και την ανανέωση υπαρχόντων ασφαλιστηρίων συμβολαίων, κεφαλαιοποιούνται ως άυλο περιουσιακό στοιχείο του ενεργητικού. Όλα τα άλλα έξοδα αναγνωρίζονται ως έξοδα, όταν προκύπτουν. Τα Μεταφερόμενα Έξοδα Πρόσκτησης αποσβένονται κατά τη διάρκεια του συμβολαίου ως εξής:

- Για τις ασφαλίσεις ζωής μακράς διάρκειας, εξαιρουμένων των ασφαλιστηρίων συμβολαίων εφάπαξ καταβολής, τα Μεταφερόμενα Έξοδα Πρόσκτησης αποσβένονται σύμφωνα με το έσοδο των ασφαλίσεων με τις αντίστοιχες παραδοχές που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό της υποχρέωσης για μελλοντικές παροχές του συμβολαίου.
- Για τις ασφαλίσεις ζωής βραχείας διάρκειας τα Μεταφερόμενα Έξοδα Πρόσκτησης αποσβένονται αναλογικά με το δεδουλευμένο ασφάλιστρο.

Γενικές Ασφαλίσεις:

Οι μεταφερόμενες προμήθειες και έξοδα πρόσκτησης που σχετίζονται με την εξασφάλιση νέων συμβολαίων και τις ανανεώσεις των υφιστάμενων συμβολαίων περιλαμβάνονται στον λογαριασμό «Μεταφερόμενα έξοδα πρόσκτησης». Όλα τα άλλα κόστη ως έξοδα όταν προκύπτουν. Τα μεταφερόμενα έξοδα πρόσκτησης αποσβένονται αναλογικά με τα δεδουλευμένα ασφάλιστρα.

2.11.3 Ασφαλιστικές προβλέψεις

Οι ασφαλιστικές προβλέψεις αντιπροσωπεύουν την εκτίμηση του Ομίλου για υποχρεώσεις που απορρέουν από τα ασφαλιστήρια συμβόλαια.

Οι ασφαλιστικές προβλέψεις αναλύονται στις ακόλουθες κυριότερες κατηγορίες:

Μαθηματικά αποθέματα: Περιλαμβάνουν το μαθηματικό απόθεμα των καλύψεων ζωής και είναι η διαφορά που προκύπτει την ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων μεταξύ της αναλογιστικής παρούσας αξίας των χρηματικών υποχρεώσεων που έχει αναλάβει η ασφαλιστική εταιρεία για κάθε συμβόλαιο ασφαλίσεως ζωής και της αναλογιστικής παρούσας αξίας των καθαρών ασφαλιστρών που οφείλονται από τον ασφαλισμένο και είναι καταβλητέα στην ασφαλιστική εταιρεία μέσα στα επόμενα έτη. Η διαφορά αυτή υπολογίζεται με αναλογιστικές μεθόδους και σύμφωνα με την Ελληνική νομοθεσία. Στα συμβόλαια μακροχρόνιας διάρκειας ενιαίου ασφαλιστρου σχηματίζεται επιπλέον πρόβλεψη για τα μελλοντικά έξοδα διαχείρισης των συμβολαίων αυτών.

Προβλέψεις για συμμετοχή στα κέρδη : Η πρόβλεψη αυτή περιλαμβάνει ποσά τα οποία προορίζονται για τους ασφαλισμένους ή τους αντισυμβαλλόμενους ή τους δικαιούχους ασφαλιστηρίων συμβολαίων υπό την μορφή συμμετοχής στα τεχνικά κέρδη, στις αποδόσεις καθώς και στις επιστροφές με βάση του όρους των ασφαλιστηρίων συμβολαίων.

Προβλέψεις για μη δεδουλευμένα ασφάλιστρα: Αντιπροσωπεύουν το μέρος των καθαρών εγγεγραμμένων ασφαλιστρών που καλύπτει κατ' αναλογία την περίοδο από την ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων μέχρι τη λήξη της περιόδου για την οποία έχουν καταχωρηθεί τα ασφάλιστρα στα μητρώα του Ομίλου.

Προβλέψεις για Κινδύνους σε Ισχύ: αφορά την πρόσθετη πρόβλεψη η οποία σχηματίζεται κατά την ημερομηνία κλεισίματος των Οικονομικών Καταστάσεων όταν εκτιμάται ότι το απόθεμα των μη δεδουλευμένων ασφαλιστρών και δικαιωμάτων μετά την αφαίρεση των αναλογούντων εξόδων πρόσκτησης δεν επαρκεί για την κάλυψη των προβλεπόμενων ζημιών και εξόδων των ασφαλιστηρίων συμβολαίων σε ισχύ την ημερομηνία αυτή.

Απόθεμα Εκκρεμών Αποζημιώσεων: τα αποθέματα εκκρεμών ζημιών περιλαμβάνουν τις κατά φάκελο προβλέψεις για το κόστος των ζημιών, τα επιπλέον ποσά που εκτιμήθηκαν αναλογιστικά για να καλύψουν τυχόν ανεπάρκειες των προαναφερθέντων προβλέψεων, το κόστος των ζημιών που δεν έχουν αναγγελθεί καθώς και τα έξοδα διαχείρισης των ζημιών. Το τελικό κόστος των εκκρεμών ζημιών υπολογίζεται με τη χρήση ενός φάσματος τυποποιημένων αναλογιστικών τεχνικών, όπως η Chain Ladder και η Bornheutter-Ferguson μέθοδοι. Η κύρια υπόθεση στην οποία βασίζονται αυτές οι τεχνικές είναι ότι η εμπειρία που έχει αποκομίσει ο Όμιλος από τις ζημιές του παρελθόντος μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την εκτίμηση των μελλοντικών ζημιών και συνεπώς για τον καθορισμό του τελικού κόστους των αξιώσεων.

Ανακτήσιμες & Αναγωγικές Ζημιές: αφορά την πρόβλεψη η οποία σχηματίζεται κατά την ημερομηνία κλεισίματος των Οικονομικών Καταστάσεων για το μέρος της ζημίας που θα ανακτηθεί. Ο υπολογισμός της παραπάνω πρόβλεψης ελέγχεται με τη χρήση αναλογιστικής μεθόδου, βάσει ιστορικών στοιχείων.

Πληρωτέες παροχές: είναι οι ασφαλιστικές παροχές που οφείλονται στους ασφαλισμένους και για διάφορους λόγους δεν έχουν εξοφληθεί μέχρι την ημερομηνία κλεισίματος των Οικονομικών Καταστάσεων.

Προβλέψεις για ασφαλίσεις Ζωής που συνδέονται με επενδύσεις: είναι οι προβλέψεις που προορίζονται για να καλύψουν υποχρεώσεις που απορρέουν από συμβόλαια που οι παροχές τους είναι συνδεδεμένες με την αξία μεριδίων χρηματοοικονομικών μέσων .

Η εκτίμηση των ασφαλιστικών προβλέψεων διενεργείται κατά την ημερομηνία σύνταξης των Οικονομικών Καταστάσεων, σύμφωνα με τις προβλεπόμενες αρχές και κανόνες αποτίμησης ανά κατηγορία ασφαλιστικής πρόβλεψης. Σημειώνεται ότι ως βάση υπολογισμού των ασφαλιστικών προβλέψεων λαμβάνονται οι διατάξεις του ισχύοντα Νόμου 400/1970 όπως αυτός έχει διαμορφωθεί ως σήμερα, ή τις αντίστοιχες διατάξεις που ισχύουν στις χώρες όπου δραστηριοποιούνται οι λοιπές ασφαλιστικές εταιρίες του Ομίλου, σε συνδυασμό με τις απαιτήσεις του Δ.Π.Χ.Α. 4 «Ασφαλιστήρια Συμβόλαια», οι οποίες περιλαμβάνονται σε επόμενες παραγράφους.

Η διαφορά των ασφαλιστικών προβλέψεων (αύξηση / μείωση) σε σχέση με προηγούμενη αποτίμησή τους, μεταφέρεται στους λογαριασμούς αποτελεσμάτων χρήσης όσον αφορά τις αναλογούσες προβλέψεις επί ιδίας κράτησης του Ομίλου, το δε υπόλοιπο ποσό μεταφέρεται σε χρέωση των αντασφαλιστών, σύμφωνα με όσα προβλέπονται από τις αντασφαλιστικές συμβάσεις.

Έλεγχος επάρκειας ασφαλιστικών αποθεμάτων (Liability Adequacy Test – «LAT»): ο Όμιλος αξιολογεί την επάρκεια των αναγνωριζόμενων ασφαλιστικών προβλέψεων εφαρμόζοντας τον έλεγχο επάρκειας των ασφαλιστικών υποχρεώσεων χρησιμοποιώντας τρέχουσες εκτιμήσεις των μελλοντικών ταμειακών ροών των ασφαλιστηρίων συμβολαίων. Στην περίπτωση που οι προκύπτουσες, από τον έλεγχο επάρκειας των ασφαλιστικών αποθεμάτων, υποχρεώσεις του Ομίλου υπερβαίνουν τα ασφαλιστικά αποθέματα που έχουν υπολογισθεί, η επιπρόσθετη πρόβλεψη αυξάνει τα αποθέματα των κλάδων τους οποίους αφορά και επιβαρύνει τα αποτελέσματα της χρήσης για την οποία διενεργείται ο έλεγχος.

2.11.4 Αντασφαλιστικές Συμβάσεις

Τα οφέλη που λαμβάνει ο Όμιλος από τις αντασφαλιστικές συμβάσεις που έχει συνάψει αναγνωρίζονται ως στοιχεία ενεργητικού «Απαιτήσεις από Αντασφαλιστές». Οι υποχρεώσεις προς τους αντασφαλιστές αφορούν κυρίως τα οφειλόμενα αντασφάλιστρα.

Ο Όμιλος εξετάζει αν οι απαιτήσεις από αντασφαλιστές έχουν υποστεί απομείωση κατά την ημερομηνία κλεισίματος των οικονομικών της καταστάσεων, μειώνει τη λογιστική αξία τους αναλόγως και αναγνωρίζει τη ζημία απομείωσης στα αποτελέσματα. Μία απαίτηση από αντασφαλιστή είναι απομειωμένη όταν και μόνον όταν:

- (i) υπάρχουν αντικειμενικές αποδείξεις, ως αποτέλεσμα γεγονότος που συνέβη μετά την αρχική αναγνώριση της απαίτησης, ότι ο Όμιλος ενδέχεται να μην εισπράξει ολόκληρο το ποσό που του αναλογεί σύμφωνα με τους όρους του συμβολαίου και
- (ii) το γεγονός αυτό έχει αξιόπιστα μετρήσιμη επίδραση στα ποσά τα οποία ο Όμιλος θα εισπράξει από τον αντασφαλιστή.

Τα ποσά που καταβάλλονται για αναδρομική αντασφάλιση αναγνωρίζονται ως απαιτήσεις από αντασφαλιστές, αυξανόμενα μέχρι το ποσό των αποθεμάτων που σχετίζονται με τα αντασφαλιζόμενα ασφαλιστήρια συμβόλαια. Τυχόν κέρδος μεταφέρεται σε επόμενες χρήσεις και αποσβένεται μέχρι την τακτοποίηση των εκκρεμών ζημιών. Σε περίπτωση που τα καταβαλλόμενα ή προς καταβολή ποσά υπερβαίνουν τα αποθέματα που έχουν αναγνωρισθεί, το επιπλέον ποσό αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα χρήσης.

2.12 Απαιτήσεις κατά χρεωστών ασφαλιστρών

Οι απαιτήσεις κατά χρεωστών ασφαλιστρών περιλαμβάνουν ασφάλιστρα από ασφαλισμένους, συνεργάτες με δικαίωμα είσπραξης και επίδικες υποθέσεις. Ο Όμιλος έχει καταρτίσει συμβάσεις για την παροχή πίστωσης χρόνου στους συνεργάτες για την είσπραξη των ασφαλιστρών. Οι εισπράξεις των ασφαλιστρών γενικά πραγματοποιούνται σύμφωνα με τα οριζόμενα στην Πολιτική Διαχείρισης Παραγωγής και Είσπραξης Ασφαλιστρών (ΠΟΔΙΠΕΑ). Οι απαιτήσεις κατά χρεωστών ασφαλιστρών καταχωρούνται στις οικονομικές καταστάσεις την ημερομηνία έκδοσης των Ασφαλιστηρίων Συμβολαίων.

2.12.1 Προβλέψεις για απομείωση της αξίας των χρεωστών ασφαλιστρών

Πρόβλεψη για απομείωση της αξίας μιας απαίτησης σχηματίζεται όταν υπάρχουν βάσιμες ενδείξεις ότι ο Όμιλος δεν πρόκειται να εισπράξει το σύνολο των απαιτήσεων που είναι απαιτητά στα πλαίσια της σύμβασης και σύμφωνα με τους αρχικούς όρους της.

Ο Όμιλος εξετάζει εάν υπάρχουν βάσιμες ενδείξεις για πιθανές ζημίες στο χαρτοφυλάκιο απαιτήσεων κατά ασφαλισμένων. Μία απαίτηση υπόκειται σε απομείωση της αξίας της όταν σύμφωνα με τους όρους της σύμβασης, παρουσιάζει καθυστέρηση περισσότερο από 90 ημέρες και / ή όταν υπάρχουν βάσιμες ενδείξεις, κατά την ημερομηνία εκτίμησης, οι οποίες καταδεικνύουν ότι οι χρεώστες ασφαλιστρών δεν θα έχουν τη δυνατότητα να ανταποκριθούν στις υποχρεώσεις τους.

Σε κάθε ημερομηνία ισολογισμού όλες οι καθυστερημένες ή επισφαλείς απαιτήσεις εκτιμώνται για να προσδιοριστεί η αναγκαιότητα ή μη πρόβλεψης για επισφαλείς απαιτήσεις. Το υπόλοιπο της συγκεκριμένης πρόβλεψης για επισφαλείς απαιτήσεις προσαρμόζεται κατάλληλα σε κάθε ημερομηνία κλεισίματος ισολογισμού, ώστε να αντανakλά τους πιθανολογούμενους σχετικούς κινδύνους. Κάθε διαγραφή υπολοίπων χρεώνεται στην υπάρχουσα πρόβλεψη για επισφαλείς απαιτήσεις. Αποτελεί πολιτική του Ομίλου να μη διαγράφεται καμία απαίτηση μέχρι να εξαντληθούν όλες οι δυνατές πρακτικές και νομικές ενέργειες για την είσπραξή της

2.13 Συμβάσεις πώλησης και επαναγοράς χρεογράφων

Χρεόγραφα τα οποία πωλούνται στα πλαίσια μιας σύμβασης πώλησης και επαναγοράς χρεογράφων σε μια προσυμφωνημένη τιμή («Repos») εξακολουθούν να καταχωρούνται στην Κατάσταση οικονομικής θέσης, ενώ η αντίστοιχη υποχρέωση απεικονίζεται κατά περίπτωση ως υποχρέωση προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, υποχρέωση προς πελάτες ή λοιπές καταθέσεις

2.14 Ενσώματα περιουσιακά στοιχεία

Τα ενσώματα πάγια στοιχεία περιλαμβάνουν γήπεδα και ακίνητα, βελτιώσεις μισθωμένων ακινήτων, μεταφορικά μέσα και εξοπλισμό, τα οποία κατέχονται από τον Όμιλο με σκοπό τη λειτουργική χρησιμοποίησή τους, αλλά και για διοικητικούς σκοπούς. Τα ενσώματα πάγια στοιχεία καταχωρούνται αρχικά στην αξία κτήσης τους, η οποία περιλαμβάνει όλες τις δαπάνες που απαιτούνται προκειμένου ένα πάγιο να τεθεί σε κατάσταση λειτουργίας.

Μεταγενέστερα της αρχικής καταχώρησής τους, τα ενσώματα πάγια στοιχεία αποτιμώνται στο κόστος κτήσης τους μείον τις σωρευμένες αποσβέσεις και τις όποιες σωρευμένες προβλέψεις απομείωσης της αξίας τους. Οι δαπάνες που πραγματοποιούνται μεταγενέστερα της απόκτησης ενός παγίου που περιλαμβάνεται στο λογαριασμό «ενσώματα πάγια στοιχεία», κεφαλαιοποιούνται μόνο στην περίπτωση όπου θεωρείται πιθανό ότι οι συγκεκριμένες δαπάνες θα αποφέρουν στο μέλλον πρόσθετα οικονομικά οφέλη για τον Όμιλο, πέρα από εκείνα τα οποία αναμένονταν αρχικά κατά την απόκτηση του παγίου. Σε διαφορετική περίπτωση, οι συγκεκριμένες δαπάνες μεταφέρονται απευθείας στα αποτελέσματα κατά το χρόνο πραγματοποίησής τους.

Η διενέργεια αποσβέσεων επί ενός ενσώματος παγίου στοιχείου αρχίζει με την έναρξη χρησιμοποίησής του και διακόπτεται μόνο με την πώληση ή μεταβίβαση του ενσώματος παγίου στοιχείου. Κατά συνέπεια, η διενέργεια αποσβέσεων επί ενός ενσώματος παγίου στοιχείου το οποίο παύει να χρησιμοποιείται δε διακόπτεται, εκτός εάν έχει πλήρως αποσβεσθεί, αλλά επανεκτιμάται η ωφέλιμη ζωή του. Τα ενσώματα πάγια στοιχεία αποσβένονται με τη μέθοδο του σταθερού ποσού κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής τους. Η εκτιμώμενη ωφέλιμη ζωή των ενσώματων παγίων στοιχείων ανά κατηγορία, έχει ως εξής:

Γήπεδα	Δεν αποσβένονται
Κτήρια (Ιδιο-χρησιμοποιούμενα)	έως 50 έτη
Κτήρια (Μη ιδιο-χρησιμοποιούμενα)	έως 50 έτη
Βελτιώσεις μισθωμένων ακινήτων	Κατά την υπολειπόμενη διάρκεια της μίσθωσης, μη υπερβαίνουσα ωστόσο τα 12 έτη
Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	έως 12 έτη
Μεταφορικά μέσα	έως 10 έτη
Ηλεκτρονικός και λοιπός εξοπλισμός	έως 5 έτη

Ο Όμιλος εξετάζει σε κάθε ημερομηνία αναφοράς εάν υπάρχει ένδειξη ότι κάποιο ενσώματο πάγιο στοιχείο έχει υποστεί απομείωση της αξίας του. Αν υπάρχει μια τέτοια ένδειξη, ο Όμιλος υπολογίζει το ανακτήσιμο ποσό του ενσώματος παγίου στοιχείου. Όταν η λογιστική αξία ενός ενσώματος παγίου στοιχείου υπερβαίνει την ανακτήσιμη αξία του, ο Όμιλος σχηματίζει ανάλογη πρόβλεψη απομείωσης προκειμένου η λογιστική αξία του παγίου να απεικονίζει την ανακτήσιμη αξία του. Τα κέρδη και ζημιές από πώληση ενσώματων παγίων στοιχείων προσδιορίζονται βάσει της λογιστικής αξίας τους και λαμβάνονται υπόψη για τον προσδιορισμό των αποτελεσμάτων προ φόρων.

2.15 Επενδύσεις σε ακίνητα

Οι επενδύσεις σε ακίνητα περιλαμβάνουν γήπεδα και κτήρια που είναι ιδιόκτητα (ή έχουν περιέλθει στη κατοχή του Ομίλου στα πλαίσια μίας σύμβασης χρηματοδοτικής μίσθωσης), τα οποία κατέχονται με σκοπό την είσπραξη μισθωμάτων ή / και την αποκόμιση κεφαλαιακών κερδών. Οι επενδύσεις σε ακίνητα αναγνωρίζονται αρχικά στην αξία κτήσης τους, η οποία περιλαμβάνει και τις δαπάνες συναλλαγής.

Μεταγενέστερα της αρχικής αναγνώρισής τους, οι επενδύσεις σε ακίνητα αποτιμώνται στην αξία κτήσης τους μείον τις σωρευμένες αποσβέσεις και τις όποιες σωρευμένες προβλέψεις απομείωσης της αξίας τους.

Οι επενδύσεις σε ακίνητα αποσβένονται με τη μέθοδο του σταθερού ποσού κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής τους, η οποία δε διαφέρει σημαντικά από την ωφέλιμη ζωή αντίστοιχων περιουσιακών στοιχείων που περιλαμβάνονται στο λογαριασμό «ενσώματα πάγια στοιχεία». Οι επενδύσεις σε ακίνητα εξετάζονται τουλάχιστον ετησίως από εξωτερικούς κυρίως εκτιμητές, προκειμένου να διαπιστωθεί εάν υφίσταται πιθανή απομείωση της αξίας τους.

2.16 Υπεραξία, λογισμικό και λοιπά άυλα περιουσιακά στοιχεία**2.16.1 Υπεραξία**

Μεταγενέστερα της αρχικής αναγνώρισής της, η υπεραξία επιχειρήσεων αποτιμάται στην αξία κτήσης (βλ. Σημείωση 2.5.2) μείον τις όποιες συσσωρευμένες προβλέψεις από απομείωση της αξίας της.

Για σκοπούς ελέγχου απομείωσης, η υπεραξία κατανέμεται σε Μονάδες Δημιουργίας Ταμειακών Ροών («ΜΔΤΡ»). Η κατανομή γίνεται σε εκείνες τις ΜΔΤΡ, οι οποίες αναμένεται να επωφεληθούν από την επιχειρηματική συνένωση από την οποία προέκυψε η υπεραξία.

Ο Όμιλος αξιολογεί σε ετήσια βάση, ή συχνότερα, τη λογιστική αξία της υπεραξίας των επιχειρήσεων, προκειμένου να διαπιστώσει εάν υφίσταται πιθανή απομείωση της αξίας της. Κατά την αξιολόγηση αυτή, εκτιμάται κατά πόσο η λογιστική αξία της υπεραξίας παραμένει πλήρως ανακτήσιμη. Η εκτίμηση γίνεται συγκρίνοντας τη λογιστική αξία της ΜΔΤΡ στην οποία έχει κατανεμηθεί η υπεραξία με το ανακτήσιμο ποσό της, το οποίο είναι το μεγαλύτερο μεταξύ της εύλογης αξίας μείον εξόδων πώλησης και της αξίας από τη χρήση. Η εύλογη αξία εκτιμάται βάσει της αγοραίας αξίας, εφόσον υπάρχει διαθέσιμη, ή προσδιορίζεται από ανεξάρτητο εκτιμητή ή προκύπτει από μοντέλο αποτίμησης. Κατά την εκτίμηση της εύλογης αξίας και της αξίας από τη χρήση, η διοίκηση του Ομίλου διενεργεί εκτιμήσεις και παραδοχές, όπως περιγράφεται στις Σημειώσεις 3 και 22. Εάν η ανακτήσιμη αξία υπολείπεται της λογιστικής, αναγνωρίζεται μη αναστρέψιμη πρόβλεψη απομείωσης και η υπεραξία απομειώνεται κατά το πλεόνασμα της λογιστικής αξίας της ΜΔΤΡ επί της ανακτήσιμης αξίας.

2.16.2 Λογισμικό

Η αξία κτήσης του λογισμικού περιλαμβάνει δαπάνες οι οποίες συνδέονται άμεσα με συγκεκριμένα και διακριτά προϊόντα λογισμικού που ελέγχει ο Όμιλος και από τα οποία αναμένεται να προκύψουν μελλοντικά οφέλη για διάστημα μεγαλύτερο του ενός έτους και τα οποία θα υπερβαίνουν τα σχετικά με αυτά έξοδα κτήσης. Δαπάνες που βελτιώνουν ή επεκτείνουν τη λειτουργία των λογισμικών προγραμμάτων πέρα από τις αρχικές προδιαγραφές τους, κεφαλαιοποιούνται και προστίθενται στην αρχική αξία κτήσης τους.

Το λογισμικό αποσβένεται με την σταθερή μέθοδο κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής, σε περίοδο, όμως η οποία δε δύναται να υπερβαίνει τα 20 έτη.

Ειδικότερα, τα εσωτερικώς δημιουργούμενα στοιχεία λογισμικού αναγνωρίζονται αρχικά σε αξία ίση με το άθροισμα των εξόδων που πραγματοποιήθηκαν από την ημερομηνία που το στοιχείο ικανοποιεί τα κριτήρια αναγνώρισης. Όταν δεν μπορεί να αναγνωρισθεί άυλο περιουσιακό στοιχείο, τα έξοδα ανάπτυξης αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα την περίοδο που πραγματοποιήθηκαν.

Τα έξοδα έρευνας καταχωρούνται ως έξοδο όταν πραγματοποιούνται. Εσωτερικώς δημιουργούμενο λογισμικό που προκύπτει από έξοδα ανάπτυξης που έχουν πραγματοποιηθεί σε μεμονωμένο έργο, αναγνωρίζονται μόνο όταν ο Όμιλος μπορεί να αποδείξει:

ότι διαθέτει την τεχνολογική δυνατότητα να ολοκληρώσει το εσωτερικώς δημιουργούμενο λογισμικό ώστε να καταστεί διαθέσιμο για χρήση, την πρόθεσή του να το ολοκληρώσει και να χρησιμοποιήσει το στοιχείο, την ικανότητά του να χρησιμοποιήσει το στοιχείο, πως το στοιχείο θα δημιουργήσει μελλοντικά οικονομικά οφέλη, ότι διαθέτει επαρκείς τεχνολογικούς, οικονομικούς και άλλους πόρους για την ολοκλήρωση της ανάπτυξης και τη χρήσης του στοιχείου και την ικανότητα να επιμετρά αξιόπιστα τα έξοδα κατά την ανάπτυξη του στοιχείου.

Μετά την αρχική αναγνώριση, τα εσωτερικώς δημιουργούμενα στοιχεία λογισμικού, καταχωρούνται στο κόστος κτήσης τους μείον τις σωρευμένες αποσβέσεις και τις όποιες σωρευμένες προβλέψεις απομείωσης της αξίας τους.

Δαπάνες όπως, οι δαπάνες ίδρυσης και πρώτης εγκατάστασης επιχειρησιακών μονάδων ή υποκαταστημάτων, δαπάνες εκπαίδευσης προσωπικού, δαπάνες διαφήμισης και προβολής και δαπάνες μετεγκατάστασης και αναδιοργάνωσης τμήματος ή όλου του Ομίλου, αναγνωρίζονται ως έξοδα κατά το χρόνο πραγματοποιήσεώς τους.

2.16.3 Απομείωση

Σε κάθε ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων, η διοίκηση του Ομίλου εξετάζει την αξία των άυλων περιουσιακών στοιχείων προκειμένου να διαπιστώσει εάν υφίσταται περίπτωση απομείωσης της αξίας τους. Εφόσον συντρέχει τέτοια περίπτωση, η διοίκηση του Ομίλου διενεργεί ανάλυση προκειμένου να διαπιστώσει εάν η λογιστική αξία των συγκεκριμένων περιουσιακών στοιχείων μπορεί πλήρως να ανακτηθεί. Όταν η λογιστική αξία ενός άυλου περιουσιακού στοιχείου υπερβαίνει την ανακτήσιμη αξία του, τότε διενεργείται ανάλογη πρόβλεψη για απομείωση.

2.17 Μισθώσεις

Η αξιολόγηση του εάν μια σύμβαση είναι ή εμπεριέχει μίσθωση βασίζεται πάντοτε στην ουσία της εν λόγω σύμβασης. Κατά την αξιολόγηση θα πρέπει να εξετασθεί κατά πόσον: α) η εκπλήρωση μιας σύμβασης εξαρτάται από τη χρήση ενός συγκεκριμένου περιουσιακού στοιχείου ή στοιχείων και β) η σύμβαση εκχωρεί δικαίωμα χρήσης του περιουσιακού στοιχείου.

2.17.1 Ο Όμιλος ως μισθωτής

Χρηματοδοτικές μισθώσεις: Οι συμβάσεις μίσθωσης ενσώματων παγίων στοιχείων από τις οποίες προκύπτει ότι ο Όμιλος διατηρεί όλους τους κινδύνους και οφέλη που απορρέουν από την κυριότητα των ενσώματων παγίων στοιχείων, καταχωρούνται ως χρηματοδοτικές μισθώσεις. Οι χρηματοδοτικές μισθώσεις αναγνωρίζονται κατά την ημερομηνία σύναψης της σύμβασης, στη χαμηλότερη αξία μεταξύ της εύλογης αξίας των μισθωμένων ενσώματων παγίων στοιχείων ή της παρούσας αξίας των ελάχιστα καταβαλλόμενων μισθωμάτων. Κάθε ένα από τα μισθώματα που καταβάλλεται, επιμερίζεται μεταξύ του ποσού που αφορά την αποπληρωμή του κεφαλαίου και του ποσού που αφορά την αποπληρωμή των εξόδων χρηματοδότησης, με τέτοιο τρόπο ώστε να επιτυγχάνεται ένας σταθερός συντελεστής αποπληρωμής του ανεξόφλητου υπολοίπου της χρηματοδότησης. Το ποσό που αφορά το ανεξόφλητο κεφάλαιο των υποχρεώσεων από μίσθωση ενσώματων παγίων στοιχείων, καταχωρείται στο λογαριασμό «λοιπά στοιχεία παθητικού». Το ποσό που αφορά την αποπληρωμή των εξόδων χρηματοδότησης, μεταφέρεται σταδιακά στη κατάσταση αποτελεσμάτων κατά τη διάρκεια της μίσθωσης. Όλα τα περιουσιακά στοιχεία τα οποία αποκτώνται στα πλαίσια μίας σύμβασης χρηματοδοτικής μίσθωσης, υπόκεινται σε απόσβεση. Η απόσβεση των συγκεκριμένων ενσώματων παγίων στοιχείων γίνεται στο μικρότερο διάστημα μεταξύ της ωφέλιμης ζωής τους ή της διάρκειας της μίσθωσης.

Λειτουργικές μισθώσεις: Οι συμβάσεις μίσθωσης ενσώματων παγίων στοιχείων από τις οποίες προκύπτει ότι ο εκμισθωτής διατηρεί ένα σημαντικό μέρος από τους κινδύνους και τα οφέλη που απορρέουν από τα εκμισθωμένα ενσώματα πάγια στοιχεία, καταχωρούνται ως λειτουργικές μισθώσεις. Το σύνολο των καταβαλλόμενων μισθωμάτων (στα οποία δεν περιλαμβάνεται η αξία τυχόν κινήτρων που παρέχονται από τον εκμισθωτή) μεταφέρεται με τη μέθοδο του σταθερού ποσού στην κατάσταση αποτελεσμάτων κατά τη διάρκεια της μίσθωσης. Στην περίπτωση όπου μια σύμβαση λειτουργικής μίσθωσης διακοπεί πριν από την ημερομηνία λήξης της, το ποσό που καταβάλλεται στον εκμισθωτή με τη μορφή αποζημίωσης, αναγνωρίζεται ως έξοδο κατά την περίοδο στην οποία διακόπτεται η σύμβαση.

2.17.2 Ο Όμιλος ως εκμισθωτής

Χρηματοδοτικές μισθώσεις: Όταν τα ενσώματα πάγια στοιχεία έχουν μισθωθεί με χρηματοδοτική μίσθωση, η παρούσα αξία των ελάχιστων μισθωμάτων που πρέπει να καταβληθούν απεικονίζεται ως απαίτηση. Τα έσοδα από χρηματοδοτικές μισθώσεις αναγνωρίζονται κατά τη διάρκεια της μίσθωσης με τη μέθοδο της καθαρής επένδυσης (προ φόρων), η οποία αντικατοπτρίζει ένα σταθερό συντελεστή απόδοσης. Οι απαιτήσεις από χρηματοδοτικές μισθώσεις περιλαμβάνονται στο λογαριασμό «δάνεια και απαιτήσεις κατά ασφαλισμένων».

Λειτουργικές μισθώσεις: Τα πάγια περιουσιακά στοιχεία που εκμισθώνονται στα πλαίσια συμβάσεων λειτουργικής μίσθωσης, απεικονίζονται στην κατάσταση οικονομικής θέσης ανάλογα με τη λειτουργική φύση τους. Τα εκμισθωμένα ενσώματα πάγια στοιχεία αποσβένονται συστηματικά κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής τους, η οποία θα πρέπει να συμπίπτει με την ωφέλιμη ζωή ομοειδών ενσώματων παγίων στοιχείων που χρησιμοποιούνται για τις λειτουργικές ανάγκες του Ομίλου. Τα έσοδα από μισθώματα (μείον την αξία τυχόν κινήτρων που παρέχονται από τον εκμισθωτή) αναγνωρίζονται με τη μέθοδο του σταθερού ποσού κατά τη διάρκεια της μίσθωσης.

2.18 Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα

Για τους σκοπούς σύνταξης της κατάστασης ταμειακών ροών, ως ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα νοούνται τα υπόλοιπα των λογαριασμών «ταμείο», «μη δεσμευμένα χρηματικά διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες», «απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων» και τα υψηλής ρευστότητας χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία διάρκειας μικρότερης των τριών μηνών από την ημερομηνία απόκτησής τους όπως, «έντοκα γραμμάτια και άλλα αξιόγραφα», «χαρτοφυλάκιο επενδύσεων» και «εμπορικό χαρτοφυλάκιο», των οποίων ο κίνδυνος μεταβολής της εύλογης αξίας τους είναι ασήμαντος και τα οποία χρησιμοποιούνται από τον Όμιλο για την εξυπηρέτηση των βραχυπροθέσμων υποχρεώσεων του

2.19 Προβλέψεις

Ο Όμιλος διενεργεί προβλέψεις για ενδεχόμενες υποχρεώσεις και κινδύνους όταν υπάρχει παρούσα νομική ή τεκμαιρόμενη υποχρέωση ως αποτέλεσμα παρελθόντων γεγονότων, μεγάλη πιθανότητα εκροής πόρων που εμπεριέχουν οικονομικά οφέλη για το διακανονισμό της υποχρέωσης και είναι εφικτό να εκτιμηθεί αξιόπιστα το ποσό της υποχρέωσης.

2.20 Συμβόλαιο χρηματοοικονομικής εγγύησης

Συμβόλαιο χρηματοοικονομικής εγγύησης είναι το συμβόλαιο βάσει του οποίου ο εκδότης δεσμεύεται να πραγματοποιήσει καθορισμένες πληρωμές προκειμένου να αποζημιώσει τον κάτοχο, για ζημιές λόγω εκπροθέσμων πληρωμών από τον οφειλέτη, βάσει των αρχικών ή των τροποποιημένων όρων ενός χρεωστικού τίτλου.

Τα συμβόλαια χρηματοοικονομικής εγγύησης, εκτός αυτών που έχουν χαρακτηριστεί ως ασφαλιστήρια συμβόλαια, αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία και μεταγενέστερα επιμετρούνται στην υψηλότερη από (α) την αξία του αναπόσβεστου υπολοίπου των εισπραχθέντων αμοιβών και των αμοιβών επομένων περιόδων και (β) την καλύτερη εκτίμηση του ποσού που θα απαιτηθεί για το διακανονισμό της αναληφθείσας δέσμευσης κατά την ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων.

2.21 Παροχές προς εργαζομένους

Οι εταιρείες του Ομίλου καταβάλλουν εισφορές σε προγράμματα παροχών σε εργαζομένους μετά την έξοδο από την υπηρεσία σύμφωνα με τις συνθήκες και τις πρακτικές που επικρατούν στην κάθε χώρα. Τα προγράμματα αυτά διαχωρίζονται σε προγράμματα καθορισμένων παροχών και σε προγράμματα καθορισμένων εισφορών.

2.21.1 Προγράμματα καθορισμένων παροχών

Ως πρόγραμμα καθορισμένων παροχών ορίζεται ένα πρόγραμμα παροχών σε εργαζομένους μετά την έξοδο από την υπηρεσία, στο οποίο οι παροχές καθορίζονται με βάση οικονομικές και δημογραφικές παραδοχές. Οι πιο σημαντικές παραδοχές, μεταξύ άλλων, είναι η ηλικία, τα έτη προϋπηρεσίας, ο μισθός, οι δείκτες προσδόκιμης ζωής, το επιτόκιο προεξόφλησης, ο ρυθμός αύξησης αποδοχών και συντάξεων. Στα προγράμματα καθορισμένων παροχών, η αξία της υποχρέωσης είναι ίση με την παρούσα αξία των καθορισμένων πληρωτέων παροχών κατά την ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων μειωμένης κατά την εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος.

Η υποχρέωση καθορισμένων παροχών και το σχετικό έξοδο εκτιμάται ετησίως από ανεξάρτητους αναλογιστές με τη χρήση της μεθόδου της προβεβλημένης πιστωτικής μονάδας. Η παρούσα αξία της υποχρέωσης προσδιορίζεται προεξοφλώντας της εκτιμώμενες μελλοντικές ταμειακές εκροές με το επιτόκιο υψηλής ποιότητας εταιρικών ομολόγων ή κρατικών ομολόγων στο ίδιο νόμισμα με εκείνο της υποχρέωσης και με διάρκεια ανάλογη της υποχρέωσης, ή με το επιτόκιο που λαμβάνει υπόψη τον κίνδυνο και τη διάρκεια της υποχρέωσης, όπου το βάθος αγοράς για τέτοια ομόλογα κρίνεται ανεπαρκές. Το κόστος υπηρεσίας (τρέχουσας και προϋπηρεσίας (συμπεριλαμβανομένων των περικοπών) και τα κέρδη ή οι ζημιές που προκύπτουν από διακανονισμούς) και το καθαρό χρηματοοικονομικό κόστος της καθαρής υποχρέωσης/(απαίτησης) των καθορισμένων παροχών αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων και περιλαμβάνονται στις Δαπάνες προσωπικού. Η καθαρή υποχρέωση καθορισμένων παροχών (μετά την αφαίρεση των περιουσιακών στοιχείων) αναγνωρίζεται στην κατάσταση Οικονομικής Θέσης, με τις μεταβολές που προκύπτουν από την επαναμέτρηση (περιλαμβανομένων των αναλογιστικών κερδών και ζημιών, της επίδραση της μεταβολής της οροφής των περιουσιακών στοιχείων (αν υφίσταται) και της αναμενόμενης απόδοσης των περιουσιακών στοιχείων (εξαιρουμένου του επιτοκίου)), να αναγνωρίζονται άμεσα στα Λοιπά Συνολικά Έσοδα, χωρίς να επιτρέπεται μεταγενέστερα η μεταφορά της στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

2.21.2 Προγράμματα καθορισμένων εισφορών

Ως πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών ορίζεται το πρόγραμμα παροχών σε εργαζομένους μετά την έξοδο από την υπηρεσία, σύμφωνα με το οποίο ο εργοδότης καταβάλλει συγκεκριμένες εισφορές σε κάποιο Ταμείο χωρίς καμία άλλη νομική ή τεκμαιρόμενη δέσμευση για περαιτέρω εισφορές στην περίπτωση που το Ταμείο δεν έχει τα απαιτούμενα περιουσιακά στοιχεία ώστε να πληρώσει τις παροχές των ασφαλισμένων που αφορούν στην τρέχουσα και προηγούμενες περιόδους. Οι εισφορές του Ομίλου στα προγράμματα καθορισμένων εισφορών καταχωρούνται στα αποτελέσματα κατά τη διάρκεια της περιόδου που αφορούν και περιλαμβάνονται στο λογαριασμό «Δαπάνες Προσωπικού».

2.22 Φόροι

Η υποχρέωση της καταβολής φόρου εισοδήματος επί των κερδών προσδιορίζεται με βάση την εκάστοτε φορολογική νομοθεσία και αναγνωρίζεται ως έξοδο στη χρήση στην οποία πραγματοποιούνται τα κέρδη.

Ο υπολογισμός του αναβαλλόμενου φόρου γίνεται με τη μέθοδο του ισολογισμού και προσδιορίζεται για όλες τις προσωρινές διαφορές, οι οποίες προκύπτουν μεταξύ της λογιστικής αξίας των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων που περιλαμβάνονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις και της φορολογικής αξίας που αποδίδεται σε αυτά σύμφωνα με τις εκάστοτε φορολογικές διατάξεις.

Οι σημαντικότερες προσωρινές διαφορές προκύπτουν από την αποτίμηση χρηματοοικονομικών στοιχείων, συμπεριλαμβανομένων χρεογράφων και παραγώγων, από τα ασφαλιστικά αποθέματα και τις προβλέψεις για παροχές για έξοδο από την υπηρεσία και πάγια περιουσιακά στοιχεία. Τα φορολογικά οφέλη τα οποία δύνανται να προκύψουν από αχρησιμοποίητες φορολογικές ζημίες που μεταφέρονται σε επόμενες χρήσεις προς συμψηφισμό, αναγνωρίζονται ως περιουσιακά στοιχεία όταν θεωρείται πιθανή η πραγματοποίηση μελλοντικών φορολογητέων κερδών, τα οποία θα είναι επαρκή για το συμψηφισμό των σωρευμένων φορολογικών ζημιών.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις προσδιορίζονται με βάση τους φορολογικούς συντελεστές, οι οποίοι αναμένεται ότι θα ισχύουν την περίοδο κατά την οποία θα ρευστοποιηθεί το περιουσιακό στοιχείο ή θα διακανονισθεί η υποχρέωση. Ο προσδιορισμός των μελλοντικών φορολογικών συντελεστών βασίζεται σε νόμους που έχουν ψηφιστεί κατά την ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις δεν αναγνωρίζονται εάν οι προσωρινές διαφορές προκύπτουν κατά την αρχική αναγνώριση υπεραξίας, ή κατά την αρχική αναγνώριση περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων (εκτός από συνένωση επιχειρήσεων), σε συναλλαγή που δεν επηρεάζει ούτε τα φορολογητέα ούτε τα λογιστικά κέρδη.

Η αναγνώριση αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων βασίζεται στην πεποίθηση της Διοίκησης, η οποία στηρίζεται σε διαθέσιμα υποστηρικτικά στοιχεία, ότι φορολογικά οφέλη που συνδέονται με προσωρινές διαφορές, όπως, φορολογικές ζημίες μεταφερόμενες σε επόμενες χρήσεις και φορολογικές απαιτήσεις είναι πιθανό να πραγματοποιηθούν. Η λογιστική αξία των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων εξετάζεται σε κάθε ημερομηνία σύνταξης οικονομικών καταστάσεων και μειώνεται στο βαθμό που δε θεωρείται πλέον πιθανό ότι θα υπάρξουν επαρκή φορολογητέα κέρδη για την ανάκτηση όλου ή μέρους αυτής. Προκειμένου, ο Όμιλος και η Μητρική, να πάρουν την απόφαση να αναγνωρίσουν αυτές τις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις εξετάζουν όλα τα διαθέσιμα, θετικά και αρνητικά, στοιχεία, περιλαμβανομένης της πραγματοποίησης: των ήδη υπαρκτών φορολογικών προσωρινών διαφορών, των προβλεπόμενων μελλοντικών φορολογικών κερδών και των πρόσφατων οικονομικών αποτελεσμάτων. Στην περίπτωση που ο Όμιλος και η Μητρική διαπιστώσουν ότι στο μέλλον είναι πιθανό να ανακτήσουν αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις πέραν αυτών που έχουν ήδη αναγνωρίσει, τότε προβαίνουν σε αύξηση της λογιστικής αξίας των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις συμψηφίζονται υπό την προϋπόθεση ότι οι φορολογικές αρχές παρέχουν το δικαίωμα συμψηφισμού των απαιτήσεων και υποχρεώσεων και εφόσον οι απαιτήσεις και υποχρεώσεις από αναβαλλόμενους φόρους αφορούν στην ίδια φορολογική αρχή και η διοίκηση προτίθεται να διακανονίσει το καθαρό ποσό που προκύπτει μετά το συμψηφισμό.

Αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος αναγνωρίζεται σε προσωρινές διαφορές που προκύπτουν από επενδύσεις σε θυγατρικές εταιρείες, συγγενείς και κοινοπραξίες εκτός από τις περιπτώσεις στις οποίες η χρονική στιγμή της αντιστροφής της προσωρινής διαφοράς μπορεί να ελεγχθεί από τον Όμιλο και υπάρχει σημαντική πιθανότητα ότι η διαφορά δεν θα αντιστραφεί στο προσεχές μέλλον.

Οι απαιτήσεις ή υποχρεώσεις από αναβαλλόμενους φόρους που σχετίζονται με μεταβολές της εύλογης αξίας των διαθέσιμων προς πώληση επενδυτικών τίτλων και αντισταθμίσεις ταμειακών ροών, οι οποίες καταχωρούνται σε χρέωση ή πίστωση των Λοιπών συνολικών εσόδων, καταχωρούνται επίσης σε χρέωση ή πίστωση των Λοιπών συνολικών εσόδων και μεταφέρονται στα αποτελέσματα, όταν μεταφερθούν στα αποτελέσματα και τα σχετικά κέρδη ή ζημίες.

2.23 Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους και λοιπές δανειακές υποχρεώσεις

Οι υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους και λοιπές δανειακές υποχρεώσεις καταχωρούνται αρχικά στην εύλογη αξία των κεφαλαίων που λαμβάνονται (τα έσοδα της έκδοσης), μετά την αφαίρεση των πραγματοποιηθέντων εξόδων που αφορούν την έκδοσή τους. Μεταγενέστερα της αρχικής καταχώρησης, επιμετρώνται στο αποσβεσμένο κόστος (εκτός εάν έχουν προσδιοριστεί στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων) και η οποιαδήποτε διαφορά μεταξύ των καθαρών

εσόδων από την έκδοση των πιστωτικών τίτλων και λοιπές δανειακές υποχρεώσεις και του ποσού που απαιτείται για την αποπληρωμή τους, αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα σταδιακά κατά τη διάρκεια των τίτλων με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου.

2.24 Μετοχικό κεφάλαιο

Έξοδα εκδόσεως μετοχικού κεφαλαίου: Τα έξοδα που πραγματοποιούνται για την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου, εκτός από τις περιπτώσεις συνένωσης επιχειρήσεων, απεικονίζονται αφαιρετικά των ιδίων κεφαλαίων μετά τον υπολογισμό του φόρου εισοδήματος που αναλογεί σε αυτά.

Μερίσματα επί κοινών μετοχών: Τα μερίσματα που αναλογούν στις κοινές μετοχές, αναγνωρίζονται ως υποχρέωση κατά την περίοδο στην οποία εγκρίνονται από την Ετήσια Γενική Συνέλευση των Μετόχων της Μητρικής Εταιρίας.

2.25 Τομείς δραστηριότητας

Ο Όμιλος παρουσιάζει πληροφορίες κατά κλάδο δραστηριότητας με βάση τις σημαντικότερες ασφαλιστικές δραστηριότητες.

2.26 Στοιχεία ενεργητικού και παθητικού προοριζόμενα προς πώληση

Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις (ή ομάδες στοιχείων) των οποίων η λογιστική αξία πρόκειται να ανακτηθεί κατά το μεγαλύτερο μέρος της μέσω πώλησης παρά μέσω συνεχόμενης χρήσης τους, καταχωρούνται ως στοιχεία προοριζόμενα προς πώληση.

Για να ταξινομηθούν ως τέτοια, τα περιουσιακά στοιχεία (ή ομάδες στοιχείων) πρέπει να είναι διαθέσιμα για άμεση πώληση στην τρέχουσα κατάστασή τους και η πώλησή τους πρέπει να είναι πολύ πιθανή.

Η Διοίκηση πρέπει να έχει δεσμευτεί για την πώληση, η οποία θα πρέπει να έχει ολοκληρωθεί εντός ενός έτους από την ημερομηνία ταξινόμησης των περιουσιακών στοιχείων (ή ομάδων στοιχείων) ως στοιχείων προοριζόμενων προς πώληση, υπό τις εξαιρέσεις του Δ.Π.Χ.Α. 5 και οι ενέργειες που απαιτούνται για την ολοκλήρωση της πώλησης θα πρέπει να υποδεικνύουν ότι δεν είναι πιθανό να γίνουν σημαντικές μεταβολές στο πρόγραμμα ή το πρόγραμμα να ανακληθεί.

Κατά την αρχική καταχώρησή τους ως μη κυκλοφορούντα στοιχεία προοριζόμενα προς πώληση, η αξία τους προσδιορίζεται ως η χαμηλότερη τιμή μεταξύ της λογιστικής και εύλογης αξίας αφαιρουμένων των εξόδων της πώλησης και απεικονίζονται στην κατάσταση οικονομικής θέσης ξεχωριστά από τα λοιπά περιουσιακά στοιχεία.

Κατά την αρχική καταχώρηση των προοριζόμενων προς πώληση περιουσιακών στοιχείων, οποιαδήποτε απομείωση της αξίας τους περιλαμβάνεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων, ακόμα και στην περίπτωση της αναπροσαρμογής. Το ίδιο ισχύει και στην περίπτωση κερδών ή ζημιών που προκύπτουν από μεταγενέστερες επανεπιμετρήσεις.

Αν ο Όμιλος έχει κατατάξει περιουσιακό στοιχείο (ή ομάδες στοιχείων) ως προοριζόμενο προς πώληση, αλλά δεν πληρούνται πλέον τα κριτήρια για την ταξινόμηση ως τέτοιο, ο Όμιλος παύει να ταξινομεί το περιουσιακό στοιχείο (ή την ομάδα στοιχείων) ως προοριζόμενο προς πώληση.

Ο Όμιλος επιμετρά το μη κυκλοφορούν περιουσιακό στοιχείο που παύει να ταξινομείται ως προοριζόμενο προς πώληση (ή που παύει να συμπεριλαμβάνεται σε ομάδα στοιχείων που προορίζεται προς πώληση) στην χαμηλότερη αξία μεταξύ:

α) της λογιστικής αξίας πριν το περιουσιακό στοιχείο (ή η ομάδα στοιχείων) ταξινομηθεί ως προοριζόμενο προς πώληση, προσαρμοσμένη με τυχόν αποσβέσεις ή αναπροσαρμογές που θα είχαν αναγνωριστεί αν το περιουσιακό στοιχείο (ή η ομάδα στοιχείων) δεν είχε ταξινομηθεί ως προοριζόμενο προς πώληση και

β) του ανακτήσιμου ποσού του κατά την ημερομηνία της μεταγενέστερης απόφασης να μην πωληθεί.

2.27 Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη

Στα συνδεδεμένα μέρη περιλαμβάνονται επιχειρήσεις, στις οποίες ο Όμιλος διατηρεί τον έλεγχο ή ασκεί ουσιώδη επιρροή στη διαχείριση και οικονομική πολιτική τους. Επίσης, ως συνδεδεμένα μέρη θεωρούνται τα μέλη της διοίκησης της Μητρικής, στενά συγγενικά με αυτά πρόσωπα, εταιρείες που κατέχονται από αυτά ή στις οποίες τα τελευταία έχουν ουσιώδη επιρροή στη διαχείριση και οικονομική πολιτική τους.

2.28 Αναγνώριση εσόδων

Τα έσοδα λογίζονται μόνον όταν πιθανολογείται ότι τα οικονομικά οφέλη που συνδέονται με τη συναλλαγή θα εισρεύσουν στην επιχείρηση. Η αναγνώριση εσόδων από ασφαλιστήρια συμβόλαια περιγράφεται στη σημείωση 2.11.

Τόκοι- Τα έσοδα από τόκους αναγνωρίζονται σύμφωνα με την αρχή των δεδουλευμένων εσόδων λαμβάνοντας υπόψη την πραγματική απόδοση του περιουσιακού στοιχείου.

Μερίσματα-Τα έσοδα από μερίσματα αναγνωρίζονται όταν οριστικοποιείται το δικαίωμα είσπραξης από τους μετόχους, δηλαδή μετά την έγκρισή τους από τη Γενική Συνέλευση.

Έσοδα από ενοίκια-Τα έσοδα ενοικίων από επενδύσεις σε ακίνητα λογίζονται σε συστηματική βάση κατά τη διάρκεια της μίσθωσης.

2.29 Συμψηφισμός

Η απεικόνιση στις οικονομικές καταστάσεις του καθαρού ποσού που προκύπτει από συμψηφισμό χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων επιτρέπεται, μόνο εφόσον υφίσταται συμβατικό δικαίωμα που επιτρέπει το συμψηφισμό των ποσών που έχουν καταχωρηθεί και παράλληλα υπάρχει πρόθεση είτε για ταυτόχρονο διακανονισμό του συνολικού ποσού, τόσο του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου όσο και της υποχρέωσης αντίστοιχα, είτε για διακανονισμό του καθαρού ποσού που προκύπτει μετά το συμψηφισμό.

2.30 Παύση απεικόνισης

Ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο (ή αν ισχύει, μέρος χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου ή ομάδα παρόμοιων τέτοιων στοιχείων) παύει να απεικονίζεται όταν εκπνεύσουν τα συμβατικά δικαιώματα επί των ταμειακών ροών του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου.

Μια χρηματοοικονομική υποχρέωση παύει να αναγνωρίζεται όταν ακυρώνεται, εκπνέει ή δεν υφίσταται πλέον. Όταν μια υφιστάμενη χρηματοοικονομική υποχρέωση αντικαθίσταται από μια άλλη από τον ίδιο δανειστή με σημαντικά διαφορετικούς όρους, ή οι όροι της υφιστάμενης υποχρέωσης τροποποιούνται σημαντικά, αυτή η αλλαγή ή τροποποίηση θεωρείται ως παύση αναγνώρισης της αρχικής υποχρέωσης και αναγνώριση μιας νέας και η διαφορά στα αντίστοιχα λογιστικά υπόλοιπα αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 3: ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΕΚΤΙΜΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΚΡΙΣΕΙΣ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

Η σύνταξη των Οικονομικών Καταστάσεων σύμφωνα με τις γενικά παραδεκτές λογιστικές αρχές, προϋποθέτει τη διενέργεια εκτιμήσεων και παραδοχών, οι οποίες ενδέχεται να επηρεάσουν τόσο τα λογιστικά υπόλοιπα των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων, όσο και τις απαιτούμενες γνωστοποιήσεις για ενδεχόμενες απαιτήσεις και υποχρεώσεις κατά την ημερομηνία σύνταξης των Οικονομικών Καταστάσεων, όπως επίσης και το ύψος των εσόδων και εξόδων που αναγνωρίστηκαν κατά τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς.

Η χρήση των διαθέσιμων πληροφοριών και η εφαρμογή υποκειμενικής κρίσης, αποτελούν αναπόσπαστα στοιχεία για τη διενέργεια εκτιμήσεων στις ακόλουθες περιοχές: αποτίμηση μη διαπραγματεύσιμων σε οργανωμένη αγορά χρεογράφων, υποχρεώσεις παροχών στο προσωπικό μετά την έξοδο από την υπηρεσία, ασφαλιστικά αποθέματα, απομείωση αξίας απαιτήσεων, ανοιχτές φορολογικές χρήσεις και εκκρεμείς δικαστικές υποθέσεις. Τα πραγματικά μελλοντικά αποτελέσματα ενδέχεται να διαφέρουν από τις ανωτέρω εκτιμήσεις, ενώ οι αποκλίσεις ενδέχεται να έχουν σημαντική επίπτωση επί των Οικονομικών Καταστάσεων.

Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και σχετική αβεβαιότητα: Οι βασικές εκτιμήσεις και αξιολογικές κρίσεις οι οποίες αναφέρονται σε δεδομένα η εξέλιξη των οποίων θα μπορούσε να επηρεάσει τα κονδύλια των Οικονομικών Καταστάσεων τους επόμενους 12 μήνες, έχουν ως κάτωθι:

3.1 Αποτίμηση των ασφαλιστικών προβλέψεων

Ασφαλίσεις Ζωής

Ο υπολογισμός των ασφαλιστικών αποθεμάτων Ζωής (μακροπρόθεσμα συμβόλαια) γίνεται με τη χρήση αναγνωρισμένων αναλογιστικών μεθόδων που βασίζονται μεταξύ άλλων σε παραδοχές για τη μελλοντική απόδοση επενδύσεων, θνησιμότητα, διαχειριστικά έξοδα, επιλογές και εγγυήσεις, ατυχήματα και εξαγορές. Τα ασφαλιστήρια

συμβόλαια αποτιμούνται με βάση τις τιμές των παραμέτρων που ισχύουν κατά την έκδοσή τους. Τυχόν αποκλίσεις των εκτιμήσεων προβλέπονται με ένα περιθώριο ασφαλείας. Συνεπώς, νέες εκτιμήσεις παράγονται σε κάθε ημερομηνία σύνταξης Οικονομικών Καταστάσεων για να αποφασιστεί αν η επάρκεια είναι εξασφαλισμένη κάτω από το πρίσμα των τρεχουσών εκτιμήσεων.

Γενικές Ασφαλίσεις

Πέραν από την κατά περίπτωση εκτίμηση των προβλεπόμενων ποσών αποζημίωσης, εφαρμόζονται και στατιστικές τεχνικές που αποσκοπούν σε μια ασφαλέστερη συνολική εκτίμηση των μελλοντικών υποχρεώσεων και το σχηματισμό κατάλληλων αποθεμάτων. Οι τεχνικές αυτές βασίζονται στη μελέτη των ιστορικών δεδομένων για τον προσδιορισμό του τελικού κόστους και σε υποθέσεις σχετικά με το μέσο κόστος αποζημίωσης, τον μελλοντικό πληθωρισμό και τις μεταβολές των κανόνων του νομικού πλαισίου που εφαρμόζονται. Στη διαδικασία αυτή εντάσσεται και ο υπολογισμός των προβλέψεων για ζημιές που δεν έχουν γνωστοποιηθεί στις εταιρίες του Ομίλου μέχρι την ημερομηνία αποτίμησης.

3.2 Πρόβλεψη για φόρο εισοδήματος:

Η πρόβλεψη για φόρο εισοδήματος με βάση το ΔΛΠ 12 υπολογίζεται με εκτίμηση των φόρων που θα καταβληθούν στις φορολογικές αρχές και περιλαμβάνει τον τρέχοντα φόρο εισοδήματος για κάθε χρήση και πρόβλεψη για τους πρόσθετους φόρους που πιθανόν να προκύψουν σε φορολογικούς ελέγχους. Η τελική εκκαθάριση των φόρων εισοδήματος πιθανόν να αποκλίνει από τα σχετικά ποσά τα οποία έχουν καταχωρηθεί στις Οικονομικές Καταστάσεις.

3.3 Αναβαλλόμενος φόρος

Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις που αφορούν αποτιμητικές ζημιές ομολόγων, μετοχών και αμοιβαίων κεφαλαίων και εκπεστές προσωρινές διαφορές αναγνωρίζονται στην έκταση που πιθανολογείται ότι στο μέλλον θα υπάρξουν φορολογητέα κέρδη επαρκή να καλύψουν τις φορολογικές ζημιές και τις εκπεστές προσωρινές διαφορές. Για τον προσδιορισμό του ποσού των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων που θα αναγνωριστούν απαιτείται κρίση η οποία βασίζεται στην εκτίμηση του πιθανού χρόνου και επιπέδου πραγματοποίησης των φορολογητέων κερδών σε συνδυασμό με το μελλοντικό φορολογικό προγραμματισμό.

Η Διοίκηση της Εταιρίας θεωρεί ότι η πραγματοποίηση του υπολοίπου των αναγνωρισμένων αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων την 31 Δεκεμβρίου 2014 είναι περισσότερο πιθανή παρά όχι, βασιζόμενη σε εκτιμήσεις ότι στο μέλλον θα υπάρξουν φορολογητέα κέρδη που είναι δυνατόν να συμψηφισθούν με κάθε κατηγορία ζημιών επί των οποίων σχηματίζεται αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση.

3.4 Απομείωση αξίας χαρτοφυλακίου επενδύσεων

Ο Όμιλος εφαρμόζει το ΔΛΠ 39 για τον προσδιορισμό χρεογράφων του χαρτοφυλακίου επενδύσεων που έχουν υποστεί απομείωση. Ο προσδιορισμός αυτός απαιτεί την εφαρμογή κρίσης σε σημαντικό βαθμό. Ειδικά για τις επενδύσεις σε μετοχές, μεταξύ άλλων παραγόντων, εάν έχει γίνει μια σημαντική ή παρατεταμένη μείωση της εύλογης αξίας της επένδυσης και υπολείπεται της λογιστικής της αξίας. Ο προσδιορισμός αυτός προϋποθέτει κρίση. Για να πραγματοποιήσει αυτή τη κρίση, η διοίκηση του Ομίλου εξετάζει, ανάμεσα σε άλλους παράγοντες, τη φυσιολογική διακύμανση της τιμής του χρεογράφου στην αγορά, την οικονομική κατάσταση και τη βραχυπρόθεσμη προοπτική της επιχείρησης στην οποία γίνεται η επένδυση, λαμβάνοντας υπόψη παράγοντες όπως η απόδοση του κλάδου που αυτή ανήκει, αλλαγές στη τεχνολογία, λειτουργικές και χρηματοδοτικές ταμειακές ροές.

3.5 Απομείωση αξίας χρεωστών ασφαλιστρών

Οι προβλέψεις επισφαλών χρεωστών ασφαλιστρών είναι η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας της απαίτησης και της αξίας των εκτιμώμενων μελλοντικών εισπράξεων ως αποτέλεσμα αξιολόγησης των ανείσπρακτων ασφαλιστρών και των πιθανών ζημιών που δύνανται να προκύψουν. Η αξιολόγηση των απαιτήσεων διενεργείται με τη χρήση συγκεκριμένης μεθοδολογίας και οδηγιών.

Η μεθοδολογία αυτή αποτελείται από δύο βασικά συστατικά μέρη: την ατομική αξιολόγηση και την αξιολόγηση σε συλλογικό επίπεδο.

Σε ατομικό επίπεδο, η αξία που η Διοίκηση εκτιμά ότι θα ανακτήσει από τον υπόχρεο προσδιορίζεται αφού ληφθούν υπόψη οι οικονομικές δυνατότητες του αντισυμβαλλομένου, τυχόν εξασφαλίσεις ή εγγυήσεις, δυνατότητα

συμψηφισμού με υποχρεώσεις της Εταιρίας τρέχουσες ή μελλοντικές και το εύρος της συνεργασίας και το ιστορικό συμπεριφοράς στις συναλλαγές με την Εταιρία και τον Όμιλο.

Για την εκτίμηση της αξίας που θα ανακτηθεί σε συλλογικό επίπεδο, η Διοίκηση βασίζεται στην εμπειρία των τελευταίων ετών την οποία και προεκτείνει στο μέλλον λαμβάνοντας υπόψη τη μεταβολή της ποιότητας και του μεγέθους του χαρτοφυλακίου.

3.6 Απομείωση ενσώματων περιουσιακών στοιχείων και επενδυτικών ακινήτων

Ο Όμιλος και η Μητρική εξετάζουν στη λήξη κάθε περιόδου αν υπάρχουν ενδείξεις απομείωσης των ακινήτων τους, συγκρίνοντας τη λογιστική αξία τους με την εύλογη αξία τους, όπως αυτή εκτιμάται από πιστοποιημένους ανεξάρτητους εκτιμητές. Για τον υπολογισμό της εύλογης αξίας λαμβάνεται υπόψη η αξία παρόμοιων ακινήτων στην ίδια περιοχή, καθώς και τα μελλοντικά έσοδα από μισθωτικές συμβάσεις εν ισχύ για τα συγκεκριμένα ακίνητα. Εφόσον η εύλογη αξία υπολείπεται της λογιστικής αξίας, αυτό θεωρείται ένδειξη απομείωσης, και εφόσον πρόκειται για επενδυτικό ή κενό ακίνητο, η λογιστική αξία προσαρμόζεται στην εύλογη αξία, η οποία θεωρείται και ως ανακτήσιμη αξία για τα συγκεκριμένα ακίνητα. Σε ό,τι αφορά τα ακίνητα που ιδιοχρησιμοποιούνται από τον Όμιλο, για τον προσδιορισμό της ανακτήσιμης αξίας, λαμβάνεται υπόψη η αξία χρήσης για την εταιρία και διενεργείται απομείωση μόνο αν η ανακτήσιμη αξία υπολείπεται της λογιστικής αξίας.

3.7 Εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών μέσων

Στην περίπτωση που τα χρηματοοικονομικά μέσα δεν διαπραγματεύονται σε οργανωμένες χρηματιστηριακές αγορές ή οι τιμές τους δεν είναι διαθέσιμες, η εύλογη αξία τους προσδιορίζεται με τη χρήση διαφόρων μεθόδων αποτίμησης. Αυτές περιλαμβάνουν μεθόδους παρούσας αξίας, καθώς και άλλα μοντέλα που βασίζονται κυρίως σε προσδιορίσιμες κατ' αντικειμενικό τρόπο παραμέτρους (observable parameters) και σε μικρό βαθμό σε μη προσδιορίσιμες κατ' αντικειμενικό τρόπο παραμέτρους (non-observable parameters).

Τα μοντέλα αποτίμησης χρησιμοποιούνται κυρίως για την αποτίμηση παραγώγων χρηματοοικονομικών μέσων που διαπραγματεύονται εξωχρηματιστηριακά (OTC). Όλα τα μοντέλα αποτίμησης πριν χρησιμοποιηθούν, ελέγχονται ως προς την εγκυρότητά τους ενώ μεταγενέστερα υπόκεινται σε περιοδική αξιολόγηση από εξειδικευμένο προσωπικό, που είναι ανεξάρτητο από το προσωπικό που δημιούργησε το μοντέλο. Όπου είναι εφικτό, γίνεται σύγκριση των αποτελεσμάτων που προκύπτουν από τα μοντέλα αποτίμησης τόσο με τις τιμές χρηματιστηριακών αγορών για παρόμοια χρηματοοικονομικά μέσα, όσο και με πραγματικές τιμές, με σκοπό τον περαιτέρω έλεγχο για την εγκυρότητα και αξιοπιστία των μοντέλων. Μεταξύ των μεταβλητών που ενσωματώνονται στα μοντέλα που χρησιμοποιούνται στον Όμιλο, περιλαμβάνονται πραγματικές και προβλεπόμενες τιμές και δείκτες αγοράς, όπως δείκτες διακύμανσης και χρονικές αξίες, δείκτες βάθους αγοράς και ρευστότητας.

Τα μοντέλα αυτά εφαρμόζονται με συνέπεια από περίοδο σε περίοδο, εξασφαλίζοντας έτσι τη συγκρισιμότητα και τη συνέχεια της αποτίμησης διαχρονικά. Ωστόσο, ο προσδιορισμός της εύλογης αξίας εμπεριέχει σημαντικό βαθμό κρίσης. Για το λόγο αυτό, ο Όμιλος επανεξετάζει τα αποτελέσματα που προκύπτουν από τα ανωτέρω μοντέλα, προκειμένου να καλύψει τους εγγενείς κινδύνους που συνδέονται με τα μοντέλα αποτίμησης (π.χ. παράμετροι, παραδοχές).

Παρόλο που σε ορισμένες περιπτώσεις ο προσδιορισμός των εύλογων αξιών προϋποθέτει σε αρκετά σημαντικό βαθμό τη διενέργεια κρίσης, η Διοίκηση πιστεύει ότι οι εύλογες αξίες που έχουν καταχωρηθεί στην κατάσταση οικονομικής θέσης καθώς και οι αλλαγές στις εύλογες αξίες που έχουν καταχωρηθεί στη κατάσταση των αποτελεσμάτων, έγιναν σύμφωνα με την αρχή της συντηρητικότητας και αντικατοπτρίζουν τις υφιστάμενες οικονομικές συνθήκες, βάσει των μηχανισμών ελέγχου και των διαδικασιών διασφάλισης που εφαρμόζονται.

3.8 Κόστος προγραμμάτων καθορισμένων παροχών

Το καθαρό κόστος προγραμμάτων καθορισμένων παροχών εκτιμάται με αναλογιστικές μεθόδους με τη χρήση παραδοχών για το επιτόκιο προεξόφλησης, την αύξηση αποδοχών, την κινητικότητα του προσωπικού και την αναμενόμενη απόδοση των περιουσιακών στοιχείων των προγραμμάτων. Η αύξηση των αποδοχών διαμορφώνεται ουσιαστικά βάσει της ετήσιας μισθολογικής πολιτικής του Ομίλου. Η αναμενόμενη μακροπρόθεσμη απόδοση των περιουσιακών στοιχείων των προγραμμάτων αντιπροσωπεύει τις εκτιμήσεις της Διοίκησης ως προς τη μέση απόδοση των επενδυμένων κεφαλαίων των προγραμμάτων.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 4: ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ

4.1 Πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων

Ο Όμιλος της Εθνικής Ασφαλιστικής θεωρεί την ύπαρξη αποτελεσματικού πλαισίου διαχείρισης κινδύνων βασικό παράγοντα περιορισμού της έκθεσης του σε κινδύνους και προστασίας των μετόχων και των ασφαλισμένων.

Ο Όμιλος για τον σκοπό αυτό, υιοθετεί πρακτικές και μεθοδολογίες διαχείρισης κινδύνων λαμβάνοντας υπόψη όλες τις σχετικές οδηγίες και απαιτήσεις της Εποπτικής Αρχής - Τράπεζα της Ελλάδος - και των Εποπτικών Αρχών που εποπτεύουν τις εταιρίες του Ομίλου, καθώς και της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος.

Για τον σκοπό αυτό έχουν συσταθεί Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων, Επιτροπή Διαχείρισης Ενεργητικού Παθητικού («ALCO») και έχει δημιουργηθεί Διεύθυνση Διαχείρισης Κινδύνων.

Οι κίνδυνοι που καλύπτονται από το πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων κατ' ελάχιστον είναι:

- Ασφαλιστικός κίνδυνος
- Πιστωτικός κίνδυνος
- Κίνδυνος Αγοράς
- Λειτουργικός κίνδυνος
- Κίνδυνος Ρευστότητας
- Κίνδυνος Συγκέντρωσης

Το σύστημα διαχείρισης κινδύνων περιλαμβάνει διαδικασίες εντοπισμού, μέτρησης, παρακολούθησης, ελέγχου και αναφοράς των κινδύνων.

Το πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων συμπληρώνουν η Διεύθυνση Κανονιστικής Συμμόρφωσης, η οποία έχει την ευθύνη για τη συμμόρφωση με τους ισχύοντες νόμους και εποπτικούς κανόνες, και η Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου, η οποία αναφέρεται απευθείας στο Διοικητικό Συμβούλιο μέσω της Επιτροπής Ελέγχου και ελέγχει την αποτελεσματικότητα του πλαισίου διαχείρισης κινδύνων και του περιβάλλοντος ελέγχου.

4.1.1 Επιτροπή διαχείρισης κινδύνων

Σκοπός της Επιτροπής Διαχείρισης Κινδύνων είναι η διαμόρφωση και εισήγηση στο Διοικητικό Συμβούλιο της στρατηγικής ανάληψης κινδύνων και διαχείρισης κεφαλαίων της Εταιρίας και του Ομίλου, καθώς και η ανασκόπηση αυτής, κατ' ελάχιστον ετησίως και αναθεώρηση της οποτεδήποτε κριθεί απαραίτητο. Επιπλέον, καθορίζει τις αρχές και εγκρίνει τις πολιτικές που θα πρέπει να διέπουν τη διαχείριση των κινδύνων. Η Επιτροπή μέσα από πλαίσιο τακτικών αναφορών αποσκοπεί στην εκτίμηση του είδους και του επιπέδου των αναλαμβανόμενων κινδύνων (risk profile).

Η Επιτροπή απαρτίζεται από κατ' ελάχιστο 3 μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου εκ των οποίων τουλάχιστον ένα μέλος είναι εκτελεστικό και ένα μη εκτελεστικό. Η λειτουργία της Επιτροπής διέπεται από εσωτερικό Κανονισμό.

4.1.2 Διεύθυνση διαχείρισης κινδύνων

Η Διεύθυνση Διαχείρισης Κινδύνων υποστηρίζει την Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων και τη Διοίκηση στην διαμόρφωση και αποτελεσματική λειτουργία του πλαισίου διαχείρισης κινδύνων. Συγκεκριμένα αποσκοπεί:

- Στην παρακολούθηση, στον έλεγχο, στην αξιολόγηση και αναφορά όλων των σημαντικών κινδύνων.
- Στην υποστήριξη των μονάδων ανάληψης κινδύνων παρέχοντάς τους κατάλληλες μεθοδολογίες και εργαλεία διαχείρισης κινδύνων.
- Στην εισήγηση πολιτικών διαχείρισης κινδύνου σχετικά με σημαντικούς κινδύνους που αναλαμβάνει η Εταιρία και ο Όμιλος.
- Στην υποβολή, σε συνεργασία με άλλες Μονάδες, σχεδίων δράσης για την προσαρμογή των αναλαμβανόμενων κινδύνων σε αποδεκτά επίπεδα.

4.1.3 Διαχείριση Ενεργητικού – Παθητικού

Η πολιτική διαχείρισης ενεργητικού και παθητικού αποσκοπεί στη σύνθεση του ισολογισμού με τρόπο που να περιορίζεται ο κίνδυνος ρευστότητας και η έκθεση σε επιτοκιακό και λοιπούς κινδύνους αγοράς.

Για το σκοπό αυτό έχει συσταθεί Επιτροπή Διαχείρισης Ενεργητικού – Παθητικού («ALCO»), εξουσιοδοτούμενη από την Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων, για τον σχεδιασμό και την εφαρμογή της στρατηγικής και της πολιτικής διάρθρωσης και διαχείρισης των στοιχείων ενεργητικού και παθητικού (Asset Liability Management), εντός του σχετικού πλαισίου που έχει τεθεί από την Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος.

Η παρακολούθηση της Διαχείρισης Ενεργητικού-Παθητικού έχει ανατεθεί στη Διεύθυνση Διαχείρισης Επενδύσεων.

4.2 Ασφαλιστικός κίνδυνος

Τα ασφαλιστήρια συμβόλαια που εκδίδει ο Όμιλος περιλαμβάνουν ασφαλιστικό κίνδυνο. Ο κίνδυνος αφορά στην πιθανότητα επέλευσης του ασφαλισμένου γεγονότος και της επακόλουθης ζημιάς. Ο κίνδυνος βασίζεται σε τυχαία γεγονότα και για το λόγο αυτό είναι απρόβλεπτος.

Ο πρωταρχικός κίνδυνος που πιθανόν να αντιμετωπίσει ο Όμιλος από τα ασφαλιστήρια συμβόλαια που έχει εκδώσει είναι η απόκλιση από τις αντίστοιχες εκτιμήσεις του πραγματικού αριθμού ζημιών, του χρόνου επέλευσής τους και του ύψους της αποζημίωσης. Αυτό θα μπορούσε να συμβεί γιατί η συχνότητα και/ή η σφοδρότητα των ζημιών είναι μεγαλύτερες από τις εκτιμηθείσες. Ανάλογα με το ασφαλιστικό προϊόν, ο κίνδυνος αυτός επηρεάζεται από μεταβολές σε μακροοικονομικά μεγέθη, μεταβολές στη συμπεριφορά των ασφαλισμένων, μεταβολές στη δημόσια υγεία, από πανδημίες και καταστροφικά γεγονότα (σεισμούς, βιομηχανική καταστροφή, φωτιές, εξεγέρσεις, τρομοκρατία, κ.λπ.).

Η έκθεση στους παραπάνω κινδύνους μετριάζεται μέσω της διασποράς τους σε ένα πολυπληθές χαρτοφυλάκιο ασφαλιστηρίων συμβολαίων. Η διασπορά αυτή βελτιώνεται περαιτέρω μέσω της εφαρμογής επιλεκτικής πρακτικής ανάληψης των κινδύνων, κατάλληλης αντασφαλιστικής πολιτικής και εσωτερικών κανόνων λειτουργίας σε ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο πολιτικής διαχείρισης κινδύνου. Επιπλέον, η τιμολογιακή πολιτική βασίζεται σε παραδοχές και στατιστικές μελέτες, καθώς και στα εμπειρικά δεδομένα του Ομίλου, λαμβάνοντας υπόψη τις επικρατούσες τάσεις και τις τρέχουσες συνθήκες αγοράς.

Οι αντασφαλιστικές συμβάσεις διακρίνονται σε προαιρετικές, συμβατικές (αναλογικές και μη) και καταστροφικού τύπου (catastrophe reinsurance).

4.2.1 Ασφαλιστήρια συμβόλαια Ζωής

Τα ασφαλιστήρια συμβόλαια Ζωής που παρέχονται από τον Όμιλο περιλαμβάνουν ισόβια, μικτή, πρόσκαιρη ασφάλιση, πρόσκαιρη ασφάλιση με παροχή επιβίωσης, συνταξιοδοτικά προϊόντα, προϊόντα συνδεδεμένα με επενδύσεις (Unit-Linked) και συμπληρωματικές καλύψεις προσαρτημένες στα ασφαλιστήρια συμβόλαια ζωής.

4.2.1.1 Παραδοσιακά προϊόντα ασφάλισης ζωής

Τα ασφαλιστήρια συμβόλαια Ζωής ασφαλίζουν γεγονότα τα οποία σχετίζονται με την ανθρώπινη ζωή (θάνατο ή επιβίωση).

Οι παροχές συνίστανται είτε στην καταβολή ορισμένου χρηματικού ποσού εφάπαξ ή σε περιοδικές προσόδους είτε στην αποκατάσταση της συγκεκριμένης οικονομικής ζημιάς που προήλθε από την επέλευση του γεγονότος.

Οι κύριοι κίνδυνοι στους οποίους εκτίθεται ο Όμιλος σχετικά με τα συμβόλαια Ζωής είναι οι ακόλουθοι:

Κίνδυνος θνησιμότητας: ο κίνδυνος που προκύπτει λόγω διαφοροποίησης μεταξύ του πραγματικού αριθμού των θανάτων και του αναμενόμενου αριθμού τους.

Κίνδυνος επιβίωσης: ο κίνδυνος που προκύπτει λόγω μεγαλύτερης της εκτιμηθείσας, διάρκειας ζωής των ασφαλισμένων.

Κίνδυνος απόδοσης επενδύσεων: ο κίνδυνος που προκύπτει λόγω απόκλισης της πραγματικής απόδοσης έναντι της προσδοκώμενης.

Κίνδυνος εξόδων: ο κίνδυνος που προκύπτει λόγω, απόκλισης των πραγματικών εξόδων έναντι της σχετικής εκτίμησης.

Κίνδυνος ακυρωσιμότητας: ο κίνδυνος που προκύπτει λόγω ακύρωσης ή εξαγοράς των ασφαλιστηρίων συμβολαίων.

Βασικές παραδοχές

Η επιλογή των βασικών παραδοχών για την εκτίμηση των ασφαλιστικών αποθεμάτων προϋποθέτει βαθιά γνώση και αντικειμενική κρίση. Οι παραδοχές που χρησιμοποιούνται βασίζονται στην εμπειρία του παρελθόντος, στα εμπειρικά δεδομένα του Ομίλου, στις τρέχουσες συνθήκες αγοράς, την ανάλυση του ανταγωνισμού και της αγοράς, καθώς και άλλες δημοσιευμένες πληροφορίες.

Οι ασφαλιστικές προβλέψεις κατά την ανάληψη των κινδύνων εκτιμώνται με βάση τις τιμές των παραμέτρων που ισχύουν κατά την έκδοσή τους (επικείμενοι θάνατοι, ακυρώσεις συμβολαίων, αποδόσεις επενδύσεων, διαχειριστικά έξοδα κ.α.). Συνεπώς, νέες εκτιμήσεις παράγονται σε κάθε ημερομηνία σύνταξης Οικονομικών Καταστάσεων για την επάρκεια των ασφαλιστικών αποθεμάτων κάτω από το πρίσμα της τρέχουσας εμπειρίας.

Οι θεμελιώδεις παραδοχές, στις οποίες οι ασφαλιστικές προβλέψεις επιδεικνύουν ιδιαίτερη ευαισθησία, είναι οι ακόλουθες:

Θνησιμότητα: Οι παραδοχές βασίζονται σε πίνακες θνησιμότητας, σύμφωνα με το είδος της σύμβασης και με βάση τα ιστορικά στοιχεία που διατηρεί ο Όμιλος. Οι παραδοχές διαφοροποιούνται ανά φύλο.

Επενδυτική απόδοση: Οι αποδόσεις των επενδύσεων που επηρεάζουν το προσδοκώμενο επίπεδο μελλοντικών παροχών βασίζονται τόσο στις τρέχουσες αποδόσεις της αγοράς όσο και στις προβλέψεις μελλοντικών οικονομικών εξελίξεων. Έξοδα: Οι εκτιμήσεις των λειτουργικών εξόδων περιλαμβάνουν το εκτιμώμενο κόστος διαχείρισης των εν ισχύ συμβολαίων. Το τρέχον επίπεδο εξόδων θεωρείται ως βάση για τις προσδοκώμενες εκτιμήσεις εξόδων, λαμβάνοντας υπόψη τις πληθωριστικές τάσεις.

Ποσοστά ακυρώσεων και εξαγορών: Οι ακυρώσεις αφορούν στον τερματισμό των συμβολαίων λόγω μη καταβολής ασφαλιστρών. Οι εξαγορές αφορούν στον εθελούσιο τερματισμό των συμβολαίων από τους ασφαλισμένους. Τα ποσοστά των συμβολαίων που τερματίζονται εκτιμώνται με στατιστικές μετρήσεις που βασίζονται στην εμπειρία του Ομίλου και ποικίλλουν ανάλογα με τον τύπο του προϊόντος.

Συντελεστής προεξόφλησης: Η εκτίμηση της επάρκειας των υποχρεώσεων στηρίζεται στις μελλοντικές ταμειακές ροές των εσόδων και εξόδων του Ομίλου. Οι μελλοντικές ταμειακές ροές προεξοφλούνται χρησιμοποιώντας καμπύλες απόδοσης όπως αυτές διαμορφώνονται στο τέλος της εξεταζόμενης περιόδου λαμβάνοντας υπόψη τις αποδόσεις στην κτήση των στοιχείων του χαρτοφυλακίου επενδύσεων και τις προθεσμιακές καμπύλες απόδοσης (forward yield curve).

Ποσοστό άσκησης δικαιώματος εξαγοράς στην έναρξη της συνταξιοδότησης: Το ποσοστό των ασφαλισμένων ατομικών συνταξιοδοτικών προγραμμάτων που επιλέγουν την καταβολή εφάπαξ ποσού (αξία εξαγοράς) αντί της καταβολής μηνιαίας σύνταξης, το οποίο εκτιμάται με βάση την εμπειρία της Εταιρίας.

Έλεγχος επάρκειας

Τα ασφαλιστικά προγράμματα του Κλάδου Ζωής ταξινομήθηκαν ανάλογα με τη φύση των αντίστοιχων καλύψεων σε τρεις κύριες κατηγορίες:

i. Ατομικά παραδοσιακά προγράμματα (απλή ασφάλεια θανάτου, μικτή, συνταξιοδοτικό πρόγραμμα κ.α.):

Ο έλεγχος βασίστηκε στην προβολή των μελλοντικών ταμειακών ροών χρησιμοποιώντας τρέχουσες υποθέσεις θνησιμότητας, ακυρωσιμότητας, επιτοκίου και εξόδων, για την προσδοκώμενη υπολειπόμενη διάρκεια των ασφαλιστηρίων συμβολαίων. Από την παραπάνω διαδικασία προέκυψε η ανάγκη σχηματισμού επιπλέον αποθέματος.

ii. Ατομικά ασφαλιστήρια ζωής που συνδέονται με επενδύσεις (unit-linked):

Αναλύθηκαν τόσο οι κίνδυνοι που σχετίζονται με τις παραμέτρους (θνησιμότητα, ακυρωσιμότητα, έξοδα, επιτόκιο) όσο και αυτοί που σχετίζονται με την εγγυημένη παροχή στη λήξη των ασφαλιστηρίων συμβολαίων. Παρά την αύξηση που σημείωσαν οι τιμές των μεριδίων των συνδεδεμένων κεφαλαίων το τελευταίο έτος, εξακολουθεί να είναι αναγκαίος ο σχηματισμός επιπλέον αποθέματος για την κάλυψη των εγγυήσεων προς τους ασφαλισμένους.

iii. Συνταξιοδότηση που προέρχονται από ομαδικά συμβόλαια της μορφής DAF:

Από την εφαρμογή ανάλογης μεθοδολογίας με τα ατομικά ασφαλιστήρια προέκυψε η ανάγκη επιπλέον αποθέματος για την κάλυψη του κινδύνου μακροβιότητας.

Ανάλυση ευαισθησίας

Η ανάλυση ευαισθησίας που απεικονίζεται παρακάτω πραγματοποιείται για τους παράγοντες εκείνους οι οποίοι θεωρούνται σημαντικοί (επιτόκιο προεξόφλησης και ποσοστά ακυρώσεων) αναφορικά με την επίπτωση που επιφέρει η μεταβολή τους στο σύνολο των προβλέψεων που έχουν καταχωρηθεί.

Τα αποτελέσματα της ανάλυσης ευαισθησίας αφορούν στις υποχρεώσεις που συνδέονται με το χαρτοφυλάκιο των παραδοσιακών ασφαλίσεων ζωής, τις παροχές προς τους συνταξιούχους που προέρχονται από ομαδικά προγράμματα DAF, καθώς και το χαρτοφυλάκιο συμβολαίων Unit Linked.

2014	Μεταβολή Παραδοχών	Επίπτωση στις Υποχρεώσεις (Ποσά σε χιλιάδες €)
Επιτόκιο Προεξόφλησης	0,50%	(48.992)
	-0,50%	53.012
Ποσοστά Ακυρώσεων και Εξαγορών	Αύξηση κατά +10%	(3.806)
	Μείωση κατά -10%	4.068

2013	Μεταβολή Παραδοχών	Επίπτωση στις Υποχρεώσεις (Ποσά σε χιλιάδες €)
Επιτόκιο Προεξόφλησης	0,50%	(41.219)
	-0,50%	44.516
Ποσοστά Ακυρώσεων και Εξαγορών	Αύξηση κατά +10%	(928)
	Μείωση κατά -10%	868

4.2.1.2 Συμπληρωματικές καλύψεις σε συμβόλαια ασφάλισης ζωής

Τα συμβόλαια Ζωής μπορεί να περιλαμβάνουν και συμπληρωματικές καλύψεις ασφάλισης ατυχημάτων και ασθενειών, καλύπτοντας τις συνέπειες της ανικανότητας ή την ανάγκη νοσηλείας εξαιτίας ατυχήματος ή και ασθένειας του ασφαλισμένου ή των εξαρτημένων μελών του.

Οι παροχές συνίστανται στην αποκατάσταση της συγκεκριμένης οικονομικής ζημιάς που προήλθε από την επέλευση του γεγονότος ή σε περιοδικές προσόδους.

Οι κύριοι κίνδυνοι στους οποίους εκτίθεται ο Όμιλος σχετικά με τις συμπληρωματικές καλύψεις των συμβολαίων Ζωής είναι οι ακόλουθοι:

Κίνδυνος νοσηρότητας: ο κίνδυνος που προκύπτει λόγω διαφοροποίησης του κόστους αποζημιώσεων που σχετίζονται με νοσοκομειακές καλύψεις έναντι του εκτιμηθέντος κόστους.

Κίνδυνος εξόδων: ο κίνδυνος που προκύπτει λόγω απόκλισης των πραγματικών εξόδων έναντι της σχετικής εκτίμησης.

Κίνδυνος ακυρωσιμότητας: ο κίνδυνος που προκύπτει λόγω ακύρωσης ή εξαγοράς των ασφαλιστηρίων συμβολαίων.

Βασικές παραδοχές

Οι θεμελιώδεις παραδοχές, στις οποίες οι ασφαλιστικές προβλέψεις επιδεικνύουν ιδιαίτερη ευαισθησία, είναι οι ακόλουθες:

Νοσηρότητα: Η συχνότητα και σφοδρότητα καθώς και η εξέλιξη τους ανά ηλικία και τύπο κάλυψης προέρχονται από την ιστορική εμπειρία.

Ανικανότητα: Τα ποσοστά ανικανότητας για τις συμπληρωματικές καλύψεις ζωής με παροχές σε περίπτωση ανικανότητας του ασφαλισμένου, βασίζονται κυρίως στα αντίστοιχα ποσοστά των εν ενεργεία αντασφαλιστικών συμβάσεων.

Ποσοστά ακυρώσεων και εξαγορών: Οι ακυρώσεις αφορούν στον τερματισμό των συμβολαίων λόγω μη καταβολής ασφαλιστρών. Οι εξαγορές αφορούν στον εθελούσιο τερματισμό των συμβολαίων από τους ασφαλισμένους. Τα ποσοστά των συμβολαίων που τερματίζονται εκτιμώνται με στατιστικές μετρήσεις που βασίζονται στην εμπειρία του Ομίλου και ποικίλλουν ανάλογα με τον τύπο του προϊόντος.

Συντελεστής προεξόφλησης: Η εκτίμηση της επάρκειας των υποχρεώσεων στηρίζεται στις μελλοντικές ταμειακές ροές των εσόδων και εξόδων του Ομίλου. Οι μελλοντικές ταμειακές ροές προεξοφλούνται χρησιμοποιώντας καμπύλες απόδοσης όπως αυτές διαμορφώνονται στο τέλος της εξεταζόμενης περιόδου λαμβάνοντας υπόψη τις αποδόσεις στην κτήση των στοιχείων του χαρτοφυλακίου επενδύσεων και τις προθεσμιακές καμπύλες απόδοσης (forward yield curve).

Έλεγχος επάρκειας

i. Συμπληρωματικές καλύψεις εξόδων νοσοκομειακής περίθαλψης:

Για τη διενέργεια του ελέγχου λήφθηκαν υπόψη οι τρέχουσες εκτιμήσεις για το επιτόκιο προεξόφλησης, τους δείκτες νοσηρότητας, τον ιατρικό πληθωρισμό των αποζημιώσεων, την ακυρωσιμότητα των συμβολαίων, τα έξοδα και την ετήσια αύξηση των ασφαλιστρών. Από την παραπάνω διαδικασία δεν προέκυψε η ανάγκη σχηματισμού επιπλέον αποθέματος.

ii. Λοιπές συμπληρωματικές καλύψεις:

Για τον έλεγχο επάρκειας λήφθηκαν υπόψη οι τρέχουσες εκτιμήσεις για το επιτόκιο προεξόφλησης, τους δείκτες ανικανότητας, την ακυρωσιμότητα των συμβολαίων και τα έξοδα. Από τον έλεγχο προέκυψε η ανάγκη σχηματισμού επιπλέον αποθέματος.

Ανάλυση ευαισθησίας

Η ανάλυση ευαισθησίας που απεικονίζεται παρακάτω πραγματοποιείται για τους παράγοντες εκείνους οι οποίοι θεωρούνται σημαντικοί (επιτόκιο προεξόφλησης, ποσοστά ακυρώσεων και ποσοστά νοσηρότητας) αναφορικά με την επίπτωση που επιφέρει η μεταβολή τους στο σύνολο των προβλέψεων που έχουν καταχωρηθεί.

Τα αποτελέσματα της ανάλυσης ευαισθησίας αφορούν στις υποχρεώσεις που συνδέονται με τις νοσοκομειακές καλύψεις.

2014	Μεταβολή Παραδοχών	Επίπτωση στις Υποχρεώσεις (Ποσά σε χιλιάδες €)
Επιτόκιο Προεξόφλησης	0,50%	14.655
	-0,50%	(17.127)
Ποσοστά Ακυρώσεων και Εξαγορών	Αύξηση κατά +10%	62.536
	Μείωση κατά -10%	(77.842)
Ποσοστά Νοσηρότητας	Αύξηση κατά +5%	68.770
	Μείωση κατά -5%	(68.307)

2013	Μεταβολή Παραδοχών	Επίπτωση στις Υποχρεώσεις (Ποσά σε χιλιάδες €)
Επιτόκιο Προεξόφλησης	0,50%	(14.055)
	-0,50%	16.182
Ποσοστά Ακυρώσεων και Εξαγορών	Αύξηση κατά +10%	40.206
	Μείωση κατά -10%	(54.115)
Ποσοστά Νοσηρότητας	Αύξηση κατά +5%	76.491
	Μείωση κατά -5%	(76.172)

4.2.2 Γενικές Ασφαλίσεις

Τα προσφερόμενα προϊόντα καλύπτουν όλο το εύρος των γενικών ασφαλίσεων για κάλυψη προσωπικών, εμπορικών και βιομηχανικών κινδύνων που σχετίζονται με την απώλεια περιουσίας και την αστική ευθύνη έναντι τρίτων.

Η έκθεση στους παραπάνω κινδύνους μετριάζεται μέσω της διασποράς τους σε ένα πολυπληθές χαρτοφυλάκιο. Η διασπορά αυτή βελτιώνεται περαιτέρω μέσω της εφαρμογής επιλεκτικής πρακτικής αποδοχής των κινδύνων, κατάλληλης αντασφαλιστικής κάλυψης και εσωτερικών κανόνων λειτουργίας σε ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο πολιτικής διαχείρισης κινδύνου. Επιπλέον, η τιμολόγηση των προγραμμάτων βασίζεται στα εμπειρικά δεδομένα του Ομίλου, λαμβάνοντας υπόψη τις επικρατούσες τάσεις και τις τρέχουσες συνθήκες αγοράς.

Για την αντιμετώπιση συγκεκριμένων κινδύνων που σχετίζονται με πλήθος ζημιών και αντίστοιχων καταβολών αποζημιώσεων πέραν των αναμενόμενων μεγεθών, εφαρμόζονται κατάλληλες πρακτικές πρόληψης σε όλα τα επίπεδα λειτουργίας του Ομίλου:

Διαδικασία ανάληψης κινδύνων («underwriting»): Τα κριτήρια αποδοχής για όλους τους κλάδους ασφάλισης είναι τέτοια που εξασφαλίζουν τη γεωγραφική διασπορά των κινδύνων και την κατανομή τους σε διαφορετικούς τομείς δραστηριότητας. Επιπλέον, όπου αυτό κρίνεται απαραίτητο, επιβάλλονται ανώτατα όρια κάλυψης και κατώτατα όρια αποζημίωσης, που μειώνουν την ευθύνη του Ομίλου. Επίσης, σε πολλές περιπτώσεις οι ασφαλιστικές συμβάσεις περιλαμβάνουν εξαιρέσεις κάλυψης κινδύνων των οποίων, τόσο ο χρόνος επέλευσης, όσο και οι οικονομικές συνέπειες, είναι δύσκολο να εκτιμηθούν. Οι κίνδυνοι αυτοί είναι κυρίως αστικής ευθύνης ή περιβαλλοντικοί κίνδυνοι με δυσδιάκριτα αιτιογόνα γεγονότα και προσαγωγή ευθυνών.

Διαχείριση αποζημιώσεων: Η πολιτική διαχείρισης των ζημιών αποσκοπεί στην όσο το δυνατόν ταχύτερη καταβολή της αποζημίωσης και την αποφυγή φαινομένων εξαπάτησης του Ομίλου με ατυχήματα προκαλούμενα από δόλο.

Προβλέψεις εκκρεμών αποζημιώσεων: Πλέον της διαδικασίας φάκελο προς φάκελο για την εκτίμηση των προβλεπόμενων ποσών αποζημίωσης, εφαρμόζονται και στατιστικές τεχνικές που αποσκοπούν σε μια ασφαλέστερη

συνολική εκτίμηση των μελλοντικών υποχρεώσεων και το σχηματισμό κατάλληλων αποθεμάτων. Στη διαδικασία αυτή εντάσσεται και ο υπολογισμός των προβλέψεων για ζημιές που έχουν συμβεί αλλά δεν έχουν γνωστοποιηθεί στον Όμιλο μέχρι την ημερομηνία αποτίμησης.

Αντασφαλιστική πολιτική: Η επιλογή κατάλληλης αντασφαλιστικής κάλυψης ποικίλλει ανάλογα με τη φύση των αναλαμβανόμενων κινδύνων, την κεφαλαιακή επάρκεια του Ομίλου για κάλυψη δυσμενών γεγονότων, συνυπολογίζοντας και το αντίστοιχο απαιτούμενο κόστος. Η δομή του τελικά επιλεγόμενου προγράμματος είναι τέτοια που να εξασφαλίζει κάλυψη για ασυνήθιστα μεγάλο πλήθος ζημιών ή μεμονωμένων αποζημιώσεων που αποκλίνουν σημαντικά από τα προσδοκώμενα μέσα μεγέθη. Ιδιαίτερη ευαισθησία επιδεικνύεται στην κάλυψη καταστροφικών φυσικών φαινομένων, κυρίως σεισμού, επιλέγοντας πρόγραμμα κάλυψης γεγονότων με πολύ μικρή πιθανότητα να συμβούν.

Έλεγχος επάρκειας

Έλεγχος επάρκειας των τεχνικών προβλέψεων διενεργείται σε όλους τους Κλάδους. Ειδικά για τον Κλάδο Αυτοκινήτων (τον μεγαλύτερο κλάδο), επεξεργάστηκαν ιστορικά δεδομένα βάσει των αναλυτικών κινήσεων ανά περίπτωση ζημιάς, για κάθε έτος ατυχήματος μετά το 2000 και εφαρμόστηκαν οι κλασσικές μέθοδοι προβολής των συσσωρευμένων πληρωμών, των επισυμβασών ζημιών, του μέσου κόστους ζημιών, καθώς και η μεθοδολογία Bornhuetter-Ferguson, της οποίας τα αποτελέσματα τελικά επιλέχθηκαν για την εκτίμηση του τελικού κόστους για κάθε έτος ατυχήματος.

Πίνακες εξέλιξης κόστους αποζημιώσεων

Στους παρακάτω πίνακες απεικονίζεται η εξέλιξη του συνολικού κόστους αποζημιώσεων για καθένα έτος ζημιάς από το 2008 έως το 2014. Επιπρόσθετα εμφανίζονται τα σωρευτικά ποσά πληρωμών, ούτως ώστε να είναι ευδιάκριτος ο επιμερισμός του εκάστοτε συνολικού κόστους σε πληρωμές που έχουν ήδη πραγματοποιηθεί και σε προβλέψεις μελλοντικών πληρωμών για τις ζημιές που βρίσκονται σε εκκρεμότητα. Για τα έτη πριν το 2008 απεικονίζεται, για λόγους συμφωνίας, το ποσό της τρέχουσας εκτίμησης για τα αποθέματα εκκρεμών ζημιών. Σημειώνεται ότι για την κάλυψη αστικής ευθύνης αυτοκινήτων το επιπλέον απόθεμα που σχηματίζεται, πέραν των κατά περίπτωση προβλέψεων, ως αποτέλεσμα του ελέγχου επάρκειας που πραγματοποιείται, συμπεριλαμβάνεται στις εκτιμήσεις που απεικονίζονται.

Για τις ασφαλίσσεις πυρός (δεύτερος μεγαλύτερος κλάδος, μετά τον κλάδο αυτοκινήτων) το συνολικό κόστος ανά έτος αποτελείται από το άθροισμα του σωρευτικού ποσού πληρωμών και το ποσό των κατά περίπτωση προβλέψεων (δεν προέκυψε ανάγκη σχηματισμού επιπλέον αποθέματος από τον έλεγχο επάρκειας που πραγματοποιήθηκε).

Σημειώνεται ότι τα αποθέματα εκκρεμών ζημιών για τους δύο μεγαλύτερους κλάδους υπερβαίνει το 85% του συνολικού αποθέματος εκκρεμών ζημιών για τις γενικές ασφαλίσεις

Εξέλιξη ζημιών κλάδου αστικής ευθύνης αυτοκινήτου								
(Ποσά σε χιλιάδες €)								
Έτος ζημιάς	Ασφαλιστικές προβλέψεις προ του 2008	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Έτος ζημιάς		112.686	135.934	200.266	139.999	82.448	64.174	60.735
Μετά ένα έτος		107.060	137.945	192.000	138.205	83.366	63.414	
Μετά δύο έτη		105.031	138.932	195.589	146.783	82.180		
Μετά τρία έτη		100.017	139.186	199.350	144.555			
Μετά τέσσερα έτη		98.768	132.144	187.400				
Μετά πέντε έτη		93.215	122.977					
Μετά έξι έτη		90.580						
Τρέχουσα εκτίμηση σωρευμένων ζημιών		90.580	122.977	187.400	144.555	82.180	63.414	60.735
Έτος ζημιάς		(32.875)	(38.993)	(59.995)	(34.316)	(21.222)	(15.647)	(12.398)
Μετά ένα έτος		(53.489)	(65.182)	(87.307)	(57.612)	(32.540)	(24.357)	
Μετά δύο έτη		(60.424)	(72.543)	(97.666)	(66.494)	(38.094)		
Μετά τρία έτη		(65.565)	(80.789)	(108.425)	(75.035)			
Μετά τέσσερα έτη		(70.590)	(89.319)	(116.665)				
Μετά πέντε έτη		(74.618)	(94.686)					
Μετά έξι έτη		(76.612)						
Σωρευμένες πληρωθείσες αποζημιώσεις		(76.612)	(94.686)	(116.665)	(75.035)	(38.094)	(24.357)	(12.398)
Συνολικό απόθεμα εκκρεμών ζημιών	57.509	13.968	28.290	70.734	69.520	44.086	39.057	48.337
								371.502

Εξέλιξη ζημιών κλάδου πυρός								
(Ποσά σε χιλιάδες €)								
Έτος ζημιάς	Ασφαλιστικές προβλέψεις προ του 2008	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Έτος ζημιάς		25.840	33.096	24.224	19.047	15.911	9.792	14.890
Μετά ένα έτος		40.997	34.484	21.980	17.546	14.552	8.929	
Μετά δύο έτη		40.862	34.741	21.907	17.385	14.258		
Μετά τρία έτη		40.567	34.162	21.812	16.822			
Μετά τέσσερα έτη		38.400	33.195	20.848				
Μετά πέντε έτη		37.934	32.429					
Μετά έξι έτη		37.625						
Τρέχουσα εκτίμηση σωρευμένων ζημιών		37.625	32.429	20.848	16.822	14.258	8.929	14.890
Έτος ζημιάς		(7.443)	(17.244)	(5.106)	(6.773)	(4.973)	(3.228)	(6.154)
Μετά ένα έτος		(20.392)	(24.569)	(15.282)	(13.777)	(9.746)	(6.970)	
Μετά δύο έτη		(26.974)	(28.979)	(18.060)	(14.663)	(10.390)		
Μετά τρία έτη		(33.782)	(29.568)	(18.293)	(15.390)			
Μετά τέσσερα έτη		(35.655)	(29.624)	(18.724)				
Μετά πέντε έτη		(35.776)	(30.184)					
Μετά έξι έτη		(35.977)						
Σωρευμένες πληρωθείσες αποζημιώσεις		(35.977)	(30.184)	(18.724)	(15.390)	(10.390)	(6.970)	(6.154)
Συνολικό απόθεμα εκκρεμών ζημιών	4.661	1.648	2.246	2.124	1.432	3.869	1.959	8.736
								26.675

4.3 Συγκέντρωση πιστωτικού κινδύνου

Ο Όμιλος δεν έχει σημαντική συγκέντρωση πιστωτικού κινδύνου, από τα συμβαλλόμενα, με αυτόν, μέρη. Η μέγιστη έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο αντανakλάται από το ύψος του κάθε στοιχείου του ενεργητικού. Κύριοι αντισυμβαλλόμενοι στους οποίους ο Όμιλος είναι εκτεθειμένος σε πιστωτικό κίνδυνο, είναι οι αντασφαλιστές, οι οποίοι μπορεί να μην είναι σε θέση να καλύψουν την αναλογία τους επί των ασφαλιστικών αποζημιώσεων που έχουν ήδη καταβληθεί στους δικαιούχους, οι ασφαλιζόμενοι, οι οποίοι μπορεί να μην δύνανται να καταβάλλουν τα ποσά ασφαλιστρών που είναι απαιτητά και οι συνεργαζόμενοι με τον Όμιλο (πράκτορες και λοιποί).

Η πολιτική του Ομίλου είναι να συνάπτει συναλλαγές με τρίτους που ικανοποιούν υψηλά κριτήρια και έχουν υψηλό επίπεδο πιστωτικής αξιοπιστίας.

Έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο

Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζεται η μέγιστη έκθεση του Ομίλου και της Μητρικής Εταιρίας σε πιστωτικό κίνδυνο ανά περιουσιακό στοιχείο όπως αυτά εμφανίζονται στην κατάσταση οικονομικής θέσης.

31 Δεκεμβρίου 2014

31 Δεκεμβρίου 2014		ΟΜΙΛΟΣ Unit			ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ Unit		
	Σημ.	Λοιπά	Linked	Σύνολο	Λοιπά	Linked	Σύνολο
(Ποσά σε χιλιάδες €)							
Αξιόγραφα διακρατούμενα ως τη λήξη	26	129.201	-	129.201	129.201	-	129.201
Αξιόγραφα διαθέσιμα προς πώληση	27						
- Ομόλογα		1.006.763	-	1.006.763	999.661	-	999.661
- Μετοχές		19.275	-	19.275	19.275	-	19.275
- Αμοιβαία κεφάλαια		186.455	-	186.455	186.455	-	186.455
Αξιόγραφα σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	28						
Αξιόγραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου και λοιπά ΑΣΕΑΜΑ							
- Ομόλογα		896	-	896	-	-	-
- Μετοχές		403	-	403	-	-	-
- Αμοιβαία κεφάλαια		991	-	991	-	-	-
Αξιόγραφα σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων							
- Unit Linked (Συμβόλαια που μεταφέρουν τον							
χρηματοοικονομικό κίνδυνο στον ασφαλισμένο)		-	567.723	567.723	-	551.248	551.248
- Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα		2.815	-	2.815	2.815	-	2.815
Αξιόγραφα κατατασσόμενα ως δάνεια και απαιτήσεις	29	236.552	-	236.552	236.552	-	236.552
Χρεώστες ασφαλιστρων και λοιπές απαιτήσεις	31	518.685	-	518.685	485.562	-	485.562
Απαιτήσεις από αντασφαλιστικές δραστηριότητες	32	83.542	-	83.542	72.549	-	72.549
Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα	33	78.623	-	78.623	69.461	-	69.461
Συνολικός πιστωτικός κίνδυνος		2.264.201	567.723	2.831.924	2.201.531	551.248	2.752.779

31 Δεκεμβρίου 2013

31 Δεκεμβρίου 2013		ΟΜΙΛΟΣ Unit			ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ Unit		
	Σημ.	Λοιπά	Linked	Σύνολο	Λοιπά	Linked	Σύνολο
(Ποσά σε χιλιάδες €)							
Αξιόγραφα διακρατούμενα ως τη λήξη	26	124.535	-	124.535	124.535	-	124.535
Αξιόγραφα διαθέσιμα προς πώληση	27						
- Ομόλογα		736.040	-	736.040	730.861	-	730.861
- Μετοχές		33.569	-	33.569	33.569	-	33.569
- Αμοιβαία κεφάλαια		225.388	-	225.388	225.388	-	225.388
Αξιόγραφα σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	28						
Αξιόγραφα διαθέσιμα για εμπορική εκμετάλλευση							
- Ομόλογα		681	-	681	-	-	-
- Μετοχές		297	-	297	-	-	-
- Αμοιβαία κεφάλαια		1.229	-	1.229	1.229	-	1.229
Αξιόγραφα σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων							
- Unit Linked (Συμβόλαια που μεταφέρουν τον							
χρηματοοικονομικό κίνδυνο στον ασφαλισμένο)		-	382.310	382.310	-	366.907	366.907
- Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα		9.287	-	9.287	9.287	-	9.287
Αξιόγραφα κατατασσόμενα ως δάνεια και απαιτήσεις	29	207.666	-	207.666	207.666	-	207.666
Χρεώστες ασφαλιστρων και λοιπές απαιτήσεις	31	253.162	-	253.162	229.086	-	229.086
Απαιτήσεις από αντασφαλιστικές δραστηριότητες	32	125.922	-	125.922	117.254	-	117.254
Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα	33	872.921	-	872.921	853.130	-	853.130
Συνολικός πιστωτικός κίνδυνος		2.590.697	382.310	2.973.007	2.532.005	366.907	2.898.912

Ο παρακάτω πίνακας παρέχει ανάλυση των αξιογράφων στις 31 Δεκεμβρίου 2014 και 31 Δεκεμβρίου 2013 ανά πιστοληπτική διαβάθμιση, σύμφωνα με τις αξιολογήσεις του οίκου αξιολόγησης Standard and Poors (S&P) ή κάποιου αντίστοιχου οίκου αξιολόγησης. Η κατηγορία AAA αποτελεί τον μεγαλύτερο συντελεστή διαβάθμισης.

Πιστοληπτική διαβάθμιση	ΟΜΙΛΟΣ									Σύνολο
	AAA	AA	A	BBB	BB	B	CCC	CC	Χωρίς βαθμ/γία	
	(Ποσά σε χιλιάδες €)									
31 Δεκεμβρίου 2014										
Αξιόγραφα διακρατούμενα ως τη λήξη	-	56.141	-	-	-	73.060	-	-	-	129.201
Αξιόγραφα διαθέσιμα προς πώληση										
- Ομόλογα	96.800	280.831	75.042	187.774	145.269	110.163	869	-	110.015	1.006.763
- Μετοχές	-	-	-	-	4.183	675	3.630	-	10.787	19.275
- Αμοιβαία κεφάλαια	-	-	-	-	-	-	-	-	186.455	186.455
Αξιόγραφα σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων										
Αξιόγραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου και λοιπά ΑΣΕΑΜΑ										
- Ομόλογα	-	-	-	-	-	611	-	-	285	896
- Μετοχές	-	-	-	-	-	-	-	-	403	403
- Αμοιβαία κεφάλαια	-	-	-	-	-	-	-	-	991	991
Αξιόγραφα σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων										
- Unit Linked (Συμβόλαια που μεταφέρουν τον χρηματοοικονομικό κίνδυνο στον ασφαλισμένο)	-	-	908	239	83	28.176	351.007	3.203	184.107	567.723
- Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	-	-	-	-	1.144	1.671	-	-	-	2.815
Αξιόγραφα κατατασσόμενα ως δάνεια και απαιτήσεις	-	-	9.558	-	-	28.180	62.987	61.080	74.747	236.552
Συνολικός πιστωτικός κίνδυνος	96.800	336.972	85.508	188.013	150.679	242.536	418.493	64.283	567.790	2.151.074

Πιστοληπτική διαβάθμιση	ΟΜΙΛΟΣ									Σύνολο
	AAA	AA	A	BBB	BB	B	CCC	CC	Χωρίς βαθμ/γία	
	(Ποσά σε χιλιάδες €)									
31 Δεκεμβρίου 2013										
Αξιόγραφα διακρατούμενα ως τη λήξη		57.187	-	-	-	67.348	-	-	-	124.535
Αξιόγραφα διαθέσιμα προς πώληση										
- Ομόλογα	20.399	187.454	45.316	138.198	181.218	139.936	-	-	23.519	736.040
- Μετοχές	-	-	-	-	15.716	-	789	-	17.064	33.569
- Αμοιβαία κεφάλαια	-	-	-	-	-	-	-	-	225.388	225.388
Αξιόγραφα σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων										
Αξιόγραφα διαθέσιμα για εμπορική εκμετάλλευση										
- Ομόλογα	38	-	-	-	-	88	555	-	-	681
- Μετοχές	-	-	-	-	-	-	-	297	-	297
- Αμοιβαία κεφάλαια	-	-	-	-	-	-	-	-	1.229	1.229
Αξιόγραφα σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων										
- Unit Linked (Συμβόλαια που μεταφέρουν τον χρηματοοικονομικό κίνδυνο στον ασφαλισμένο)	-	-	10.572	170	179	6.595	204.808	1.318	158.668	382.310
- Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	-	-	-	9.287	-	-	-	-	-	9.287
Αξιόγραφα κατατασσόμενα ως δάνεια και απαιτήσεις	-	-	9.535	-	-	-	128.139	53.997	15.995	207.666
Συνολικός πιστωτικός κίνδυνος	20.437	244.641	65.423	147.655	197.113	213.967	334.291	55.612	441.863	1.721.002

Ετήσια Οικονομική Έκθεση 2014

Πιστοληπτική διαβάθμιση	ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ									Σύνολο
	AAA	AA	A	BBB	BB	B	CCC	CC	Χωρίς βαθμ/γία	
	(Ποσά σε χιλιάδες €)									
31 Δεκεμβρίου 2014										
Αξιόγραφα διακρατούμενα ως τη λήξη	-	56.141	-	-	-	73.060	-	-	-	129.201
Αξιόγραφα διαθέσιμα προς πώληση										
- Ομόλογα	96.800	280.831	75.042	180.672	145.269	110.163	869	-	110.015	999.661
- Μετοχές	-	-	-	-	4.183	675	3.630	-	10.787	19.275
- Αμοιβαία κεφάλαια	-	-	-	-	-	-	-	-	186.455	186.455
Αξιόγραφα σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων										
Αξιόγραφα διαθέσιμα για εμπορική εκμετάλλευση										
- Ομόλογα	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- Μετοχές	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- Αμοιβαία κεφάλαια	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Αξιόγραφα σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων										
- Unit Linked (Συμβόλαια που μεταφέρουν τον χρηματοοικονομικό κίνδυνο στον ασφαλισμένο)	-	-	-	-	-	27.176	345.653	-	178.419	551.248
- Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	-	-	-	-	1.144	1.671	-	-	-	2.815
Αξιόγραφα κατατασσόμενα ως δάνεια και απαιτήσεις	-	-	9.558	-	-	28.180	62.987	61.080	74.747	236.552
Συνολικός πιστωτικός κίνδυνος	96.800	336.972	84.600	180.672	150.596	240.925	413.139	61.080	560.423	2.125.207

Πιστοληπτική διαβάθμιση	ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ									Σύνολο
	AAA	AA	A	BBB	BB	B	CCC	CC	Χωρίς βαθμ/γία	
	(Ποσά σε χιλιάδες €)									
31 Δεκεμβρίου 2013										
Αξιόγραφα διακρατούμενα ως τη λήξη	-	57.187	-	-	-	67.348	-	-	-	124.535
Αξιόγραφα διαθέσιμα προς πώληση										
- Ομόλογα	20.399	187.454	45.316	138.198	176.039	139.936	-	-	23.519	730.861
- Μετοχές	-	-	-	-	15.716	-	789	-	17.064	33.569
- Αμοιβαία κεφάλαια	-	-	-	-	-	-	-	-	225.388	225.388
Αξιόγραφα σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων										
Αξιόγραφα διαθέσιμα για εμπορική εκμετάλλευση										
- Ομόλογα	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- Μετοχές	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- Αμοιβαία κεφάλαια	-	-	-	-	-	-	-	-	1.229	1.229
Αξιόγραφα σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων										
- Unit Linked (Συμβόλαια που μεταφέρουν τον χρηματοοικονομικό κίνδυνο στον ασφαλισμένο)	-	-	10.060	-	-	5.888	193.613	-	157.346	366.907
- Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	-	-	-	9.287	-	-	-	-	-	9.287
Αξιόγραφα κατατασσόμενα ως δάνεια και απαιτήσεις	-	-	9.535	-	-	-	128.139	53.997	15.995	207.666
Συνολικός πιστωτικός κίνδυνος	20.399	244.641	64.911	147.485	191.755	213.172	322.541	53.997	440.541	1.699.442

Ο παρακάτω πίνακας παρέχει πληροφορίες σχετικά με την έκθεση του Ομίλου και της Μητρικής Εταιρίας σε πιστωτικό κίνδυνο και βασιίζεται στην χρονοανάλυση των ληξιπρόθεσμων μη απομειωμένων απαιτήσεων.

ΟΜΙΛΟΣ	31/12/2014				31/12/2013			
	181 to 360			Σύνολο ληξιπρόθεσμων, μη απομειωμένων απαιτήσεων	<180	181 to 360	>360	Σύνολο ληξιπρόθεσμων, μη απομειωμένων απαιτήσεων
	<180 ημέρες	ημέρες	>360 ημέρες		ημέρες	ημέρες	ημέρες	
	(Ποσά σε χιλιάδες €)				(Ποσά σε χιλιάδες €)			
	Χρεώστες ασφαλιστρών	133.682	6.200	67.924	207.806	153.028	5.688	69.882
Απαιτήσεις από αντασφαλιστικές δραστηριότητες	30.732	14.359	41.049	86.140	27.700	18.013	83.132	128.845
Σύνολο	164.414	20.559	108.973	293.946	180.728	23.701	153.014	357.443

ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	31/12/2014				31/12/2013			
	181 - 360			Σύνολο ληξιπρόθεσμων, μη απομειωμένων απαιτήσεων	<180	181 to 360	>360	Σύνολο ληξιπρόθεσμων, μη απομειωμένων απαιτήσεων
	<180 ημέρες	ημέρες	>360 ημέρες		ημέρες	ημέρες	ημέρες	
	(Ποσά σε χιλιάδες €)				(Ποσά σε χιλιάδες €)			
	Χρεώστες ασφαλιστρών	122.109	6.200	66.769	195.078	142.749	5.688	68.806
Απαιτήσεις από αντασφαλιστικές δραστηριότητες	19.739	14.359	41.049	75.147	20.427	16.998	82.752	120.177
Σύνολο	141.848	20.559	107.818	270.225	163.176	22.686	151.558	337.420

Να σημειωθεί ότι ο Όμιλος ετοίμασε τις παραπάνω αναλύσεις βασιζόμενος στις αξιολογήσεις της Standard and Poors (S&P) ή κάποιου αντίστοιχου οίκου αξιολόγησης. Ο Όμιλος δεν έχει, μέχρι σήμερα, αναπτύξει ένα εσωτερικό μοντέλο αξιολόγησης προκειμένου να κατηγοριοποιήσει τις απαιτήσεις του. Δεν υπάρχουν ληξιπρόθεσμες απαιτήσεις που αφορούν τις θυγατρικές εταιρίες του Ομίλου.

Τα ληξιπρόθεσμα υπόλοιπα “Χρεώστες ασφαλιστρών” και “Απαιτήσεις από ανασφαλιστικές δραστηριότητες” που αναλύονται ανωτέρω έχουν μειωθεί με την αντίστοιχη πρόβλεψη επισφάλειας (βλ. Σημείωση 31 και 32 αντίστοιχα), για τον υπολογισμό της οποίας έχουν ληφθεί υπόψη και οι εγγυήσεις και δεσμεύσεις ακινήτων υπέρ της Εταιρίας. Τα χρηματοπιστωτικά και μη, περιουσιακά στοιχεία, ελέγχονται για απομείωση σύμφωνα με τις λογιστικές αρχές του Ομίλου, όπως αναλύονται στη σημείωση 2.

4.4 Κίνδυνος ρευστότητας

Ο Όμιλος διαχειρίζεται τον κίνδυνο ρευστότητας με τη συνεχή παρακολούθηση των χρηματοροών του. Προϋπολογίζει και παρακολουθεί τις χρηματοροές του και ενεργεί κατάλληλα ώστε να υπάρχουν ρευστά διαθέσιμα και αξιοποιήσιμα τραπεζικά πιστωτικά όρια.

Στον παρακάτω πίνακα αναλύεται η ωρίμανση των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων του Ομίλου και της Μητρικής Εταιρίας.

ΟΜΙΛΟΣ	Μέχρι ένα έτος	1-3 έτη	4-8 έτη	Πάνω από 8 έτη	Σύνολο
31 Δεκεμβρίου 2014	(Ποσά σε χιλιάδες €)				
Μαθηματικά αποθέματα, τεχνικές ασφαλιστικές προβλέψεις και επενδυτικά συμβόλαια	413.006	408.970	686.546	974.170	2.482.692
Χρηματοοικονομικές και λοιπές υποχρεώσεις	86.989	6.970	9.549	53.874	157.382
Φόρος εισοδήματος	200	-	-	-	200
Υποχρεώσεις αντασφαλιστικών δραστηριοτήτων	24.104	-	-	-	24.104
Υποχρεώσεις παροχών προς το προσωπικό	881	770	69	9.614	11.334
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	-	737	-	-	737
Σύνολο Υποχρεώσεων	525.180	417.447	696.164	1.037.658	2.676.449

	Μέχρι ένα έτος	1-3 έτη	4-8 έτη	Πάνω από 8 έτη	Σύνολο
31 Δεκεμβρίου 2013	(Ποσά σε χιλιάδες €)				
Μαθηματικά αποθέματα, τεχνικές ασφαλιστικές προβλέψεις και επενδυτικά συμβόλαια	443.756	393.353	630.805	885.844	2.353.758
Χρηματοοικονομικές και λοιπές υποχρεώσεις	461.866	7.578	12.987	54.335	536.765
Φόρος εισοδήματος	19.429	-	-	-	19.429
Υποχρεώσεις αντασφαλιστικών δραστηριοτήτων	18.108	-	-	-	18.108
Υποχρεώσεις παροχών προς το προσωπικό	-	(66)	(52)	1.634	1.516
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	-	643	-	-	643
Σύνολο Υποχρεώσεων	943.158	401.507	643.740	941.813	2.930.219

ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ					
	Μέχρι ένα έτος	1-3 έτη	4-8 έτη	Πάνω από 8 έτη	Σύνολο
31 Δεκεμβρίου 2014	<i>(Ποσά σε χιλιάδες €)</i>				
Μαθηματικά αποθέματα, τεχνικές ασφαλιστικές προβλέψεις και επενδυτικά συμβόλαια	397.440	406.059	682.786	953.526	2.439.811
Χρηματοοικονομικές και λοιπές υποχρεώσεις	76.303	6.970	9.549	53.874	146.696
Φόρος εισοδήματος	-	-	-	-	-
Υποχρεώσεις αντασφαλιστικών δραστηριοτήτων	23.823	-	-	-	23.823
Υποχρεώσεις παροχών προς το προσωπικό	881	770	69	9.434	11.154
Σύνολο Υποχρεώσεων	498.447	413.799	692.404	1.016.834	2.621.484

	Μέχρι ένα έτος	1-3 έτη	4-8 έτη	Πάνω από 8 έτη	Σύνολο
31 Δεκεμβρίου 2013	<i>(Ποσά σε χιλιάδες €)</i>				
Μαθηματικά αποθέματα, τεχνικές ασφαλιστικές προβλέψεις και επενδυτικά συμβόλαια	411.314	391.311	629.659	882.710	2.314.994
Χρηματοοικονομικές και λοιπές υποχρεώσεις	451.290	7.577	12.987	54.335	526.189
Φόρος εισοδήματος	19.293	-	-	-	19.293
Υποχρεώσεις αντασφαλιστικών δραστηριοτήτων	18.169	-	-	-	18.169
Υποχρεώσεις παροχών προς το προσωπικό	-	(66)	(52)	1.474	1.356
Σύνολο Υποχρεώσεων	900.066	398.821	642.594	938.520	2.880.001

Σημειώνεται ότι η ληκτότητα των υποχρεώσεων που αφορούν στα επενδυτικά προϊόντα DAF, εμφανίζεται ξεχωριστά καθώς εξαρτάται από τις αποφάσεις των αντίστοιχων ασφαλισμένων.

Στον παρακάτω πίνακα αναλύεται η εκτιμώμενη ανακτησιμότητα ή τακτοποίηση των απαιτήσεων.

ΟΜΙΛΟΣ	Βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις*	Μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	Unit-Linked	Συνολικές απαιτήσεις
31 Δεκεμβρίου 2014	(Ποσά σε χιλιάδες €)			
Ενσώματα περιουσιακά στοιχεία	-	126.522	-	126.522
Επενδύσεις σε ακίνητα	-	101.975	-	101.975
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	-	9.500	-	9.500
Προμήθειες και άλλα έξοδα παραγωγής επομένων χρήσεων (ΜΕΠ)	22.240	23.478	-	45.718
Επενδύσεις σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις	-	3.146	-	3.146
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	32.353	101.432	-	133.785
Αξιόγραφα διακρατούμενα ως τη λήξη	-	129.201	-	129.201
Αξιόγραφα διαθέσιμα προς πώληση	206.615	1.005.878	-	1.212.493
Αξιόγραφα σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	2.012	4.165	566.651	572.828
Αξιόγραφα κατατασσόμενα ως δάνεια και απαιτήσεις	102.927	133.625	-	236.552
Χρεώστες ασφαλιστρών και λοιπές απαιτήσεις	453.858	64.827	-	518.685
Περιουσιακά στοιχεία προοριζόμενα προς πώληση	1.097	-	-	1.097
Απαιτήσεις από αντασφαλιστικές δραστηριότητες	45.091	38.451	-	83.542
Απαιτήσεις από φόρο εισοδήματος	13.759	-	-	13.759
Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα	78.623	-	-	78.623
Σύνολο Ενεργητικού	958.575	1.742.200	566.651	3.267.426

ΟΜΙΛΟΣ	Βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις*	Μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	Unit-Linked	Συνολικές απαιτήσεις
31 Δεκεμβρίου 2013	(Ποσά σε χιλιάδες €)			
Ενσώματα περιουσιακά στοιχεία	-	127.759	-	127.759
Επενδύσεις σε ακίνητα	-	106.090	-	106.090
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	-	8.437	-	8.437
Προμήθειες και άλλα έξοδα παραγωγής επομένων χρήσεων (ΜΕΠ)	21.231	22.636	-	43.867
Επενδύσεις σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις	-	4.206	-	4.206
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	10.752	167.384	-	178.136
Αξιόγραφα διακρατούμενα ως τη λήξη	-	124.535	-	124.535
Αξιόγραφα διαθέσιμα προς πώληση	173.377	821.620	-	994.997
Αξιόγραφα σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	335	11.159	382.310	393.804
Αξιόγραφα κατατασσόμενα ως δάνεια και απαιτήσεις	-	207.666	-	207.666
Χρεώστες ασφαλιστρών και λοιπές απαιτήσεις	184.549	68.613	-	253.162
Απαιτήσεις από αντασφαλιστικές δραστηριότητες	45.713	80.209	-	125.922
Απαιτήσεις από φόρο εισοδήματος	33.053	(18.576)	-	14.477
Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα	872.921	-	-	872.921
Σύνολο Ενεργητικού	1.341.931	1.731.738	382.310	3.455.979

*Αναμενόμενη ανάκτηση ή λήξη εντός 12 μηνών από την ημερομηνία αναφοράς των Οικονομικών Καταστάσεων.

Οι βραχυπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες απαιτήσεις αφορούν στοιχεία του ενεργητικού που σχετίζονται με τους Κλάδους Ζωής, τους Κλάδους Ζημιών και τα επενδυτικά συμβόλαια DAF.

ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	Βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις*	Μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	Unit-Linked	Συνολικές απαιτήσεις
31 Δεκεμβρίου 2014	(Ποσά σε χιλιάδες €)			
Ενσώματα περιουσιακά στοιχεία	-	120.457	-	120.457
Επενδύσεις σε ακίνητα	-	101.550	-	101.550
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	-	6.632	-	6.632
Προμήθειες και άλλα έξοδα παραγωγής επομένων χρήσεων (ΜΕΠ)	20.880	23.224	-	44.104
Επενδύσεις σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις	-	15.284	-	15.284
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	32.340	101.396	-	133.736
Αξιόγραφα διακρατούμενα ως τη λήξη	-	129.201	-	129.201
Αξιόγραφα διαθέσιμα προς πώληση	206.615	998.776	-	1.205.391
Αξιόγραφα σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	-	2.816	551.247	554.063
Αξιόγραφα κατατασσόμενα ως δάνεια και απαιτήσεις	102.927	133.625	-	236.552
Χρεώστες ασφαλιστρών και λοιπές απαιτήσεις	422.703	62.859	-	485.562
Περιουσιακά στοιχεία προοριζόμενα προς πώληση	727	-	-	727
Απαιτήσεις από αντασφαλιστικές δραστηριότητες	34.098	38.451	-	72.549
Απαιτήσεις από φόρο εισοδήματος	13.642	-	-	13.642
Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα	69.461	-	-	69.461
Σύνολο Ενεργητικού	903.393	1.734.271	551.247	3.188.911

ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	Βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις*	Μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	Unit-Linked	Συνολικές απαιτήσεις
31 Δεκεμβρίου 2013	(Ποσά σε χιλιάδες €)			
Ενσώματα περιουσιακά στοιχεία	-	121.140	-	121.140
Επενδύσεις σε ακίνητα	-	106.090	-	106.090
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	-	5.524	-	5.524
Προμήθειες και άλλα έξοδα παραγωγής επομένων χρήσεων (ΜΕΠ)	20.105	22.412	-	42.517
Επενδύσεις σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις	-	16.349	-	16.349
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	10.739	167.352	-	178.091
Αξιόγραφα διακρατούμενα ως τη λήξη	-	124.535	-	124.535
Αξιόγραφα διαθέσιμα προς πώληση	172.505	817.313	-	989.818
Αξιόγραφα σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	-	10.516	366.907	377.423
Αξιόγραφα κατατασσόμενα ως δάνεια και απαιτήσεις	-	207.666	-	207.666
Χρεώστες ασφαλιστρών και λοιπές απαιτήσεις	162.441	66.645	-	229.086
Απαιτήσεις από αντασφαλιστικές δραστηριότητες	37.425	79.829	-	117.254
Απαιτήσεις από φόρο εισοδήματος	32.989	(18.576)	-	14.413
Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα	853.130	-	-	853.130
Σύνολο Ενεργητικού	1.289.334	1.726.795	366.907	3.383.036

*Αναμενόμενη ανάκτηση ή λήξη εντός 12 μηνών από την ημερομηνία των Οικονομικών Καταστάσεων.

Οι βραχυπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες απαιτήσεις αφορούν στοιχεία του ενεργητικού που σχετίζονται με τους Κλάδους Ζωής, τους Κλάδους Ζημιών και τα επενδυτικά συμβόλαια DAF.

4.5 Κίνδυνος αγοράς

Ο κίνδυνος αγοράς αφορά την πιθανότητα απωλειών λόγω μεταβολής στο επίπεδο ή στη μεταβλητότητα των τιμών αγοράς, όπως είναι οι τιμές των μετοχών, επιτοκίων και συναλλαγματικών διαφορών, που επηρεάζουν άμεσα τον κίνδυνο εύλογης αξίας. Ο Όμιλος και η Μητρική Εταιρία εφαρμόζει σύγχρονες μεθόδους για τη μέτρηση του κινδύνου αγοράς, όπως η αποτίμηση Αξίας σε Κίνδυνο (Value-at-Risk), ανάλυση ευαισθησίας, ανάλυση βασικού επιτοκιακού κινδύνου.

4.5.1 Συναλλαγματικός κίνδυνος

Ο Όμιλος έχει περιορισμένη έκθεση στον συναλλαγματικό κίνδυνο καθότι δεν διενεργεί εμπορικές συναλλαγές σε διάφορα νομίσματα σε μεγάλη έκταση. Ωστόσο, εκτίθεται σε συναλλαγματικό κίνδυνο από αντισταθμιστικές υποχρεώσεις που έχουν συναφθεί με ρήτρα ξένου νομίσματος, από καταθέσεις όψεως και από τις λειτουργικές δραστηριότητες των θυγατρικών εταιριών, έκθεση η οποία σε επίπεδο Ομίλου δεν είναι σημαντική.

Ο Όμιλος για να περιορίζει το συναλλαγματικό κίνδυνο σε στοιχεία παθητικού συσχετίζει υποχρεώσεις και απαιτήσεις ενεργητικού ιδίου νομίσματος που απορρέουν από τα ασφαλιστήρια, καθώς και επενδυτικά προϊόντα.

Σύμφωνα με την πολιτική του Ομίλου, η Διοίκηση παρακολουθεί διαρκώς την έκθεση του Ομίλου σε συναλλαγματικούς κινδύνους.

4.5.2 Κίνδυνος επιτοκίου

Ο Όμιλος δεν είναι σημαντικά εκτεθειμένος στο κίνδυνο διακύμανσης των επιτοκίων δεδομένου ότι δεν έχει σημαντικές μακροπρόθεσμες χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις. Ωστόσο, ο Όμιλος παρακολουθεί τις επιπτώσεις του επιτοκιακού κινδύνου. Πολιτική του Ομίλου είναι η επένδυση σημαντικού τμήματος του χαρτοφυλακίου σε ομόλογα και ομολογίες.

Η Διοίκηση παρακολουθεί διαρκώς τις τάσεις των επιτοκίων, καθώς και τις χρηματοδοτικές ανάγκες του Ομίλου. Διαρκής στόχος είναι η αντιστοίχιση Απαιτήσεων-Υποχρεώσεων της Εταιρίας.

Ανάλυση ευαισθησίας ομολόγων και ομολογιών σε παράλληλη μετατόπιση της καμπύλης αποδόσεων:

	Μέχρι ένα έτος	1-2 έτη	2-5 έτη	Πάνω από 5 έτη
31 Δεκεμβρίου 2014	<i>(Ποσά σε χιλιάδες €)</i>			

+ 25bps - Επίδραση Αποτίμησης

Χαρτοφυλάκιο Ομολόγων - Επίδραση στην Καθαρή Θέση	(133)	(123)	(2.659)	(10.303)
---	-------	-------	---------	----------

- 25bps - Επίδραση Αποτίμησης

Χαρτοφυλάκιο Ομολόγων - Επίδραση στην Καθαρή Θέση	136	123	2.676	10.619
---	-----	-----	-------	--------

	Μέχρι ένα έτος	1-2 έτη	2-5 έτη	Πάνω από 5 έτη
31 Δεκεμβρίου 2013	<i>(Ποσά σε χιλιάδες €)</i>			

+ 25bps - Επίδραση Αποτίμησης

Χαρτοφυλάκιο Ομολόγων - Επίδραση στην Καθαρή Θέση	(128)	(405)	(657)	(6.879)
---	-------	-------	-------	---------

- 25bps - Επίδραση Αποτίμησης

Χαρτοφυλάκιο Ομολόγων - Επίδραση στην Καθαρή Θέση	128	408	665	7.096
---	-----	-----	-----	-------

Η αύξηση της επίδρασης της μεταβολής επιτοκίων σε ομόλογα με λήξη άνω των πέντε ετών οφείλεται στη μεταβολή της σύνθεσης του επενδυτικού χαρτοφυλακίου της Μητρικής εταιρίας υπέρ των ομολόγων συνολικά και κυρίως υπέρ των ομολόγων μακράς διάρκειας. Η μεταβολή αποφασίσθηκε από την ALCO στα πλαίσια της εναρμόνισης της ληκτότητας των επενδύσεων με αυτή των τεχνικών αποθεμάτων. Τα αποτελέσματα δεν επηρεάζονται από μεταβολή επιτοκίων εφόσον τα ευαίσθητα σε τέτοιες μεταβολές αξιόγραφα έχουν καταχωρηθεί ως διακρατούμενα μέχρι τη

λήξη, δάνεια και απαιτήσεις ή διαθέσιμα προς πώληση. Οι παραπάνω εκτιμήσεις αφορούν στα ομόλογα και ομολογίες του χαρτοφυλακίου Διαθεσίμων Προς Πώληση κατά την 31 Δεκεμβρίου 2014, η μεταβολή της αξίας του οποίου θα επηρέαζε την Καθαρή Θέση.

Η μέθοδος υπολογισμού της ανάλυσης ευαισθησίας δεν έχει αλλάξει σε σχέση με την προηγούμενη χρήση.

4.5.3 Μετοχικός κίνδυνος

Ανάλυση ευαισθησίας χαρτοφυλακίου μετοχών σε διακυμάνσεις τιμών:

Δείκτης τιμών 31.12.2014	Αλλαγή μεταβλητών	Επίδραση στην Καθαρή Θέση (Ποσά σε χιλιάδες €)
ΓΔ ΧΑ	+5%	977
ΓΔ ΧΑ	-5%	(977)

Δείκτης τιμών 31.12.2013	Αλλαγή μεταβλητών	Επίδραση στην Καθαρή Θέση (Ποσά σε χιλιάδες €)
ΓΔ ΧΑ	+5%	1.762
ΓΔ ΧΑ	-5%	(1.762)

Η μέθοδος υπολογισμού της ανάλυσης ευαισθησίας δεν έχει αλλάξει σε σχέση με την προηγούμενη χρήση.

4.5.4 Κίνδυνος εγγυήσεων

Τα παραδοσιακά ασφαλιστήρια συμβόλαια παρέχουν εγγυημένη απόδοση βάσει τεχνικού επιτοκίου και οι ασφαλίσεις Ζωής που συνδέονται με επενδύσεις (Unit Linked) εξασφαλίζουν εγγυημένη παροχή στη λήξη τους. Η αρνητική απόκλιση μεταξύ της εγγυημένης παροχής / τεχνικού επιτοκίου και της επιτευχθείσας απόδοσης, δημιουργεί κίνδυνο εγγυήσεων.

Ο Όμιλος προκειμένου να μετριάσει τον κίνδυνο αυτό, τιμολογεί με συντηρητικότερο τεχνικό επιτόκιο, σε σχέση με το ανώτατο όριο που καθορίζεται από την εποπτική αρχή. Επιπρόσθετα η Επιτροπή Διαχείρισης Ενεργητικού Παθητικού, παρακολουθεί συστηματικά και λαμβάνει μέτρα για τον περιορισμό του παραπάνω κινδύνου.

4.6 Κίνδυνος συγκέντρωσης

Ο Όμιλος μεριμνά για την διαχείριση του κινδύνου συγκέντρωσης, τόσο με την διαφοροποίηση του χαρτοφυλακίου ασφαλιστηρίων συμβολαίων όσο και με την σύναψη αντασφαλιστικών συμβάσεων.

4.7 Λειτουργικός κίνδυνος

Ο λειτουργικός κίνδυνος αφορά στις περιπτώσεις που οι εσωτερικές διαδικασίες καθώς και τα συστήματα της Εταιρίας δεν λειτουργούν με συνέπεια τη δημιουργία τόσο ποσοτικών όσο και ποιοτικών ζημιών. Η Εταιρία, προκειμένου να περιορίσει τον λειτουργικό κίνδυνο έχει δημιουργήσει επαρκείς μηχανισμούς ελέγχου και αναφοράς που έχουν στόχο τον εντοπισμό, την αξιολόγηση, τη διαχείριση και την καταγραφή του λειτουργικού κινδύνου. Οι μηχανισμοί αυτοί περιλαμβάνουν την αναλυτική καταγραφή των εσωτερικών διαδικασιών και ελέγχων, τον διαχωρισμό των αρμοδιοτήτων, την συνεχή εκπαίδευση του προσωπικού, τις διαδικασίες εγκρίσεων και συμφωνιών καθώς και την εποπτεία του τμήματος Εσωτερικού Ελέγχου. Στις περιπτώσεις όπου οι συνέπειες του λειτουργικού κινδύνου είναι σημαντικές, η Εταιρία έχει αναπτύξει σχέδιο ελαχιστοποίησης του λειτουργικού κινδύνου στα επιτρεπτά για την Εταιρία όρια, τα οποία συνάδουν με τη διάθεσή της σχετικά με το βαθμό κινδύνου που επιθυμεί να αναλάβει. Σημειώνεται ότι η βελτίωση του ελεγκτικού πλαισίου μέσα στο οποίο λειτουργεί η Εταιρία είναι συνεχής και εξελισσόμενη διαδικασία.

4.8 Διαχείριση κεφαλαίου

Το ελάχιστο ύψος του Μετοχικού Κεφαλαίου και του συνόλου των Ιδίων Κεφαλαίων των εταιριών του Ομίλου ορίζονται από τις Εποπτικές Αρχές και τους Εμπορικούς Νόμους κάθε χώρας όπου δραστηριοποιείται ο Όμιλος. Ο Όμιλος παρακολουθεί τακτικά, τουλάχιστον ανά τρίμηνο, το ύψος των Ιδίων Κεφαλαίων σε σχέση με τα απαιτούμενα ελάχιστα όρια και τις εξελίξεις στο εξωτερικό και εσωτερικό περιβάλλον κάθε εταιρίας του Ομίλου που μπορεί να επηρεάσουν σημαντικά τα διαθέσιμα κεφάλαια.

Το περιθώριο φερεγγυότητας και τα περιουσιακά στοιχεία σε ασφαλιστική τοποθέτηση της Εταιρίας κατά την 31.12.2013 και την 31.12.2014 παρατίθενται στους παρακάτω πίνακες:

Περιθώριο φερεγγυότητας

	31/12/2014	31/12/2013
	(Ποσά σε χιλιάδες €)	
Διαθέσιμο Περιθώριο Φερεγγυότητας	716.540	590.045
Απαιτούμενο Περιθώριο Φερεγγυότητας	121.506	111.697
Πλεόνασμα Περιθωρίου Φερεγγυότητας	595.034	478.348
Δείκτης Φερεγγυότητας	590%	528%

Η Μητρική Εταιρία, έχει σε ασφαλιστική τοποθέτηση τα ακόλουθα περιουσιακά στοιχεία:

Ασφαλιστική τοποθέτηση

	31/12/2014	31/12/2013
	(Ποσά σε χιλιάδες €)	
Καταθέσεις	555.203	457.192
Ομόλογα και ομολογίες	1.021.180	942.533
Μετοχές	20.774	34.105
Μερίδια αμοιβαίων κεφαλαίων	355.178	382.815
Ακίνητα	319.473	327.556
Λοιπά περιουσιακά στοιχεία	164.292	192.208
Σύνολο περιουσιακών στοιχείων σε ασφαλιστική τοποθέτηση	2.436.100	2.336.409

Τα περιουσιακά στοιχεία σε ασφαλιστική τοποθέτηση καλύπτουν τα μαθηματικά αποθέματα και τις τεχνικές ασφαλιστικές προβλέψεις καθώς και τις υποχρεώσεις ομαδικών επενδυτικών συμβολαίων DAF.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 5: ΤΟΜΕΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ

Ο Όμιλος παρουσιάζει πληροφορίες ανά τομέα δραστηριότητας για τους εξής τομείς επιχειρηματικής δραστηριότητας (πρωτογενούς πληροφόρησης). Οι τομείς δραστηριότητας που ακολουθούν προσδιορίστηκαν σύμφωνα με τον τρόπο που η Διοίκηση αντιλαμβάνεται και αξιολογεί την επιχειρηματική δραστηριότητα.

Ασφαλίσεις Ζωής: Περιλαμβάνει κυρίως συμβόλαια Ζωής που παρέχονται από τον Όμιλο και περιλαμβάνουν ισόβια, μικτή, πρόσκαιρη ασφάλιση, πρόσκαιρη ασφάλιση με παροχή επιβίωσης, συνταξιοδοτικά, προϊόντα συνδεδεμένα με επενδύσεις (Unit Linked), συμπληρωματικές καλύψεις προσαρτημένες στα ασφαλιστήρια συμβόλαια ζωής και επενδυτικά συμβόλαια.

Ασφαλιστήρια Συμβόλαια Ζημιών – Κλάδος Αυτοκινήτων: Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται τα συμβόλαια που καλύπτουν τον κίνδυνο της αστικής ευθύνης αυτοκινήτων, χερσαίων οχημάτων και νομικής προστασίας.

Ασφαλιστήρια Συμβόλαια Ζημιών – Κλάδος Πυρός: Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται τα συμβόλαια που καλύπτουν τον κίνδυνο της πυρκαγιάς, σεισμού, κλοπής και απώλειας κερδών.

Ασφαλιστήρια Συμβόλαια Ζημιών – Λοιποί Κλάδοι: Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται τα συμβόλαια που καλύπτουν τον κίνδυνο, μεταφορών, γενικής αστικής ευθύνης, πιστώσεων, εγγυήσεων, βοήθειας, σκαφών, πληρωμάτων και λοιπά.

Οι πληροφορίες όπως παρουσιάστηκαν ανά τομέα δραστηριότητας στην προηγούμενη χρήση έχουν αναμορφωθεί για σκοπούς συγκρισιμότητας. Η αναμόρφωση αυτή στην πληροφόρηση ανά τομέα δραστηριότητας δεν έχει καμία επίδραση στις Καταστάσεις Συνολικού Εισοδήματος, Οικονομικής Θέσης, Μεταβολής Ιδίων Κεφαλαίων και Ταμειακών Ροών της προηγούμενης χρήσης.

ΟΜΙΛΟΣ	31/12/2014					
	Σημ.	ΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ ΖΩΗΣ	ΚΛΑΔΟΣ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ	ΚΛΑΔΟΣ ΠΥΡΟΣ	ΛΟΙΠΟΙ ΚΛΑΔΟΙ	ΣΥΝΟΛΟ
(Ποσά σε χιλιάδες €)						
Δεδουλευμένα μικτά ασφάλιστρα και συναφή έσοδα	6	307.811	125.043	88.712	43.930	565.496
Μείον: Εκχωρηθέντα ασφάλιστρα	7	(7.194)	(3.029)	(43.578)	(24.329)	(78.130)
Καθαρά δεδουλευμένα ασφάλιστρα και συναφή έσοδα		300.617	122.014	45.134	19.601	487.366
Συνολικά έσοδα επενδύσεων	8,9,10	113.544	35.777	2.808	2.600	154.729
Απομείωση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων	11	(1.287)	(216)	(73)	(113)	(1.689)
Έσοδα επενδύσεων		112.257	35.561	2.735	2.487	153.040
Λοιπά έσοδα	12	3.519	3.671	425	577	8.192
		416.393	161.246	48.294	22.665	648.598
Αποζημιώσεις ασφαλισμένων	13	(286.688)	(71.605)	(3.356)	(7.455)	(369.104)
Δεδουλευμένες προμήθειες παραγωγής	14	(46.089)	(18.928)	3.681	(2.914)	(64.250)
Μαθηματικές ασφαλιστικές προβλέψεις	15	6.581	-	-	-	6.581
Λειτουργικά έξοδα		(49.915)	(39.798)	(14.731)	(13.287)	(117.731)
Κέρδη/(Ζημιές) προ αποτελεσμάτων συγγενών εταιριών		40.282	30.915	33.888	(991)	104.094
Αναλογία αποτελεσμάτων συγγενών εταιριών	24					1.330
Κέρδη/(Ζημιές) προ φόρων						105.424

ΟΜΙΛΟΣ						
	31/12/2013					
	Σημ.	ΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ ΖΩΗΣ	ΚΛΑΔΟΣ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ	ΚΛΑΔΟΣ ΠΥΡΟΣ	ΛΟΙΠΟΙ ΚΛΑΔΟΙ	ΣΥΝΟΛΟ
<i>(Ποσά σε χιλιάδες €)</i>						
Δεδουλευμένα μικτά ασφάλιστρα και συναφή έσοδα	6	299.554	155.711	92.764	46.662	594.691
Μείον: Εκχωρηθέντα ασφάλιστρα	7	(8.172)	(3.410)	(30.415)	(25.415)	(67.412)
Καθαρά δεδουλευμένα ασφάλιστρα και συναφή έσοδα		291.382	152.301	62.349	21.247	527.279
Συνολικά έσοδα επενδύσεων	8,9,10	119.989	29.167	1.377	2.060	152.593
Απομείωση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων	11	(8.582)	(10)	(5)	(8)	(8.605)
Έσοδα επενδύσεων		111.407	29.157	1.372	2.052	143.988
Λοιπά έσοδα	12	3.555	3.933	345	286	8.119
		406.344	185.391	64.066	23.585	679.386
Αποζημιώσεις ασφαλισμένων	13	(327.211)	(78.727)	(2.989)	(11.219)	(420.146)
Δεδουλευμένες προμήθειες παραγωγής	14	(41.348)	(19.880)	(7.897)	(422)	(69.547)
Μαθηματικές ασφαλιστικές προβλέψεις	15	44.120	-	-	-	44.120
Λειτουργικά έξοδα		(50.888)	(42.930)	(14.119)	(15.425)	(123.362)
		31.017	43.854	39.061	(3.481)	110.451
Κέρδη/(Ζημιές) προ αποτελεσμάτων συγγενών εταιριών						
Αναλογία αποτελεσμάτων συγγενών εταιριών	24					1.440
Κέρδη/(Ζημιές) προ φόρων						111.891

ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ						
	31/12/2014					
	Σημ.	ΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ ΖΩΗΣ	ΚΛΑΔΟΣ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ	ΚΛΑΔΟΣ ΠΥΡΟΣ	ΛΟΙΠΟΙ ΚΛΑΔΟΙ	ΣΥΝΟΛΟ
<i>(Ποσά σε χιλιάδες €)</i>						
Δεδουλευμένα μικτά ασφάλιστρα και συναφή έσοδα	6	298.635	119.276	82.992	35.288	536.191
Μείον: Εκχωρηθέντα ασφάλιστρα	7	(5.683)	(1.900)	(39.571)	(23.702)	(70.856)
Καθαρά δεδουλευμένα ασφάλιστρα και συναφή έσοδα		292.952	117.376	43.421	11.586	465.335
Συνολικά έσοδα επενδύσεων	8,9,10	113.258	35.553	2.517	3.720	155.048
Απομείωση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων	11	(1.287)	(216)	(73)	(113)	(1.689)
Έσοδα επενδύσεων		111.971	35.337	2.444	3.607	153.359
Λοιπά έσοδα	12	3.274	3.611	345	243	7.473
		408.197	156.324	46.210	15.436	626.167
Αποζημιώσεις ασφαλισμένων	13	(283.825)	(68.140)	(3.116)	(2.726)	(357.807)
Δεδουλευμένες προμήθειες παραγωγής	14	(44.922)	(17.997)	3.019	(3.278)	(63.178)
Μαθηματικές ασφαλιστικές προβλέψεις	15	8.340	-	-	-	8.340
Λειτουργικά έξοδα		(47.885)	(37.999)	(13.087)	(9.508)	(108.479)
Κέρδη/(Ζημιές) προ φόρων		39.905	32.188	33.026	(76)	105.043

ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ						
		31/12/2013				
	Σημ.	ΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ	ΚΛΑΔΟΣ	ΚΛΑΔΟΣ	ΛΟΙΠΟΙ	ΣΥΝΟΛΟ
		ΖΩΗΣ	ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ	ΠΥΡΟΣ	ΚΛΑΔΟΙ	
<i>(Ποσά σε χιλιάδες €)</i>						
Δεδουλευμένα μικτά ασφάλιστρα και συναφή έσοδα	6	292.392	152.181	86.891	34.383	565.847
Μείον: Εκχωρηθέντα ασφάλιστρα	7	(6.921)	(2.522)	(26.155)	(24.671)	(60.269)
Καθαρά δεδουλευμένα ασφάλιστρα και συναφή έσοδα		285.471	149.659	60.736	9.712	505.578
Συνολικά έσοδα επενδύσεων	8,9,10	120.113	28.998	1.156	1.534	151.801
Απομείωση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων	11	(8.583)	(10)	(5)	(7)	(8.605)
Έσοδα επενδύσεων		111.530	28.988	1.151	1.527	143.196
Λοιπά έσοδα	12	3.471	3.856	273	182	7.783
		400.472	182.503	62.160	11.421	656.557
Αποζημιώσεις ασφαλισμένων	13	(322.714)	(75.793)	(3.016)	(4.438)	(405.961)
Δεδουλευμένες προμήθειες παραγωγής	14	(40.488)	(20.646)	(8.521)	(5)	(69.660)
Μαθηματικές ασφαλιστικές προβλέψεις	15	43.960	-	-	-	43.960
Λειτουργικά έξοδα		(49.132)	(41.314)	(12.796)	(10.159)	(113.401)
Κέρδη/(Ζημιές) προ φόρων		32.098	44.750	37.827	(3.181)	111.495

Οι ζημιές απομείωσης χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων αφορούν σε μετοχικούς τίτλους που κατέχονται από την Μητρική Εταιρία, των οποίων η μείωση της εύλογης αξίας είναι σημαντική ή παρατεταμένη.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 6: ΔΕΔΟΥΛΕΥΜΕΝΑ (ΜΙΚΤΑ) ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΑ ΚΑΙ ΣΥΝΑΦΗ ΕΣΟΔΑ

	ΟΜΙΛΟΣ		ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2014	31/12/2013	31/12/2014	31/12/2013
<i>(Ποσά σε χιλιάδες €)</i>				
Εγγεγραμμένα ασφάλιστρα και συναφή έσοδα	307.496	296.533	298.385	289.371
Μεταβολή αποθέματος μη δεδουλευμένων ασφαλίσεων	315	3.021	250	3.021
Δεδουλευμένα Ασφάλιστρα Ζωής	307.811	299.554	298.635	292.392
Εγγεγραμμένα ασφάλιστρα και συναφή έσοδα	126.029	143.982	120.275	138.413
Μεταβολή αποθέματος μη δεδουλευμένων ασφαλίσεων	(986)	11.729	(999)	13.768
Δεδουλευμένα Ασφάλιστρα Τομέας Αυτοκινήτων	125.043	155.711	119.276	152.181
Εγγεγραμμένα ασφάλιστρα και συναφή έσοδα	86.562	88.231	80.714	82.454
Μεταβολή αποθέματος μη δεδουλευμένων ασφαλίσεων	2.150	4.533	2.278	4.437
Δεδουλευμένα Ασφάλιστρα Πυρός	88.712	92.764	82.992	86.891
Εγγεγραμμένα ασφάλιστρα και συναφή έσοδα	43.224	45.855	33.928	35.065
Μεταβολή αποθέματος μη δεδουλευμένων ασφαλίσεων	706	807	1.360	(682)
Δεδουλευμένα Ασφάλιστρα Λοιπών Κλάδων Ζημιών	43.930	46.662	35.288	34.383
Σύνολο Δεδουλευμένων (Μικτών) Ασφαλίσεων και συναφών εσόδων	565.496	594.691	536.191	565.847

Στα εγγεγραμμένα ασφάλιστρα της Μητρικής Εταιρίας περιλαμβάνονται και ασφάλιστρα από αναληφθείσες αντασφαλίσεις ποσού € 7.641 χιλ. (2013: 8.254 χιλ.) . Στα εγγεγραμμένα ασφάλιστρα του Ομίλου περιλαμβάνονται και ασφάλιστρα από αναληφθείσες αντασφαλίσεις ποσού € 6.942 χιλ. (2013: 6.331 χιλ.) .

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 7: ΕΚΧΩΡΗΘΕΝΤΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΑ

	ΟΜΙΛΟΣ		ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2014	31/12/2013	31/12/2014	31/12/2013
	(Ποσά σε χιλιάδες €)			
Εκχωρηθέντα ασφάλιστρα σε αντασφαλιστές	(3.402)	(4.201)	(2.042)	(2.950)
Μεταβολή αποθέματος μη δεδουλευμένων ασφαλίσεων	(3.792)	(3.971)	(3.641)	(3.971)
Εκχωρηθέντα Ασφάλιστρα Ζωής	(7.194)	(8.172)	(5.683)	(6.921)
Εκχωρηθέντα ασφάλιστρα σε αντασφαλιστές	(3.088)	(3.474)	(2.029)	(2.586)
Μεταβολή αποθέματος μη δεδουλευμένων ασφαλίσεων	59	64	129	64
Εκχωρηθέντα Ασφάλιστρα Αυτοκινήτων	(3.029)	(3.410)	(1.900)	(2.522)
Εκχωρηθέντα ασφάλιστρα σε αντασφαλιστές	(45.840)	(28.181)	(41.748)	(23.921)
Μεταβολή αποθέματος μη δεδουλευμένων ασφαλίσεων	2.262	(2.234)	2.177	(2.234)
Εκχωρηθέντα Ασφάλιστρα Πυρός	(43.578)	(30.415)	(39.571)	(26.155)
Εκχωρηθέντα ασφάλιστρα σε αντασφαλιστές	(21.560)	(26.032)	(20.952)	(25.288)
Μεταβολή αποθέματος μη δεδουλευμένων ασφαλίσεων	(2.769)	617	(2.750)	617
Εκχωρηθέντα Ασφάλιστρα Λοιπών Κλάδων Ζημιών	(24.329)	(25.415)	(23.702)	(24.671)
Σύνολο Εκχωρηθέντων Ασφαλίσεων	(78.130)	(67.412)	(70.856)	(60.269)

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 8: ΛΟΙΠΑ ΕΣΟΔΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

	ΟΜΙΛΟΣ		ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2014	31/12/2013	31/12/2014	31/12/2013
	(Ποσά σε χιλιάδες €)			
Εμπορικό Χαρτοφυλάκιο				
Μερίσματα	17	5	-	-
Τόκοι Χρεογράφων	40	39	-	-
	57	44	-	-
Χαρτοφυλάκιο διαθεσίμων προς πώληση αξιογράφων				
Μερίσματα	285	572	285	572
Τόκοι Χρεογράφων	30.895	29.210	30.630	28.959
	31.180	29.782	30.915	29.531
Χαρτοφυλάκιο διακρατούμενων ως τη λήξη αξιογράφων				
Τόκοι Χρεογράφων	13.303	13.033	13.303	13.033
	13.303	13.033	13.303	13.033
Χαρτοφυλάκιο κατατασσόμενων ως δάνεια και απαιτήσεις				
Τόκοι Χρεογράφων	33.885	30.190	33.885	30.190
	33.885	30.190	33.885	30.190
Λοιπές Επενδύσεις				
Έσοδα από ενοίκια	5.645	5.947	5.633	5.940
Τόκοι καταθέσεων και λοιποί πιστωτικοί τόκοι	18.932	39.012	18.163	37.891
Λοιπά	-	-	1.521	1.048
	24.577	44.959	25.317	44.879
Απόδοση προς κατόχους ομαδικών επενδυτικών συμβολαίων	(8.098)	(6.758)	(8.098)	(6.758)
Σύνολο Λοιπών Εσόδων Επενδύσεων	94.904	111.250	95.322	110.875

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 9: ΚΕΡΔΗ/(ΖΗΜΙΕΣ) ΑΠΟ ΠΩΛΗΣΗ/ ΛΗΞΗ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

	ΟΜΙΛΟΣ		ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2014	31/12/2013	31/12/2014	31/12/2013
	(Ποσά σε χιλιάδες €)			
Εμπορικό Χαρτοφυλάκιο				
Μετοχών	16	(2)	-	-
Αμοιβαίων Κεφαλαίων	5	24	5	24
Υποσύνολο	21	22	5	24
Χαρτοφυλάκιο Διαθεσίμων προς Πώληση Αξιογράφων				
Μετοχών	15.985	7.261	15.985	7.261
Ομολόγων	10.587	16.381	10.587	16.370
Αμοιβαίων Κεφαλαίων	35.019	1.347	35.019	1.347
Υποσύνολο	61.591	24.989	61.591	24.978
Χαρτοφυλάκιο Δανείων και Απαιτήσεων				
Ομολόγων	-	2.681	-	2.681
Υποσύνολο	-	2.681	-	2.681
Σύνολο Κερδών/(Ζημιών) από Πώληση/Λήξη Επενδύσεων	61.612	27.692	61.596	27.683

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 10: ΚΕΡΔΗ/(ΖΗΜΙΕΣ) ΑΠΟ ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

	ΟΜΙΛΟΣ		ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2014	31/12/2013	31/12/2014	31/12/2013
	(Ποσά σε χιλιάδες €)			
Εμπορικό Χαρτοφυλάκιο				
Μετοχών	-	(116)	-	-
Χρεογράφων	44	68	-	-
Αμοιβαίων Κεφαλαίων	-	22	-	22
Παραγώνων	(6.485)	60	(6.471)	60
Υποσύνολο	(6.441)	34	(6.471)	82
Λοιπές επενδύσεις				
Διαφορές αποτίμησης Unit-Linked	4.654	13.617	4.601	13.161
Υποσύνολο	4.654	13.617	4.601	13.161
Σύνολο Κερδών/(Ζημιών) από αποτίμηση επενδύσεων	(1.787)	13.651	(1.870)	13.243

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 11: ΑΠΟΜΕΙΩΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

Η ζημιά από απομείωση επενδύσεων στον Όμιλο και τη Μητρική αναλύεται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2014	31/12/2013	31/12/2014	31/12/2013
	(Ποσά σε χιλιάδες €)		(Ποσά σε χιλιάδες €)	
Προβλέψεις απομείωσης χρεογράφων				
Μετοχικοί Τίτλοι	(1.689)	(8.605)	(1.689)	(8.605)
Συνολική ζημιά απομείωσης επενδύσεων	(1.689)	(8.605)	(1.689)	(8.605)

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 12: ΛΟΙΠΑ ΕΣΟΔΑ

	ΟΜΙΛΟΣ		ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2014	31/12/2013	31/12/2014	31/12/2013
	(Ποσά σε χιλιάδες €)			
Έσοδα/(Έξοδα) από συναλλαγματικές διαφορές	791	(94)	547	(179)
Έσοδα από ρήτρες συμβολαίων Unit-Linked	1.635	2.477	1.635	2.477
Δικαιώματα από ασφαλ/κές εξυπηρετήσεις τρίτων	2.347	2.864	2.347	2.864
Μισθοδοσία αποσπασμένων υπαλλήλων	2.418	2.440	2.418	2.440
Κέρδη/(Ζημιές) από πώληση και καταστροφή περιουσιακών στοιχείων	(25)	(282)	(25)	(282)
Λοιπά	1.026	714	551	463
Σύνολο λοιπών εσόδων	8.192	8.119	7.473	7.783

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 13: ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΙΣ ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΩΝ

ΟΜΙΛΟΣ	ΣΥΝΟΛΟ	ΑΝΑΛΟΓΙΑ		ΣΥΝΟΛΟ	ΑΝΑΛΟΓΙΑ	
		ΑΝΤΑΣΦΑΛΙΣΤΩΝ	ΟΜΙΛΟΥ		ΑΝΤΑΣΦΑΛΙΣΤΩΝ	ΟΜΙΛΟΥ
		31/12/2014			31/12/2013	
		(Ποσά σε χιλιάδες €)			(Ποσά σε χιλιάδες €)	
Ασφάλειες Ζωής	(300.591)	536	(300.055)	(318.810)	1.419	(317.391)
Ασφάλειες Ζημιών - Τομέας Αυτοκινήτων	(43.754)	1.171	(42.583)	(40.025)	1.273	(38.752)
Ασφάλειες Ζημιών - Τομέας Πυρός	(13.516)	5.311	(8.205)	(10.645)	1.413	(9.232)
Ασφάλειες Ζημιών - Λοιποί Τομείς	(14.156)	6.257	(7.899)	(23.745)	8.686	(15.059)
Πληρωθείσες αποζημιώσεις	(372.017)	13.275	(358.742)	(393.225)	12.791	(380.434)
Ασφάλειες Ζωής	14.708	(1.341)	13.367	(9.175)	(645)	(9.820)
Ασφάλειες Ζημιών - Τομέας Αυτοκινήτων	(29.124)	102	(29.022)	(38.851)	(1.124)	(39.975)
Ασφάλειες Ζημιών - Τομέας Πυρός	3.747	1.102	4.849	7.365	(1.122)	6.243
Ασφάλειες Ζημιών - Λοιποί Τομείς	6.075	(5.631)	444	20.793	(16.953)	3.840
Μεταβολή εκκρεμών αποζημιώσεων	(4.594)	(5.768)	(10.362)	(19.868)	(19.844)	(39.712)
Σύνολο αποζημιώσεων ασφαλισμένων	(376.611)	7.507	(369.104)	(413.093)	(7.053)	(420.146)

ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	ΣΥΝΟΛΟ	ΑΝΑΛΟΓΙΑ		ΣΥΝΟΛΟ	ΑΝΑΛΟΓΙΑ	
		ΑΝΤΑΣΦΑΛΙΣΤΩΝ	ΕΤΑΙΡΙΑΣ		ΑΝΤΑΣΦΑΛΙΣΤΩΝ	ΕΤΑΙΡΙΑΣ
		31/12/2014			31/12/2013	
		(Ποσά σε χιλιάδες €)			(Ποσά σε χιλιάδες €)	
Ασφάλειες Ζωής	(297.218)	210	(297.008)	(314.065)	1.317	(312.748)
Ασφάλειες Ζημιών - Τομέας Αυτοκινήτων	(40.162)	517	(39.645)	(35.906)	284	(35.622)
Ασφάλειες Ζημιών - Τομέας Πυρός	(13.102)	5.065	(8.037)	(9.719)	726	(8.993)
Ασφάλειες Ζημιών - Λοιποί Τομείς	(8.555)	6.066	(2.489)	(16.204)	8.225	(7.979)
Πληρωθείσες αποζημιώσεις	(359.037)	11.858	(347.179)	(375.894)	10.552	(365.342)
Ασφάλειες Ζωής	14.187	(1.004)	13.183	(9.143)	(823)	(9.966)
Ασφάλειες Ζημιών - Τομέας Αυτοκινήτων	(28.267)	(228)	(28.495)	(39.494)	(677)	(40.171)
Ασφάλειες Ζημιών - Τομέας Πυρός	5.409	(488)	4.921	6.660	(683)	5.977
Ασφάλειες Ζημιών - Λοιποί Τομείς	5.174	(5.411)	(237)	20.319	(16.778)	3.541
Μεταβολή εκκρεμών αποζημιώσεων	(3.497)	(7.131)	(10.628)	(21.658)	(18.961)	(40.619)
Σύνολο αποζημιώσεων ασφαλισμένων	(362.534)	4.727	(357.807)	(397.552)	(8.409)	(405.961)

Κατά τη χρήση 2013 η Εταιρία συνήψε με την αντασφαλιστική εταιρία Arch Re σύμβαση αναδρομικής αντασφάλισης Loss Portfolio Transfer ("LPT") για την εκχώρηση του 90% του χαρτοφυλακίου ζημιών των κλάδων αστικής ευθύνης αυτοκινήτων και χερσαίων οχημάτων για τα έτη 2000 ως 2012. Οι πληρωθείσες αποζημιώσεις και μεταβολή των εκκρεμών αποζημιώσεων των ζημιών που έχουν εκχωρηθεί εμφανίζονται καθαρές από τη σχετική συμμετοχή του αντασφαλιστή.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 14: ΔΕΔΟΥΛΕΥΜΕΝΕΣ ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

ΟΜΙΛΟΣ	ΔΕΔΟΥΛΕΥΜΕΝΕΣ			ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ		
	ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ			ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ		
	ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ			ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ		
	31/12/2014			31/12/2013		
	(Ποσά σε χιλιάδες €)			(Ποσά σε χιλιάδες €)		
Ασφάλειες Ζωής	(48.636)	2.547	(46.089)	(43.983)	2.635	(41.348)
Ασφάλειες Ζημιών - Τομέας Αυτοκινήτων	(18.944)	16	(18.928)	(19.906)	26	(19.880)
Ασφάλειες Ζημιών - Τομέας Πυρός	(11.138)	14.819	3.681	(9.633)	1.736	(7.897)
Ασφάλειες Ζημιών - Λοιποί Τομείς	(2.966)	52	(2.914)	(3.734)	3.312	(422)
Σύνολο δεδουλευμένων προμηθειών παραγωγής	(81.684)	17.434	(64.250)	(77.256)	7.709	(69.547)

ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	ΔΕΔΟΥΛΕΥΜΕΝΕΣ			ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ		
	ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ			ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ		
	ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ			ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ		
	31/12/2014			31/12/2013		
	(Ποσά σε χιλιάδες €)			(Ποσά σε χιλιάδες €)		
Ασφάλειες Ζωής	(46.756)	1.834	(44.922)	(42.607)	2.119	(40.488)
Ασφάλειες Ζημιών - Τομέας Αυτοκινήτων	(17.998)	1	(17.997)	(20.649)	3	(20.646)
Ασφάλειες Ζημιών - Τομέας Πυρός	(10.396)	13.415	3.019	(8.842)	321	(8.521)
Ασφάλειες Ζημιών - Λοιποί Τομείς	(3.109)	(169)	(3.278)	(3.115)	3.110	(5)
Σύνολο δεδουλευμένων προμηθειών παραγωγής	(78.259)	15.081	(63.178)	(75.213)	5.553	(69.660)

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 15: ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΩΝ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΒΛΕΨΕΩΝ

ΟΜΙΛΟΣ	31/12/2014			31/12/2013		
	ΣΥΝΟΛΟ	ΑΝΑΛΟΓΙΑ ΑΝΤΑΣΦΑΛΙΣΤΩΝ	ΑΝΑΛΟΓΙΑ ΕΤΑΙΡΙΑΣ	ΣΥΝΟΛΟ	ΑΝΑΛΟΓΙΑ ΑΝΤΑΣΦΑΛΙΣΤΩΝ	ΑΝΑΛΟΓΙΑ ΕΤΑΙΡΙΑΣ
	(Ποσά σε χιλιάδες €)			(Ποσά σε χιλιάδες €)		
Μεταβολή μαθηματικών αποθεμάτων και τεχνικών ασφαλιστικών προβλέψεων	6.081	500	6.581	43.801	319	44.120
Σύνολο	6.081	500	6.581	43.801	319	44.120

ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	31/12/2014			31/12/2013		
	ΣΥΝΟΛΟ	ΑΝΑΛΟΓΙΑ ΑΝΤΑΣΦΑΛΙΣΤΩΝ	ΑΝΑΛΟΓΙΑ ΕΤΑΙΡΙΑΣ	ΣΥΝΟΛΟ	ΑΝΑΛΟΓΙΑ ΑΝΤΑΣΦΑΛΙΣΤΩΝ	ΑΝΑΛΟΓΙΑ ΕΤΑΙΡΙΑΣ
	(Ποσά σε χιλιάδες €)			(Ποσά σε χιλιάδες €)		
Μεταβολή μαθηματικών αποθεμάτων και τεχνικών ασφαλιστικών προβλέψεων	8.414	(74)	8.340	44.002	(42)	43.960
Σύνολο	8.414	(74)	8.340	44.002	(42)	43.960

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 16: ΕΞΟΔΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΘΕΣΗΣ

	ΟΜΙΛΟΣ		ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2014	31/12/2013	31/12/2014	31/12/2013
	(Ποσά σε χιλιάδες €)			
Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	(66.060)	(60.894)	(59.911)	(54.836)
Αμοιβές τρίτων	(15.629)	(14.740)	(14.969)	(14.065)
Έξοδα προβολής και διαφήμισης	(2.063)	(2.650)	(1.933)	(2.425)
Φόροι / τέλη	(2.068)	(2.491)	(1.900)	(2.468)
Αποσβέσεις & απομειώσεις περ. στοιχείων	(8.294)	(11.114)	(7.924)	(10.647)
Τηλεπικοινωνίες-Ταχυδρομικά	(5.280)	(6.164)	(5.156)	(6.042)
Ενοίκια	(1.743)	(1.614)	(1.452)	(1.390)
Έξοδα μεταφορών και ταξιδιών	(1.024)	(698)	(829)	(454)
Έντυπα και γραφική ύλη	(505)	(617)	(362)	(486)
Επισκευές και συντηρήσεις	(1.896)	(1.681)	(1.800)	(1.580)
Ασφάλιστρα	(561)	(557)	(452)	(461)
Συμμετοχή για έξοδα εκπαιδ. κλ. ζωής	0	(1)	0	(1)
Προβλέψεις επισφαλών απαιτήσεων	4.403	(763)	4.403	(763)
Λοιπά	(4.334)	(4.793)	(3.836)	(3.624)
Σύνολο εξόδων διοίκησης και διάθεσης	(105.054)	(108.777)	(96.121)	(99.242)

Το κονδύλι Αμοιβές και έξοδα προσωπικού αναλύεται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2014	31/12/2013	31/12/2014	31/12/2013
	(Ποσά σε χιλιάδες €)			
Μισθοδοσία και ημερομίσθια	(40.092)	(39.662)	(35.140)	(34.866)
Υποχρεωτικές εισφορές κοινωνικής ασφάλισης	(17.611)	(16.959)	(16.665)	(15.965)
Έξοδα προγραμμάτων καθορισμένων εισφορών	(8.357)	(4.272)	(8.106)	(4.004)
Σύνολο αμοιβών και εξόδων προσωπικού	(66.060)	(60.894)	(59.911)	(54.836)

Στη Μισθοδοσία και ημερομίσθια περιλαμβάνονται εισφορές προς το ομαδικό συμβόλαιο καθορισμένης εισφοράς του προσωπικού της Μητρικής Εταιρίας ύψους € 652 χιλ. για το 2014 (€ 652 χιλ. και για το 2013). Το απόθεμα του συμβολαίου αυτού ανερχόταν σε €9.466 χιλ. την 31 Δεκεμβρίου 2014 (2013: € 8.210 χιλ.) και περιλαμβάνεται στις υποχρεώσεις από επενδυτικά συμβόλαια.

Το 2014 ο Όμιλος απασχολεί κατά μέσο όρο 996 και η Μητρική Εταιρεία 802 εργαζόμενους (2013: 1.004 ο Όμιλος και 817 η Μητρική).

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 17: ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΕΞΟΔΑ

	ΟΜΙΛΟΣ		ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2014	31/12/2013	31/12/2014	31/12/2013
	(Ποσά σε χιλιάδες €)			
Τόκοι Repos	(1.284)	(2.394)	(1.284)	(2.394)
Τόκοι δανείων	(4.232)	(4.224)	(4.232)	(4.224)
Τόκοι αντασφαλιστών	(5.990)	(6.892)	(5.990)	(6.892)
Λοιπά έξοδα τραπεζών	(852)	(783)	(752)	(649)
Σύνολο χρηματοοικονομικών εξόδων	(12.358)	(14.293)	(12.258)	(14.159)

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 18: ΦΟΡΟΙ

	ΟΜΙΛΟΣ		ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2014	31/12/2013	31/12/2014	31/12/2013
	(Ποσά σε χιλιάδες €)			
Φόρος εισοδήματος	(279)	(39.043)	-	(38.792)
Φόροι προηγούμενων χρήσεων	16.385	70	16.227	70
Αναβαλλόμενος φόρος	(45.429)	43.951	(45.401)	43.999
Σύνολο φόρων	(29.323)	4.978	(29.174)	5.277

	ΟΜΙΛΟΣ		ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2014	31/12/2013	31/12/2014	31/12/2013
	(Ποσά σε χιλιάδες €)			
Κέρδη/(Ζημιές) προ φόρων	105.424	111.892	105.043	111.495
Φόρος με βάση τον εφαρμοστέο φορολογικό συντελεστή	(27.410)	(29.092)	(27.311)	(28.989)
Επίπτωση από την αλλαγή του φορολογικού συντελεστή στην Ελλάδα από 20% σε 26% με το Ν.4110/13		43.039	-	43.039
Επίπτωση από την εφαρμογή διαφορετικών φορολογικών συντελεστών σε άλλες χώρες	21	(16)		-
Επίπτωση αλλαγών φορολογικών νόμων		(7.041)		(7.041)
Έσοδα απαλλασσόμενα της φορολογίας	422	238	395	235
Μη φορολογικά εκπιπόμενες δαπάνες	2.628	(1.955)	2.667	(1.885)
Φόρος εισοδήματος προηγούμενων χρήσεων	(4.674)		(4.832)	
Λοιπές διαφορές	(310)	(195)	(93)	(82)
Φόρος με βάση τον πραγματικό φορολογικό συντελεστή	(29.323)	4.978	(29.174)	5.277
Εφαρμοστέος φορολογικός συντελεστής	26%	26%	26%	26%
Πραγματικός φορολογικός συντελεστής	28%	-	28%	-

Ο συντελεστής φορολογίας εισοδήματος για τη Μητρική Εταιρεία είναι 26%. Επιπλέον, προβλέπεται ότι σε περίπτωση διανομής κερδών, διενεργείται παρακράτηση φόρου 10% επί των διανεμομένων κερδών.

Στο κονδύλι Φόροι προηγούμενων χρήσεων, για τη χρήση 2014 της Μητρικής Εταιρείας και του Ομίλου, περιλαμβάνεται ποσό € 21.311 χιλ. που αφορά σε απελευθέρωση πρόβλεψης για φόρο εισοδήματος χρήσης 2013 λόγω μεταγενέστερης αναγνώρισης προς έκπτωση από τα φορολογητέα κέρδη της Μητρικής Εταιρείας προσωρινών διαφορών. Για τις εν λόγω προσωρινές διαφορές, είχε αναγνωρισθεί στη χρήση 2013 ισόποση αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση, η οποία αποσβέστηκε εντός της κλειόμενης χρήσης.

Οι ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις ανά εταιρία παρατίθενται στον ακόλουθο πίνακα:

ΕΤΑΙΡΙΑ	ΧΩΡΑ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΑΝΕΛΕΓΚΤΕΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΑ ΧΡΗΣΕΙΣ
«Η ΕΘΝΙΚΗ» Α.Ε.Ε.Γ.Α.	ΕΛΛΑΔΑ	2010, 2012 - 2014
ΕΘΝΙΚΗ ΓΕΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΕΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ ΛΤΔ	ΚΥΠΡΟΣ	2011 - 2014
ΕΘΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΚΥΠΡΟΥ ΛΤΔ	ΚΥΠΡΟΣ	2011 - 2014
NATIONAL INSURANCE AGENTS & CONSULTANTS LTD	ΚΥΠΡΟΣ	2008 - 2014
SOCIETATE COMERCIALA GARANTA ASIGURARI S.A.	ΡΟΥΜΑΝΙΑ	2003 - 2014
NATIONAL ΜΕΣΙΤΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ Α.Ε.	ΕΛΛΑΔΑ	2010, 2012 - 2014
AUDATEX ΕΛΛΑΣ Α.Ε.	ΕΛΛΑΔΑ	2010 - 2014

Οι εταιρίες του Ομίλου δεν έχουν ελεγχθεί φορολογικά για ορισμένες χρήσεις και επομένως οι φορολογικές τους υποχρεώσεις για τις χρήσεις αυτές δεν έχουν καταστεί οριστικές. Συνεπώς, ως αποτέλεσμα των ελέγχων αυτών, είναι πιθανόν να επιβληθούν επιπλέον πρόστιμα και φόροι, τα ποσά των οποίων δεν μπορούν να προσδιοριστούν με ακρίβεια επί του παρόντος. Ωστόσο εκτιμάται ότι δεν θα έχουν σημαντική επίπτωση στην οικονομική κατάσταση του Ομίλου και της Εταιρίας. Η Μητρική Εταιρία έχει ελεγχθεί φορολογικά μέχρι και τη χρήση 2009. Οι χρήσεις 2011, 2012 και 2013 έχουν ελεγχθεί από την εταιρία Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών, Deloitte Χατζηπαύλου, Σοφιανός & Καμπάνης ΑΕ., σύμφωνα με το άρθρο 82 του Ν.2238/1994 και το σχετικό πιστοποιητικό φορολογικής συμμόρφωσης εκδόθηκε στις 27.07.2012, 24.09.2013 και 09.07.2014 αντίστοιχα, ενώ ο φορολογικός έλεγχος της χρήσης 2014 βρίσκεται σε εξέλιξη. Σύμφωνα με το άρθρο 6 της ΠΟΛ.1236/ 18.10.2013, η χρήση 2011 θεωρείται περαιωμένη και η δυνατότητα άλλου ελέγχου υπάρχει μόνο στην περίπτωση στοιχείων ή ενδείξεων για παραβάσεις, όπως αυτές ορίζονται στην παράγραφο 6 του άρθρου 5 της ΠΟΛ 1236/18.10.2013 και οι οποίες δεν εντοπίστηκαν από το διενεργηθέντα έλεγχο φορολογικής συμμόρφωσης. Η χρήση του 2012 και του 2013 θα θεωρηθεί περαιωμένη μετά την πάροδο 18 μηνών από την ημερομηνία υποβολής της Έκθεσης Φορολογικής Συμμόρφωσης χωρίς επιφύλαξη στη βάση δεδομένων της Γ.Γ.Π.Σ. και υπό την προϋπόθεση ότι δεν έχουν εντοπιστεί φορολογικές παραβάσεις από τους ελέγχους του Υπουργείου Οικονομικών και δυνατότητα άλλου ελέγχου υπάρχει μόνο στην περίπτωση στοιχείων ή ενδείξεων για παραβάσεις, όπως αυτές ορίζονται στην παράγραφο 6 του άρθρου 5 της ΠΟΛ 1236/ 18.10.2013 και οι οποίες δεν εντοπίστηκαν από τον διενεργηθέντα έλεγχο φορολογικής συμμόρφωσης.

Σε συνέχεια της ανταλλαγής των ΟΕΔ και σύμφωνα με το Ν. 4046/2012, που ψηφίστηκε αποκλειστικά για την εφαρμογή του PSI και τροποποιήθηκε με το Ν. 4110/2013, η χρεωστική διαφορά που προέκυψε προερχόμενη από την προαναφερθείσα ανταλλαγή, για φορολογικούς λόγους θεωρείται εκπιπτόμενη δαπάνη και αποσβένεται σε 30 ίσες δόσεις.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 19: ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΕΠΙΔΡΑΣΕΙΣ ΣΤΑ ΛΟΙΠΑ ΣΥΝΟΛΙΚΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΑ

ΟΜΙΛΟΣ	31/12/2014			31/12/2013		
	Μικτά	Φόρος	Καθαρά	Μικτά	Φόρος	Καθαρά
	<i>(Ποσά σε χιλιάδες €)</i>					
Αξιόγραφα διαθέσιμα προς πώληση	(1.834)	599	(1.235)	24.922	(8.141)	16.781
Υποχρεώσεις από προγράμματα καθορισμένων παροχών	(9.977)	384	(9.593)	8.329	(92)	8.237
Συναλλαγματικές διαφορές	(43)	-	(43)	562	-	562
Λοιπές κινήσεις	(13)	-	(13)	71	-	71
Λοιπά συνολικά εισοδήματα χρήσης	(11.867)	983	(10.884)	33.884	(8.233)	25.651

ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	31/12/2014			31/12/2013		
	Μικτά	Φόρος	Καθαρά	Μικτά	Φόρος	Καθαρά
	<i>(Ποσά σε χιλιάδες €)</i>					
Αξιόγραφα διαθέσιμα προς πώληση	(2.545)	662	(1.883)	25.015	(8.132)	16.883
Υποχρεώσεις από προγράμματα καθορισμένων παροχών	(9.977)	384	(9.593)	8.329	(92)	8.237
Λοιπές κινήσεις	(1)	-	(1)	-	-	-
Λοιπά συνολικά εισοδήματα χρήσης	(12.523)	1.046	(11.477)	33.344	(8.224)	25.120

Στο κονδύλι Αξιόγραφα διαθέσιμα προς πώληση της Μητρικής Εταιρίας και του Ομίλου, δεν περιλαμβάνεται ποσό για τη χρήση 2014 ύψους €1.689 χιλ. (2013: €8.605 χιλ.), που αφορά σε απομείωση αξιόγραφων διαθεσίμων προς πώληση, τα οποία έχουν χρεωθεί στα αποτελέσματα της αντίστοιχης χρήσης (βλ. Σημείωση 11).

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 20: ΕΝΣΩΜΑΤΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ**ΟΜΙΛΟΣ**

	Γήπεδα και Οικόπεδα	Κτίρια	Μεταφορικά μέσα και εξοπλισμός	Βελτιώσεις σε μισθωμένα ακίνητα τρίτων	Ακίνητοποιή- σεις υπό κατασκευή	Σύνολο
<i>(Ποσά σε χιλιάδες €)</i>						
Αξία κτήσης						
Υπόλοιπο 1/1/2013	60.617	91.741	34.555	5.138	23	192.074
Προσθήκες	-	50	174	86	6	316
Πωλήσεις & Διαγραφές	12	(17)	(678)	(2.238)	-	(2.921)
Υπόλοιπο 31/12/2013	60.629	91.774	34.051	2.986	29	189.469
Σωρευμένες αποσβέσεις & απομειώσεις						
Υπόλοιπο 1/1/2013	(129)	(25.109)	(31.933)	(3.536)	-	(60.707)
Πωλήσεις & Διαγραφές	(13)	20	558	1.935	-	2.500
Αποσβέσεις μεταφορών	-	(2.286)	(947)	(266)	-	(3.499)
Αποσβέσεις περιόδου	-	-	(4)	-	-	(4)
Απομειώσεις	(43)	43	-	-	-	-
Υπόλοιπο 31/12/2013	(185)	(27.333)	(32.326)	(1.867)	-	(61.711)
Αναπόσβεστη αξία 31/12/2013	60.444	64.442	1.725	1.119	29	127.759
Αξία κτήσης						
Υπόλοιπο 1/1/2014	60.629	91.774	34.051	2.986	29	189.469
Προσθήκες	-	37	603	39	20	699
Μεταφορές	(117)	(575)	-	-	1.660	968
Πωλήσεις & Διαγραφές	-	-	(257)	(106)	-	(363)
Υπόλοιπο 31/12/2014	60.512	91.236	34.397	2.919	1.709	190.773
Σωρευμένες αποσβέσεις & απομειώσεις						
Υπόλοιπο 1/1/2014	(185)	(27.333)	(32.326)	(1.867)	-	(61.711)
Πωλήσεις & Διαγραφές	-	-	193	73	-	266
Αποσβέσεις περιόδου	13	(2.018)	(682)	(217)	-	(2.904)
Απομειώσεις	(5)	102	-	-	-	97
Υπόλοιπο 31/12/2014	(177)	(29.249)	(32.815)	(2.011)	-	(64.251)
Αναπόσβεστη αξία 31/12/2014	60.335	61.987	1.582	908	1.709	126.522

ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ

	Γήπεδα και οικόπεδα	Κτίρια	Μεταφορικά μέσα και εξοπλισμός	Βελτιώσεις σε μισθωμένα ακίνητα τρίτων	Ακίνητοποιή- σεις υπό κατασκευή	Σύνολο
<i>(Ποσά σε χιλιάδες €)</i>						
Αξία κτήσης						
Υπόλοιπο 1/1/2013	59.496	84.320	30.808	5.013	-	179.637
Προσθήκες	-	7	114	86	-	207
Πωλήσεις & Διαγραφές	-	-	(142)	(2.238)	-	(2.380)
Υπόλοιπο 31/12/2013	59.496	84.327	30.780	2.861	-	177.464
Σωρευμένες αποσβέσεις & απομειώσεις						
Υπόλοιπο 1/1/2013	(70)	(23.159)	(28.531)	(3.471)	-	(55.231)
Πωλήσεις & Διαγραφές	-	-	32	1.961	-	1.993
Αποσβέσεις περιόδου	-	(1.973)	(821)	(262)	-	(3.056)
Συναλλαγματικές διαφορές	(27)	(3)	-	-	-	(30)
Υπόλοιπο 31/12/2013	(97)	(25.135)	(29.320)	(1.772)	-	(56.324)
Αναπόσβεστη αξία 31/12/2013	59.399	59.192	1.460	1.089	-	121.140
Αξία κτήσης						
Υπόλοιπο 1/1/2014	59.496	84.327	30.780	2.861	-	177.464
Προσθήκες	-	34	446	11	20	511
Μεταφορές	-	-	-	-	1.660	1.660
Πωλήσεις & Διαγραφές	-	-	(101)	(106)	-	(207)
Υπόλοιπο 31/12/2014	59.496	84.361	31.124	2.767	1.680	179.427
Σωρευμένες αποσβέσεις & απομειώσεις						
Υπόλοιπο 1/1/2014	(97)	(25.135)	(29.320)	(1.772)	-	(56.324)
Πωλήσεις & Διαγραφές	-	-	42	72	-	114
Αποσβέσεις περιόδου	-	(1.976)	(574)	(210)	-	(2.760)
Υπόλοιπο 31/12/2014	(97)	(27.111)	(29.852)	(1.910)	-	(58.970)
Αναπόσβεστη αξία 31/12/2014	59.399	57.250	1.272	857	1.680	120.457

Οι παραπάνω αποσβέσεις περιόδου περιλαμβάνονται στο κονδύλι Έξοδα Διοίκησης και Διάθεσης της Κατάστασης Συνολικού Εισοδήματος.

Στην αξία κτήσης του λογαριασμού “ Γήπεδα και Οικόπεδα ” περιλαμβάνεται ποσό €6.250 χιλ. που αφορά οικόπεδο της Εταιρίας (οικόπεδο Ελληνικού – 35^{ης} οδού) στο οποίο ακίνητο ο Οργανισμός Σχολικών Κτιρίων (Ο.Σ.Κ. Α.Ε.), προέβη σε ανέγερση κτιρίου. Το Δ.Σ. της Εταιρίας κατά την υπ’ αριθμ. 2071/19 Δεκεμβρίου 2006 συνεδρίασή του, αποφάσισε ομόφωνα όπως ασκηθεί διεκδικητική αγωγή κατά της Ο.Σ.Κ. Α.Ε., του Ελληνικού Δημοσίου και του Δήμου Ελληνικού.

Συζητήθηκε και εκδόθηκε η υπ’ αριθμ. 2441/2011 απόφαση, με την οποία η αγωγή μας γίνεται δεκτή ως προς την Ο.Σ.Κ. Α.Ε. και το Δήμο Ελληνικού, αναγνωρίζεται η κυριότητα της Εταιρίας μας επί του επιδίκου οικοπέδου και υποχρεώνονται οι δύο ανωτέρω εναγόμενοι να μας καταβάλουν από κοινού ως αποζημίωση το ποσό των €5.774 χιλ. και επιπλέον ο Ο.Σ.Κ. το ποσό των €67 χιλ. για την αξία των επικειμένων και ο Δήμος Ελληνικού το ποσό των €783 χιλ., όλα τα ποσά νομιμοτόκως από την επίδοση της αγωγής (12.2.2008), ενώ επίσης ο Δήμος Ελληνικού καταδικάζεται στη δικαστική μας δαπάνη ποσού €120 χιλ. Κατά της ως άνω πρωτόδικης απόφασης ασκήθηκαν αντίθετες εφέσεις από την Εταιρία και τους αντιδίκους Ο.Σ.Κ. Α.Ε. και Δήμο Ελληνικού-Αργυρούπολης, οι οποίες συνεκδικάσθηκαν εξ αναβολής στις 18/4/2013 ενώπιον του Εφετείου Αθηνών και εκδόθηκε η υπ’ αριθμ. 5867/2013 απόφαση, με την οποία : α) απορρίπτεται έφεση του Ο.Σ.Κ., β) γίνεται δεκτή έφεση του Δήμου Ελληνικού- Αργυρούπολης και απορρίπτεται η αγωγή μας ως προς αυτόν και γ) γίνεται δεκτή η έφεση της Εταιρίας ως προς τον Ο.Σ.Κ., αναγνωρίζεται η κυριότητα της Εταιρίας μας επί του επιδίκου οικοπέδου και υποχρεούται να μας καταβάλει το ποσό των € 6.624 χιλ. πλέον τόκων από την επίδοση της αγωγής (12/2/2008) και € 280 χιλ. ως δικαστική δαπάνη.

Κατά της ως άνω απόφασης η “ΚΤΙΡΙΑΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ Α.Ε. ” ως καθολική διάδοχος του Ο.Σ.Κ. άσκησε Αίτηση Αναστολής εκτέλεσης της εφετειακής απόφασης, η οποία συζητήθηκε ενώπιον του Γ’ Τμήματος του Αρείου Πάγου κατά τη δικάσιμο της 7/5/2014 και εκδόθηκε η υπ’ αριθμ. 75/2014 απόφαση, που κάνει δεκτή την Αίτηση μέχρι τη συζήτηση της Αναίρεσης, ενώ μέχρι τότε έλαβε προσωρινή διαταγή περί μη εκτέλεσης. Επίσης άσκησε Αίτηση Αναίρεσης και Πρόσθετους Λόγους Αναίρεσης ενώπιον του Αρείου Πάγου με δικάσιμο την 5/11/2014 οπότε συζητήθηκε και εκδόθηκε η υπ’ αριθμ. 144/2015 απόφαση του Αρείου Πάγου η οποία παρά την περί απόρριψης της αναίρεσης εισήγηση, αναίρεσε την απόφαση του Εφετείου, παρέπεμψε την έφεση στο Εφετείο και συμψήφισε τη δικαστική δαπάνη.

Πέραν της υποχρέωσής για ασφαλιστική τοποθέτηση, δεν υπάρχει άλλη δέσμευση ή εγγύηση επί των ακινήτων της Μητρικής Εταιρίας.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 21: ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΕ ΑΚΙΝΗΤΑ

	ΟΜΙΛΟΣ				ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ			
	Γήπεδα και Οικόπεδα	Κτήρια	Ακίνητοποιήσεις υπό κατασκευή	Σύνολο (Ποσά σε χιλιάδες €)	Γήπεδα και Οικόπεδα	Κτήρια	Ακίνητοποιήσεις υπό κατασκευή	Σύνολο
Αξία κτήσης								
Υπόλοιπο 1/1/2013	53.292	110.765	1.660	165.717	53.292	110.765	1.660	165.717
Προσθήκες	-	204	-	204	-	204	-	204
Υπόλοιπο 31/12/2013	53.292	110.969	1.660	165.921	53.292	110.969	1.660	165.921
Σωρευμένες αποσβέσεις & απομειώσεις								
Υπόλοιπο 1/1/2013	(2.500)	(51.625)	-	(54.126)	(2.500)	(51.625)	-	(54.126)
Αποσβέσεις περιόδου	-	(3.056)	-	(3.056)	-	(3.056)	-	(3.056)
Απομείωση	(1.306)	(1.344)	-	(2.649)	(1.306)	(1.344)	-	(2.649)
Υπόλοιπο 31/12/2013	(3.806)	(56.025)	-	(59.831)	(3.806)	(56.025)	-	(59.831)
Αναπόσβεστη αξία 31/12/2013	49.486	54.944	1.660	106.090	49.486	54.944	1.660	106.090
Αξία κτήσης								
Υπόλοιπο 1/1/2014	53.292	110.969	1.660	165.921	53.292	110.969	1.660	165.921
Μεταφορές	117	575	(1.660)	(968)	-	-	(1.660)	(1.660)
Προσθήκες	-	140	-	140	-	140	-	140
Υπόλοιπο 31/12/2014	53.409	111.684	-	165.093	53.292	111.109	-	164.401
Σωρευμένες αποσβέσεις & απομειώσεις								
Υπόλοιπο 1/1/2014	(3.806)	(56.025)	-	(59.831)	(3.806)	(56.025)	-	(59.831)
Αποσβέσεις περιόδου	-	(3.032)	-	(3.032)	-	(3.020)	-	(3.020)
Μεταφορές	(13)	(260)	-	(273)	-	-	-	-
Απομείωση	6	12	-	18	-	-	-	-
Υπόλοιπο 31/12/2014	(3.813)	(59.305)	-	(63.118)	(3.806)	(59.045)	-	(62.851)
Αναπόσβεστη αξία 31/12/2014	49.596	52.379	-	101.975	49.486	52.064	-	101.550

Οι παραπάνω αποσβέσεις περιλαμβάνονται στο κονδύλι Έξοδα Διοίκησης και Διάθεσης της Κατάστασης Συνολικού Εισοδήματος.

Τα έσοδα από ενοίκια για την Μητρική Εταιρία ανήλθαν την 31 Δεκεμβρίου 2014 σε €5.633 χιλ. (2013: €5.940 χιλ.).

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2013 η Διοίκηση της Εταιρίας ανέθεσε σε πιστοποιημένους ανεξάρτητους εκτιμητές την αποτίμηση των ακινήτων της Μητρικής Εταιρίας, οι οποίοι και προσδιόρισαν την εύλογη αξία των επενδύσεων σε ακίνητα κατά την ημερομηνία αυτή σε €106.922 χιλ. Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2014 η Διοίκηση της Εταιρίας εκτίμησε ότι η ανωτέρω εύλογη αξία δεν έχει μεταβληθεί σημαντικά, ώστε να υφίσταται απομείωση της αξίας τους.

Πέραν της υποχρέωσής για ασφαλιστική τοποθέτηση, δεν υπάρχει άλλη δέσμευση ή εγγύηση επί των ακινήτων της Μητρικής Εταιρίας.

Τα έξοδα μελλοντικών ενοικίων του Ομίλου αναλύονται ως εξής:

	Μέχρι 1 έτος	1 έως 5 έτη (Ποσά σε χιλιάδες €)	5 έτη και άνω
Έξοδα	(1.352)	(3.799)	(3.654)

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 22: ΑΥΛΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

	ΟΜΙΛΟΣ			ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ		
	Υπεραξία	Λογισμικό	Σύνολο	Υπεραξία	Λογισμικό	Σύνολο
	(Ποσά σε χιλιάδες €)					
Αξία κτήσης						
Υπόλοιπο 1/1/2013	2.757	22.410	25.167	-	21.252	21.252
Προσθήκες	-	2.513	2.513	-	2.486	2.486
Πωλήσεις & Διαγραφές	-	(231)	(231)	-	-	-
Υπόλοιπο 31/12/2013	2.757	24.692	27.449	-	23.738	23.738
Σωρευμένες αποσβέσεις						
Υπόλοιπο 1/1/2013	(187)	(17.149)	(17.336)	-	(16.360)	(16.360)
Πωλήσεις & Διαγραφές	-	232	232	-	-	-
Μεταφορές	-	(1)	(1)	-	-	-
Αποσβέσεις περιόδου	-	(1.907)	(1.907)	-	(1.854)	(1.854)
Υπόλοιπο 31/12/2013	(187)	(18.825)	(19.012)	-	(18.214)	(18.214)
Αναπόσβεστη αξία 31/12/2013	2.570	5.867	8.437	-	5.524	5.524
Αξία κτήσης						
Υπόλοιπο 1/1/2014	2.757	24.692	27.449	-	23.738	23.738
Προσθήκες	-	3.264	3.264	-	3.252	3.252
Υπόλοιπο 31/12/2014	2.757	27.956	30.713	-	26.990	26.990
Σωρευμένες αποσβέσεις						
Υπόλοιπο 1/1/2014	(187)	(18.825)	(19.012)	-	(18.214)	(18.214)
Αποσβέσεις περιόδου	-	(2.201)	(2.201)	-	(2.144)	(2.144)
Υπόλοιπο 31/12/2014	(187)	(21.026)	(21.213)	-	(20.358)	(20.358)
Αναπόσβεστη αξία 31/12/2014	2.570	6.930	9.500	-	6.632	6.632

Οι παραπάνω αποσβέσεις περιόδου περιλαμβάνονται στο κονδύλι Έξοδα Διοίκησης και Διάθεσης της Κατάστασης Συνολικού Εισοδήματος.

Οι υπεραξίες που προκύπτουν αφορούν σε εξαγορά θυγατρικών κατά τις προηγούμενες χρήσεις. Η Μητρική εκτιμά το ανακτήσιμο ποσό της υπεραξίας, τουλάχιστον ετησίως, για να διαπιστώσει την ύπαρξη τυχόν απομείωσης της αξίας αυτής.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 23: ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ ΚΑΙ ΆΛΛΑ ΕΞΟΔΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΕΠΟΜΕΝΩΝ ΧΡΗΣΕΩΝ

Οι προμήθειες και τα άλλα έξοδα πρόσκτησης τόσο των νέων συμβολαίων όσο και των ανανεώσεων που αναλογούν στην επόμενη χρήση αναλύονται κατά κλάδο ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2014	31/12/2013	31/12/2014	31/12/2013
(Ποσά σε χιλιάδες €)				
Προμήθειες και άλλα έξοδα παραγωγής επόμενων χρήσεων κλάδων Ζωής	35.367	34.447	35.113	34.223
Προμήθειες και άλλα έξοδα παραγωγής επόμενων χρήσεων κλάδων Ζημιών	10.351	9.420	8.991	8.294
Σύνολο προμηθειών και άλλων εξόδων παραγωγής επόμενων χρήσεων	45.718	43.867	44.104	42.517

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 24: ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΕ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

		31/12/2014		31/12/2013		
	Χώρα Έδρας	% Συμμετοχής	Λογιστική Αξία	% Συμμετοχής	Λογιστική Αξία	
Συμμετοχή			(Ποσά σε χιλιάδες €)			
Όμιλος						
UBB AIG INSURANCE COMPANY AD	Βουλγαρία	0,00%	-	30,00%	1.471	
UBB ALICO LIFE INSURANCE COMPANY AD	Βουλγαρία	30,00%	2.984	30,00%	2.569	
UBB INSURANCE BROKER AD	Βουλγαρία	20,00%	162	20,00%	166	
Σύνολο επενδύσεων σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις			3.146		4.206	
Μητρική						
SOCIETATE COMERCIALA GARANTA ASIGURARI S.A.	Ρουμανία	94,96%	6.528	94,96%	6.528	
ΕΘΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ (ΚΥΠΡΟΥ) ΛΤΔ	Κύπρος	89,09%	4.119	89,09%	4.119	
AUDATEX ΕΛΛΑΣ Α.Ε.	Ελλάδα	70,00%	1.062	70,00%	1.062	
NATIONAL ΜΕΣΙΤΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΑΕ	Ελλάδα	95,00%	2.450	95,00%	2.450	
UBB AIG INSURANCE COMPANY AD	Βουλγαρία	0,00%	-	30,00%	1.065	
UBB ALICO LIFE INSURANCE COMPANY AD	Βουλγαρία	30,00%	1.074	30,00%	1.074	
UBB INSURANCE BROKER AD	Βουλγαρία	20,00%	51	20,00%	51	
Σύνολο επενδύσεων σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις			15.284		16.349	

Η Εθνική Ασφαλιστική (Κύπρου) Λτδ. κατέχει ποσοστό συμμετοχής 99.99% της Εθνικής Ασφαλιστικής Κύπρου Γενικών Ασφαλειών Λτδ. και ποσοστό 100% της National Insurance Agents & Consultants Ltd, με έδρα την Κύπρο. Αντικείμενο των συνδεδεμένων εταιριών είναι οι ασφαλιστικές εργασίες και η μεσιτεία ασφαλίσεων.

Την 25.11.2009, τα Διοικητικά Συμβούλια της AUDATEX ΕΛΛΑΣ ΑΕ και της AUDATEX GmbH, αποφάσισαν από κοινού, τον τερματισμό της μεταξύ τους σύμβασης άδειας αποκλειστικής χρήσης λογισμικού. Η εταιρία διέκοψε τη χρήση του λογισμικού που παρεχόταν από την Audatex GmbH τον Ιούνιο του 2010. Η AUDATEX ΕΛΛΑΣ ΑΕ τελεί υπό εκκαθάριση από την 26.06.2010.

Για την ενοποίηση των θυγατρικών εταιριών εφαρμόζεται η μέθοδος της ολικής ενοποίησης σύμφωνα με το ΔΛΠ 27, και για την ενοποίηση των συμμετοχών με τη μορφή κοινοπραξιών στις εταιρίες UBB ALICO Life Insurance Company A.D. και UBB Insurance Broker A.D. εφαρμόζεται η μέθοδος καθαρής θέσης.

Την 13.06.2014, το Διοικητικό Συμβούλιο της Εθνικής Ασφαλιστικής αποφάσισε η Εταιρία να προβεί στην από κοινού με τις United Bank of Bulgaria AD και AIG Central Europe & CIS Insurance Holding Corporation πώληση της UBB AIG Insurance Company AD. Η πώληση αναμένεται να ολοκληρωθεί εντός του τελευταίου τριμήνου 2015. Δεδομένου ότι η Διοίκηση της

Εταιρίας έχει δεσμευθεί για την πώληση της UBB AIG Insurance Company AD και η πώληση αυτή αναμένεται να ολοκληρωθεί εντός των επόμενων δώδεκα μηνών, η λογιστική αξία της εν λόγω συμμετοχής ύψους €727 χιλ. σε επίπεδο Μητρικής Εταιρίας και €1.097 χιλ. σε επίπεδο Ομίλου κατά την 31.12.2014 έχει καταχωρηθεί στα περιουσιακά στοιχεία προοριζόμενα προς πώληση. Η διαφορά της λογιστικής αξίας μεταξύ Μητρικής Εταιρίας και Ομίλου ύψους €370 χιλ. αναλύεται σε €289 χιλ. συμμετοχή στα αποτελέσματα εις νέον και €81 χιλ. συμμετοχή στο αποθεματικό διαθεσίμων προς πώληση αξιογράφων της UBB AIG Insurance Company AD.

ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΟΥ ΟΜΙΛΟΥ ΣΕ ΣΥΓΓΕΝΕΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ				
31/12/2014	UBB			Σύνολο
	UBB ALICO	BROKERS	UBB AIG	
	(Ποσά σε χιλιάδες €)			
Έσοδα	16.852	1.354	2.317	20.523
Κέρδη πρό φόρων	3.755	591	790	5.136
Κέρδη μετά φόρων	3.375	531	705	4.611
Αναλογία Εταιρίας στα κέρδη μετά φόρων	1.012	106	212	1.330
Σύνολο μερισμάτων	3.068	550	844	4.462
Αναλογία Εταιρίας στα μερίσματα	920	110	253	1.284
Ενεργητικό	25.818	891	-	26.709
Παθητικό	15.875	79	-	15.954
Καθαρή Θέση	9.943	812	-	10.755
Αναλογία Εταιρίας στην Καθαρή Θέση	2.983	162	-	3.145
Αναλογία Εταιρίας στα Λοιπά Συνολικά Εισοδήματα	323	-	-	323

31/12/2013	UBB			Σύνολο
	UBB ALICO	BROKERS	UBB AIG	
	(Ποσά σε χιλιάδες €)			
Έσοδα	13.507	1.356	2.326	17.190
Κέρδη πρό φόρων	3.531	612	940	5.083
Κέρδη μετά φόρων	3.433	550	872	4.855
Αναλογία Εταιρίας στα κέρδη μετά φόρων	1.070	110	262	1.442
Σύνολο μερισμάτων	256	462	856	1.574
Αναλογία Εταιρίας στα μερίσματα	77	92	257	426
Ενεργητικό	18.925	910	6.389	26.224
Παθητικό	10.365	79	1.482	11.926
Καθαρή Θέση	8.560	831	4.907	14.298
Αναλογία Εταιρίας στην Καθαρή Θέση	2.568	166	1.472	4.206
Αναλογία Εταιρίας στα Λοιπά Συνολικά Εισοδήματα	(135)	-	4	(131)

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 25: ΑΝΑΒΑΛΛΟΜΕΝΕΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ / ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

ΟΜΙΛΟΣ	Υπόλοιπο έναρξης 01/01/2014	Επιβάρυνση στα αποτελέσματα	Επιβάρυνση στα Ι.Κ.	Υπόλοιπο λήξης 31/12/2014
	<i>(Ποσά σε χιλιάδες €)</i>			
Αναπροσαρμογή αποσβέσεων άυλων περιουσιακών στοιχείων	3	-	-	3
Μεταφερόμενες φορολογικές ζημιές		58.097	-	58.097
Συνταξιοδοτικές και άλλες παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία	2.165	(214)	384	2.335
Ασφαλιστικές προβλέψεις	21.311	(21.311)	-	-
Επενδύσεων σε ακίνητα	(5.607)	(173)	-	(5.780)
Ενσώματων περιουσιακών στοιχείων	(4.085)	(108)	-	(4.193)
Αφορ. αποθεματικό εμπορικού χαρτοφ.	3.082	(3.516)	-	(434)
Αφορ. αποθεματικό δανείων-απαιτήσεων	(6.992)	(8.323)	-	(15.315)
Αφορ. αποθεματικό διακρατούμενων μέχρι τη λήξη	45.664	(29.627)	-	16.037
Αφορ. αποθεματικό διαθεσίμων προς πώληση	23.331	(37.706)	662	(13.713)
Χρεωστικής διαφοράς Ν.4046/12	89.998	(3.214)	-	86.784
Λοιπές προβλέψεις	9.266	698	-	9.964
Απαιτήσεις από αναβαλλόμενους φόρους	178.136	(45.397)	1.046	133.785
Αναπροσαρμογή αποσβέσεων ενσώματων παγίων	(40)	(20)	-	(60)
Λοιπές προβλέψεις	672	52	-	724
Αφορ. αποθεματικό διαθεσίμων προς πώληση	11	-	62	73
Υποχρεώσεις από αναβαλλόμενους φόρους	643	32	62	737

ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	Υπόλοιπο έναρξης 01/01/2014	Επιβάρυνση στα αποτελέσματα	Επιβάρυνση στα Ι.Κ.	Υπόλοιπο λήξης 31/12/2014
	<i>(Ποσά σε χιλιάδες €)</i>			
Αναπροσαρμογή αποσβέσεων άυλων περιουσιακών στοιχείων	3	-	-	3
Μεταφερόμενες φορολογικές ζημιές	-	58.097	-	58.097
Συνταξιοδοτικές και άλλες παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία	2.133	(217)	384	2.300
Ασφαλιστικές προβλέψεις	21.311	(21.311)	-	-
Επενδύσεων σε ακίνητα	(5.607)	(173)	-	(5.780)
Ενσώματων περιουσιακών στοιχείων	(4.085)	(108)	-	(4.193)
Αφορ. αποθεματικό εμπορικού χαρτοφ.	3.082	(3.516)	-	(434)
Αφορ. αποθεματικό δανείων-απαιτήσεων	(6.992)	(8.323)	-	(15.315)
Αφορ. αποθεματικό διακρατούμενων μέχρι τη λήξη	45.664	(29.627)	-	16.037
Αφορ. αποθεματικό διαθεσίμων προς πώληση	23.331	(37.706)	662	(13.713)
Χρεωστικής διαφοράς Ν.4046/12	89.998	(3.214)	-	86.784
Λοιπές προβλέψεις	9.253	697	-	9.950
Απαιτήσεις από αναβαλλόμενους φόρους	178.091	(45.401)	1.046	133.736

Με βάση τις λογιστικές αρχές του Ομίλου, τις εκτιμήσεις των μελλοντικών φορολογητέων κερδών και των κερδών από πώληση επενδύσεων σε μετοχές, οι ανωτέρω απαιτήσεις από αναβαλλόμενους φόρους που αφορούν προσωρινές φορολογικά εκπεστέες διαφορές, είναι ανακτήσιμες. Οι λόγοι για τους οποίους η Διοίκηση εκτίμησε ότι η αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση είναι ανακτήσιμη, παρατίθενται στην Σημείωση 3.3.

Στα φορολογικά αποθεματικά έναρξης του Ομίλου, περιλαμβάνεται αφορολόγητο χρεωστικό αποθεματικό ποσού €273.619 χιλ., το οποίο σύμφωνα με τον νέο Κ.Φ.Ε. (Ν.4172/2013) μειώνει τα φορολογητέα κέρδη της χρήσης 2014 διαμορφώνοντας φορολογικές ζημιές. Η χρεωστική διαφορά του Ν.4046/2012 που προέκυψε σε συνέχεια της ανταλλαγής των ΟΕΔ, θεωρείται φορολογικά εκπιπτόμενη δαπάνη και αποσβένεται σε 30 ίσες δόσεις. Η αναπόσβεστη χρεωστική διαφορά κατά την 31.12.2014 ανέρχεται σε €333.785 χιλ.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 26: ΑΞΙΟΓΡΑΦΑ ΔΙΑΚΡΑΤΟΥΜΕΝΑ ΩΣ ΤΗ ΛΗΞΗ

	ΟΜΙΛΟΣ		ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2014	31/12/2013	31/12/2014	31/12/2013
	(Ποσά σε χιλιάδες €)			
ΟΜΟΛΟΓΑ				
Κρατικά εγχώρια	73.060	67.348	73.060	67.348
Κρατικά αλλοδαπά	56.141	57.187	56.141	57.187
Σύνολο αξιογράφων	129.201	124.535	129.201	124.535

Η εύλογη αξία των διακρατούμενων ως τη λήξη αξιογράφων και η κατηγοριοποίησή τους σύμφωνα με το Δ.Π.Χ.Α. 13 έχει ως εξής: €73.155 χιλ. στο επίπεδο 1 και €128.256 χιλ. στο επίπεδο 2. Κατά το 2013 η εύλογη αξία των διακρατούμενων μέχρι τη λήξη αξιογράφων είχε ανέλθει σε €201.592 χιλ. και είχαν όλα κατηγοριοποιηθεί στο επίπεδο 2.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 27: ΑΞΙΟΓΡΑΦΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ ΠΡΟΣ ΠΩΛΗΣΗ

	ΟΜΙΛΟΣ		ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2014	31/12/2013	31/12/2014	31/12/2013
	(Ποσά σε χιλιάδες €)			
ΟΜΟΛΟΓΑ				
Κρατικά εγχώρια	194.617	156.553	194.617	156.553
Κρατικά αλλοδαπά	518.671	230.935	511.569	225.756
Εταιρικά εισηγμένα	293.475	348.552	293.475	348.552
	1.006.763	736.040	999.661	730.861
ΜΕΤΟΧΕΣ				
Εισηγμένες	19.146	33.561	19.146	33.561
Μη Εισηγμένες	129	8	129	8
	19.275	33.569	19.275	33.569
ΜΕΡΙΔΙΑ ΑΜΟΙΒΑΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ				
Εσωτερικού	150.107	197.590	150.107	197.590
Κρατών εντός Ε.Ε.	36.348	27.798	36.348	27.798
	186.455	225.388	186.455	225.388
Σύνολο αξιογράφων	1.212.493	994.997	1.205.391	989.818

Τα ανωτέρω χρεόγραφα Διαθέσιμα προς Πώληση κατηγοριοποιούνται με βάση το Δ.Π.Χ.Α. 13 στα ακόλουθα επίπεδα εύλογης αξίας.

	ΟΜΙΛΟΣ		
	ΕΠΙΠΕΔΟ 1	ΕΠΙΠΕΔΟ 2	ΣΥΝΟΛΟ
	(Ποσά σε χιλιάδες €)		
Διαθέσιμα προς πώληση			
31.12.2014	712.253	500.111	1.212.364
31.12.2013	376.086	618.911	994.997

	ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ		
	ΕΠΙΠΕΔΟ 1	ΕΠΙΠΕΔΟ 2	ΣΥΝΟΛΟ
	(Ποσά σε χιλιάδες €)		
Διαθέσιμα προς πώληση			
31.12.2014	712.253	493.009	1.205.262
31.12.2013	376.086	613.732	989.818

Το 2014 μεταφέρθηκαν από το επίπεδο 2 στο επίπεδο 1 χρεόγραφα του διαθεσίμου προς πώληση χαρτοφυλακίου αξίας €90.040 χιλ. για την Μητρική Εταιρία και €90.104 χιλ. για τον Όμιλο. Στα Διαθέσιμα προς Πώληση αξιόγραφα συμπεριλαμβάνονται και μη εισηγμένες μετοχές ύψους €129 χιλ., οι οποίες έχουν αποτιμηθεί στο κόστος.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 28: ΑΞΙΟΓΡΑΦΑ ΣΕ ΕΥΛΟΓΗ ΑΞΙΑ ΜΕΣΩ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

	ΟΜΙΛΟΣ		ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2014	31/12/2013	31/12/2014	31/12/2013
	(Ποσά σε χιλιάδες €)			
ΑΞΙΟΓΡΑΦΑ ΓΙΑ ΕΜΠΟΡΙΚΟΥΣ ΣΚΟΠΟΥΣ				
Ομόλογα				
Κρατικά αλλοδαπά	611	516	-	-
Εταιρικά – Μη Εισηγμένα	285	165	-	-
	896	681	-	-
Μετοχές				
Εισηγμένες	392	286	-	-
Μη εισηγμένες	11	11	-	-
	403	297	-	-
Μερίδια αμοιβαίων κεφαλαίων				
Εσωτερικού	-	1.229	-	1.229
Σύνολο αξιογράφων για εμπορικούς σκοπούς	1.299	2.207	-	1.229
ΑΞΙΟΓΡΑΦΑ UNIT-LINKED ΣΥΜΒΟΛΑΙΩΝ				
Αμοιβαία κεφάλαια	170.077	157.346	168.384	157.346
Ομόλογα	38.802	17.313	37.210	15.948
Μετοχές	1.354	1.797	-	557
Βραχυπρόθεσμες τοποθετήσεις	357.490	205.854	345.654	193.056
Σύνολο αξιογράφων unit-linked συμβολαίων	567.723	382.310	551.248	366.907
ΑΣΕΑΜΑ ΕΚΤΟΣ ΕΜΠΟΡΙΚΟΥ ΧΑΡΤΟΦΥΛΑΚΙΟΥ ΚΑΙ UNIT-LINKED				
Μερίδια αμοιβαίων κεφαλαίων				
Εξωτερικού	991	-	-	-
Σύνολο ΑΣΕΑΜΑ εκτός εμπορικού χαρτοφυλακίου και unit-linked	991	-	-	-
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	2.815	9.287	2.815	9.287
Σύνολο αξιογράφων	572.828	393.804	554.063	377.423

Τα ανωτέρω χρεόγραφα κατηγοριοποιούνται με βάση το Δ.Π.Χ.Α. 13 στα ακόλουθα επίπεδα εύλογης αξίας.

	ΟΜΙΛΟΣ			
	ΕΠΙΠΕΔΟ 1	ΕΠΙΠΕΔΟ 2	ΕΠΙΠΕΔΟ 3	ΣΥΝΟΛΟ
	(Ποσά σε χιλιάδες €)			
31.12.2014				
Unit-Linked	265.862	290.409	11.452	567.723
Λουπά ΑΣΕΑΜΑ	991	-	-	991
Εμπορικό	403	278	618	1.299
Παράγωγα		2.815		2.815
Σύνολο	267.256	293.502	12.070	572.828
31.12.2013				
Unit-Linked	300.905	70.233	11.172	382.310
Εμπορικό	1.507	146	554	2.207
Παράγωγα	-	9.287	-	9.287
Σύνολο	302.412	79.666	11.726	393.804

	ΜΗΤΡΙΚΗ			ΣΥΝΟΛΟ
	ΕΠΙΠΕΔΟ 1	ΕΠΙΠΕΔΟ 2	ΕΠΙΠΕΔΟ 3 (Ποσά σε χιλιάδες €)	
31.12.2014				
Unit-Linked	261.704	279.510	10.034	551.248
Παράγωγα	-	2.815	-	2.815
Σύνολο	261.704	282.325	10.034	554.063
31.12.2013				
Unit-Linked	286.885	69.962	10.060	366.907
Εμπορικό	1.229	-	-	1.229
Παράγωγα	-	9.287	-	9.287
Σύνολο	288.114	79.249	10.060	377.423

Στον παρακάτω πίνακα παρατίθεται η κίνηση των αξιογράφων που έχουν ταξινομηθεί στο Επίπεδο 3.

	ΟΜΙΛΟΣ		ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	
	Unit-Linked	Εμπορικό	Unit-Linked	Εμπορικό
	(Ποσά σε χιλιάδες €)			
ΟΜΟΛΟΓΑ				
Υπόλοιπο κατά την 31.12.2012	11.135	512	10.104	-
Κέρδη / (ζημιές) στα αποτελέσματα	37	42	(44)	-
Υπόλοιπο κατά την 31.12.2013	11.172	554	10.060	-
Κέρδη / (ζημιές) στα αποτελέσματα	79	64	(26)	-
Αγορές	200	-	-	-
Λήξεις	(2)	-	-	-
Μεταφορές	3	-	-	-
Υπόλοιπο κατά την 31.12.2014	11.452	618	10.034	-

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 29: ΑΞΙΟΓΡΑΦΑ ΚΑΤΑΤΑΣΣΟΜΕΝΑ ΩΣ ΔΑΝΕΙΑ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ

	ΟΜΙΛΟΣ		ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2014	31/12/2013	31/12/2014	31/12/2013
	(Ποσά σε χιλιάδες €)			
ΟΜΟΛΟΓΑ				
Εταιρικά εισηγμένα	236.552	207.666	236.552	207.666
Σύνολο αξιογράφων	236.552	207.666	236.552	207.666

Τα αξιόγραφα κατατασσόμενα ως δάνεια και απαιτήσεις κατηγοριοποιούνται σύμφωνα με το Δ.Π.Χ.Α. 13 στο Επίπεδο 2 και η εύλογη αξία τους κατά την 31.12.2014 ανερχόταν σε €259.692 χιλ. (2013: €237.445 χιλ.).

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 30: ΑΝΑΛΥΣΗ ΧΑΡΤΟΦΥΛΑΚΙΟΥ ΚΑΤΑ ΕΙΔΟΣ ΕΠΙΤΟΚΙΟΥ

ΟΜΙΛΟΣ 31/12/2014					
	Διαθέσιμο προς Πώληση	Εμπορικό Χαρτ/κιο	Διακρατούμενο Μέχρι τη Λήξη	Δάνεια & Απαιτήσεις	ΣΥΝΟΛΟ
(Ποσά σε χιλιάδες €)					
Σταθερό επιτόκιο	988.157	710	129.201	-	1.118.068
Κυμαινόμενο επιτόκιο	18.606	186	-	236.552	255.344
Σύνολο	1.006.763	896	129.201	236.552	1.373.412

ΟΜΙΛΟΣ 31/12/2013					
	Διαθέσιμο προς Πώληση	Εμπορικό Χαρτ/κιο	Διακρατούμενο Μέχρι τη Λήξη	Δάνεια & Απαιτήσεις	ΣΥΝΟΛΟ
(Ποσά σε χιλιάδες €)					
Σταθερό επιτόκιο	722.720	516	124.535	-	847.771
Κυμαινόμενο επιτόκιο	13.320	165	-	207.666	221.151
Σύνολο	736.040	681	124.535	207.666	1.068.922

ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ 31/12/2014					
	Διαθέσιμο προς Πώληση	Εμπορικό Χαρτ/κιο	Διακρατούμενο Μέχρι τη Λήξη	Δάνεια & Απαιτήσεις	ΣΥΝΟΛΟ
(Ποσά σε χιλιάδες €)					
Σταθερό επιτόκιο	981.055	-	129.201	-	1.110.256
Κυμαινόμενο επιτόκιο	18.606	-	-	236.552	255.158
Σύνολο	999.661	-	129.201	236.552	1.365.414

ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ 31/12/2013					
	Διαθέσιμο προς Πώληση	Εμπορικό Χαρτ/κιο	Διακρατούμενο Μέχρι τη Λήξη	Δάνεια & Απαιτήσεις	ΣΥΝΟΛΟ
(Ποσά σε χιλιάδες €)					
Σταθερό επιτόκιο	717.541	-	124.535	-	842.076
Κυμαινόμενο επιτόκιο	13.320	-	-	207.666	220.986
Σύνολο	730.861	-	124.535	207.666	1.063.062

Στον παραπάνω πίνακα παρατίθεται η ανάλυση του ομολογιακού χαρτοφυλακίου της Μητρικής Εταιρίας και του Ομίλου κατ' είδους επιτοκίου (κυμαινόμενο ή σταθερό).

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 31: ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΩΝ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ

	ΟΜΙΛΟΣ		ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2014	31/12/2013	31/12/2014	31/12/2013
	(Ποσά σε χιλιάδες €)			
Απαιτήσεις από χρεώστες ασφαλιστρών	207.806	228.598	195.078	217.243
Στεγαστικά δάνεια στο προσωπικό	14.943	15.802	14.943	15.802
Δάνεια σε προσωπικό – συνεργάτες	2.875	5.322	2.875	5.322
Δάνεια σε ασφαλισμένους Ζωής	4.838	3.410	4.838	3.410
Δάνεια	22.656	24.534	22.656	24.534
Χρεώστες διάφοροι	10.926	11.679	10.514	11.310
Δεδουλευμένοι τόκοι και προμήθειες	21.922	23.923	21.663	23.729
Απαιτήσεις από πιστωτικά ιδρύματα	288.215	13.073	267.480	-
Επίδικες απαιτήσεις κατά Δημοσίου	10.145	902	10.145	902
Απαιτήσεις από αναγωγικές εκκρεμείς ζημιές	11.218	11.492	11.218	11.492
Λοιπά εισπρακτέα έσοδα	2.050	991	1.770	675
Αποζημιώσεις μέσω φιλικού διακανονισμού	958	992	958	992
Λοιπές απαιτήσεις	345.434	63.052	323.748	49.100
Πρόβλεψη επισφαλών χρεωστών ασφαλιστρών και λοιπών απαιτήσεων	(57.211)	(63.022)	(55.920)	(61.791)
Σύνολο χρεωστών ασφαλιστρών και λοιπών απαιτήσεων	518.685	253.162	485.562	229.086

Την 10.11.2010 υπεγράφη προσύμφωνο πώλησης μετοχών μεταξύ της Μητρικής Εταιρίας και του έτερου μετόχου της Ευρώπης ΑΕΓΑ, με το οποίο προσυμφωνήθηκε η πώληση των 600.000 ονομαστικών μετοχών της Εταιρίας σε έξι δόσεις των 100.000 ονομαστικών μετοχών αρχής γενομένης από 30.09.2011, έναντι τιμήματος €243 χιλ. ανά 100.000 ονομαστικές μετοχές. Η συνολική απαίτηση κατά την 31.12.2014 που προκύπτει από το προσύμφωνο πώλησης ύψους: €914 χιλ. είναι καταχωρημένη στο κονδύλι «Χρεώστες διάφοροι». Λόγω εφαρμογής των διατάξεων του ΔΛΠ 28, η Μητρική Εταιρία δεν ενοποιεί λογιστικά την Ευρώπη ΑΕΓΑ με τη μέθοδο της καθαρής θέσης.

Στο κονδύλι απαιτήσεις από πιστωτικά ιδρύματα συμπεριλαμβάνονται προθεσμιακές καταθέσεις διάρκειας άνω των τριών μηνών, οι οποίες και δε θεωρούνται ταμειακά ισοδύναμα σύμφωνα με το ΔΛΠ 7.

ΚΙΝΗΣΗ ΕΠΙΣΦΑΛΩΝ ΧΡΕΩΣΤΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΩΝ ΚΑΙ ΛΟΙΠΩΝ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ

	ΟΜΙΛΟΣ		ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2014	31/12/2013	31/12/2014	31/12/2013
	(Ποσά σε χιλιάδες €)			
Πρόβλεψη επισφαλών χρεωστών ασφαλιστρών και λοιπών απαιτήσεων έναρξης χρήσεως	(63.022)	(63.367)	(61.791)	(62.291)
Απελευθέρωση	6.577	-	6.577	-
Διαγραφές χρήσεως	38	1.009	-	977
Προβλέψεις χρήσεως	(804)	(664)	(706)	(477)
Πρόβλεψη επισφαλών χρεωστών ασφαλιστρών και λοιπών απαιτήσεων τέλους χρήσεως	(57.211)	(63.022)	(55.920)	(61.791)

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 32: ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΑΝΤΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

	ΟΜΙΛΟΣ		ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2014	31/12/2013	31/12/2014	31/12/2013
	(Ποσά σε χιλιάδες €)			
Απαιτήσεις από αντασφαλιστές	85.091	126.954	73.714	117.846
Προβλέψεις επισφαλών απαιτήσεων από αντασφαλιστές	(2.598)	(2.923)	(2.598)	(2.923)
Απαιτήσεις από αντασφαλιζόμενους	1.049	1.891	1.433	2.331
Σύνολο απαιτήσεων από αντασφαλιστικές δραστηριότητες	83.542	125.922	72.549	117.254

ΚΙΝΗΣΗ ΠΡΟΒΛΕΨΗΣ ΕΠΙΣΦΑΛΩΝ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ ΑΠΟ ΑΝΤΑΣΦΑΛΙΣΤΕΣ

	ΟΜΙΛΟΣ		ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2014	31/12/2013	31/12/2014	31/12/2013
	(Ποσά σε χιλιάδες €)			
Πρόβλεψη επισφαλών απαιτήσεων από αντασφαλιστές έναρξης χρήσεως	(2.923)	(2.637)	(2.923)	(2.637)
Απελευθέρωση	710	-	710	-
Προβλέψεις χρήσεως	(385)	(286)	(385)	(286)
Πρόβλεψη επισφαλών απαιτήσεων από αντασφαλιστές τέλους χρήσεως	(2.598)	(2.923)	(2.598)	(2.923)

Το όφελος από τη σύμβαση αναδρομικής αντασφάλισης Loss Portfolio Transfer (βλ. Σημ.13) θα αναγνωρισθεί σταδιακά ως την εκκαθάριση των υποκείμενων στη σύμβαση ζημιών. Η σχετική απαίτηση εμφανίζεται καθαρή από τα μη εξοφληθέντα υπόλοιπα και από το όφελος της σύμβασης που έχει αχθεί προς αναγνώριση σε επόμενες χρήσεις.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 33: ΤΑΜΕΙΟ ΚΑΙ ΤΑΜΕΙΑΚΑ ΙΣΟΔΥΝΑΜΑ

	ΟΜΙΛΟΣ		ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2014	31/12/2013	31/12/2014	31/12/2013
	(Ποσά σε χιλιάδες €)			
Ταμείο	136	93	12	54
Καταθέσεις όψεως και repos	14.387	17.306	8.949	12.431
Καταθέσεις προθεσμίας σε πιστωτικά ιδρύματα	64.100	855.522	60.500	840.645
Σύνολο ταμείου και ταμειακών ισοδυνάμων	78.623	872.921	69.461	853.130

Τα λογιστικά υπόλοιπα του ταμείου και των ταμειακών ισοδυνάμων προσεγγίζουν την εύλογη αξία τους κατά την 31.12.2014. Ως ταμειακά ισοδύναμα θεωρούνται τα περιουσιακά στοιχεία εκείνα τα οποία έχουν λήξη μέχρι τρείς μήνες ή λιγότερο, από την ημερομηνία απόκτησης τους.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 34: ΜΕΤΟΧΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

Το Μετοχικό Κεφάλαιο της Μητρικής ανέρχεται σε €490.044 χιλ. διαιρούμενο σε 196.017.480 κοινές ονομαστικές μετά ψήφου μετοχές ονομαστικής αξίας €2,5 η κάθε μία.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 35: ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ

	ΟΜΙΛΟΣ		ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2014	31/12/2013	31/12/2014	31/12/2013
	(Ποσά σε χιλιάδες €)			
Τακτικό αποθεματικό	24.839	25.047	25.074	25.074
Ειδικά αποθεματικά	17	17	17	17
Έκτακτα αποθεματικά	1.205	1.205	1.205	1.205
Αποθεματικό αξιογράφων διαθεσίμων προς πώληση	37.517	38.768	36.727	38.610
Αποθεματικά από απαλλασσόμενα της φορολογίας έσοδα	2.371	2.371	2.371	2.371
Αποθεματικά από έσοδα φορολογηθέντα κατά ειδικό τρόπο	832	832	832	832
Υποχρεώσεις από προγράμματα καθορισμένων παροχών	(7.202)	2.391	(7.202)	2.391
Λοιπά αποθεματικά	5.176	5.214	6.884	6.884
Σύνολο αποθεματικών	64.755	75.845	65.908	77.384

ΚΙΝΗΣΗ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟΥ ΑΞΙΟΓΡΑΦΩΝ ΔΙΑΘΕΣΙΜΩΝ ΠΡΟΣ ΠΩΛΗΣΗ

	ΟΜΙΛΟΣ		ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2014	31/12/2013	31/12/2014	31/12/2013
	(Ποσά σε χιλιάδες €)			
Υπόλοιπο κατά την έναρξη της χρήσης	38.768	21.987	38.610	21.729
Καθ. κέρδη/(ζημιές) από μεταβολές στην εύλογη αξία	43.076	28.909	42.444	28.997
Καθ. κέρδη/(ζημιές) μεταφερόμενες στα αποτελέσματα	(45.577)	(18.496)	(45.577)	(18.484)
Πρόβλεψη απομείωσης της αξίας του χαρτοφυλακίου	1.250	6.368	1.250	6.368
Υπόλοιπο κατά τη λήξη της χρήσης	37.517	38.768	36.727	38.610

Τακτικό Αποθεματικό: Με βάση τις διατάξεις του Κ.Ν.2190/1920 και το άρθρο 18 του Ν.Δ.400/1970, το ένα πέμπτο τουλάχιστον των καθαρών ετήσιων κερδών της Εταιρίας διατίθεται προς σχηματισμό τακτικού αποθεματικού. Η διάθεση αυτή δεν είναι υποχρεωτική, όταν το αποθεματικό υπερβεί το τετραπλάσιο του μετοχικού κεφαλαίου.

Αποθεματικό αναπροσαρμογής αξίας αξιόγραφων διαθεσίμων προς πώληση: Το αποθεματικό αυτό έχει σχηματισθεί από την αποτίμηση των διαθεσίμων προς πώληση αξιόγραφων και μεταφέρεται στα κέρδη ή τις ζημιές με την πώληση αυτών των αξιόγραφων στην εύλογη αξία τους και θα φορολογηθούν με τις Γενικές Διατάξεις.

Έκτακτα αποθεματικά: Έχουν σχηματισθεί στο παρελθόν με βάση απόφαση της Γενικής Συνέλευσης της Μητρικής Εταιρίας και περιλαμβάνουν και έκτακτα αποθεματικά από τη συγχώνευση θυγατρικών εταιριών και μπορούν να διανεμηθούν στους μετόχους της Μητρικής χωρίς πρόσθετη φορολόγηση μετά από απόφαση της Γενικής Συνέλευσης.

Αποθεματικά από έσοδα φορολογηθέντα κατά ειδικό τρόπο: Τα αφορολόγητα και ειδικώς φορολογηθέντα αποθεματικά αντυπροσωπεύουν έσοδα από ασφαλιστικές εταιρίες και έσοδα τόκων, τα οποία είτε είναι αφορολόγητα ή έχουν φορολογηθεί στην πηγή τους. Τα συγκεκριμένα αποθεματικά δεν είναι φορολογητέα υπό την προϋπόθεση ότι υπάρχουν επαρκή κέρδη από τα οποία μπορεί να σχηματισθεί αντίστοιχο αφορολόγητο αποθεματικό. Με βάση την Ελληνική φορολογική νομοθεσία, αυτά τα αποθεματικά εξαιρούνται του φόρου εισοδήματος, υπό την προϋπόθεση ότι δεν θα διανεμηθούν στους μετόχους. Η Μητρική δεν προτίθεται να διανείμει τα συγκεκριμένα αποθεματικά.

Υποχρεώσεις από προγράμματα καθορισμένων παροχών: Το αποθεματικό αυτό έχει δημιουργηθεί σύμφωνα με τις διατάξεις του αναθεωρημένου ΔΛΠ 19 και εμπεριέχει τα αναλογιστικά κέρδη και ζημιές των προγραμμάτων καθορισμένων παροχών της Μητρικής. Ανάλυση της μεταβολής του αποθεματικού στη χρήση συμπεριλαμβάνεται στη Σημείωση 41.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 36: ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ

ΟΜΙΛΟΣ	31/12/2014			31/12/2013		
	Αναλογία Ομίλου	Αναλογία Αντασφαλιστών	Σύνολο (Ποσά σε χιλιάδες €)	Αναλογία Ομίλου	Αναλογία Αντασφαλιστών	Σύνολο
ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ ΖΩΗΣ						
Μαθηματικά αποθέματα, απόθεμα επάρκειας και μη δεδουλευμένων ασφαλιστρών	905.934	10.499	916.433	929.759	13.644	943.403
Αποθέματα εκκρεμών αποζημιώσεων	139.471	1.262	140.733	152.668	2.603	155.271
Σύνολο αποθεμάτων ασφαλίσεων Ζωής	1.045.405	11.761	1.057.166	1.082.427	16.247	1.098.674
Ασφαλιστικές προβλέψεις ασφαλίσεων ζωής που οι ασφαλισμένοι φέρουν τον επενδυτικό κίνδυνο (Unit Linked)	315.389	-	315.389	318.237	-	318.237
Απόθεμα εγγυήσεων προϊόντων Unit Linked	76.035	-	76.035	52.428	-	52.428
Σύνολο αποθεμάτων Unit Linked	391.424	-	391.424	370.665	-	370.665
Σύνολο αποθεμάτων Ζωής	1.436.829	11.761	1.448.590	1.453.092	16.247	1.469.339
ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΖΗΜΙΩΝ						
Απόθεμα μη δεδουλευμένων ασφαλιστρών	73.403	17.784	91.187	69.828	18.275	88.103
Αποθέματα εκκρεμών αποζημιώσεων	177.482	312.576	490.058	152.433	388.808	541.241
Σύνολο αποθεμάτων ασφαλίσεων Ζημιών	250.885	330.360	581.245	222.261	407.083	629.344
Γενικό σύνολο αποθεμάτων	1.687.714	342.121	2.029.835	1.675.353	423.330	2.098.683

ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	31/12/2014			31/12/2013		
	Αναλογία Εταιρίας	Αναλογία Αντασφαλιστών	Σύνολο (Ποσά σε χιλιάδες €)	Αναλογία Εταιρίας	Αναλογία Αντασφαλιστών	Σύνολο
ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ ΖΩΗΣ						
Μαθηματικά αποθέματα, απόθεμα επάρκειας και μη δεδουλευμένων ασφαλιστρών	901.521	7.209	908.730	926.041	10.924	936.965
Αποθέματα εκκρεμών αποζημιώσεων	139.070	826	139.896	152.158	1.831	153.989
Σύνολο αποθεμάτων ασφαλίσεων Ζωής	1.040.591	8.035	1.048.626	1.078.199	12.755	1.090.954
Ασφαλιστικές προβλέψεις ασφαλίσεων ζωής που οι ασφαλισμένοι φέρουν τον επενδυτικό κίνδυνο (Unit Linked)	298.914	-	298.914	302.834	-	302.834
Απόθεμα εγγυήσεων προϊόντων Unit Linked	76.035	-	76.035	52.428	-	52.428
Σύνολο αποθεμάτων Unit Linked	374.949	-	374.949	355.262	-	355.262
Σύνολο αποθεμάτων Ζωής	1.415.540	8.035	1.423.575	1.433.461	12.755	1.446.216
ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΚΑΤΑ ΖΗΜΙΩΝ						
Απόθεμα μη δεδουλευμένων ασφαλιστρών	67.375	15.683	83.058	64.569	16.127	80.696
Αποθέματα εκκρεμών αποζημιώσεων	171.408	308.913	480.321	146.199	386.808	533.007
Σύνολο αποθεμάτων ασφαλίσεων Ζημιών	238.783	324.596	563.379	210.768	402.935	613.703
Γενικό σύνολο αποθεμάτων	1.654.323	332.631	1.986.954	1.644.229	415.690	2.059.919

Στα αποθέματα εκκρεμών αποζημιώσεων εμπεριέχεται η επίδραση της αναδρομικής αντασφάλισης Loss Portfolio Transfer ("LPT") (βλ. Σημ.13).

ΚΙΝΗΣΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ

	ΟΜΙΛΟΣ		ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2014	31/12/2013	31/12/2014	31/12/2013
	(Ποσά σε χιλιάδες €)			
Κίνηση ασφαλιστικών αποθεμάτων Ζωής				
Υπόλοιπο ασφαλιστικών αποθεμάτων κατά την έναρξη της χρήσης	1.469.337	1.508.598	1.446.214	1.485.887
Επιπρόσθετες Υποχρεώσεις και μεταβολές χρήσης	269.610	270.110	266.933	269.246
Απελευθέρωση αποθέματος για θανάτους, λήξεις, εξαγορές, ακυρώσεις κ.λ.π.	(290.357)	(309.201)	(289.573)	(308.919)
Συναλλαγματικές Διαφορές	(2)	(170)	-	-
Υπόλοιπο ασφαλιστικών αποθεμάτων κατά τη λήξη της χρήσης	1.448.588	1.469.337	1.423.574	1.446.214
Κίνηση ασφαλιστικών αποθεμάτων Ζημιών				
Υπόλοιπο ασφαλιστικών αποθεμάτων έναρξης χρήσης	629.346	689.728	613.704	672.626
Μεταβολή ΑΜΔΑ	(2.279)	(18.395)	(3.011)	(18.812)
Μεταβολή ΑΚΕΙ	5.285	853	5.373	1.057
Απόθεμα ζημιών τρέχουσας χρήσης	110.347	114.229	98.097	103.173
Μεταβολή σε απόθεμα ζημιών προηγούμενων χρήσεων	(60.871)	(36.523)	(60.260)	(37.869)
Πληρωθείσες ζημιές τρέχουσας χρήσης	(32.528)	(37.115)	(25.804)	(28.772)
Πληρωθείσες ζημιές προηγούμενων χρήσεων	(67.534)	(82.776)	(64.216)	(77.085)
Συναλλαγματικές διαφορές	(16)	(42)	-	-
Λοιπές κινήσεις	(503)	(613)	(504)	(614)
Υπόλοιπο ασφαλιστικών αποθεμάτων κατά τη λήξη της χρήσης	581.247	629.346	563.379	613.704
Γενικό Σύνολο	2.029.835	2.098.683	1.986.954	2.059.919

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 37: ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΑ ΣΥΜΒΟΛΑΙΑ

ΟΜΙΛΟΣ & ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	31/12/2014	31/12/2013
	(Ποσά σε χιλιάδες €)	
Ομαδικά Επενδυτικά Συμβόλαια		
Υπόλοιπο έναρξης της χρήσης	190.983	198.034
Εισφορές	24.036	20.774
Αναλήψεις	(21.751)	(33.077)
Τόκοι	6.991	6.901
Λοιπές κινήσεις	(28)	(1.649)
Υπόλοιπο κατά τη λήξη της χρήσης	200.231	190.983
Επενδυτικά Συμβόλαια U/L		
Υπόλοιπο έναρξης της χρήσης	64.092	-
Απελευθέρωση αποθέματος	(2.255)	-
Νέα συμβόλαια	190.825	64.074
Μεταβολή αποθέματος	(310)	-
Λοιπές κινήσεις	274	18
Υπόλοιπο κατά τη λήξη της χρήσης	252.626	64.092
Γενικό σύνολο αποθεμάτων	452.857	255.075

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 38: ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

	ΟΜΙΛΟΣ		ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2014	31/12/2013	31/12/2014	31/12/2013
	(Ποσά σε χιλιάδες €)			
Υποχρεώσεις προς συνεργάτες πωλήσεων	37.023	36.553	29.481	29.224
Έξοδα πληρωτέα και έσοδα επομένων χρήσεων	32.517	40.912	30.604	38.999
Πιστωτές και προμηθευτές	7.887	11.713	7.206	10.959
Υποχρεώσεις από φόρους και τέλη	12.205	13.060	12.102	12.849
Υποχρεώσεις από εισπράξεις για λογαριασμό τρίτων	(64)	(264)	(64)	(264)
Οφειλές προς ασφαλιστικούς οργανισμούς	316	3.930	316	3.930
Λοιπές υποχρεώσεις	17.464	10.770	17.017	10.401
Σύνολο λοιπών υποχρεώσεων	107.348	116.673	96.662	106.097

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 39: ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

	ΟΜΙΛΟΣ		ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2014	31/12/2013	31/12/2014	31/12/2013
	(Ποσά σε χιλιάδες €)			
Βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	-	370.069	-	370.069
Μακροπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	50.034	50.023	50.034	50.023
Σύνολο χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων	50.034	420.092	50.034	420.092

Οι βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις κατά την 31.12.2013 αφορούν σε συμβάσεις repos με τη μητρική εταιρία ΕΤΕ, η σύναψη των οποίων πλέον έχει πάψει.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 40: ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΝΤΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ

	ΟΜΙΛΟΣ		ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2014	31/12/2013	31/12/2014	31/12/2013
	(Ποσά σε χιλιάδες €)			
Υποχρεώσεις προς αντασφαλιστές	22.697	15.718	22.032	15.339
Υποχρεώσεις προς αντασφαλιζόμενους	1.407	2.390	1.791	2.830
Σύνολο υποχρεώσεων αντασφαλιστικών δραστηριοτήτων	24.104	18.108	23.823	18.169

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 41: ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΠΑΡΟΧΩΝ ΠΡΟΣ ΤΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

	ΟΜΙΛΟΣ		ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2014	31/12/2013	31/12/2014	31/12/2013
	(Ποσά σε χιλιάδες €)			
Προγράμματα καθορισμένων παροχών Μητρικής	11.154	1.356	11.154	1.356
Λοιπές εταιρίες του Ομίλου	180	160	-	-
Σύνολο υποχρεώσεων παροχών προς το προσωπικό	11.334	1.516	11.154	1.356

Με τα ομαδικά επενδυτικά συνταξιοδοτικά συμβόλαια 2361, 2740 και 3002, που έχει εκδώσει η Μητρική, καταβάλλεται εφάπαξ παροχή ή/και σύνταξη σε κάθε εργαζόμενο κατά την αποχώρησή του από αυτή, εκτός και αν έχει εισπράξει ή θα εισπράξει μελλοντικά σχετική παροχή για την ανικανότητά του από ομαδικό συμβόλαιο που έχει επίσης εκδώσει η Μητρική. Με τα συμβόλαια αυτά καλύπτονται ο θάνατος, η μόνιμη ολική ανικανότητα από ασθένεια, και η μόνιμη ολική ή μερική ανικανότητα από ατύχημα.

Κατά τη χρήση του 2014, η Εταιρία πραγματοποίησε πρόγραμμα εθελουσίας αποχώρησης προσωπικού σύμφωνα με το οποίο αποχώρησαν 29 άτομα με παροχή κινήτρου και αυτασφάλισης. Από το σύνολο των αποχωρησάντων με εθελουσία, 11 άτομα δε θεμελίωσαν δικαίωμα σύνταξης και εντάχθηκαν σε νέο ομαδικό επενδυτικό συνταξιοδοτικό συμβόλαιο με αριθμό 3503 το οποίο προβλέπει την καταβολή των παροχών του συμβολαίου 2361 όταν τα άτομα αυτά θεμελιώσουν δικαίωμα σύνταξης.

Το προσωπικό των εταιριών του Ομίλου που βρίσκονται εντός Ελλάδος λαμβάνει αποζημίωση βάσει ισχύουσας νομοθεσίας.

Η καθαρή υποχρέωση των προγραμμάτων καθορισμένων παροχών καθώς και τα έξοδα των προγραμμάτων αυτών που έχουν επηρεάσει τα αποτελέσματα χρήσης αναλύονται στους παρακάτω πίνακες:

ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ		
	31/12/2014	31/12/2013
	<i>(Ποσά σε χιλιάδες €)</i>	
Παρούσα αξία χρηματοδοτούμενων υποχρεώσεων	45.355	38.974
Εύλογη αξία περιουσιακών στοιχείων	(43.581)	(46.356)
Παρούσα αξία καθαρών χρηματοδ. απαιτήσεων	1.774	(7.382)
Παρούσα αξία μη χρηματοδοτούμενων υποχρεώσεων	9.380	8.738
Σύνολο	11.154	1.356

ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ		
	31/12/2014	31/12/2013
	<i>(Ποσά σε χιλιάδες €)</i>	
Επίδραση στα αποτελέσματα		
Κόστος τρέχουσας υπηρεσίας	(1.376)	(1.186)
Καθαρός τόκος επί παρούσας αξίας υποχρέωσης	(48)	(314)
Λοιπά	(4.722)	(436)
Δαπάνη που αναγνωρίστηκε στη χρήση	(6.146)	(1.936)
Συμφωνία παρούσας αξίας υποχρέωσης		
Παρούσα Αξία Υποχρεώσεων		
εναρξης χρήσης	47.712	54.450
Κόστος τρέχουσας υπηρεσίας	1.376	1.186
Τόκοι - έξοδα	1.694	1.724
Εισφορές εργαζομένων	707	772
Παροχές συμβολαίων DAF	(7.884)	(2.729)
Αποζημιώσεις καταβληθείσες από την Εταιρία	(4.339)	(583)
Αύξηση λόγω καταγγελιών συμβάσεων με συναινετικές διαδικασίες και λοιπά	4.722	437
Ζημιά λόγω χρηματοοικονομικών παραδοχών	7.876	(2.412)
Κέρδη λόγω εμπειρίας	2.871	(5.133)
Παρούσα Αξία Χρηματοδοτούμενων Υποχρεώσεων κατά το τέλος περιόδου	54.735	47.712
Συμφωνία περ.στοιχείων προγράμματος		
Εύλογη αξία κατά την έναρξη της χρήσης	46.356	44.068
Αναμενόμενη απόδοση	1.646	1.410
Εργοδοτικές εισφορές	1.987	2.051
Συμμετοχή εργαζομένων	707	772
Παροχές συμβολαίων DAF	(7.884)	(2.729)
Κέρδη περ.στοιχείων προγράμματος	769	784
Εύλογη αξία περ.στοιχείων κατά την λήξη της χρήσης	43.581	46.356
Συμφωνία λοιπού συνολικού εισοδήματος		
Ποσό που αναγνωρίστηκε στο συνολικό εισόδημα κατά την έναρξη της χρήσης	2.460	(5.868)
Κέρδη λόγω αλλαγών σε παραδοχές	(7.876)	2.412
Κέρδη χρήσης λόγω εμπειρίας	(2.871)	5.133
Απόδοση περιουσιακών στοιχείων εκτός καθαρού τόκου	769	783
Συνολικό ποσό που αναγνωρίστηκε στα συνολικά εισοδήματα της χρήσης	(9.978)	8.328
Ποσό που αναγνωρίστηκε στο συνολικό εισόδημα κατά τη λήξη της χρήσης	(7.518)	2.460

Συμφωνία καθαρής υποχρέωσης στον ισολογισμό

Υποχρέωση κατά την έναρξη της χρήσης	1.356	10.382
Εργοδοτικές εισφορές	(1.987)	(2.051)
Αποζημιώσεις καταβληθείσες από την Εταιρία	(4.339)	(583)
Δαπάνη που αναγνωρίσθηκε στη χρήση	6.146	1.936
Μεταβολή λοιπών συνολικών εσόδων χρήσης	9.978	(8.328)
Υποχρέωση σε Ισολογισμό	11.154	1.356

Βασικές Παραδοχές

Επιτόκιο προεξόφλησης	2,00%	3,55%
-----------------------	-------	-------

Στον παρακάτω πίνακα παρατίθεται η ανάλυση ευαισθησίας των υποχρεώσεων καθορισμένων παροχών στις μεταβολές των σημαντικότερων αναλογιστικών παραδοχών.

ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ		
Ανάλυση Ευαισθησίας αναλογιστικών παραδοχών		
Επιτόκιο προεξόφλησης	Αύξηση κατά 50 μονάδες βάσης	-5,64%
	Μείωση κατά 50 μονάδες βάσης	6,17%
Πληθωρισμός	Αύξηση κατά 50 μονάδες βάσης	0,07%
	Μείωση κατά 50 μονάδες βάσης	-0,07%
Ρυθμός αύξησης αποδοχών	Αύξηση κατά 50 μονάδες βάσης	3,34%
	Μείωση κατά 50 μονάδες βάσης	-3,09%
Αναμενόμενη διάρκεια ζωής	Πλέον ενός έτους	0,62%
	Λιγότερο από ένα έτος	-0,63%

Τα περιουσιακά στοιχεία ύψους €43.581 χιλ. (2013: €46.356 χιλ.) αφορούν στα αποθέματα των προαναφερθέντων ομαδικών επενδυτικών συμβολαίων και περιλαμβάνονται στις υποχρεώσεις από επενδυτικά συμβόλαια.

Η αναμενόμενη απόδοση των συμβολαίων αυτών βασίσθηκε στη συμβατική εγγυημένη απόδοση που προβλέπεται από τα εν λόγω συμβόλαια.

Οι εκτιμώμενες εργοδοτικές εισφορές προς τα συμβόλαια καθορισμένης παροχής 2361, και 2740 για το 2015 εκτιμώνται σε €1.735 χιλ..

Στις 12 Νοεμβρίου 2012 ο νέος νόμος 4093/2012, μείωσε την πρόβλεψη για αποζημίωση προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία στην περίπτωση απόλυσης ή συνταξιοδότησης με βάση τα οριζόμενα του Ν. 2112/2012. Σύμφωνα με τις διατάξεις του νέου νόμου, το μέγιστο ποσό αποζημίωσης απόλυσης των υπαλλήλων περιορίζεται σε 12 μισθούς αντί για 24 μισθούς.

Επιπλέον, οι μεταβατικές διατάξεις του εν λόγω νόμου προβλέπουν ότι για τους υπάλληλους οι οποίοι κατά την 12 Νοεμβρίου 2012 έχουν συμπληρωμένα 17 ή παραπάνω έτη υπηρεσίας στον ίδιο εργοδότη η αποζημίωση περιορίζεται σε 1 επιπλέον μισθό για κάθε συμπληρωμένο έτος και μέχρι 24 μισθούς. Σε περίπτωση απόλυσης ο επιπλέον μισθός περιορίζεται σε €2 χιλ.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 42: ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΩΝ ΜΕΡΩΝ**α. Συναλλαγές με Μητρική εταιρία ΕΤΕ, θυγατρικές ΕΤΕ και εταιρίες του Ομίλου της Εθνικής Ασφαλιστικής:**

	ΟΜΙΛΟΣ							
	31/12/2014				31/12/2013			
	Απαιτήσεις	Υποχρεώσεις	Έσοδα	Έξοδα	Απαιτήσεις	Υποχρεώσεις	Έσοδα	Έξοδα
	(ποσά σε χιλιάδες €)				(ποσά σε χιλιάδες €)			
Μητρική εταιρία ΕΤΕ								
- Κατ. Προθεσμίας	305.719	-	14.297	-	816.770	-	30.572	-
- Κατ. Όψεως	16.466	-	-	-	31.241	-	-	-
- Ασφαλιστικές εργασίες	1.284	1.990	10.397	-	1.572	1.849	11.757	-
- Λοιπές Συναλλαγές	469	7.839	1.248	1.944	449	380.700	1.243	2.461
Συνδεδεμένες εταιρίες								
Ομίλου ΕΤΕ	7.807	48.040	3.782	12.597	16.785	48.192	4.068	9.623
Σύνολο	331.745	57.869	29.724	14.541	866.817	430.741	47.640	12.084

	ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ							
	31/12/2014				31/12/2013			
	Απαιτήσεις	Υποχρεώσεις	Έσοδα	Έξοδα	Απαιτήσεις	Υποχρεώσεις	Έσοδα	Έξοδα
	(ποσά σε χιλιάδες €)				(ποσά σε χιλιάδες €)			
Θυγατρικές								
Εθν.Ασφαλιστικής	87	294	814	583	82	348	2.012	1.659
Συγγενείς Εθν.Ασφαλιστικής	-	168	361	430	-	85	375	196
Μητρική εταιρία ΕΤΕ								
- Κατ. Προθεσμίας	304.899	-	14.272	-	815.970	-	30.539	-
- Κατ. Όψεως	16.012	-	-	-	30.801	-	-	-
- Ασφαλιστικές εργασίες	1.284	1.990	10.397	-	1.572	1.849	11.757	-
- Λοιπές Συναλλαγές	469	7.839	1.248	1.944	449	380.700	1.243	2.461
Συνδεδεμένες εταιρίες								
Ομίλου ΕΤΕ	1.194	2.875	2.421	8.461	941	2.862	2.498	5.559
Σύνολο	323.945	13.166	29.513	11.418	849.815	385.844	48.424	9.875

Οι καταθέσεις όψεως στην ΕΤΕ είναι καταχωρημένες στο ταμείο και τα ταμειακά ισοδύναμα, ενώ οι καταθέσεις προθεσμίας στην ΕΤΕ είναι καταχωρημένες στο ταμείο και τα ταμιακά ισοδύναμα εφόσον έχουν διάρκεια ίση ή μικρότερη των τριών μηνών και στους χρεώστες ασφαλιστρών και λοιπές απαιτήσεις, στο κονδύλι: «Απαιτήσεις από πιστωτικά ιδρύματα», εφόσον έχουν διάρκεια άνω των τριών μηνών.

Η Μητρική Εταιρία έχει κεφαλαιοποιήσει συνολικά ποσό €3.908 χιλ. (2013: €2.769 χιλ.) που αφορά σε συναλλαγές με τη μητρική της εταιρία ΕΤΕ ΑΕ., εκ των οποίων € 1.139 χιλ. κεφαλαιοποιήθηκαν μέσα στη χρήση (2013: €931 χιλ.).

Η Μητρική Εταιρία διαχειρίζεται κεφάλαια ομαδικών επενδυτικών συμβολαίων DAF για εργαζόμενους του Ομίλου της ΕΤΕ ύψους €70.090 χιλ. (2013: €72.588 χιλ.), εκ των οποίων τα €53.047 χιλ. αφορούν σε εργαζόμενους της Μητρικής Εταιρίας (2013: €54.566 χιλ.)

β. Συναλλαγές με τα μέλη των Διοικητικού Συμβουλίου και της Διοίκησης

Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, οι Γενικοί Διευθυντές και οι Αναπληρωτές Γενικοί Διευθυντές καθώς και στενά συγγενικά μέλη ή εταιρείες που ελέγχονται ατομικά ή από κοινού με τα πρόσωπα αυτά, πραγματοποίησαν, στα πλαίσια της συνήθους λειτουργικής δραστηριότητας, συναλλαγές με τον Όμιλο και τη Μητρική εταιρία. Κατάσταση με τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Μητρικής εταιρίας παρατίθεται στη Σημείωση 1 “Γενικές πληροφορίες”.

Συγκεκριμένα κατά την 31 Δεκεμβρίου 2014 δεν υφίστανται απαιτήσεις και υποχρεώσεις (2013: €95 χιλ. και €- χιλ.), ενώ τα ασφάλιστρα και οι αποζημιώσεις για τη χρήση 2014, ανήλθαν σε €9 χιλ. και €14 χιλ. αντίστοιχα (2013: €105 χιλ. και €11 χιλ.).

Οι συνολικές απολαβές ανήλθαν για τη χρήση 2014 σε €1.211 χιλ. (2013: €1.001 χιλ.), στις οποίες συμπεριλαμβάνονται βραχυπρόθεσμες παροχές ύψους €934 χιλ. και παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία €41 χιλ.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 43: ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ**(α) Δικαστικές υποθέσεις**

Οι εταιρίες του Ομίλου εμπλέκονται (υπό την ιδιότητα του εναγόμενου και του ενάγοντος) σε διάφορες δικαστικές υποθέσεις και διαδικασίες επιδιαιτησίας στα πλαίσια της κανονικής λειτουργίας τους. Η Διοίκηση καθώς και οι νομικοί σύμβουλοι της Μητρικής Εταιρίας εκτιμούν ότι όλες οι εκκρεμείς υποθέσεις αναμένεται να διευθετηθούν χωρίς σημαντικές αρνητικές επιδράσεις επί της χρηματοοικονομικής θέσης του Ομίλου ή επί των αποτελεσμάτων λειτουργίας του.

Στον παρακάτω πίνακα αναφέρεται το ποσό πιθανής υποχρέωσης για σημαντικές δικαστικές υποθέσεις, οι οποίες εκκρεμούν κατά το τέλος της περιόδου αναφοράς.

	ΟΜΙΛΟΣ		ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2014	31/12/2013	31/12/2014	31/12/2013
	(Ποσά σε χιλιάδες €)		(Ποσά σε χιλιάδες €)	
Απαιτήσεις τρίτων κατά της εταιρίας	57.524	73.605	56.374	73.605
μείον προβλέψεις	(2.663)	(3.634)	(2.663)	(3.634)
Ποσό πιθανής υποχρέωσης από δικαστικές υποθέσεις	54.861	69.971	53.711	69.971

(β) Εγγυήσεις

Η Μητρική Εταιρία την 31 Δεκεμβρίου 2014 είχε εκδώσει εγγυητικές επιστολές καλής εκτέλεσης συνολικού ύψους €2.516 χιλ. (2013: €1.723 χιλ.) που αφορούν κυρίως σε συμμετοχές σε διαγωνισμούς για ανάληψη νέων ασφαλιστικών εργασιών.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 44: ΟΨΙΓΕΝΗ ΓΕΓΟΝΟΤΑ

Δεν υφίστανται σημαντικά θέματα που να απαιτείται η αναφορά τους.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 45: ΑΜΟΙΒΕΣ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΥ ΟΡΚΩΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΛΟΓΙΣΤΗ

Το ελεγκτικό γραφείο Deloitte Χατζηπαύλου Σοφιανός & Καμπάνης Α.Ε. ήταν ο νόμιμος ανεξάρτητος ορκωτός ελεγκτής λογιστής για τη χρήση που έκλεισε την 31 Δεκεμβρίου 2014. Στον παρακάτω πίνακα απεικονίζονται οι συνολικές αμοιβές για τις ελεγκτικές και λοιπές επαγγελματικές υπηρεσίες που παρασχέθηκαν στον Όμιλο από το νόμιμο ελεγκτικό γραφείο Deloitte Χατζηπαύλου Σοφιανός & Καμπάνης Α.Ε., τις υπόλοιπες εταιρείες της Deloitte Χατζηπαύλου Σοφιανός & Καμπάνης Α.Ε. και των αντίστοιχων συνεργατών τους («Deloitte»).

	ΟΜΙΛΟΣ		ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2014	31/12/2013	31/12/2014	31/12/2013
	(Ποσά σε χιλιάδες €)		(Ποσά σε χιλιάδες €)	
Αμοιβές για υποχρεωτικό έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων	285	260	207	190
Αμοιβές για λοιπές υπηρεσίες ελεγκτικής φύσης	185	133	181	132
Αμοιβές για υπηρεσίες φορολογικών συμβουλών	-	11	-	-
Σύνολο αμοιβών ανεξάρτητου ορκωτού ελεγκτή λογιστή	470	404	388	322

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 46: ΑΝΑΜΟΡΦΩΣΕΙΣ

Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος	ΟΜΙΛΟΣ 31/12/2013			ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ 31/12/2013		
	Αναπρ/μα ποσά	Δημοσ/να ποσά (Ποσά σε χιλιάδες €)	Αναμορφώσ εις	Αναπρ/μα ποσά	Δημοσ/να ποσά (Ποσά σε χιλιάδες €)	Αναμορφώσ εις
Δεδουλευμένα (μικτά) ασφάλιστρα και συναφή έσοδα	594.691	591.670	3.021	565.847	562.826	3.021
Μείον: Εκχωρηθέντα ασφάλιστρα	(67.412)	(63.441)	(3.971)	(60.269)	(56.298)	(3.971)
Καθαρά δεδουλευμένα ασφάλιστρα και συναφή έσοδα	527.279	528.229	(950)	505.578	506.528	(950)
Μαθηματικές ασφαλιστικές προβλέψεις	44.120	43.170	950	43.960	43.010	950

Κατάσταση Οικονομικής Θέσης	ΟΜΙΛΟΣ 31/12/2013			ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ 31/12/2013		
	Αναπρ/μα ποσά	Δημοσ/να ποσά (Ποσά σε χιλιάδες €)	Αναμορφώσ εις	Αναπρ/μα ποσά	Δημοσ/να ποσά (Ποσά σε χιλιάδες €)	Αναμορφώσ εις
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ						
Απαιτήσεις από αντασφαλιστικές δραστηριότητες	125.922	125.142	780	117.254	117.778	(524)
Σύνολο	125.922	125.142	780	117.254	117.778	(524)
ΠΑΘΗΤΙΚΟ						
Υποχρεώσεις αντασφαλιστικών δραστηριοτήτων	18.108	17.328	780	18.169	18.693	(524)
Σύνολο	18.108	17.328	780	18.169	18.693	(524)

Οι παραπάνω αναμορφώσεις πραγματοποιήθηκαν για σκοπούς συγκρισιμότητας των Οικονομικών Καταστάσεων. Για τον ίδιο λόγο έχουν αναμορφωθεί κονδύλια μέσα στις σημειώσεις των Οικονομικών Καταστάσεων.

Ορισμένα από τα κονδύλια όπως παρουσιάστηκαν στην Κατάσταση ταμειακών ροών της προηγούμενης χρήσης, έχουν αναμορφωθεί για σκοπούς συγκρισιμότητας.

Το 2008 η Μητρική Εταιρία μετέφερε χρεόγραφα από Εμπορικό Χαρτοφυλάκιο στο Χαρτοφυλάκιο Διαθεσίμων Προς Πώληση και από Χαρτοφυλάκιο Διαθεσίμων Προς Πώληση στο Χαρτοφυλάκιο κατατασσόμενων ως Δάνεια και Απαιτήσεις.

Την 31.12.2014 η συνολική λογιστική και εύλογη αξία των μεταφερθέντων χρεογράφων που παραμένουν στο Χαρτοφυλάκιο, στο οποίο μεταφέρθηκαν, ανέρχεται σε € 18.033 χιλ. και € 16.736 χιλ. αντίστοιχα. Κατά τη Χρήση του 2014 αναγνωρίστηκαν από τα μεταφερθέντα χρεόγραφα ποσά ύψους € 811 χιλ. ως έσοδα από τόκους (συμπεριλαμβανομένων και των αποσβέσεων της υπεραξίας/υπαξίας των ομολόγων καθώς και των υπολοίπων των αποτιμήσεων προ της μεταφοράς από το Διαθέσιμο προς Πώληση Χαρτοφυλάκιο που βρίσκονται στο λοιπό σχετικό εισόδημα), € 9 χιλ. έσοδα από μερίσματα και € 23 χιλ. ζημιές από προβλέψεις απομείωσης μετοχών. Εάν τα χρεόγραφα δεν είχαν μεταφερθεί και δεν προχωρούσαμε σε απομειώσεις, στα αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων και τίτλων Επενδυτικού Χαρτοφυλακίου θα είχε αφαιρεθεί ζημιά € 123 χιλ. και το Αποθεματικό Αποτίμησης των Διαθεσίμων προς Πώληση Χρεογράφων θα είχε αυξηθεί (προ της προσαρμογής λόγω υπολογισμού αναβαλλόμενης φορολογίας) κατά € 1.836 χιλ. , λόγω των κερδών από Αποτιμήσεις.

Τα ανωτέρω στοιχεία αποτελούν υπολογισμούς χωρίς να λαμβάνεται υπόψη η οποιαδήποτε επίπτωση της αναβαλλόμενης φορολογίας.

